

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\W\Westlake Donald
E\Westlake_Donald_E-Jak_nevyloupit_banku.PDB

PDB Name: Westlake_Donald_E-Jak_nevyloupi
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 26.6.2005
Modification Date: 26.6.2005
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Jak nevyloupit banku

Donald E. Westlake

Kapitola 1

Někdy si myslím, že jsem dobrá duše, jindy že jsem lump. Škoda, že se nedovedu přesně rozhodnout pro jedno, abych věděl, jak se zachovat.

Správce věznice mi taky hned na uvítanou řekl: "Vy nejste v jádru špatný člověk, Kundo!"

"Künde," opravil jsem ho rychle s náležitou výslovností. "Čte se to umlaut! " dodal jsem na vysvětlenou.

"Co um-?"

"Umlaut." Píchl jsem dvěma prsty do vzduchu, jako bych chtěl oslepit nějakou neviditelnou osobu. "Dvě tečky nad u. Je to německé jméno."

S nasupeným čelem přešel pohledem moje materiály. "Tady ale píšou, že jste se narodil v Rye, ve státě New York."

"Přesně tak, pane správce," přikývl jsem. A v duchu jsem si s hořkostí opakoval: Rye, New York.

"To jste teda americký občan," pokračoval a propíchl mě pohledem zpod brejliček v drátěných obroučkách, jako by chtěl říci "Zkus to zatlouct."

"Rodiče se sem přistěhovali z Německa," vysvětloval jsem. "V roce 1937."

"Ale vy jste se už narodil tady!" Zabušil přitom prstem do desky stolu, jako by chtěl naznačit, že mě matička porodila právě v téhle kanceláři a přesně na tomhle stole.

"Já svou americkou státní příslušnost nijak nezapírám," podotkl jsem.

"To tak ještě. Bylo by vám houby platné, kdybyste to zkoušel."

Měl jsem pocit, že se ten zmatek už sám od sebe nějak chýlí k přirozenému rozuzlení a že nic, co bych si tu troufal říci, mi rozhodně nemůže nijak posloužit, a tak jsem raději držel jazyk za zuby.

Správce věznice Gadmore na mě zůstal ještě několik minut nasupeně civět, zřejmě jako by se chtěl ujistit, že už nehodlám provést nic popudlivého, a pak se znovu sklonil nad mými materiály. Všiml jsem si, že má nahoře na lebce kulatou lysinu: vypadalo to jako vdolek připlácnutý na chcíplém ježkovi. Ale byla to nicméně smrtelně vážná hlava. Všechno to bylo smrtelně vážné: správce, kancelář a vůbec existence vězení sama. Jako by mi ta vážnost v tu chvíli zachutnala, snad proto, že do mého života dospěla s pořádným zpožděním. Připadalo mi, že mi vězení skutečně moc prospěje.

Správce Gadmore jako by se od mých materiálů nemohl odtrhnout. Mně taky trvalo chvíli, než jsem si přečetl na mosazném štítku na stole jeho jméno: Eustach B. Gadmore. Pak jsem se bavil tím, že jsem se rozhlížel po té titěrné přečpané kanceláři, po černých skříňkách kartotéky a po fotografiích vládních představitelů rozvěšených na úředně zelených stěnách i po žaluziích značně nepořádně vytažených ve velkém okně za psacím stolem. Těsně nad správcovou pleší jsem oknem viděl venku jakousi kapesní zahrádku, dokonale sešněrovanou mezi kamenné stěny. Pracoval tam v tom podmračeném listopadovém povětří nějaký starý pupkáč v pruhované vězeňské uniformě: obaloval keře po stranách zahrady konopným plátnem. Keřiky a trávník uprostřed oddělovala od květinového záhonu pravouhle běžící cestička. Ze záhonu čouhaly touto roční dobou již jen uschlé pahýlky květinových stonků. Napadlo mě, že se příští rok na jaře dočkám, až ty kytky budou zase kvést. Hm, nakonec je v tom pomýšlení i kapka útěchy.

Správce Gadmore zvedl hlavu. Když se do mě zavrtil zpod brejliček svým pronikavým pohledem, přestal jsem mít to potěšení vidět jeho pleš.

"Individua vysazená na kanadské žertíky tady netrpíme, rozumíme?" prohlásil.

"Jistěže, pane správce," přisvědčil jsem.

Ťuk-ťuk. Šťouchl do mých materiálů, až popojely. "Četba k popukání to zrovna není," houkl.

"Jistěže, pane správce. "A ještě jsem dodal, abych ho ubezpečil: "Z toho už jsem se vyléčil, pane správce."

"Vyléčil?" Zašilhal přitom tak strašně, že mi to připadalo, jako by chtěl přede mnou schovat zraky za vysedlými lícními kostmi. "Chcete snad říct, že jste byl magor?"

Chtěl jsem snad něco podobného naznačit? "Nene, tak jsem to nemyslel, pane správce," vyhrkl jsem.

"Neuváděl jste přece před soudem žádné vyšínutí myslí, nebo jo?"

"Ne, pane správce, měl jsem v hlavě všechno v pořádku."

"Hm, jak to s vámi bylo, to sice nevím," podotkl a opět zabubnoval prstem ťuk-ťuk-ťuk o stůl.

"Jedno je ale jisté: způsobil jste takřkajíc újmu řadě lidí."

"Ano, to způsobil, pane správce."

"A byly mezi nimi tři děti."

"Přesně tak, pane správce." A dva členové Kongresu, i když o tom jsme oba taktně pomlčeli.

Shlížel na mě jako kakabus, pozoroval mě tím svým šilhavým pohledem a poučil na mě oči, div nespádl ze židle, ale přitom se kupodivu ani nehnul. Jistým zmateným způsobem byl dokonce na mé straně, chtěl mi porozumět, aby mohl pochopit, v čem je u mě ten zádrhel, a pak aby se mohl pokusit o nápravu.

Prohlásil jsem: "Dostal jsem za vyučenou, pane správce. A chtěl bych to ze sebe jednou pro vždycky smazat."

Vězeňský dozorce, který postával vzadu u dveří - byl to ten, co mě sem vedl z přijímače, kde jsem strávil v Stoneveltské věznici první noc - přešlápl v obrovských černých šifech z nohy na nohu, až boty pod jeho tíhou zavržaly, čímž dal najevo své opovržení a nedůvěru. Tuhle písničku už slyšel mnohokrát.

Ťuk-ťuk. Správce Gadmore se zadíval skrz mě do prázdna a zamyslel se. Já se zahleděl ven za něho do zahrady a pozoroval jsem toho plesnivého zahradníka, který v tu chvíli s klidem močil do křoví. Když byl hotov, zatáhl zip a zabalil pomočený keč do plátna. Máme to teplou zimu.

"Přeše všechny rady z nejrůznějších stran ..."

Trhl jsem sebou a znovu upřel zraky na vězeňského správce Gadmore, který se do mě opět zapíchl svým nasupeným pohledem a čekal, až mu věnuji pozornost. "Ano, prosím," vyhrkl jsem.

"Říkám," pokračoval, "že přeše všechny rady z nejrůznějších stran jsem se rozhodl dát vám tady práci: nevím, jestli vůbec oceníte, co to znamená."

Zpozorněl jsem a zatvářil se vděčně.

"To znamená," pravil s nadměrnou slavnostním výrazem v obličeji, "že jsem se rozhodl dát vám šanci. Jen málo individuí raději vysedává celý den po celách a nehne prstem, ale my tu máme práci jen pro polovičku našich chovanců. Nováčci se musí nejdřív většinou osvědčit, než jim práci přidělíme."

"Ano, pane správce," přikývl jsem. "Aha! Díky!"

Já to s vámi zkusím, Kundo," pokýval hlavou, vyslovil mé jméno opět špatně, "protože vy nezapadáte do žádné normální kategorie vězňů." A jal se je vypočítávat na prstech: "Nejste profesionální kriminálník. Nejste-"

"Ne, pane správce," přikývl jsem.

"- nejste radikál. Nedopustil jste se -"

"Ne, pane správce."

"-jste se, ehm." Zatvářil se poněkud podrážděně. "Nemusíte mi pokaždé říkat, Ne pane správce," štěkl na mě.

"Ne, pane správce," vyhrkl jsem a ihned jsem se kousl do rtu.

Znovu se zadíval do mých papírů, jako by si v nich nahlas předčítal, což ovšem nečinil. "Kde jsem to přestal?"

"Že nejsem žádný radikál," připomněl jsem mu.

"Jo, přesně tak." Vážně na mě zakýval hlavou a znovu začal vypočítávat jednotlivé položky na prstech: "Nespáchal jste zločin z vilnosti. Nejste tady pro drogy. Nejde o zpronevěru ani o daňové machinace. Na váš případ se prostě nehodí žádná řádná kriminální kategorie. Když se to vezme z téhle stránky, tak vy vlastně ani opravdickej zločinec nejste."

A to byla svatá pravda. Co jsem vlastně udělal? Pouze jsem zaparkoval takhle jednou v neděli odpoledne začátkem máje auto na odpočívadle u longislandské dálnice. Tenhle argument ovšem u soudu zamítl, takže jsem se s ním nepokoušel ohánět ani teď. Nasadil jsem tedy výraz poslušné horlivosti a nevinnosti, ochoten přijmout jakékoli rozhodnutí, které si vězeňský správce Gadmore zamane udělat.

"Tak jsem se rozhodl, že začnete s poznávacími značkami," pravil.

Ihned se před mým vnitřním zrakem vybavila představa mé maličkosti ozdobené zepředu i ze zadu poznávacími značkami. Jenže to zřejmě neměl na mysli. "Tedy pane správce...?"

Pochopil, že jsem nepochopil. "Vyrábíme tady automobilové poznávací značky," vysvětloval.

"Aha."

"Přiděluju vás," pokračoval a znovu úkosem vrhl jeden bleskový pohled do mých papírů, jako by se chtěl ujistit, kam že mě to přiděluje, "do balírny. Tam se tabulky balí a skládají do beden."

Samota v cele musí být asi něco mnohem horšího, než jsem si byl schopen představit. "Děkuju vám, pane správce," řekl jsem.

Další pohled do mých papírů. "Ve vašem případě to vypadá, že bychom vás mohli propustit na podmínku," řekl a dodal, "za takových sedmadvacet měsíců."

"Ano, pane správce."

"Jestli to myslíte s tím polepšením upřímně -"

"To myslím, pane správce."

"Držte se přesně našich nařízení," pokračoval. "Vyhýbejte se špatné společnosti. A mohly by to pro vás být dva nejblahodárnější roky v životě."

"To věřím, pane správce."

Změřil si mě rychlým podezíravým pohledem. Možná že jsem se tvářil o chlup žhavěji, než na co tady byl zvyklý.

Nicméně věc dále nerozvíjel a pouze pravil: "Tak hodně štěstí, Kundo." (Proboha, umlaut! vzdychl jsem si pro sebe, ale nahlas jsem neřekl ani slovo.) "Když se budete řádně chovat, tak vás tady v téhle kanceláři uvidím teprvá, až vás budeme propouštět."

"Ano, pane správce."

Kývl směrem za mě na dozorce: "Jo, tak to bychom měli, Stooone." Načež se zabodl pohledem do desky stolu, jako bych

už byl odešel, sklápěl pořadač s mými spisy a pohodil jej mezi další akta, jež se válela na tácu v rohu stolu. Vězeňská etiketa vyžaduje, aby dozorce otvíral trestancům dveře. Tvářil jsem se, že to nevím, a ač jsem předstíral pomalost, rychle jsem se přesunul ke dveřím a popadl za knoflík dřív, než za něj mohl vzít dozorce Stoon. V okamžiku, kdy jsem se otáčel, jsem bleskově stopil do dlaně žvýkačku, kterou jsem měl celou tu dobu napěchovanou v levé tváři, a když jsem dveře otvíral, připlácl jsem ji zezpoda pod knoflík. Je to druh žvýkací gumy, která, pokud z ní nevycucáte veškerou příchut', zůstane vlhká a lepkavá ještě půl hodiny poté, co jste ji přestali žvýkat a vyndali ji z pusy ven. Otevřel jsem Stoonovi dveře, ale nevrle mi pokynul, že mám jít první. Klidně jsem poslechl, protože jsem věděl, že až bude dveře zavírat, chytne za knoflík z druhé strany. A tak jsme oba vyšli z budovy a zamířili přes cement a svinstvo vězeňského dvora k mému novému domovu.

Kapitola 2

Jmenuji se Harold Albert Chester Künde. Je mi dvaatřicet let a jsem svobodný, přestože jsem se tak po dvacítce asi třikrát pokoušel požádat o ruku dívek, ke kterým jsem se nějak citově připoutal. Všechny tři mě odmítly, z toho dvě s rozpaky a vykrucováním, což bylo jistým způsobem horší než odmítnutí samo. Jenom jedna byla natolik čestná, že mi řekla: "Je mi to líto. Víš, mám tě skutečně ráda, Harry, ale nemůžu prostě žít až do smrti jako paní Kundová."

"Kündová," namítl jsem. "Je tam umlaut." Ale bylo to marné.

Rodičům to nezalívám. Jsou původem Němci a vědí, že jejich jméno prý původně znělo Kunte a ještě předtím Kunt a to bylo jakousi staroněmeckou variantou podstatného jména Kunst, což znamená umění. Přistěhovali se sem do této země v roce 1937. Nebyli sice takzvaní neáriji, ale měli protinacistické přesvědčení a emigrovali nikoli proto, že by byli milovali Ameriku, ale protože nenáviděli to, co se stalo z Německa. Jak to jenom šlo, zůstávali od toho okamžiku až dodnes Němci. Žili nejdřív v Yorkvillu, což je německá čtvrť Manhattanu, a později v německých oblastech řady menších měst v severní části státu. Tatínek se nakonec naučil mluvit anglicky téměř jako rodič Američan, ale maminka je pořád ještě spíš Němka než Američanka. A ani jeden z nich si neuvědomoval, že by ono jméno, jež společně sdílíme, mohlo skrývat nějaké tajné významy.

Jenomže já už ano. Vtipálkové začali, když mi byly čtyři - z doby dřívější se aspoň na nic nepamatuju - a dodnes nepřestali. Hrozně rád bych si byl dal jméno změnit, ale jak bych takový krok vysvětlil rodičům! Jsem jedináček a narodil jsem se jim dost pozdě a prostě bych jim takhle nemohl ublížit. Vždycky jsem si říkal, "Až jednou umřou," ale vypadají oba, že si tu ještě dlouho pobudou, a navíc mě při takových myšlenkách napadá, jako bych si přál smrt vlastních rodičů, a o to je pak všechno horší.

Brzy jsem dospěl k závěru, že moje jméno není nic jiného než obyčejný kanadský žertík, který mi ztropil nějaký pámbíček s úrovní naivního studentika. Samozřejmě že s ním jsem si to nemohl vyřídit nijak přímo, ale nicméně tady dole bylo dost příležitostí, kdy jsem si mohl na vtipálcích, seslaných oním pámbíčkem, zchladit žáhu. A za život jsem už toho natropil skutečně požehnaně.

První kanadský žertík jsem provedl v osmi letech a jeho obětí byla moje paní učitelka ve druhé třídě, která drezírovala svěřené žáčky jako seržant od maríny, jenž musí zápasit s bandou nezvedených kriminálních. Měla ve zvyku cucat gumu na konci tužky a přitom si na nás vymýšlela skupinové tresty za nějaký drobný přestupek, kterého se dopustil třeba jen jediný z nás. A já jsem jednoho krásného dne šedočernou gumu z obyčejné žluté lakované tužky zastrčil kus psiho hovínka, jež jsem vymodeloval tak dokonale, že to nebylo od pravé gumy k rozeznání. Trvalo to dva dny, než se mi podařilo takhle vybavenou tužku propašovat k učitelce na katedru, ale čas a pečlivá příprava i soustředěné úsilí nakonec korunoval úspěch. Když strčila tužku do pusy, byl výraz v její tváři tak báječný - vypadala jako vlastní zmuchlaná fotka -, že to celou třídu stačilo udržet ve stavu blaženosti až do konce školního roku, a to prosím bez ohledu na všechny ropuchy, napínáčky, bouchací kuličky, stříkající pera, smradlavé sýry, tekoucí skleničky, kteréžto všechny triky následovaly hned vzápětí po kousku z gumou. Ta ženská mlátila do žáček den ze dne jako opilec, když ho chytí delirium tremens, ale všechno bylo marné. Já byl nezdolný.

A anonymní. Četl jsem později v jednom spisku předsedy Maa, že partyzán je jako ryba, plovoucí v oceánu obyvatelstva, ale to jsem si uvědomoval už ve svých osmi letech. Na mé nehoráznosti reagovala učitelka novým a novým udílením skupinových trestů a já jsem věděl o několika spolužácích, kteří by byli "provinilce" velice rádi ušli, jenom kdyby měli příležitost, a tak jsem si zachovával naprosto bezpečnou anonymitu. Navíc se moje činnost neomezovala pouze na oficiální osobnosti školy, i mé spolužáky čekala toho školního roku řada povyražení, jako že se pomazali melasou, nadýchali se kýchacího prášku, přilepili se na žvýkačku nebo v jejich blízkosti explodovaly žárovky, a hrozně rádi by si byli s původcem vši té legrace kolektivně popovídali. Ale nikdo mě nikdy nechytil a jenom jednou jsem o vlas unikl prozrazení, bylo to tehdy, když na školní záchodek vtrhla skupina tří chlapců a já v tu chvíli zrovna natahoval přes toaletní mísy průhledné lepící pásky. Ale ve svých osmi letech jsem byl šikula a ihned jsem se jal rozkládat, že ty pásky právě sundávám, protože jsem je tam v té chvíli objevil, a že jsem jen taktak sám unikl nějaké nepříjemné pohromě. K úniku mi gratulovali a nikdo mě nepodezíral.

Takže tak. V druhé třídě byly tedy hlavní prvky, tvořící můj život, již bezpečně dány. Moje jméno mělo být terčem hrubého humoru, ale já jsem urážky oplácel humorem stejně drsným a určitě daleko účinnějším. A rozhodl jsem se počínat si naprosto anonymně.

Takhle to šlo do mých dvaatřiceti let, kdy se stala ta věc s tou ženskou figurínou: nechal jsem ji totiž jednoho krásného slunného nedělního odpoledne takhle počátkem měsíce máje ležet pečlivě vymalvanou a s nožkami pěkně rozhozenými na kapotě vozu chevrolet impala, zaparkovaného u okraje longislandské dálnice těsně na západní straně křižovatky na Grand Central Parkway. Když jsem se asi za tři čtvrti hodiny vrátil z nedaleké restaurace, zjistil jsem, že se

zatím v důsledku mého žertíku srazilo sedmáct aut, v nichž došlo ke zranění více než dvaceti osob, včetně oněch tří dětí, o kterých se zmínil správce věznice Cadmore, plus dva členové Kongresu Spojených států amerických a dvě neprovdané mladé dámy, které s dotýčenými kongresmany sdílely jejich vůz.

Ani já, ani správce jsme se dotýčených kongresmanů nedotkli jediným slovem, přestože právě oni byli tím rozhodujícím činitelem. I s těmi poraněnými dětmi bych z toho býval mohl vyváznout podmíněčně a s varovnou důtkou, jenomže ti kongresmani mi nasolili patnáct let, s podmínkou pěti.

Kapitola 3

Můj první kolega z cely, kterého jsem měl zároveň vystřídat v dílně na výrobu tabulek s automobilovými značkami, se jmenoval Peter Corse a byl to tlustý dýchavičný děda s vodnatýma očima a vdolkovitě bledou pletí, který celým svým vzezřením působil jako brambora. Když jsem se s ním prvně setkal, byl velice zatrpklý. "Já se jmenuju Künde," představil jsem se "Je tam umlaut." A on mi na to: "Kdopak mi začaluje horní protézu?"

"Cože?" zeptal jsem se.

Otevřel pusy a předvedl mi sadu droboučných dolních zubů, které zářily tak falešnou porcelánovou bělostí, že vypadaly, jako by je ukradl z pusy nějaké panence. V horní čelisti se však černaly dásně, jež připomínaly horské pohoří po lesním požáru. Šťouchaje se vdolkovitým palcem do těch horních dásní, huhlal: "Oak o a-á-luje?"

"Promiňte," řekl jsem. "Já vám tak docela nerozumím." Začínal jsem nabývat přesvědčení, že mě zavřeli do cely s případem pomnutí mysli a že ten obrovitý tlustouch s kůží jako syrový vdolek je vyložený cvok. Opravdu zvláštní trest, co? Ohlédl jsem se mřížemi zpátky do chodby, ale dozorce Stoon už samozřejmě zmizel.

Corse nakonec vyndal palec z pusy. "Moji horní protézu," kňoural skomíravě, "kdo ji zatáhne?"

"To vám teda nepovím," odpověděl jsem. Dupal po maličké cele těžkým dunivým krokem a stěžoval si přitom hádavým hlasem, vztekle rozhazoval obrovitými rozměklými pažemi, a tak jsem postupně vposlechl celou jeho historii. Ve vězení je už sedmatřicet let, pro nějaký blíž neurčený a dávno spáchaný zločin, a teď má být propuštěn na podmínku dřív, než bude moci kousat. Vězeňský zubař mu totiž sebral zuby a do téhle chvíle mu jich vrátil právě polovinu. A kdo mu tam v tom světě venku zaplatí novou horní protézu? Jak bude existovat? Jak bude kousat?

Skutečně to pro něho byl problém. Pokud věděl, pojištěn nebyl a o bezplatné léčbě neměl tušení, ač jsem se mu o ní zmínil, snad by se daly účty u zubaře zaplatit z některých z těchto zdrojů, ne? Rodinu venku nemá, ani žádné přátele, vyučen není ničím a dovede než balit tabulky s automobilovými poznávacími značkami, nemá kam jít a neví, co si počít. I kdyby měl všechny zuby, tak jsou jeho vyhlídky chmurné.

Tvrdil, že ho chtějí vyšoupnout jenom proto, že je v kriminále přeplněno, ale já jsem byl přesvědčen, že se mu nepříhodilo nic jiného, než že tu prostě šíleně pomýleným způsobem použil nějaký člověk aktu humanity vůči jinému člověku. Věděl jsem bezpečně, že kdesi nejspíš udělalo nějakému ouřadovi náramné potěšení, že může Petera Corse zachránit před úplným zapomenutím a poslat ho znovu na svět, bez jiskřičky naděje, bez vyhlídek do budoucnosti, bez rodiny a bez horní protézy.

Skutečně jsem s ním cítil. Nabídl jsem se, že bych mu sestavil dopis jeho kongresmanovi, který by jen podepsal - sám svému kongresmanovi jsem žádný dopis napsat nemohl, protože můj kongresman byl právě jeden z těch dvou při oné havárii, kvůli níž jsem se sem dostal - a v tom dopise že by se proti situaci ohradil, ale odmítl. Patřil k poslední generaci Američanů, kteří radši zemřou, než by se někoho o něco prosili, a rozhodl se, že v té bezzubé existenci už zůstane sám sebou až do konce. Většinu času nadával a vyhrožoval, že to stejně nějak zařídí, aby se sem vrátil, ale všechno to nemělo žádnou cenu. Co by nakonec mohl člověk v jeho věku a v jeho stavu skutečně provést?

Strávili jsme spolu jenom týden, ale za tu dobu jsme se docela spřátelili. Jemu se ulevilo, že se někomu mohl pořádně vynadávat a ten někdo že se mu ani nevysmál, ani ho neignoroval. A zřejmě se tady rád ujal role starého zkušeného kriminálního, který může tomu holobrádkovi ukázat, jak to v lapáku chodí. Za ta léta si vypěstoval celý čistící a skladovací rituál, kterým si tu usnadňoval život, a já jsem jej přijal se vším všudy. Na vězeňském dvoře mě představil několika dalším trestancům, včetně onoho zahradníka, kterého jsem pozoroval oknem od správce Cadmora. Jmenoval se Butler, Andy Butler, a na hlavě mu zářil chundelatý porost jemných bílých vlasů, měl kulatý nos a usmíval se krásným prostým úsměvem. Vůbec mě nepřekvapilo, když mi Corse sdělil, že Butler dělá už tradičně při vězeňském vánočním představení dědu Mráze.

Corse mě také upozornil, od kterých vězňů se mám držet zpátky. Na vězeňském dvoře byli tři skupiny "ostrých hochů", jimž jsem se měl vyhýbat, a také tu byla skupinka "přihřátých". Ti sice na dvoře nikdy žádné výtržnosti netropili, ale zato ze sprch si udělali osobní eldorádo, a to každé pondělí a čtvrtek. "Nikdy se nechod' sprchovat v pondělí nebo čtvrtek," varoval mě Peter a obracel přitom oči vzhůru.

I při zaměstnání jsem se u Corse učil jako u Vergilia. Přejímal jsem přece jeho práci a během toho týdne, který byl pro něho poslední a pro mě první, mi ukázal, jak se to dělá. Práce to byla snadná, ale svým způsobem mohla člověka uspokojit. Musel jsem sedět u takového dřevěného stolku, po levé ruce jsem měl hromádku obálek z tenkého papíru a po pravé hromádku právě dokončených tabulek s poznávacími značkami. Před sebou jsem měl gumové razítko a polštářek, jako ženská, co tiskne v samoobsluze na zboží ceny. Vzal jsem z hromádky dvě tabulky, zkontroloval jsem, jestli jsou na obou stejná čísla a jestli byly řádně natřeny, a pak jsem obě zasunul do obálky. Nato jsem si na gumovém razítku seřídil písmena a číslička tak, aby odpovídala značce na tabulce, bouchl jsem razítkem do polštářku, pak na obálku, načež jsem balíček s tabulkami i obálkou šoupl před sebe na druhou stranu stolu, kde už čekal takový tetovaný kolohnát, který se jmenoval Joe Wheeler, ten si odškrtl čísličko na zasílacím listu, strčil tabulky do lepenkové krabice a ta už se pak jen zapečetila a putovala lodí na dopravní správu v Albany.

Na tom týdnu, který jsem strávil společně s Peterem Corsem, bylo cosi podivného. Prožil tu třicet sedm let, vězení jako by z něho vycucalo všechnu životní mízu - připadal mi jako oběť rakoviny, kterou zmrazili a které přivodili umělou smrt, v níž měla očekávat nějakou pozdější léčbu - a teď odcházel. A já jsem přišel a měl jsem převzít jeho celou a jeho práci i všechny jeho vztahy, které si vybudoval k těm starým kriminálním kozákům. Docela jsem se na ten nový život, jaký jsem měl vést ve vězení, těšil, ale to jsem možná trochu předčasně přehnal.

Corse si vždycky na noc schovával dolní protézu do skleničky s vodou, a když spal, měl ji pod pryčnou v hlavách postele. Tu poslední noc, než odcházel, jsem mu ji schoval k nohám pryčny. Až ji najde, uvažoval jsem, bude si myslet, že si ji předešlého dne večer nechal v puse a že sebou ve spánku tak házel, až mu vypadla a odcestovala na druhou stranu postele.

Jenomže vtip byl v tom, že ji nenašel. Nedovedu si vysvětlit proč, protože tak pečlivě zase ukrytá nebyla. Když slezl z postele, zuřil jako pominitý, a když jsem odcházel ke svým tabulkám, byl jsem přesvědčen, že za několik minut bude mít zuby zase bezpečně v puse.

Ale když jsem se večer přestěhoval na jeho pryčnu, dolní protéza byla ještě pod ní. Z toho mi chvíli nebylo dvakrát dobře - zvláště proto, že za tím vězelo přesně to, co jsem se chtěl odnaučit - ale koneckonců půlka protézy mu přece nemohla být nijak zvláště užitečná. Snad pro něho bude líp, když začne pěkně od ničeho a nebude se pokoušet přizpůsobovat nějakou civilní protézu těmhle vězeňsky institucioním obludnostem.

Kapitola 4

Po třech týdnech mi změnili práci. Dozorce, který se jmenoval Fylax a který mě nenáviděl takovým zamlklým a zapšklým způsobem, mě po snídani vyvolal z řady a oznámil mi, abych se v dílně na automobilové značky už nehlásil, ale abych se v deset hodin dostavil do tělocvičny.

"Dostanete novou práci," pravil.

"Děkuju."

"Neděkujte mi. Byla nás celá řada, co jsme správce přemlouvali, aby vám nedával vůbec nic."

Ten postoj jsem nechápal. Co jsem tady, nikomu jsem stéblo přes cestu nepoložil, až na ty Corsovy zuby a tu věc s tím knoflíkem u správce a ještě takovou drobnost s pepřem v jídelně, co jsem provedl pouze dvakrát. Ale nikdo mi nic nemohl dokázat. Fylax si prostě umanul, že mě musí nenávidět, a to je všechno. Kdo byla celá ta řada dalších, co mluvili proti mě, jsem se nedověděl, ale měl jsem silné podezření, že tihle jedinci existovali pouze ve Fylaxově palici.

Třeba to tak nebylo, kdoví. V tělocvičně jsem se měl hlásit důvěrníkovi, který se jmenoval Phil Giffin, a ten mi dal hned od začátku nepokrytě najevo, že by býval byl nejšťastnější, kdyby mě nemusel cípkem oka zahlédnout. "Nevím, jestli vůbec máš páru, kde jsi zakotvil," řekl mi a zlostně se na mě podíval zpod černého kosmatého obočí.

"Tudleto je náhák fajnová rachota! Pro náháký sotvapřivandrovalce to není a pro takový hup do kriminálu a hup zas ven taky ne a pro kriminálníky, co nejsou z naší party, už vůbec ne!"

Na mě se vztahovaly všechny tři řečené negativní vlastnosti: sotva jsem přivandroval, můj rozsudek zněl na poměrně kratší dobu a byl jsem kriminálník, který do Giffinovy party nepatřil. Zatvářil jsem se zkroutěně a omlouval se: "Je mi to líto. Já jsem ale o žádnou změnu nežádal. Prostě se to stalo."

"Prostě se to stalo." Stál tam, shlížel na mě jako kakabus, sporý šlachovitý chlapík, cigareta mu dýmala v jednom koutku úst a já si náhle uvědomil, že jsem ho několikrát viděl na vězeňském dvoře. Patřil k jedné té partě, před kterými mě varoval Corse.

Vyhrkl jsem: "Požádám, aby mě zas dali ke staré práci. Nechci nikomu překážet."

Později jsem zjistil, že se v tu chvíli právě rozhodoval, má-li či nemá-li mi zpřerážet hnáty jakožto nejlepší způsob řešení celého problému. Kdybych pak musel strávit dva nebo tři měsíce ve špitále, jeho parta by to už mohla nějak navléci, aby na mé místo dostali někoho přijatelnějšího. Avšak to byly důvody, které po hříchu neměly vůbec co dělat se mnou, ale které se naopak týkaly pouze jeho a vyplývaly z jeho snahy neučinit sebe a tělocvičnu příliš nápadnými, a tak nakonec pokrčil rameny a pravil: "No jo, tak jo, Kundo, my to s tebou zprubnem."

"Künde je moje jméno," opravil jsem ho. "Je tam umlaut."

Ale to už se otočil a mířil přes podlahu tělocvičny pryč a já pospíchal za ním, abych mu vůbec stačil.

Ve finančních záležitostech institucí závislých na vládní dotaci jsou období oblevy a mrazu. Během jedné takové bohaté oblevy a někdy před desíti lety byla vybudována na pozemku původně mimo vězeňské zdi tato tělocvična. Stát tu totiž vykoupil řadu domků obývaných nižšími středními vrstvami, rozhodl o jejich asanaci, srovnal je se zemí a na jejich místě postavil tuto tělocvičnu. Jedním koncem ji nalepili na původní vězeňskou zeď. Byla to rozložitá stavba se třemi basketbalovými sály, provrtná hustou sítí kancelářských kukaní, šaten a sprch, s obrovskou skladovací plochou, kde bylo všude plno tělocvičného nářadí. Zvenčí to vypadalo, jako by stavba neměla vůbec žádná okna, protože jediná okna byla ve stěně obrácené do vězeňského prostoru. Působilo to dojmem, že se člověk ocitl v nějaké vojenské jízdárně z 19. století. Skoro jsem čekal, že každou chvíli odněkud vyrazí přehlídkové kobyly a budou secvičovat parádní marš.

Ale žádné se neobjevily. Nicméně na jednom basketbalovém hřišti provádělo fotbalové mužstvo v teplákových soupravách rozvíčku a dva vězeňské týmy hrály neligový tréninkový zápas. Giffin mě prováděl vším tím cvičebním hemžením a já se celou tu dobu nestačil než obdivovat, s jakou precizností a vytrvalostí basketbaloví hráči faulovali jeden druhého, jak si podráždili nohy, nabírali se koleny, zahákovali se prsty soupeři za pasem nebo jej klidně boxovali do týlu, a přitom všem si přec jen našli tu a tam čas vystřelit na koš.

Mířili jsme ke skladu. Vstup dovnitř byl oddělen půldveřmi, jejichž horní část zakončoval jakýsi výdejní pultík. Vchod

střežil ospale vyhlížející vyblajchovaný obr ve vězeňském mundúru, opíral se o desku poličky a šťoural se v zubech čímsi, co na první pohled vypadalo jako tupá jehla, ale v čem jsem pak rozpoznal jehlu do pumpičky na kolo. Měl lehce narůžovělou pleť, asi jako by mu ji právě trochu sežehlo slunce, a vlasy a obočí měl tak nevýrazně žluté, že na něm téměř nebyly vidět. Toho jsem také viděl na vězeňském dvoře s tou partou ostrých hochů.

Když jsme dorazili, obr kývl na Giffina, otevřel půl dveře a nechal nás projít. Vrhł na mě pohled naplněný jakousi lenivou zvědavostí a Giffin šťouchl mým směrem palcem do vzduchu a pravil: "Tak vedu tohohle chlapa, Kundu. Věř nebo nevěř, šoupli ho sem."

Obr se na mě pobaveně podíval, jako by tomu nechtěl věřit: "Jakže se to jmenuješ?" Měl tenký pisklavý hlas, který mi připomínal hlas Petera Corse.

"Künde," odpověděl jsem. "Je tam umlaut."

"Bude tady dělat!" řekl Giffin s takovým důrazem na posledním slově, že se zdálo, jako by chtěl obru sdělit ještě něco víc než prostý smysl toho slova.

Obrovi zřejmě to skryté poselství došlo. Podíval se na Giffina, sraštil čelo a řekl: "Mhm, jó?" Zdálo se mi, jako by mezi těmi dvěma došlo k nějaké mimoslovní výměně názorů, vyjadřované téměř nepostřehnutelnými náznaky očí, pokyvováním hlavy a krčením ramen. Když tohle všechno proběhlo, obr pravil: "Mjó, tak to ale bude kapku kompliké, Phile!"

"O tom si promluvíme později," řekl Giffin. "Zatím ho prostě k něčemu vraž."

"Hm."

Giffin znovu pokrčil rameny, neznatelně pokýval hlavou, čímž zřejmě obrovi zase něco naznačoval, a pak odešel. Obr mě chvíli pátravě provrtával očima, při čemž se nepřestával šťourat v zubech, pak vyndal z pusy jehlu z pumpičky od kola a řekl: "Jak že se to jmenuješ, zvopák bys to?"

"Künde," odpověděl jsem. "Je tam umlaut."

"Künde," vypravil ze sebe namáhavě, ale zaplat' pámbu i za to. "Phil se musel přeslechnout."

"Asi. Křestním jménem jsem Harry."

Napřáhl růžovou ruku: "Já jsem Jerry Bogentrodder."

"Mě těší," odpověděl jsem, a když jsem ucítil stisk té obrovité tlapy, která se nad mou rukou zavřela, říkal jsem si, že možností pohrát si nějak s jeho jménem asi rozhodně nikdo nevyužívá.

Otočil se, zahleděl se zkoumavě do skladu, který vypadal jako úplné bludiště nejrůznějších nádob, poliček, uliček a skladovacích kukání. "Jo, moment," řekl. "Zrovna přišly z prádelny fotbalový dresy, takže bys je moh rozsortýrovat."

"Jistěže," přikývl jsem s ostentativní snahou se zavděčit.

Vedl mě dozadu kolem plechových nádob s basketbalovými míči, kolem polic se speciální obuví na kužely, s haldami baseballových pálek, kolem místností s vyrovnanými hromadami baseballových a kriketových met, puků, chráničů, helem, pálek, vlaječek, baseballových ponč a plechovek s bílou barvou do malé šedavé betonové místnosti vybavené velkým knihovnickým stolem, několika dřevěnými židlemi a bílým dvoukolákem na manipulaci s prádlem. Jako všude v této části vězení nebyla tu nikde žádná okna a místnost ozařovaly jen zářivky namontované na stropě. Svým způsobem to tu vypadalo daleko víc jako ve správné vězeňské cele než v mé skutečné, zařízené dvěma prostými sklápěcími lůžky, dvěma malými prádelníky a dvěma dřevěnými židlemi, odkud jsem měl hustou drátěnou síť na oknech poměrně slušný výhled na hlavní vězeňský dvůr.

Jerry Bogentrodder ukázal na dvoukolák: "Rozsrtýruješ to všecko podle čísel. Hezky to poskládáš a vyrovnáš do komínků. Až to doděláš, skoč za mnou dopředu."

"Fajn," odpověděl jsem.

Odešel a já se pustil do práce.

Všichni fotbaloví hráči mívají samozřejmě svoje čísla, ale chovanci Stoneveltu je už měli vzhledem k svému postavení vězňů, a ta jim byla přidělena i do jejich fotbalových funkcí. Případlo mi to trochu nezvyklé, když jsem popadl dres a koukám a vidím na něm 7358648, číslo pěkně vyvedené přímo na prsou a zrovna tak na zádech. Trenýrky zřejmě mívaly na zadku také čísla. Na suspensoru bylo vytištěno na pásu a na každé fusekli tvořilo kolem dokola na okolku jakýsi vkusný vzoreček.

Nebylo to tak úplně nepodobné práci v dílně na poznávací automobilové značky, nakonec šlo taky o čísla. Čas příjemně ubíhal a já skládal a třídil a rovnal do kup, a když to zhruba trvalo něco přes hodinu, jde kolem dveří takový zapracatělý, šlachovitý, rtuťovitý chlapík jako lasička, zastaví se tam v tom vězeňském mundúru, kouká na mě s jakýmsi náhlým podezřením v očích a pak žene honem dál. Nevěnoval jsem tomu žádnou pozornost a hrál jsem si dál s prádlem, tu a tam jsem svázal některou ponožku na uzel, ale za pět minut se u dveří objevil další.

Tenhle už jen tak nepřešel. Když mě spatřil, zastavil se, zamračil se, podíval se chodbou k přední části skladu, pak koukl na mě, koukl zpátky směrem, odkud přišel, znovu koukl na mě, postavil se do dveří a povídá: "Do hajzlu, co ty seš zač?"

"Já tady dělám," odpověděl jsem.

Vůbec se mu to nelíbilo. "Od kdy?" zeptal se. Byl spíš střední postavy, podsasitý, dosti těžkopádného vzezření, s černými vlasy a působil dojmem rváče. Všiml jsem si, že na hřbetech rukou má jakési boule jako malé šutry a že je má porostlé černými chlupy.

"Dneska jsem tady začal," vysvětloval jsem.

"Ne! Jo, A ví o tom Phil Giffin?"

"Ten mě sem sám přivedl."

Probodl mě pátravým pohledem: "Viš to zichr?"

"To vím, kolego," odpověděl jsem. Byl to vězeň jako já, takže jsem si mohl odpustit tuhle uctivost s kolegováním, ale

cosi v jeho chování mě nutilo chovat se jaksi zdvořileji.

S tým pátravým probodávajícím pohledem se mě zeptal: "A jak se jmenuješ, Pepíčku?"

"Künde," odpověděl jsem. "Je tam umlaut."

"No jo, to uvidíme," řekl a rezolutně přitom kývl hlavou, jako by mi tím chtěl naznačit, že naše jednání je skončeno, a potom odpochoďoval pryč.

Bylo to podivné. Třídil jsem prádlo, skládal a rovnal na hromady a pořád jsem tak různě přemýšlel a čím víc jsem špekuloval, tím víc mi připadalo, že se něco děje.

Že by nějaký tajný poker? V tom by to mohlo vězet a taky by se tím vysvětlilo, proč lidi v této části vězení právě tuhle oblast tak žárlivě střeží a jsou tak podezíraví vůči neznámým vetřelcům.

A co jestli sem třeba propašovali nějakou ženskou? Najednou jsem ji viděl jako živou: tady v některé místnosti plné sportovních pytlů tráví dny i noci a žije z jídla ukradeného v jídelně a poskytuje vybrané vězeňské klientele ve světle zářivek své služby. Tedy sportovní sekci, samozřejmě, to by přece mohlo být.

Ne. Ten poker je pravděpodobnější, anebo něco podobného.

Najednou mě popadla touha přijít všemu na kloub. Mrskl jsem suspenzorem chovance č.4263511, šel ke dveřím, vyklonil se ven a rozhlédl se na obě strany. Nikde nikdo. Nalevo vedla chodba kolem menších skladistných místností a společných sprch k hlavní části, kde bylo nejvíc polic a všelijakých nádob, a tamodtud se šlo k východu. Po pravé ruce chodba pokračovala jen takových deset stop a končila u zavřených dveří.

Tamodtud přišli ti dva chlapi, co jsem spatřil. Ještě jsem se přes rameno ohlédl směrem k přední části skladiště a už jsem opatrně po špičkách mířil k oněm zavřeným dveřím. Byly to obyčejné kovové dveře, natřené erární šedí, s obyčejným mosazným knoflíkem. Přitiskl jsem ucho k chladnému kovu, poslouchal, ale neslyšel jsem nic. Znovu jsem se ohlédl za sebe a velice váhavě jsem vztáhl ruku po knoflíku.

Dveře se otvíraly do chodby. Pomalu, kousek po kousíčku jsem je k sobě přitahoval a jako ostrž číhal, jestli něco neuslyším, a každou chvíli jsem se ohlížel za sebe. Srdce mi bušilo, že jsem cítil tep až v zápěstí.

Mrkal jsem jako pominutý.

Když jsem dveře napůl otevřel, nahlédl jsem dovnitř, ale neviděl jsem nic než temně zelené zadní stěny řady kovových skříněk na šaty. Byly asi sedm stop vysoké a tvořily jakousi souvislou stěnu nebo bariéru, pro kterou nebylo možno v místnosti vidět už vůbec nic jiného.

Jenomže já jsem se pořád chtěl něco dovědět a pořád jsem nic neslyšel. Zatajil jsem dech, prošel za dveře, překročil přes práh a pak dveře za sebou tiše zavřel.

Místnost to byla asi dvacet stop široká a dveře se otvíraly uprostřed stěny. Mezi řadou skříněk a stěnou byla ponechána asi na tři stopy široká ulička, která šla oběma směry, ale pokaždé ne až úplně na konec.

Bez jakéhokoli zvláštního důvodu jsem se dal doprava. Kráčel jsem tiše, zadržoval dech a na konci jsem obezřetně vykoukl za poslední skříňku, pak jsem zašel až za ni a uviděl jsem před sebou prázdný prostor.

Naprosto prázdný. Jedna řada skříněk stála proti úplně stejné řadě u protější stěny a mezi oběma byla vzdálenost asi na osm stop. Uprostřed tohoto prostoru byly k podlaze přišroubovány dvě dřevěné lavičky. Asi na desíti skříňkách na straně dveří visely patentní zámky. Jinak tu nebylo vůbec nic vidět, nic, z čeho by se dalo usoudit, co tam ti dva chlapi dělali. Stejně tak se z toho nedalo vysvětlit to napětí, které se každého v mé přítomnosti zřejmě zmocňovalo.

Zašel jsem k řadě skříněk s oněmi visacími zámky. Zkusil jsem za jeden vzít, ale byl bezpečně uzavřen. Jiná skříňka o kousek dál, na které zámek nebyl, šla otevřít naprosto lehce, ale uvnitř jsem spatřil jen prázdný kovový vnitřek se standardní políčkou a věšáky.

Krucihimlhergot, co se to tady děje? Točil jsem se ze strany na stranu jako holub na báni a snažil jsem se něco vyšpekulovat, když tu najednou se jedna skříňka u zadní stěny sama od sebe otevřela a z ní vystoupil chlap v civilních šatech: pomeňší padesátník ostrých rysů, v hnědé kožené bundě a látkové čepici. Koukl na mě a vytrhl z kapsy u bundy malou zrádnou pistolí.

"Fuj, to jsem se lek," vykřikl jsem a omdlel jako špalek.

Kapitola 5

Zavřeli mě do místnosti nacpané samými baseballovými metami a zatím rozhodovali, co se mnou udělají. To znamená, Jerry Bogentrodder, ti dva další vězni a ten chlápek v civilu, co vylezl ze skřínky v šatně. "Mrtvolý se zbavíme natotata," zaslechl jsem jednoho, když zavírali dveře. "To není problém."

"Uvidíme, co na to řekne Phil," rozhodl Jerry Bogentrodder a já slyšel, jak všichni odpochoďovávají chodbou pryč.

Pořád jsem ještě neměl tušení, do čeho jsem spadl, ale jedno jsem věděl nabeton: Peter Corse měl stoprocentní pravdu, když říkal, že si mám od téhle party dát odstup. Všechny jsem už předtím viděl ve skupině s Philem Giffinem, i toho chlápka v civilu, a kdyby bývalo po mém, tak jsem se mezi ně nikdy nepletl.

Seděl jsem na hromadě met a rozjímá. Že jsem si tu zvědavost jenom nenechal zajít! Že mě museli převádět od té práce v dílně na tabulky! Že ti kongresmani kruci nejeli radši třeba do Atlantic City! Že jsem se sakra nenarodil s nějakým jiným jménem!

Takhle jsem tam trčel asi dvě hodiny, až mi napadlo, že bych z toho přece jenom mohl vyvážnout se zdravou kůží. To mluvili o mém těle a mě chtěli pak mrtvého někam zašantročit. Mám snad chuť takhle dopadnout? Samozřejmě že ne! Zvládnou já čtyři nebo pět rabiátů a kriminálníků? A to ještě jeden z nich má prosím pistolí. Nepřipadá v úvahu. Mohl bych se přes to všechno zachránit? Možná.

Moje potenciální záchrana spočívala prostě v tom, že jsem vězeň státního vězení. Jelikož mě právě určili do práce,

nebudou se po mě až do večere shánět k žádnému nástupu, kde se dělá prezence. Ale v okamžiku, kdy se můj blok postaví do fronty na jídlo, vyjde moje nepřítomnost najevo. Kde kdo viděl toho Kūnda naposledy? Ale přece v tělocvičně! Pak se začne hledat.

Tak. Čili já se teď nebudu muset snažit o nic jiného než zůstat naživu do večere a do chvíle, kdy po mě nutně musí začít shánka. A až mě pak najdou, ohláším všecko, co jsem viděl a slyšel, bachařům a budu v bezpečí. Tedy relativně. Rozhodně na tom ovšem budu líp, než kdyby se někde už pokoušeli zašantročit moji nebohou mrtvolku.

Hm, a jestli se mám teda do večere udržet za každou cenu na živu, nemůžu udělat nic lepšího než se od těch rabiátů pokusím nějak izolovat. A nejjednodušší způsob bude, když zabarikáduju dveře.

A k tomu mi budou stačit ty mety, co na nich sedím. Měly tak patnáct palců v průměru a na dva palce byly vysoké, z pevné šedé celtoviny a naplněné byly nějakou hlinou nebo nějakým těžkým hrudovitým materiálem, a když se hrál baseball, zřejmě se vždycky stavěly na dvůr. Jelikož byl listopad, tedy roční období, kdy se baseball nehraje, byly všechny tady, na dvacet, možná i víc, těžké a nesnadno manipulovatelné kusy, navršené na sobě podél stěny. Byla to hrozná fuška s nimi pohnout, ale za pokus to stálo. Po jedné jsem je pomalu a s největším úsilím natahal ke dveřím a tam jsem z nich udělal takovou malou barikádičku. Jo, tak hošánci, budu chtít vidět, jestli ty dveře otevřete, liboval jsem si.

Měl jsem svou barikádu zbudovanou asi do výše pasu, když tu se dveře otevřely (ven do chodby!) a přede mnou stál Phil Giffin a zíral na mě, jak jsem ustrnul v sošné póze s jednou metou v náručí. Změřil si mé dílo zlučovitě nenávisným pohledem a vyjel: "Co je? Čekáš potopu?"

"Hhhh!" vyrazil jsem ze sebe.

"Koukej ty kraviny fofrem oddělat, jo?"

Dveře se otvíraly na tu nesprávnou stranu. Ruce s metou mi poklesly a já ze sebe vypravil: "Přece mě nezabijete, co?" Nevím proč, ale na mord to nebyl ten pravý kukuč, a taky by ho to tak nenadzvedlo, kdyby měl v úmyslu mě zabít.

"To bych zrovna potřeboval," sykl, "aby jeden maník zmizel. Oddělej tydle blbý krámy a musíme si promluvit."

Hodil jsem sebou a všecko jsem to odnesl zpátky. Zůstal stát opřen ve dveřích a čekal, až hromada byla na dvě mety vysoká, pak ji překročil a posadil se na haldu, kterou jsem právě čerstvě navršil nalevo ode dveří. Vyndal si cigaretu, zapálil si a sledoval mě, jak odstraňuji poslední mety. Pak poručil: "Zavři dveře. Sedni si."

Zavřel jsem dveře. Posadil jsem se.

Zpytavě a kriticky si mě chvíli měřil a pak řekl: "Hm, nevypadáš na to."

Neměl jsem tušení, na co nevypadám, a tak jsem tam zůstal jen tupě sedět.

"Prolít jsem jen tak rychlíkem tvoje materiály," prohlásil.

To mě překvapilo. Ještě jsem ve Stoneveltu nebyl natolik dlouho, abych vzal na vědomí, že všechno to tu prakticky vede na úrovni oné běžné každodenní rutiny "elita" důvěrníků z oblasti vězeňské subkultury, asi podobně jako subkultura karieristických seržantů řídí prakticky celou armádu. Giffin prostě zašel za vězeňským důvěrníkem, který dělal u správce Gadmora kancelářského poskoka, přednesl svou žádost a dostal se k mým materiálům dřív, než kdyby k tomu dal příkaz sám správce věznice.

Bylo mi z toho dost divně. Neměl jsem tuchu, proč je Giffin v kriminále, ale rozhodně jsem pochyboval, že by to bylo kvůli tomu, že si potrpěl na kanadské žertíky. Zmocnil se mě tísnivý pocit nějakého pitomečka z bůhvíkolikáté baseballové ligy, který svou vlastní hloupostí namíchl starého zkušeného profesionála. Ani jsem raději necekl a tvářil jsem se zkroušeně.

"Víš, ty myslím budeš ten typ, co vypadá jako cucavý kojeňátko," a stále mě přitom propíchoval zkoumavými pohledy, jako by nechtěl věřit vlastním očím. "No nic, stejně musíš mít o něco tvrdší náuru, než na jakou máš ksicht, takže to s tebou zkusím."

Proboha věčného, co to mele? Pak jsem se ale rozpomněl na formulaci rozsudku, na to, z jakého skutečného zločinu jsem byl obviněn, a v tu ránu mi bylo všechno jasné. Oficiální instituce mě přece nemohly táhnout před soud pro to, že jsem na kapotu svého vozu položil nahou figurínu, a provádění kanadských žertíků pořád ještě není oficiálně uznáno jako kategorie těžkého zločinu, i když jsem častokrát slyšel názory, že by se tak rozhodně hodnotit mělo. Obvinění sice bylo blíže specifikováno, ale nicméně zůstávalo značně vágní: "těžké ublížení na těle", "zvolný úmysl", "napadení s úmyslem ublížit", "zločinné napadení". Obviňovali mě vlastně záplavou synonym, z nichž žádné se na můj případ nehodilo.

Avšak v důsledku toho všeho byl Phil Giffin ochoten přijímat mě dočasně jako sobě rovného. Tohle jeho rozhodnutí si však zřejmě vynutila i nutnost udržet vše v tajnosti a nedopustit se vůbec ničeho, co by mohlo vzbudit pozornost oficiálních orgánů, avšak ony matoucí materiály rozhodně sehrály svou velkou pomocnou roli. Kdyby se byl z mých materiálů dověděl, že jsem nespolehlivý a možná i mentálně nevyrovnaný zarytý šprýmař, byl by možná došel k závěru, že bude jistější, když skutečně moje tělíčko nějak nechají zmizet a docela drze přestojí údobí hledání, které by určitě muselo následovat.

Beránek v rouše vlčím. Pro tenhle okamžik jsem byl v bezpečí.

Giffin se ke mě naklonil. Obloučky kouře z cigarety, která mu visela z jednoho koutku úst, stoupaly vzhůru kolem tvrdých rysů jeho obličeje. Kouř ho štípal do očí, až šilhal. Ucedil: "Já ti povím jednu historku, Kundo."

Neopravil jsem ho. Přikývl jsem.

"Tenkrát když se začala stavět tahle tělocvična," začal, "a to je takových čtrnáct let, byl tady jeden chlápek, toho vosolili za deset na pět, a bratranec manželky tohohle chlápka měl na tý stavbě nějaký dílčí kontrakt. Chápeš mě?"

Sice jsem mu pořád vůbec nerozuměl, ale přikývl jsem.

"Takže se to stalo následující," pokračoval Giffin, "manželka toho vězně koupila barák naproti té tělocvičně, akorát přes ulici, zrovna tam, kde vedle strhli poslední z těch starejch barabizen. No a ten její bratranec a ještě pár chlápků si

pod ulicí vykopali tunel ze sklepa tohohle baráku přímo na staveništi tý tělocvičny. Chápeš mě?"

"A ten chlápek zdrhl," řekl jsem. A uvažoval jsem, že ten tunel asi musí pořád existovat a že Giffin a ti jeho kámoši organizují nejspíš nějaký pokus o útek. Spadl jsem tedy do party zoufalců, co chtějí fouknout z lapáku, a mám z pekla štěstí, že mě ty moje materiály tak fantasticky očernily.

Ale Giffin zavrtěl hlavu. "Co tě nemá," vyjel, "ti ruplo v bedně? Jsem ti přece povídal, ten chlápek že si kroutí za deset na pět. Jak dlouho myslíš tady bude smrdět? Největší tři járy a pustějí ho na podmínku. A myslíš, že pro tohle by chtěl fouknout a měl chuť dostat se na ceduli mezi deset nejvybranějších, co se pohřešují?"

"Aha," pochopil jsem. Za deset let s možností po pěti nebo i dřív vymáznout s podmínkou. "No ale pak ti vůbec nerozumím," řekl jsem.

"Dovedeš si představit ten tunel?"

"Hm, jo."

"Tak dobře," kývl, "vede ze sklepa toho baráku, přetíná pod zemí ulici a ústí přímo do tělocvičny. Tomu chlápku, co měl ten dílčí kontrakt, tomu dali totiž na starost betonování té vnější stěny, no a co teda von neudělal, jako že v týhle části nechal postavit ještě jednu stěnu, takže uvnitř vznikl prostor asi tři stopy široký, prostor mezi dvěma stěnami, o kterých nikdo nemá ani tuchu. No a tam nechal taky udělat betonový schody a ty vedou dolů do toho tunelu."

"Aha, ta skříňka v šatně."

"Přesně tak," přikývl. "Jsou tam u té stěny tři skříňky, který nejdou bez klíčku otevřít. Když za ně někdo lomcuje, vypadá to, jako kdyby byly zámky zaskočeny. Přece víš, jak zámky na těchhle skříňkách věčně zaskakují."

Přikývl jsem.

"Za těma třema skříňkama," pokračoval, "jsou právě ty schody, co vedou dolů do tunelu."

"To je nádhra," vydechl jsem. "Ale když ten chlápek nechtěl zdrhnout, na co pak je vůbec ten tunel?"

"Tys to ještě nepochopil?"

"Ne," zavrtěl jsem hlavou. "Nepochopil."

Giffin se naklonil ještě blíž ke mě a kotoučky dýmu mu stoupaly přímo do očí. Poklepal mi na koleno: "Chodil domů na oběd."

Zůstal jsem civět s pusou dokořán.

"Jo, přesně tak," pokračoval. "Dvakrát třikrát za týden, ano, těch posledních patnáct měsíců, co mu zbejvalo, chodil domů vždycky asi tak v deset dopoledne, povyrazit se s paničkou, něco dobrýho voblíznout, poslechnout si v televizi zprávy, říct ahojda dětičkám, když se vrátějí ze školy, a pak zase večír zahučet zpátky na nástup, když se čte prezence."

"To je krása," vydechl jsem obdivně.

"To je to pravý slovo, Kundo," přikývl.

"Říkej mi Harry," navrhl jsem mu.

"Krása, jo, to je to pravý slovo, Harry." Giffin na mě zamrkal cigaretovým kouřem a pak se opřel a pohodlně se rozvalil. Seděl tam na těch metách, s nohama roztaženýma, s rukama na kolenou, a řekl mi: "Tak ted už máš páru, oč kráčí."

Svraštil jsem čelo. "Moment," podotkl jsem. "Tohle bylo před čtrnácti lety. Ten chlápek je už přece léta letoucí venku."

"Bodejt' že je venku. Copak si myslíš, že to byl ten, co na tebe vybař s tou bouchačkou?"

Já si vlastně vůbec nic nemyslel, ale jen jsem se zeptal: "Ten tunel se teda jako pořád používá, jo?"

"Bodejt', používá!" Giffin se zazubil frajerským úsměvem chlapíka, který má bezpečně navrchu.

"Pár nás ho používá, pár!" dodal. "Dáme se vždycky určit na práci při manipulaci se sportovním materiálem, sestavíme si plán, kdy kdo vyleze ven, a jak to vyjde, užíváme si!"

"Říkáš, že se dáte určit na práci?"

Znovu na mě mrkl: "Je nás tu pár, co totiž máme jistý vliv."

Opět tedy ta subkultura vězeňských důvěrníků, i když jsem ji ještě sám tak úplně nepoznal. "Takže já jsem se tady vlastně neměl vyskytnout, že?" zeptal jsem se.

"Až dotedka se nám vždycky dařilo, aby se sem mezi nás nezamíchal někdo cizí, ale z nějakých důvodů správce ruplo v bedně a upíchl se, kráva, zrovna na tebe. Obyčejně když sem správce chce někoho poslat na lážo plážo práci jako za odměnu a když sem pak vopravdu takovýho chlápka pošle, tak mu to naši přátele vždycky rozmluvějí. Když je to inteligent, pošlem ho makat do knihovny. Když je to obyčejnej pitomej maník, necháme z něho vyškolit řidiče a nebo z něho někde uděláme nějakýho poskoka. Ale s tebou správce vlezlo do makovice jedno, prej že bys měl zkusit práci v kolektivu anebo tak a poznat, jak lidi dává dohromady sport. No a v tomdle si nikdo z nás ani neškrt."

"To je mi líto," řekl jsem omluvným tónem.

"Tvoje vina to není," pokrčil rameny. "Mysleli jsme si nejdřív, že se nám podaří to před tebou nějak utajit, aspoň do té doby, než bychom se o tobě dověděli víc, a možná za takových čtrnáct dní bychom tě mohli nějak zlikvidovat."

"To myslíš mě jako zabít?"

"Ale kuš! Přestaň pořád mlet o tom mordování! Narafičili bychom ti před prohlídkou pod kavalec kudlu nebo tak něco. Tím bychom docílili, že by ti zatrhli všechny výhody."

"Aha," pochopil jsem.

"Jenže místo toho co se hned nestane," pokračoval tónem, z kterého bylo ještě dřívější znechucení, "ty musíš hned jít a strkat všude rypec a narazit zrovna na Edáčka, když se vrací zpátky." Zavrtěl hlavou. "Vůbec nepochopím, jak se to všechno mohlo takhle pitomě posířit!"

"Všiml jsem si, že kolem pořád chodili ti chlápci," vysvětloval jsem. "A ty a Jerry Bogentrodder jste se chovali tak záhadně, že mě napadlo, jestli se tady vzadu někde nemaže poker."

"Poker?" Znovu zavrtěl hlavou, pak vzdychl a plácl se dlaněmi s jakýmsi definitivním rozhodnutím do kolen a řekl: "Jo, ted se dá dělat velký kulový, prostě jseš jednou tady, a zdá se, že ulezeš, tak to s tebou zprubnem."

"Díky," vyhrkl jsem.

"Takže hubu drž, vlasti služ a do ničeho nestrkej frněc," pokračoval, "za nějakej čásek tě taky pustíme na vycházečku."

"Toho si nesmírně vážím, kolego," poděkoval jsem.

"Říkej mi Phile," pronesl, zvedl se a podával mi ruku. "Takže tě vítám na palubu, Harry."

Postavil jsem se a stiskl nabízenou ruku: "To jsem rád, že jsem se sem dostal, Phile."

Kapitola 6

Stáli jsme s Philem u těch půldveří s výdejním pultíkem a pozorovali basketbalisty, jak cvičně hází na koš. Za posledních čtrnáct dní se se mnou hrozně spřátelil a byl ke mně den ze dne otevřenější, z velké části asi proto, že jsem vedení věznice neudal nic o existenci toho tunelu ve skladě.

A proč bych to taky měl dělat? Udáním bych nic nezískal, naopak, všechno bych ztratil. Vedle slibu, že budu taky moci vbrzku využít výhod tunelu, byl tu i příjemný pocit bezpečí, plynoucí z mého sblížení s Philem a jeho kamarády. Byl jsem teď sám součástí jednoho z těch gangů, na které mě upozorňoval Peter Corse na vězeňském dvoře, byl jsem členem téhle party před očima vězeňské veřejnosti na dvoře i v jídelně a reputace party byla teď moje reputace. A když jsem měl chuť, mohl jsem se chodit v pondělí i ve čtvrtek sprchovat, protože ani jeden ten přihrátej šášula se mě neodvážil dotknout jedním prstem.

Jednou si takhle povídáme s Philem o všem možném, a vtom se přižene Eddie Troyn. Vypadá v těch svých přepečlivě vypiglovaných kriminálníchkách sice jako ze škatulky, ale především jako blázen. Eddie kdysi sloužil jako důstojník v armádě a zřejmě si tamodtud odnesl úplnou vášeň pro "pořadovou" vojenskou úpravnost a díky jí se tu vyjímal jako načínčaný manekýn v kšeftě se sportovními potřebami. Eddie byl právě ten chlápek, kterého jsem spatřil hned první den svého pobytu v Stoneveltu v tom civilu.

"Ahoj, Eddie," pozdravil jsem ho. Seznámil jsem se za poslední dva týdny se všemi sedmi uživateli tunelu a všichni se jaksi volky nevolky rovněž seznamovali se mnou a takřkajíc mě začínali brát na vědomí, i když nikdo z nich se ke mně nechoval tak kamarádsky jako Phil Giffin a Jerry Bogentrodder.

"Těbůh, Harry," pozdravil mě a pak ještě dodal, "děkan," když jsem mu otevřel půldveře, aby mohl dovnitř. "Tak jdu na to," oznamoval Philovi, což byla šifra, jakou užívali mezi sebou, a znamenala, že odchází tunelem ven.

"Půjdu dozadu s tebou," řekl Phil. Pak se ještě obrátil ke mně: "Jsem zpátky za minutu."

"Fajn."

Odešli a zmizeli mezi nádobami a policemi a já zatím pozoroval basketbalisty, jak hází na koš. Pak dělali osmičku s košem uprostřed. Jeden maník naběhl zprava, chytil nahráný míč, vrhl se pod koš a vystřelil, druhý naběhl zleva, chytil odražený míč a nahrál dalšímu maníkovi, který naběhl zprava. Chlapík zprava pak běžel dál až nakonec řady, která přicházela zleva, a chlapík zleva zase...

Šel na mě z toho spánek. Takhle pitomá podívaná byla úplná hypnóza: přesně organizovaná, pravidelná, plynula v hladkém rytmu...

Už zase na mě šel spánek. Když jsem se tak kolem rozhlížel, zjistil jsem, že Phil zapomněl na pultíku ve dveřích krabičku cigaret a sirky. Vyndal jsem jednu cigaretu, vzal papírovou sirku a nacpal ji hlavičkou pozpátku dovnitř. Abych sirku dobře dovnitř dostal, použil jsem ještě další zápalky, takže když jsem skončil, hlavička sirky uvnitř byla asi centimetr od konce cigarety. Druhou sirku jsem zahodil, takto vylepšenou cigaretu jsem vložil zpátky do krabičky, zarovnal mezi další cigarety a všechno pak položil na pultík přesně tam, kde to leželo předtím.

A mezitím jsem v duchu přemýšlel o tom, co mi o tunelu vypravoval Phil. Ten původní denní cestovatel, chlap jménem Vasacapa, si nemohl samozřejmě nechat své tajemství výhradně pro sebe. Musel prostě do toho zasvětit ještě pár dalších důvěrníků a výsledkem bylo, že tunelu užívalo od samého začátku vždy několik uživatelů. Nikdo z těch lidí, co tunelu používali, neměl nikdy zájem na tom, aby utekl, a nikdy nikdo neprovedl nic potřebného, aby je všechny pochytili. Buďto to byli vězni s krátkou výměrou trestu jako sám Vasacapa, anebo se dostali na onom žebříčku poživatelů důvěry vězeňských úředních osobností hodně vysoko a nechťeli o své postavení přijít.

Během posledních dvou měsíců svého pobytu ve vězení dokonce Vasacapa pracoval na zkrácený pracovní úvazek venku v místní samoobsluze jako zástupce vedoucího skladu. A když se konečně dostal na svobodu, přešel v téměž obchodě na plný úvazek a samozřejmě že si také ponechal onen dům na druhé straně tunelu. Jeho dřívější kamarádi z kriminálu používali tunelu dál a Vasacapa pro ně vybudoval u příjezdové cesty svého domu ve sklepe zvláštní vchod, aby mohli tunelem cestovat, kdy se jim zachce, a nemuseli vyrušovat ani jeho, ani jeho rodinu.

Před třemi lety Vasacapa ale natáhl bačkory, a tak se vdova rozhodla dům prodat a odstěhovat se k provdané dceři do San Diega. Po ta léta, vždy když si nějaký uživatel tunelu odbyl svůj výměr trestu, nastoupil na jeho místo nový vězeň, zvolený ostatními uživateli demokratickou volbou, přesně jako v nějakém univerzitním spolku. Když vdova informovala tehdejší uživatele o svých plánech, uvědomili si, že nemohu dopustit, aby se dům prodal nějakému naprosto cizímu člověku, a přesto nikdo z nich neměl na hotovosti tolik peněz - a nikdo nebyl s to opatřit si tak vysoký úvěr -, aby dům mohl koupit sám. Takže dali své zdroje dohromady a koupili jej společně. A pak sem povolali až z Troye ve státě New York manželku jednoho z nich - Boba Dombeyho, toho chlapíka s tím rozjetým uhýbavým pohledem, co jsem ho viděl vylézat ze skříňky v šatně - no a ta ženská pomohla tomuhle spolku tím, že se postavila do jeho čela a zaštitila jej svým jménem. Skutečně dům na své jméno koupila a do téhle chvíle v něm žila.

Dohoda zněla v tom smyslu, že spolek bude dům vlastnit dohromady a každý člen, který bude odcházet z vězení, se svého účastnického práva vzdá, ale dostane za to vyplacenou sumu, kterou investoval. To bylo původně dva tisíce tři sta dolarů, takže když nyní kterýkoli uživatel odcházel z kriminálu, skupina mu vyplatila dva tisíce tři sta dolarů, jež zase

vyinkasovali od chlapíka, který se dostal na místo předchozího uživatele. Jestliže uživatel zemřel, což se dosud stalo dvakrát (v obou případech se jednalo o smrt naprosto přirozenou), nový nástupce musel zase zaplatit dva tisíce tři sta dolarů, kterážto suma se pak bez jakéhokoli vysvětlení poslala nejbližším příbuzným zesnulého.

Hladký chod této operace dokonale narušil můj vstup na scénu. Chlapík, po němž jsem nastoupil - byl to profesionální žhář, kterého pustili na podmínku z vězení -, dostal své dva tisíce tři sta dolarů, ale skupina uživatelů mě o ony peníze nemohla požádat dřív, než rozhodnou, zda mě chtějí jako rovnocenného partnera. A nikdo z nich si nebyl stoprocentně jist, že já jsem právě ten případ. Mě jim vlastně doslova vecpal do chřtánu vězeňský správce a většině to bylo dokonale proti srsti.

Takže teď vůbec nevěděli, co si počít. Já taky ne. Zatím jsem nemohl dělat nic jiného než čekat, držet takřkajíc hubu a doufat v to nejlepší. Jenomže kdybych tak věděl, co je právě to nejlepší. Představa, že bych taky jednou směl projít tím jejich tunelem, byla velice příjemná a velice vzrušující, ale myšlenka na to, že se stanu zároveň součástí jejich tajného spiknutí, mě děsila.

S celou situací přede mnou znovu vyvstal můj starý problém: jsem ta dobrá duše, anebo jsem lump? Protřelý profesionální kriminálník by se k uživatelům naprosto klidně přidal, vyplatil by peníze na dřevo a žil by si naprosto spokojeně v rámci daných pravidel. Skutečně čestný člověk, s upřímným zájmem o zlepšení společnosti a o vlastní nápravu by při první příležitosti šel za správcem a řekl mu plnou pravdu. Jenomže já jsem v krajním vzrušení mysli vězel někde mezi oběma krajnostmi a nepodnikal jsem vůbec nic. Jenom jsem čekal, že okolnosti vytříbí všechno samy bez mé pomoci.

Phil byl pryč s Eddiem Troynem asi deset minut. Když se vrátil, basketbalisté se pořád ještě pohybovali dokola v onom znaménku nekonečna a já jsem ještě přemítal o svých vyhlídkách. S Philem přicházel Max Nolan. Phil mi řekl: "Max to může vzít u dveří na minutu za tebe. Pojd se mnou."

"Fajn," souhlasil jsem. "Ahojda, Maxi."

Kývl, ani přátelsky, ani nepřátelsky. Max Nolan byl svalnatý třicátník, mohutný v pase a vypadal spíš jako nějaký veřejný agitátor nebo řečník někde na trávníku nějaké univerzity. Rozhodně ne jako profesionální kriminálník. Měl husté hnědé vlasy, poněkud delší než dovoval vězeňský řád, a kosmatý pokleslý knír. Kroutil tu dvacet let, s podmínkou deseti, vyfasoval je za nejrůznější druhy velkých krádeží s přitěžujícími okolnostmi. Max skutečně začínal jako univerzitní studentský radikál a do vězení se dostal nejdřív několikrát za účast na protiválečných demonstracích, načež měl několik průšvihů s překupnictvím drog, až nakonec skončil se vši slávou u velkokrádeží a užívání kradených úvěrových legitimací.

V těchhle dobách dochází ve vězeních k jakémusi až komickému dvojímu posunu, který způsobuje příchod dalších a dalších radikálů odsouzených za drogy a za politiku. Rebelové radikalizují kriminálníky, což je důvod, proč došlo v poslední době k tolika vězeňským vzpourám a stávkám, ale zároveň zase kriminálníci korumpují ke kriminálnictví radikály. Absolvent univerzity, který se dostane do vězení za kouření marihuany anebo za to, že hodil bombu na vojenskou obvodní kancelář, vychází z kriminálu poučen, jak se dostat zamčenými dveřmi do kvartýru anebo jak udělat káču. Za několik let se může svět dočkat všeobecně dosti nepříjemného překvapení.

A Max byl právě z tohoto nového rodu. V Stoneveltu pobýval již tři roky a podařilo se mu získat přízeň obou autorit: autority oficiální, v jejímž čele byl správce věznice, i autority neoficiální, kterou představovali vedoucí důvěrníci. "To je na chlup stejný jako na fákuli," říkal mi jednou. "Na jedné straně musí člověk lézt do zadku kantorovi a na druhé musí být ťu-ťu-ťu s kámošem na pokoji."

Ale tohle mi řekl, teprve až mě poznal trochu blíž. Prozatím jenom kývl hlavou, když jsem mu řekl "Ahoj!", a tím pro něho všechno haslo. Takže jsem odešel s Philem a ten mě zavedl dozadu do šatny, kde na nás už čekali další tři chlapi. Seděli nebo postávali opření o skříňky.

Krve by se ve mně nadořezal, když jsem je uviděl. Eddie Troyn, Joe Maslocki a Billy Glin. Joe Maslocki byl bývalý boxer velterové váhy a seděl za vraždu, rabiát s rozmláceným ksichtem, chlap jako hora, byl to ten druhý navrátilce, co jsem viděl onoho prvního dne, ten, kterému jsem tenkrát řekl "kolego". Billy Glin byl prostě příšera, tvor uzpůsobený pouze k tomu, aby holýma rukama masakroval lidi. Nebyl ani tak vysoký, ani tak rozložitý jako Jerry Bogentrodder, ale působil dojmem daleko větší síly a daleko nebezpečněji. Jakýmsi zvláštním způsobem člověku připadal, jako by byl bytost daleko hutnější konzistence než ostatní lidé, jako by se narodil na nějaké větší a těžší planetě. Třeba na Saturnu.

Ihned jsem pochopil, že už ten problém se mnou rozt'ali, a s nadějí jsem civěl všem do obličeje. Ale nevyčetl jsem nic. Billy Glin vypadal jako nějaká monstrózní mašina na zabíjení lidí, tedy jako vždycky, Joe Maslocki jako boxer velterové váhy mezi dvěma koly, a Eddie Troyn stejně zupácky a našťetěně jak jindy.

Když mě Phil poklepal po ruce, vyskočil jsem, jako bych se dotkl elektrického drátu. Zůstal jsem vyjeveně hledět a on na cosi ukázal a usylk: "Hoď to na sebe, Harry."

Podíval jsem se, na co ukazuje, a uviděl jsem na nejbližší lavičce hromádku civilního oblečení. Náhle jsem se rozzářil v úsměvu a najednou mi bylo báječně: "Tak jdu na to, jo?"

"Uhods," odpověděl Phil lakonicky, a když jsem se znovu rozhlédl po všech obličejích, viděl jsem, že se také usmívají. Přijali mě.

Civil představovaly zmačkané kalhoty pískové barvy, zelená kostkovaná flanelová košile, zelený pulovr s věčkem u krku a se zoufalými dírami v podpaží a bunda na zip, kterou bylo možno nosit po obou stranách a která byla na jedné straně modrá, na druhé hnědá. "Nic lepšího jsme neschastili," podotkl Phil, zatímco jsem se oblékal.

"To je prima," ujišťoval jsem ho. "Nádhera." A taky byla. Všecko, co nepřipomínalo modré plátěňáky vězeňského mundúru a modrou vězeňskou košili, mi připadalo nádherné, a dokonce ještě krásnější.

Obrátil jsem bundu druhou stranou nahoru, protože se mi zdálo, že se k celku hodí spíš hnědá barva než modrá, když v

tom mě něco napadlo. Co když mě ve skutečnosti mezi sebe vůbec nepřijali, a naopak se rozhodli mě zlikvidovat? Může snad být lepší způsob, jak se někoho beze stopy zbavit, než ho pěkně vyšupajdit z vězení, nechat ho doplácet se až k mělkému hrobečku a pak ho odprásknout nebo mu podříznout chřtán anebo nechat Billyho Glinna nadělat z něho maso na guláš?

Znovu jsem se rozhlédl po těch čtyřech obličejích, zatímco jsem si hrál s oboustrannou bundou. Pravda, všichni se sice usmívali, ale byly to skutečně přátelské úsměvy? Usmíval se Phil Giffin opravdu jako kamarád, anebo to byla jenom maska? Byl úsměv Eddieho Troyna skoro až přemrštěně široký proto, že byl v tu chvíli naprosto nevojenský, anebo se mu nemohlo důvěřovat? Byl ten škleb na tváři Billyho Glinna skutečně výrazem přátelství, anebo se v něm skrýval úsměšek zasvěceného?

Phil se zeptal: "Tak co? Hotovo, Harry?"

Panebože ne, ne, ještě nejsem hotov. Jenomže co mám dělat? Zapřísahat je, slíbit jim věčné mlčení, jenom když mě pustí? Sám bych si do cely nastražil před prohlídkou kudlu! Udělám, co budou chtít.

Zamrkal jsem, olízl jsem si rty a už jsem se chystal promluvit, když Joe Maslocki prohlásil: "Tak už ti došlo, jaká je to balada, Harry? Mrkneš se za zeď!"

Je to z přátelství! Nemůže to být nic jiného. Přijali mě. "Jo, je to senzační," odpověděl jsem a vklouzl jsem do bundy.

Kapitola 7

Jako Alenka v řiši divů: za zrcadlo. Za skříňky v šatně.

Dveřmi skříňky se člověk musel dost obratně protáhnout, ale uvnitř už bylo víc místa. Dvě postranní příčky a zadní stěny byly odstraněny, takže tu vznikl prostor na šířku tří skříněk a na hloubku asi čtyř stop - vlastně jakýsi obdélníkový otvor ve falešné vnitřní stěně, kterým se člověk dostal k drsnému betonovému povrchu skutečné vnější stěny.

Bylo tam světlo, linulo se z matné žárovky, zašroubované u stropu do obyčejné porcelánové objímky. Phil šel první a ti další tři se sunuli za mnou. Odtud se pak šlo po příkrých schodech doleva dolů. Byly to betonové schody sevřené po obou stranách betonovými stěnami, vzdálenými od sebe na šířku ne víc než dvou stop. Po osmi schodech jsme sestoupili kamsi, kde to rozměry odpovídalo asi tak telefonní budce. Phil klekl a vsoukal se do velkého kulatého otvoru v úrovni podlahy. Já za ním.

Cementová roura, odtoková roura, asi tři stopy široká. Nad hlavou nám visely další matné slabé žárovky, značně od sebe vzdálené. Zaoblené dno roury bylo pokryto jakýmsi kobercem. Bylo to snadné a docela příjemné cestování, takhle po čtyřech po tom hrubě tkaném koberečku. Když užívali slova "tunel", ani mě nenapadlo, že by to mohlo vypadat takhle.

Barva a textura koberce se často měnily a já si nakonec uvědomil, že tu zřejmě použili zbytků koberců odstřižených, když se obecně zavádělo vykrytí ode zdi ke zdi. Subkontrahent, bratranec Vasacapovy manželky, přiměl své zákazníky, aby nesli při budování všechny náklady. Ta cementová roura byla zřejmě taky nějaká černota, kterou schrastili na nějakém staveništi.

Když už mi to připadalo hodně dlouho, vynořil jsem se konečně v jakési dlouhé úzké chodbičce, kde byl opět na zemi koberec. Napřímil jsem se, poodstoupil jsem stranou a pustil Joea Maslockiho napřed a zatím jsem se rozhlížel po těch nových prostorách.

Stěna nalevo byla z hrubého betonu, stejně tak jako krátká stěna za mnou, v které byl otvor pro cementovou rouru.

Stěna napravo byla zbudována z dřevěných špalíků, zřejmě s obkládáním na druhé straně. Chodbička měřila asi takových patnáct stop a končila schodištěm, které vedlo vzhůru.

"Vždycky vycházíme jenom po dvou," vysvětloval mi Phil, zatímco ostatní se ještě plazili tunelem. "Půjdeme první."

"Hm, prima," odpověděl jsem. Měl jsem pocit, jako by na mě šla klaustrofobie. Nejdřív ten tunel a pak tahle uzoučká chodbička, nacpaná v tu chvíli samými nebezpečnými rabiáty.

Přijali mě skutečně mezi sebe? Jenže proč by to měli dělat? Přece já jsem nebyl tak úplně jeden z nich, stejně tak jako jsem na druhou stranu nepatřil k těm nejpočetnějším lidem. Byl jsem prostě taková nepovedená existence, která asi zůstane trčet na věky věků někde uprostřed. Možná že ne tak úplně na věky věků, zvlášť jestli teď sám sebe lifruju na místo, kde mě zlikvidují.

Znovu jako by mě posedl jakýsi paranoický pocit a pátravě jsem se zadíval po těch obličejích kolem. Jenomže takhle tupě zírat nebylo vůbec k ničemu: mohl jsem koukat na chlapa, který na mě působil jako samá laskavost a samý kamarádoft, ale když jsem se na tutéž tvář zahleděl třeba za chvíli, jako bych v ní najednou viděl tvrdý hrozebný výraz. Dá se vůbec někdy odhadnout, co se lidem odehrává v těch jejich kebulích?

"Tak pojď," poručil mi Phil.

Neměl jsem jinou volbu. Šel jsem za ním na chodbu a po schodech nahoru. Obyčejná dřevěná dvířka vedla kamsi, kde mi to připadalo jako v ráji světského luxusu: na vyštěrkovanou příjezdovou cestu, kde mezi vyjetými koleji rostl plevel. Byly asi dvě hodiny odpoledne, čerstvý oblačný den pozdního listopadu. Místo: horní část státu New York. Vzduch byl chladný a čistý, bělavě šedivá obloha visela dosti nízko, ale nepůsobila tíživým dojmem a nevypadalo to na děšť.

Po příjezdové cestě jsme přišli s Philem na chodník. Před námi se přes ulici zvedal impozantní zadek káznice. Vypadal jako přesná sochařská napodobenina toho šedivého nebe. Uvědomil jsem si, že za tou stěnou vlastně žiju, a myšlenka na ono nucené vyloučení z normálního života mě najednou naplnila nechutí.

Na chodníku zabočil Phil doprava a já se dal opět za ním. Domky na téhle straně proti těžké zdi káznice byly malé

rodinné příbytky s titěrnými zahrádkami nebo dvorečky vepředu, nalepené k sobě tak těsně, že mezi nimi mohlo sotva projet auto.

Dělnická čtvrt', nuzácká, ale důstojná, prostě čtvrt' lidí v modrácích.

Na rohu jsme Phil i já opět zahrnuli. Ohlédl jsem se a viděl jsem Joea Maslockiho a Billyho Glinna, jak po příjezdové cestě přecházejí na chodník, ale jdou obráceným směrem. Zeptal jsem se Phila: "Kam jdeme?"

"Jen tak se cournem," odpověděl.

Přešli jsme tři ulice téhož obytného typu, až jsme se dostali na obchodní třídu. Připadlo mi, že celou tu dobu se Phil jen tak spokojeně loudá a z plných plic dýchá svobodný vzduch, a já dělám totéž. Na obchodní třídě jsme se zastavili v maličké denní restauraci, Phil objednal do boxu dvě kávy a pak mi řekl: "Tak co, Harry, co ty na to?"

"Je to nádhara," odpověděl jsem.

"Tak chceš do toho vlézt?"

Později jsem měl habaděj příležitosti zamyslet se nad tou otázkou hloub, ale v tom okamžiku jsem žádné z okolností, které záležitost nesla přirozeně sebou, vůbec nebral v úvahu, například skutečnou kriminální povahu takřikajíc aktu samého stejně tak jako mých kumpánů. Byl jsem za vězeňskou zdí a nebylo nic prostšího: "Jo, chci do toho," odpověděl jsem.

"Ono s tím totiž souvisí ještě něco, o čem teď nemáš páru," řekl. "Musím tě s tím seznámit."

Kdesi na samém konci nějaké slepé uličky v mé hlavě jako by zablikala malá varovná světýlka, ale dělal jsem, jako když je nevidím. "To mi je celkem jedno," odpověděl jsem. "Ostatně jaká je druhá možnost?"

"Že se dáš z tělocvičny přeložit," odpověděl. "Jasný jako facka."

Podánilo se mi vyloudit na rtech cosi, co vypadalo jako ne tak úplně nejpočestnější úsměv: "Chceš říct, že byste mě tedy nezlikvidovali?"

Pochopil, co mám na mysli, a oplatil mi stejným úsměvem: "Ne-e! Mluvili jsme o tom, to je pravda, ale ty jseš oukej. Myslím, že budeš držet jazyk za zuby."

S oním stále poněkud nejistým úsměvem na tváři jsem pokračoval: "Tak jsem uvažoval, že mě jako berete ven teďka právě proto, abyste mě zlikvidovali."

"Cožé? Tady na ulici?" Zavrtěl hlavou a úsměv mu ztvrdl na tváři. "Kolem tělocvičny nesmí nikdy dojít k žádnému záhadnému zmizení," prohlásil, "žádné pátrání, žádné záhady. Kdybychom došli k závěru, že tě musíme klepnout, tak to uděláme přímo v lapáku, a pořádně kus od tělocvičny."

Cítil jsem, jak mi náhle vyschlo v krku. "Jak?" polkl jsem naprázdno.

Pokrčil rameny. "Mohl bys třeba schrástnout dolů z ochozu někde z patra přímo na bloku," řekl. "Nebo by ses mohl připlíst na dvore do něčí cizí rvačky, kde to půjde na nože, anebo bychom tě dali přeložit k nějakým nebezpečným mašinám."

Při poslední eventualitě jsem zavřel oči, "Hm, jo," řekl jsem. "Už si to dovedu představit."

Když jsem otevřel oči, hleděl na mě se zpytavým úsměvem: "Člověče, ty jseš zajímavý číslo, Harry, někdy se v tobě nevyznám. No nic, teďko je prostě čas, abys tady řek, jestli do toho půjdeš, nebo ne."

"Jo, chci."

"I když s tím souvisí ještě něco, co ti předem říct nemůžu?"

Teď se o tom zmínil podruhé. Co by to mohlo být? Třeba na mě budou chtít vynutit slib, že jim pomůžu s mordováním, když náhodou tunel objeví někdo další. Něco takového bych rozhodně slíbil a rozhodně nesplnil! Co jiného by se za tím ještě mohlo skrývat? Řekl jsem: "To je mi fuk. Už jsem se dostal jednou ven a chci znovu. Dám se k vám."

Z jeho úsměvu tentokrát zazářila úleva: to jeho ujištění, že by mě nezlikvidovali, kdybych se rozhodl jinak, nebylo možná tak stoprocentně bezpečné. Kdybych se rozhodl dát se z tělocvičny přeložit, možná že by mě brzy šoupli na práci někde k těm velkým strojům.

Ten nevyzpytatelný úsměv mu neutkvěl na tváři dlouho. Jeho výraz zvážněl, což znamenalo, že budeme mluvit čistě obchodně a k věci. "Hele, máš snad někoho venku, kdo ti zatím chrápe na baliku, jo?"

Všechny moje peníze mi opatrovala maminka, ale nepokládal jsem právě za nejšťastnější mu to říkat, a tak jsem jen odpověděl: "Jistě."

Sáhl do kapsy a cvrnkl ke mně po stole deseti centů. "Támhle máš telefonní budku," řekl mi. "Zavolej tedy tomu dotyčnému nebo té dotyčné. Jo, a ať to platí volaná! Řekni, ať pošle šek na třiadvacet stovek na adresu Alice Dombeyová, Stonevelt, New York, Fair Harbor Street 2209."

Zopakoval jsem jméno i adresu a šel do budky.

Maminka byla doma a zůstala z mého volání úplně paf. S tou svou těžkopádnou německou výslovností mi řekla:

"Harralde, to seš z toho kriminálu aus?"

"Ne tak úplně, maminko. Totiž to, co teď podnikám, je jaksi tajemství."

"Ty jsi zdrhl z ten kriminál?"

"Ne, maminko. Jsem pořád ve vězení. A budu tam ještě dva nebo tři roky, maminko. Poslouchej, mami, dovedeš držet jazyk za zuby?"

"Má to být zase nějaký ten tvůj vtípek, Harralde?"

"To rozhodně ne, maminko. Mami, to je strašně vážná věc. Nejde o žádný vtíp, a kdybys skutečně nedovedla držet jazyk za zuby a to tajemství prozradila, tak můžu taky skončit tím, že mě někdo odkrágluje. Mami, říkám ti to na rovinu a namouduši smrtelně vážně." Hned vzápětí jsem litoval, že jsem se takto vyjádřil.

Avšak moje upřímnost zřejmě na maminku učinila hluboký dojem, protože odpověděla docela normálním tónem: "Přece víš, Harralde, že bych na tebe žádné tajemství nemohla vyzradit."

"To jsi hodná, mami, prima. Tak poslouchej - "

Řekl jsem jí, co má dělat, že má vyzvednout peníze z našich společných úspor v bance, vyplnit poukázku na peníze a poslat na tu a tu adresu. Všechno si pečlivě zapisovala a jen přitom pořád říkala: "Ja, ja," a když jsem skončil se svými instrukcemi, pravila: "Harralde, řekni mi pravdu. Lžeš?"

Tahle slova pro nás představovala formuli pravdy už od té doby, co jsem byl ještě malý kluk. Kdykoli mi řekla "Harralde, řekni mi pravdu. Lžeš?", vyklopil jsem naprostou pravdu. Nikdy téhle své moci nezneužila a já tu formuli bral vždycky naprosto vážně. Když si jsou dva lidé tak blízcí jako syn a matka, pak si musí najít způsob, jak spolu žít a srovnat všechny své drobné slabůstky, a tohle byl přesně způsob, který nám umožňoval žít spolu uprostřed celé té spleť sítě mých tajůstek, drobných podvůdků a napalovaček, což všechno je ono přirozené prostředí, v jakém žije člověk propadlý kanadským žertíkům. Takže jsem v tu chvíli odpověděl: "Mami, říkám ti pravdu. Potřebuju ty peníze z jistého tajného důvodu, o kterém nemohu nic bližšího povídat. Jsem pořád ve vězení, a jestli někomu řekneš, že jsem volal nebo že jsi poslala peníze, a to i tat'kovi, budu mít hrozné oplétačky se zákonem a taky strašné trable s příšernými rabiáty ve vězení. Mohli by mě i zabít, mami, a to je fakt."

"Dobrá, Harralde, ty peníze ti pošlu," uzavřela.

"Díky, mami" a hned jsem se začal vyptávat, jak se daří tatínkovi a jak to vypadá v tom bazaru s ojetými auty, kde jsem byl zaměstnán před soudem. Odpověděla: "Byl tady nějaký chlap a říkal, že měl v benzinové nádrži písek, a tak chce pan Fizzel vědět, jestlis to udělal ty."

"Hm, bohužel jo, mami," musel jsem jí odpovědět, a tím náš rozhovor skončil.

Phil čekal trpělivě v boxu.

Vrátil jsem mu deseticent'ák a ujistil ho: "Prachy jsou na cestě."

"Prima." Ukázal na mou kávu. "Dopils?"

"Jo."

Odešli jsme z restaurace, loudali se přes dvě ulice kolem kšeftů s šaty a různými domácími potřebami a kolem obchůdků s laciným zbožím a pak Phil ukázal prstem přes ulici: "Musím do banky."

"Do banky?"

"Mám tam běžný účet."

Řekl to, jako by bylo nejpřirozenější, aby kriminálník, kterého drží v base, měl v místní bance běžný účet! Jenomže ono to asi skutečně tak bylo! Aspoň pro tohohle vězně.

A pro mě to mělo být taky tak. Měl jsem pocit, jako bych byl dostal do mozku novokainovou injekci, která právě přestává účinkovat. Moje senzibilita jako by zase začínala bystřet a jako bych zase všechno začínal vnímat normálně. Uvědomoval jsem si, že jsem za vězeňskou zdí.

A když jsem přecházel ulici, pozoroval jsem, že nemírím pouze k jedné bance, ale hned ke dvěma. Napravo trůnila první a vypadala jako velká ošklivá šedivá krabice tvářící se co řecký chrám, se sloupy a složitými karnýsi a tak vůbec. Zlatá písmena v oknech oznamovala, že jde o Západní národní banku. Nalevo se tyčil, člověk by řekl, její přímo umně zbudovaný protiklad, tříposchoďová budova, která nemohla být starší než takových deset let. Nejvíce prostoru v horních patrech zaujímal široká okna úředních místností, mezi nimiž zářily červené a zelené panely z plastické hmoty. V přízemí byla na jedné straně prodejna obchodního domu Woolworth a na druhé banka, obě instituce s obrovitými okny do ulice. Banka, jejíž název zněl Federální fiduciární, byla přímo nalepená na Západní národní a rozhodně nemohla vypadat odlišněji. Západní národní byla ponurá a upjatá jako kriminál, z kterého jsem právě vyšel, zatímco Federální fiduciární jako by přicházela sama otevírala svou náruč: obrovskými okny jsem zřetelně viděl prostorný, vzdušný a jasně osvětlený interiér s frontami zákazníků a vůbec s atmosférou obvyklého bankovního ruchu.

Když jsme s Philem přešli ulici, u chodníku jsme se prudce srazili, protože já mířil k Federální fiduciární, zatímco on zahrnul k Západní národní. "Hopla," omloval jsem se.

Ukázal na řecký chrámek. "Tam do té," řekl.

"Aha, já jsem si totiž myslel, ehm..." mávl jsem rukou k oné radostně zvoucí Federální fiduciární. Ve snu mě nenapadlo, že by Phil mohl zvolit banku, která vypadá jako kriminál.

"Pár ostatních chlapů chodí do téhle," oznámil mi Phil jaksi na vysvětlenou.

Vešli jsme do banky. Vnitřek byl přísně chladný, s ozvěnou a vysokým stropem a vypadalo to tu spíš jako v nějakém buddhistickém chrámu než v řecké svatyni. Phil vytáhl z náprsní tašky šek, vyplnil jej a vyzvedl naň hotové peníze u jakési usměvavé mladičké úřednice, která ho zřejmě dobře znala. Vyměnili si obvyklé zdvořilůstky, prohodili několik slov o počasí a pak Phil ukázal na mě a řekl: "Tohle je můj kamarád, Harry Kent."

Užuž jsem ho chtěl opravit. Pak se mi však rozbřesklo a já pochopil, proč to udělal. Dal mi krycí jméno, alias! Poprvé v životě jsem mohl s pocitem naprostého zadostiučinění být někým jiným než Harrym Kündem. S umlautem.

Usmála se na mě a zeptala se: "Jak se vede, pane Kente?"

Ihned jsem jí oplatil úsměvem jako měsíc: "Docela prima." Kéž by výměr mého trestu nikdy nevypršel, uvažoval jsem. Co mi záleží na tom, jak mi říkají tam uvnitř těch vězeňských zdí, tady v tom báječném světě venku jsem Harry Kent. Ta nádhera, tak vznešené jméno. V uších mi zazněla jakási varianta na Shakespeara. Harry z Kentu vás očekává venku zproštěn všeho, milorde. Zproštěn čeho, páže? Toho zasraného umlautu, milorde.

Když jsme vyšli z banky, zeptal se mě Phil: "Taks toho měl na jeden den dost, Harry?"

"Ne," odpověděl jsem.

Zazubil se na mě. "Jo, chápu, jak ti asi je. Počkej, překvapí tě, jak si na to za chvíli zvykneš. Stane se pak, že na tebe dojde řada a budeš moci jít ven, a ty dokonce ani nepůjdeš."

"To nikdy," zavrtěl hlavou.

"Taky jsem to říkal. Však počkej, uvidíš."

Jenže tys nikdy nepotřeboval krycí jméno tak hrozně jako já, uvažoval jsem, ale v debatě jsem to dál nijak nerozvíjel.

Kapitola 8

Když jsme se vrátili zpátky, čekal na nás v místnosti, kde jsem prvně skládal fotbalové dresy, pětičlenný výbor. Byl tam Jerry Bogentrodder, mohutný, růžovoučký a přátelský jako vždycky, jen kolem pravého oka měl černý monokl, a nechyběl ani Billy Glinn, šedivý balvan nahánějící smrtelnou hrůzu. S nimi tu seděl i oficírek Eddie Troyn a Bob Dombey s týmž podezíravým lasicovitým výrazem ve tváři, jaký jsem v ní spatřil, když jsem ho prvně viděl pospíchat tenkrát kolem těch dveří. Dostavil se i Joe Maslocki, rozmlácený exmistr velterové váhy. Předpokládal jsem, že Max Nolan je ještě ve službě, asi ve skladu u těch půldveří, takže s Philem a se mnou to byla kompletní osmičlenná sestava. Pět chlapů sedělo kolem velkého dřevěného stolu uprostřed místnosti a jejich obličejy vypadaly jako bezvýrazné masky. Phil si k nim přisunul židli a zeptal se Jerryho: "Co to máš to černý kolem oka?" "Taková kravina, nejradši bych se neviděl!" uplivil Jerry. "Našel jsem takovej krámek, jako harantí dalekohled to vypadalo, a když jsem se skrz to kouk, bylo to namazaný toudle černou barvou nebo jakým prevítem. Nemůžu to zaboha ničím vyrajbovat."

Phil se usadil na židli a já si přisedl také. Musel jsem se až obdivovat, že se nikdo nepodíval přímo na mě.

"To je sakra pech, Jerry," politoval ho Phil. Pak ukázal palcem na mě a poznamenal, jako by říkal, "dobrý den". "Jo, tak už je v partě."

V tu chvíli byli všichni jako vyměnění, samý úsměv od ucha k uchu, tiskli mi ruce, všichni samý hlahol a jeden přes druhého mě ujišťovali, jak jsou strašně rádi, že jsem v partě zrovna já. Všem bylo na tvářích jasně vidět, jak se jim ulevilo, a dokonce jsem to pozoroval i na Billy Glinnovi. Jo, to bych býval sakra dobře poznal, co dovedou dělat ty velké mašiny.

Vítací ceremoniál se uklidnil a Phil se obrátil na Joea Maslockiho a vyzval jej: "Mno, Joe. Řekni mu vo tej loupeži."

Kapitola 9

"Ujuj," hekl jsem. Pak jsem však cítil, že se všechny zraky upírají na mě, a proto jsem hned vyhrkl: "Zaskočilo mi," a předstíral jsem záchvat kašle. Billy Glinn mě začal bušit do zad, a trochu víc, než bylo nutné.

Joe Maslocki čekal netrpělivě, až zase budu v pořádku. Jeho rozmlácený boxerský obličej měl vážný, hluboce zaujatý výraz, a když se mi konečně podařilo Billyho Glinna přimět, aby mě přestal tlouci, a já mohl upnout pozornost jinam, naklonil se Joe přes stůl ke mně a hlasem, v němž pulsovala hluboká síla myšlenky, pravil: "Víš ty, co my máme, Harry? Máme nejtutovější alibi na světě!"

Podíval jsem se na něho.

Mávl kolem sebe tetovanou rukou, jako by do toho gesta zahrnoval celé vězení. "Jak my bychom mohli spáchat nějaký zločin, he? Jsme přece v týdle nádherný instituci."

"No jo," přikývl jsem.

"Tak hele, podívej se," řekl mi a ťukal přitom prsty na desku stolu stejně, jako ťukal správce Gadmora do mých materiálů, když se tenkrát roznýšlel nad mým případem, jenomže Joe ťukal, jako by hodlal učinit velkolepé prohlášení.

"Všechny nás jednoho krásného dne propustějí," prohlásil. "A kdy je ten nejlepší čas udělat ránu do světa a nabalit se na celý život? Právě teďko!"

"To je fakt," přitakával Jerry a jeho projev doprovázelo obecné souhlasné mručení.

"Dělali jsme všelijaký nimračky," pokračoval Joe, "ale to není -"

"Nimračky?" přerušil jsem ho.

"No, chápeš přece," pokračoval pohrdlivě, "samý takový zlodějíčkování a dohromady velký kulový."

"Malý ryby, no," vysvětloval mi Phil, "tak akorát na krytí výdajů."

"Výdajů," opakoval jsem.

"Na účet za elektriku v tunelu," ujasňoval Phil. "Civilní hadry a tak."

"A nezapomeň," připomínal mu Jerry, "na Fylaxe a Muttgooda."

"No jo," přikývl Phil. "Musíme totiž pravidelně cálovat i dvěma bachařům."

Proto mě tedy zřejmě Fylax tolik nenáviděl. Zeptal jsem se: "Vědí o tunelu?"

"Co, nestraší ti v bedně?" Phil zavrtěl hlavou a řekl: "Tuší jen, že máme nějakou akci, to je všecko. Na nic se neptají a my jim taky nic neřeknem. Dáme jim jejich prachy a oni si jdou po svých a o nic se nestarají."

"Dost," zarazil ho Joe Maslocki. "Teď už si to Harry dovede sám namalovat. Když máš takovýdle operace, musíš mít samozřejmě i výdaje."

"No jo, jistě," přikývl jsem. Jsem v blázinci, myslel jsem si v duchu.

"Takže akorát kryjeme výdaje," pokračoval Joe. "Samozřejmě."

"Samozřejmě," opakoval jsem.

"Ale o tom nechci mluvit," uzavřel. "Nějaká ta čajznutá televize anebo vyrabovaná benzinová pumpa tě teďko nemusí zajímat."

"Prima," souhlasil jsem. Z toho jsem měl radost.

"Chci ti povědit o něčem jiném," pravil Joe, "kšeft jako bejk! Taxoval bych to na, no nejmiň na takovejch sto, ale spíš sto padesát papírů."

Podíval se na Phila. "Je to tak?"

"Jo, na tolik to šacuju," přikývl Phil.

Hovořili naprosto klidně a s dokonalou obchodní věcností. Nedalo se dělat vůbec nic jiného než zůstat sedět a zachovat stejný klid. Anebo začít ječet a hnát úprkem pryč.

Joe se zeptal Phila: "Ukázals mu banky?"

"Jenom co by je omrk. Jinak jsem mu neřikal nic."

"Jo, v pořádku." Stále s tím hlubokým zaujetím a s tupou houževnatostí bývalého boxera velterové váhy při boji z blízka mlel dál svou: "Tak co jsme vykoumali, hele, že jsou tady dvě banky a ty by se daly klidňáko zmáknout, kdybys do dveří prsk obyčejnou měčudou."

"Ujuj," řekl jsem.

"No možná že zrovna ne takhle snadno," zazubil se Jerry.

"Ne, ty banky vypadají vopravdu jako na nedělní vejletek," trval na svém Joe. "A jsou tam balíky."

"Podívej," vysvětloval mi Phil, "v tomhle městě je dales dvakrát do měsíce."

Mám snad předstírat, že tomu všemu rozumím? Tupě jsem se usmál.

"Jinde je většinou branej den jednou týdně," upřesňoval Phil.

"V pátek," dodával Joe Maslocki.

Phil přikývl. "Ale v tomhle městě existují jenom dvě instituce, kde tě můžou zaměstnat, kriminál a vojáci, a ty obě vyplácejí dvakrát měsíčně."

"Patnáctýho a třicátýho," upřesňoval Joe.

"No a to znamená dvakrát tak velké balík," řekl Phil, "pokaždý když si jdou lidi vyzvedávat šeky."

Joe se s vášní v očích naklonil ke mně: "Dovedeš si to namalovat?"

"Jo, myslím, že jo," odpověděl jsem.

"Vždycky před patnáctým a přesně před koncem měsíce," dokresloval mi ten obrázek Phil, "dovezou týdle místní banky úplný žoky opravdickejch prachů."

"Á-a-aha."

Phil pokračoval: "Nejdřív jsme si mysleli, že přepadnem obrněný auto, když s penězma přijíždí. Eddie na to měl připravenej takovej bágo pláneček."

"Ze zálohy," vysvětloval oficiřským tónem Eddie Troyn, "podle zásad taktiky pravého partyzánského boje," a já jsem měl poprvé možnost vidět, jak vypadá jeho dokonale přirozený úsměv. Prostě vycenil zuby, povytáhl oba rty a rozevřel ústa, byl to úsměv, který by na člověku s průměrným obalem svalů vypadal docela normálně. Jenže Eddie Troyn byl sotva potažen kůží, takže s tím jeho úsměvem se jeho kostnatý obličej proměnil v lebku kostlivce. Najednou mě napadlo, co asi tenhle ten ex-oficir udělal, že se dal prakticky přeložit z jednoho kriminálu do druhého.

Avšak Joe Maslocki si vyžadoval všechnu moji pozornost. "Udělalí jsme jen malou změnu," pravil a Eddieho myšlenku jako by odsunoval do pozadí. "Chceme totiž všechno. Celej balík."

"V městě jsou jenom čtyři banky," řekl mi Jerry a s pousmáním dodával: "Joe chtěl původně udělat všechny čtyři."

"A taky bychom je pořád ještě mohli udělat," pronesl Joe se stejným zaujetím a stejnou horlivostí, jakou projevoval v této záležitosti neustále. "Vyhodíme do povětří radnici, tím odlákáme pozornost a můžeme odbejt všechny čtyři banky z jedny vody na plot. Je nás osm, to zmáknem levou rukou."

Osm. Včetně mě.

"Ano, vypadá to naprosto logicky," přikyvoval Eddie Troyn, "stálo by to za pokus, je to láková příležitost. A není neuskutečnitelná, rozhodně ne, není nemožná." A opět se usmál tím svým úsměvem.

"Ale, víš, nakonec jsme to domluvili na dvě. Harry, máš kliku, zrovna chytil vlak, co veze náklad nejparádnějšího sósu."

"Mhm, jo," dostal jsem ze sebe a asi jsem se usmál či co.

Phil dodával: "Tak teďko vidíš, proč jsem ti to nemoh říct, než jsi byl definitivně v partě."

"No, to jistě," přikývl jsem. "Jistě."

"Máme na to tři týdny," řekl Joe.

"Tři týdny," opakoval jsem. Kandidát recese se našťestí velmi záhy v životě naučí jedno: skrývat své reakce. Myslím, že jsem rozhodně nevyskočil ze židle výše než na palec vysoko, a to jsem ještě onen pohyb šikovně zamaskoval, protože jsem předstíral, jako bych si pouze přesedl do jiné polohy.

Joe mě zasvěcoval do časového plánu. "Co nevidět budou vánoce. To lidi utrácí jako pominutý. Můžem shrábnout nejen prachy z vyplacených šeků, ale jsou tu taky bankovní vánoční kluby a lidi jeden přes druhého vybírají úspory." Phil přitakával: "Vprostřed prosince je v bankách snad největší hotovost za rok."

"Takže přesně v tudle dobu to provedem," uzavřel Joe.

Phil se na mě na celé kolo zazubil: "To bude jéžíšek jako bejk, co ty na to, Harry?"

Kapitola 10

Druhý den večer jsem si vyrazil sám provést malou zlodějnicku.

Nejdřív jsem si myslel, že bude možné dostat se ven jenom ve dne, ale zřejmě jsem se mýlil. Tělocvična byla každý večer otevřená, hrál se basketbal a všelijak se tu cvičilo a trénovalo, což znamenalo, že jeden i více vězňů museli mít ve skladu službu. V tělocvičně se jelo naplno až do půl jedenácté nebo do jedenácti, zvlášť když se hrála mezibloková basketbalová liga, a už prapůvodní členové tunelového bratrstva s úspěchem vězeňským autoritám namluvili, že to trvá až dvě hodiny, než se všechno pouklízí poté, co všichni odejdou. Takže do skladu se daly pryčny, a když všichni z

tělocvičny zmizeli, noční službu prostě dovnitř zamkli.

Všecko to nádherně klapalo. Jelikož vězni ve službě měli povinnost být na nástupu jenom dvakrát denně, při snídani a u večeře, znamenalo to, že uživatelé tunelu mohli trávit celý den nebo celou noc venku. Bylo možné odejít kolem deváté dopoledne a vrátit se až druhý den o půl sedmé ráno. Jediné omezení spočívalo v tom, že někdo musel být stále v tělocvičně a dozírat ve skladšti, ale jinak se vlastně z vězení stávala jen jakási restaurace, kde si člověk snědl svá dvě jídla denně.

To všechno bylo senzační. Jenže takové záležitosti jako drobné zlodějny a vylupování bank, to už mělo podstatně méně půvabů. Takže za svou první krádeží jsem se plazil ten večer v jedenáct tunelem se značně smíšenými pocity. Všichni mi radili. "Nešahej na nic moc blízko lapáku," zdůrazňoval Bob Dombey. Jenže jeho žena Alice bydlela v tom baráku na konci tunelu, takže mu asi šlo spíš o klid v sousedství než o vězení. Joe Maslocki mě nabádal: "Hele, čajzni fáro, puč si ho na tu páračku a zas ho frnkni zpátky, kdes ho schrástil. Ty zabeďněnci tady v tom balikově nebudou mít ani tuchu, že bylo v tahu." Max Nolan mě varoval: "Vod tý benzinový pumpy, jak se vjíždí na dálnici, si dej zpátečku. Ten klazan na noční šichtě je totiž kovboj. Má u sebe bouchačku a je dost velkéj rapl, aby mu ruplo v bedně a rozšmelcoval ti palici."

Všem jsem vřele poděkoval, Maxe jsem ujistil, že se na tu pumpu nepohrnu, a pomalu jsem se plazil tunelem ven. Chvilí se mě zmocňovalo pokušení jen tak si lehnout uprostřed tunelu na ten koberec a na všechno se vykašlat, ale pořád jsem lezl a lezl, až jsem se nakonec vynořil v nedomrle osvětleném sklepě v Dombeyho baráku. Bob trávil dnešní noc doma a slyšel jsem nahoře puštěnou televizi, takže Bob prožije s Alicí roztomilý večer před bednou.

Vyšel jsem z domu a pustil se jen tak nazdařbůh přibližně stejnou cestou jako předešlého dne s Philem, snažil jsem se rozmyslet, co podniknu. Měl jsem však v hlavě tolik problémů, že jsem ani nevěděl, o kterém přemýšlet dřív.

Tak především je tady ta loupež! Má se uskutečnit ani ne za tři týdny. Hodinu H chtějí určit na úterý 14. prosince. Ale je tu ještě jeden, časově naléhavější problém: ta zlodějna, kterou jsem měl podle dohody provést během tohoto výletu.

Hm, nějakou "práci" se budu muset za tu noc vykápat, ale jakou. Philovi visím čtyři dolary, Jerryemu sedm a Maxovi tři a padesát centů. Nikde nemám uloženo ani ř, nikdo by mi nic nepůjčil a k ničemu si nijak nedopomůžu. A žádnou zlodějnu nejsem ve skutečnosti ani s to provést, ať už si oni tomu říkají nimračka, páračka, piplačka, makačka nebo jak chtějí!

Problém s penězi byl v tom, že vedení věznice nedovolovalo žádnému vězni mít u sebe jakoukoli hotovost. Když vám nějaký přítel nebo přítelkyně nebo příbuzný poslali pár dolarů, prachy vám obstavili a dali vám poukázku v odpovídající hodnotě, s kterou jste mohli jít nakupovat do pitomého kšeftíku v bloku D, což bylo jediné legální místo, kde se vůbec tyhle peníze daly utratit. Za papír, známky, žiletky, za žvýkačku, laciné brožované knížky a tak podobně. Smyslem tohoto zavedeného systému byla snaha zabránit krádežím uvnitř vězení a zamezit zároveň pašování (drog, domácí vyrobeného alkoholu, pornografických fotografií a podobně), čehož bylo možno docílit pouze tak, že každý vězeň zůstal totálně "švorc" a nemohl si v místě koupit z proskribovaného zboží vůbec nic. Pravda, nějaká hotovost v kriminále přes všechny přísné zákazy pořád kolovala, ale já sám jsem dosud nenašel vůbec žádný způsob, jak se k něčemu dostat.

Svoje vlastní peníze - teď když jsem zaplatil dva tisíce tři sta za podíl na Dombeyho domě, mi zbyly už jen asi tři tisíce dolarů - jsem měl všechny uloženy v bance v Rye. Neexistoval způsob, jak bych se v tu chvíli, v jedenáct hodin večer, pět set mil na jih, k těm penězům dostal. A i kdyby se matce třeba podařilo nějakým zázrakem se těch peněz domoci, jak by mi je mohla poslat? Zase by je pak mohla jedinečně poukázat do vězení, kde by mi je obstavili, a nikam jinam jsem adresu neměl. Dopisy odeslané na Hlavní poštu si mohou vyzvednout pouze lidé, kteří se vykáží příslušným osobním průkazem, což právě byla další věc, kterou jsem postrádal.

A když jsem o všem přemýšlel, nemohl jsem si vlastně ani dovolit matce zavolat. Pravda, mohl bych volat na účet volaného, ale v prvé řadě bych musel mít aspoň deset centů, abych se vůbec mohl spojit s telefonní centrálou. Při svém bezcílném bloudění jsem se dostal na onu obchodní třídu, kudy jsme šli předchozího dne s Philem. Projelo kolem několik aut, ale chodce jsem neviděl žádné. Když jsem se rozhlížel a plahočil se tím večerním chladem, znovu mi padly do oka ony dvě banky, nalepené na druhé straně ulice přímo na sebe. "Ty banky bys znák klid'áčko, kdybys do nich prsk obyčejnou mičudou," vyjádřil se tenkrát Joe. Fasáda Západní národní, šedivá, kamenná, s tváří řecké svatyně, vypadala ten večer nějak strašně solidně a hrozivě, zvláště s těmi dvojími zlatě natřenými kovovými dveřmi, jež se tyčily do výšky desíti stop a zaplňovaly celý prostor mezi dvěma prostředními sloupy, kde byl za bílého dne hlavní vchod. Vůbec to nepůsobilo jako stavení, do kterého by stačilo švihnout mičudou.

Federální fiduciární hned vedle, to bylo něco jiného. Přestože byla taky zavřená, bylo v ní jasno jako ve dne. Ve světle pronikavých zářivek u stropu zářily širokými okny banky kanárkově žluté stěny a dokonce i přes ulici jsem viděl pera připevněná ke stolkům na fetišcích. Jo, možná že bych se pořádnou šlupkou mičudou dovnitř dostal, jenomže by to asi bylo stejné, jako kdybys se vloupal do akvária se zlatými rybičkami.

Když jsem to všechno teď pozoroval, viděl jsem, že ta myšlenka je naprosto nemožná. Vloupat se do jedné nebo do druhé banky je naprosto absurdní, a vloupat se do obou zároveň, to už může podniknout jenom šílenec.

Otázkou ovšem zůstává, jestli ti mí noví kumpáni skutečně na věc půjdou a zkusí to. A když se o to pokusí, budu já s nimi, aby mě přitom chytili?

Virus, napadlo mě. Dva dny před loupeží chytím virus. Zůstanu upoután na lůžko, ale zachovám si důstojnost. "Nedá se nic dělat," řeknu. "Běžte tedy beze mě. O kořist se rozdělte mezi sebou, mně o nic nejde!"

Jo, a hochu, myslíš, že ti na tohle skočí? Jasně jsem viděl, že ne.

Když jsem tam tak stál a hleděl na obě banky, zastavil před nimi karmínově hnědý ševrolet a z něho vystoupil muž v šedivém plášti. V ruce nesl měkký černý předmět, byl to malý černý pytel. Zamířil k průčelí Západní národní, došel až na

horu těsně nalevo ke dveřím a pak se vrátil k autu, bez pytle, nasedl a odejel.

Hm.

Jak jsem se díval za odjíždějícím autem, viděl jsem, že ob jednu ulici vycházejí lidé po večerním představení z biografu. Na chodník se vyhnulo asi třicet lidí, ohrnovali si límce, hovořili spolu a rozházeli se na všechny strany. Když jsem je pozoroval, uvědomil jsem si náhle, že je mi vlastně zima. Pořád jsem měl jen ty vypůjčené civilní šaty s oboustrannou bundou, a až do téhle chvíle mi v hlavě strašilo příliš mnoho jiných starostí a byl jsem příliš rozptýlený, abych myslel na to, že touhle dobou je venku podstatně chladněji než předešlého dne odpoledne a že tahle bunda mi proti zimě nemůže být vůbec nijak dobrá.

Do prkýnka, to je sibérie! Vždyť já nemám ani límec, abych si jej mohl vyhnout jako ti lidé, co přicházejí směrem ke mně.

Náhle se mě zmocnila úděsná myšlenka. Já jsem vlastně podezřelé individuum, napadlo mě, když jsem si uvědomil, jak asi musím před těmi lidmi, co se ke mně blíží, vypadat: jsem sám v šoufl oblečení a poflakuju se uprostřed noci úplně zřetelně bez jakéhokoli cíle. A to prosím ve městě, kde je nejdůležitější institucí státní káznice. To si přece hned musí myslet, že jsem uprchlý trestanec. (Teprve později mi došlo, že technicky vzato skutečně utečený vězeň jsem!)

Po chodníku se ke mně blížilo asi takových deset lidí. Téměř jsem se rozklepal hrůzou a v duchu jsem se snažil rozhodnout, jestli mám jít docela drze proti nim, anebo si dát zpátečku a zdrhnout, ale nakonec jsem neudělal jedno ani druhé. Chodci přicházeli blíž, většinou to byly mladé páry, a v tu chvíli mě najednou osvítilo, jak se mám chovat, aby nemysleli, že jsem utekl z kriminálu: budu dělat somráka.

První párek došel téměř až ke mně. Přišoural jsem se k nim, s hlavou svěšenou a s rukama v kapsách: "Kamaráde, neměl bys na kafe?"

Měl už prachy nachystané v ruce, pětadvacet centů. Zřejmě mu moc nebylo vhod, že z něho ždímám peníze před jeho dívkou, a tak si je už nachystal do ruky předem, aby se mě zbavil co nejdřív. "Na," řekl stroze, ale přiškrcenou fistulí, a strčil mi čtvrt dolar do ruky, kterou jsem zatím honem rychle vyndal z kapsy, a už děvče bafl kolem ramen a hnal s ní pryč!

Div mě to neporazilo. Tak on už měl prachy připravené! Věděl tedy, že žebraám, dřív než já!

Další párek mě ignoroval. Nějací starší manželé mi dali deseticent'ák. Dvě dámy středního věku kolem mě strachy jen upalovaly. Nějaký čtyřicátník na mě zavrčel, abych mu něco políbil. Další párek mi dal zase čtvrt dolar. Poslední pár, oba asi kolem pětadvaceti, byl zřejmě v dobré náladě a dokonce se se mnou zastavili na kus řeči. "Hele, tady v těchhle končinách si dej bacha," varoval mě kluk, když sahal do kapsy. "Policajti tady s nikým nedělají dlouhý círáty."

To má hoch pravdu! Poprvé venku na svou vlastní pěst a hned aby mě sbalili pro žebrotu. "Díky," řekl jsem. "Já se vodu sundu."

Dívka, která se mnou měla zřejmě soucit, ale byla v příliš dobré náladě, aby si tím skutečně lámala hlavu, mi radila: "Měl byste jít na Armádu spásy nebo tak někam. Poproste lidi, ať vám pomůžou."

Spisovatel Ambrose Bierce jednou řekl: Rada je ta nejmenší a nejběžnější mince v oběhu. "Jo, to udělám," přikývl jsem. "A moc děkuju."

Chlapík pak vyrukoval s nějakými drobnými, které mi vtiskl do dlaně, jako by to bylo poselství, v němž si mám číst mezi řádky. "Zlom vaz, příteli," řekl mi.

Začínal jsem k nim pociťovat nenávisť. Moje neštěstí jako by jaksi korunovalo jejich vydařený den. (Téměř jsem je slyšel, jak si po dokonalé kopulaci později v posteli libují: "A taky jsme pomohli tomu somrákovi bez prachů a bez domova.") "Díky," poděkoval jsem potřetí, a když poodešli, otevřel jsem ruku, v níž se mi na dlani blyštěl deseticent'ák a dva nikláky. Dostal jsem tedy fůru neocenitelných rad a dvacet centů.

Což znamená, že jsem vyžebrał celých osmdesát centů. Když jsem odtud odcházel a v kapse bundy mi cinkaly peníze, zmocňoval se mě jakýsi povznášející i tísnivý pocit zároveň. Tak před půl minutou jsem neměl ani ň a teď mám dost, abych zavolal mamince, plus na jedno kafe a dokonce na nějaký zákusek k němu. Jenomže na druhou stranu mělo těch osmdesát centů ještě hrozně daleko do oné sumy peněz, na jakou budou čekat kluci v tělocvičně, až se budu vracet zpátky. (Navíc mě skličovalo, že ta moje úloha somráka tak dokonale zabrala.)

A jak jsem kráčet dál, nabýval jsem dojmu, že ty rady, co jsem dostal, byly skutečně zřejmě velmi cenné. Na obchodních ulicích hlídkuje po setmění daleko víc policajtů a jen tak se potloukající individua jsou tu vystavena mnohem většímu nebezpečí, že je seberou a budou vyslýchat. Jelikož jsem v duchu nemohl připadnout na jedinou otázku, kterou by mi mohli položit a na kterou bych byl s to a taky ochoten odpovědět, zahrnul jsem na nejbližší křižovatce doprava a přesunul se opět raději do obytných končin.

Jenomže to mi nijak nepomohlo. Byla mi zima a neměl jsem prachy, což byly problémy, které jsem chtěl nějak rychle vyřešit, aniž bych se přitom dostal do ještě větší šlamastiky, než v jaké už jsem vězel.

Ještě před pár lety bych byl oba problémy vyřešil pouhým telegramem mamince s prosbou, aby mi obratem poslala telegraficky peníze, a zatím jsem spokojeně mohl čekat v teplíčku celonoční úřadovny pošty Western Union a za pár hodin jsem peníze měl v kapse. Jenže to už je dávno, kdy něco takového jako telegram vůbec existovalo. Vím, že tu je pořád ještě nějaká společnost s názvem Western Union, ale pámbu ví, jak si teď na sebe vydělávají - rozhodně ne telegramem.

Přešel jsem v polotmě dvě ulice, od kandelábru ke kandelábru, a pozoroval domky po obou stranách. Večer všedního dne, za okny většinou temno, protože všichni počestní občané už jsou v posteli a dopřávají mysli i tělu odpočinku, aby mohli druhého dne zase pociťově pracovat. Mohl jsem na tom být stejně jako oni, touhle dobou bych asi spal v Rye v manželské posteli a vedle mě by oddychovala praktická a věrná, a přesto nesmírně atraktivní ženuška. S pocitem jakési dojímavé závislosti jsem hleděl na udržované trávníky, vydlážděné příjezdové cesty, zkosené střechy a záclony v oknech. Na otevřených verandách byly hračky, křesílka, bedničky s mlékem, jízdní kola. Kdybych třeba ukradl kolo, mohl bych

putovat rychleji a šlapání by mě zahrálo. Jenomže potíž byla v tom, že nejsem zloděj a že jsem v životě nic neukradl. Na druhé křižovatce jsem uviděl kousek před sebou po levici nějaký otevřený podnik. Když jsem přišel blíž, zjistil jsem, že to je nárožní restaurace a před ní že stojí zaparkována tři auta. Už jsem chtěl vstoupit dovnitř, ale v tom jsem si všiml, že jedno z těch aut je hlídkový vůz místní policie. Zaváhal jsem, užuž jsem chtěl odejít, ale pak jsem si řekl, že mi můžou vlízt na záda. Dovnitř přece smím, ne? Prachy mám, tak co!

Policajti v uniformách seděli u pultu a bavili se s poněkud silnější blondátou číšnicí. Na druhé straně barového pultu večeřel nějaký chlapík v ošuntělém hnědém obleku, nejspíš cestář, který projížděl městem. V boxu opodál seděl mladý pár, on a ona, a oba se spolu velmi vehementně, náruživě, rozhořčeně, ale téměř neslyšně o něco přeli, hovořili na sebe šeptem, nejvýš vzteklým polohlasem, a svá slova provázeli gesty násilně mírněnými a blesky pohledů, čímž všim se snažili jeden druhému vnutit své stanovisko.

Usadil jsem se do boxu v bezpečné vzdálenosti od policajtů i od hádavého páru, vzal si jídelní lístek postavený mezi cukřenkou a stojánkem na ubrousky a snažil se zjistit, co bych si mohl dovolit za svých osmdesát centů. A najednou jako by přede mnou v duchu vyskočila vzpomínka na novinovou zprávu, kterou jsem četl před lety, parádní kousek, který kdysi provedl nějaký chlapík, kousek, kterému jsem bezvýhradně fandil. Bylo to něco přesně ve stylu recese, ale jelikož dotyčný to udělal pro peníze, sám jsem to nikdy nezkoušel. Sválel bych to, aby to vyšlo? Není na to teď v noci už moc pozdě?

Číšnice přišla ke mně: s obrovitým poprsím, celá v bílém. K policajtům se měla jako čiperka a byla samé hihhi, ale ke mně se chovala s chladnou neosobností:

"Už jste si vybral?"

"Hm. Á..." Rychle jsem ještě jednou přešel jídelní lístek, strojem psaný aršík papíru v průhledných deskách z plastické hmoty. "Kávu," odpověděl jsem, "a vývar ze škeblí."

"Po manhattansku nebo po novoanglicku?"

"Hm...po novoanglicku."

"Do šálku nebo na misku?"

Kruci, to je rozhodování! Znovu jsem si srovnal ceny za šálek a za misku vývaru a rozhodl jsem se logicky pro lacinější.

"Do šálku," řekl jsem. To mi zbude ještě patnáct centů a dokonce si budu moci dát nějaký sladký kousek na doražení.

Když už odcházela, zeptal jsem se jí: "Nemohla byste mi náhodou půjčit pero s filcovou špičkou, víte, fix?"

"Cože?"

"Víte, takové to pero s měkkou špičkou."

"Aha, takový ty sakramentský ty, jo?" odpověděla. "Jak se tím nedá psát skrz kopírák?"

"Přesně to."

"Jo, tak myslím, že to máme u kasy."

"Díky."

Odešla a vrátila se za chvíli s kávou, přinesla i černé pero s měkkou špičkou a odpochovala. Na stole bylo prostřeno pro dvě osoby proti sobě. Sálh jsem naproti, odstrčil stříbrné nádobí, co tam stálo, a vzal si barevné prostírání. Složil jsem je napůl, tak aby zůstal název restaurace uvnitř, a na čistou bílou zadní stranu jsem pečlivě napsal:

ZAVŘENO

OPRAVUJE SE

RAČTE POUŽÍT BEZPEČNOSTNÍ

SCHRÁNKU

Pod nápis jsem namaloval šipku směřující přímo dolů. Písmena jsem vyvedl co nejtlustší a dal si na nich skutečně záležet, aby vpadala co nejoficiálněji, a šipku jsem nakreslil pěkně rovně a pořádně, aby to skutečně působilo dojmem, že nejde o nějaký nesmyslný vtíp.

Když mi číšnice nesla vývar, ještě jsem maloval. Podívala se, co jsem to vyvedl s protějším prostíráním, stiskla rty a beze slova odklidila druhou sadu stříbrného nádobí, než udělám něco příšerného i s ním. Odpochovala s tím někde do bezpečí, a když přišla potřetí zpátky s talířem krekrů, podal jsem jí pero a za ten večer jsem již podruhé řekl "Díky."

"Rádo se stalo," odpověděla, i když nijak zvlášť přesvědčivě, a odešla vybavovat se s těmi policajty.

Horké jídlo. Ta lahoda! Krml jsem se a přemýšlel o svém plánu a pokoušel jsem se rozhodnout, co budu dělat, jestli mi to nevyjde, což se s největší pravděpodobností skutečně stane. Původně jsem chtěl volat mamince, ale co bych jí vlastně řekl? Pořád jsem si ještě nevymyslel způsob, jak by mi mohla poslat peníze, a kdybych na něco takového připadl, nijak by se tím nevyřešil problém dnešního večera.

Cestář se sunul pomalu kolem, spokojeně říhal a strkal si do pusy ty prevíty na lepší zažívání. Zaplatil číšnici útratu a slyšel jsem, jak se ptá policajtů: "Tak co, jak je nahoře na severu?"

"Zima," odpověděl mu jeden z nich.

Cestář poděkoval za novinu a odešel.

Když jsem dojedl, pečlivě jsem přesypal obsah cukřenky a slánky. Pak jsem stejně pečlivě svinul svůj domácí vyrobený nápis, aby se mi nezmačkal, a zastrčil si jej do kapsy u košile, odkud mi čouhal téměř až k límci. Zapnul jsem si bundu na zip až ke krku, aby mi nápis nevypadl, vyndal jsem si z kapsy osmdesát centů a patnáct jsem nechal na stole jako spropitné, za to zničené papírové prostírání. Na to jsem přešel ke skupině hostů na druhé straně pultu, dal jsem číšnici, provázen nezúčastněnými pohledy dvou policajtů, jejich šedesát pět centů a vyšel ven.

Rychlým krokem jsem se vracel obytnou čtvrtí, přesně touž cestou, kterou jsem přišel. Ob jeden blok před obchodní třídou jsem po špičkách zašel na přední verandu jednoho domku, otevřel plechovou basičku na mléko a vyndal zevnitř čtyři prázdné lahve. Bedničku jsem si vzal a rychle zamířil do města.

Banky byly ob dva bloky nalevo na druhé straně. Dopravní ruch jsem na ulici nepozoroval vůbec žádný, což bylo

vzhledem k mým cílům zároveň dobré i špatné. To důvěrné ticho mi sice bylo velice vhod, ale zároveň jsem potřeboval zákazníky, kteří by se taky o půl dvanácté v noci uprostřed týdne nemuseli v tomto malém hnízdě vůbec ukázat. Uvažoval jsem o obou bankách, ale šedivý kámen impozantního monolitu Západní národní mi připadal architektonicky daleko příhodnější k mé bedničce na mléko, což byla krychle ocelově kovové barvy se sklápěcím víkem a poměrně silnými stěnami kvůli izolaci. Postavil jsem ji na chodník pod otvor pro noční vklady, vyndal z kapsy nápis a pokoušel jsem se najít nějaký způsob, jak jej připevnit na budovu. Měl jsem číšnici říct o lepicí pásku. Pak mě napadlo jednoduché řešení: odklopil jsem kovovou chlopeň zakrývající ve zdi otvor pro noční vklady, zadní polovici složeného prostírání jsem vsunul dovnitř a chlopeň opět zavřel, takže můj nápis v ní jen tak volně visel. Poodstoupil jsem o krok ke kraji chodníku, abych přehlédl své dílo, a došel jsem k závěru, že mi na to rozhodně nikdo nemůže skočit.

Ale jinou možnost jsem neměl. Ať tak či onak, především bych tu neměl okounět a obdivovat svůj výtvar. Rozhlédl jsem se na obě strany a zjistil jsem, že ve vozovce ani na chodníku není nikde živáčka. Spěšně jsem odcházel pryč, ale ještě jsem nepřešel jeden blok domů, když mě napadlo, kam že to vlastně jdu.

Nikam. Peníze jsem žádné neměl, takže do restaurace jsem se vrátit nemohl. Nikde nikdo, takže s tou hrou na somráka jsem to taky neměl možnost zkoušet. Před sebou jsem sice viděl nějaký otevřený podnik, ale dovnitř jsem se bez jediného centu bál.

Vrátil jsem se tedy do Dombeyho domu. V oknech už se nesvítilo, což znamenalo, že Bob s Alicí šli na kutě. Abych se aspoň trochu povyrazil, pokoušel jsem se v duchu si vybavit v téhle souvislosti poněkud lascivní představy na téma "vězeň za zdmi vězení s ženou v posteli", jenže se mi to vůbec nechtělo dařit. Alici Dombeyovou jsem neznal, ale zato jejího manžela, což byl ten první chlap, kterého jsem tenkrát viděl jít kolem dveří u skladu. Byl to takový přisražený hubeňour s uhýbavým pohledem lasičky a při sebelepší fantazii jsem si nedovedl představit, že ten by se mohl oženit s nějakým sexuálním idolem.

Prošel jsem postranními dveřmi a sestoupil po schodech dolů do chodby, kterou vybudoval Vasacapa. Ze stropu nedomrle mžourala pětadvacítká. Žádný radiátor tu sice nebyl, ale z domu sem přece jen proniklo trochu tepla. Posadil jsem se na koberec, opřel hlavou o dřevěné ostění a zcela se oddal svým chmurným myšlenkám.

A spánku. Ani nevím, jak se to stalo, ale pak už se jen pamatuji, že jsem najednou ležel schoulený do klubička na boku a v tu ránu spal jako dudek. Probudila mě příšerná zima a když jsem se pokoušel pohnout, měl jsem tělo ztuhlé, jako kdybych se proměnil v naškrobený motelový ručník. Vrzalo to ve mně a praskalo a já do toho kňučel a hekal, až jsem se nakonec přece jen postavil a poskakoval sem tam a plácal se skříženými rukama do ramen, jen abych se trochu zahřál. Kristova noho, to je sibérie. Ti Dombeyovi budou asi pěkní škoti a na noc zřejmě zavírají topení. Jsem ve vězení už jeden a půl měsíce, a tohle je vůbec nejhorší noc, jakou jsem v životě strávil, a to prosím jsem z toho pitomého lapáku venku!

Hm, jenomže tohle všechno nemá smysl. V tělocvičně mě čeká vyhřátá pryčna s dekou, takže se můžu klidně odebrat na ni. Nemotorně jsem přiklekl a jako skrčenec jsem se vsoukal do tunelu.

V půli cesty jsem si však vzpomněl na svůj nápis a na bedničku od mléka a uvědomil jsem si, že bych měl jít zpátky a přece jenom se podívat, jestli jsem něco neulovil.

Jenže se mi z duše nechtělo. S určitostí jsem věděl, že v bedýnce nebude vůbec nic, a navíc mi už bez další dlouhé a zbytečné pochůzky byla dost velká zima. Hrozně se mi chtělo zase spát.

Ale podívat bych se jít měl, hm! Postavit se zítra před Philla a Joa a před ostatní bez jediného centu - ne, to nemůžu udělat, pokud ještě nějaká druhá možnost vůbec existuje. Takže jsem musel zpátky. Už jste se někdy pokoušeli otočit v cementové, tři stopy široké rouře? Tak to nikdy nezkoušejte. Jednu chvíli jsem se tam tak pitomě vzpříčil s hlavou mezi kolena a ramena vklíněnými někde do prostoru za sebou, že jsem si skutečně myslel, že sebou víckrát nepohnu. V duchu jsem viděl Philla, jak nazítří odpoledne vysílá Billyho Glinna, aby mě nějak vyprostil a zablokovaný tunel uvolnil. Nakonec se mi to však přece jen pozpátku podařilo. To neznémé úsilí mě zahřálo, trochu rozhýbalo a téměř probudilo. Sice mě fantasticky bolela palice a zmocňoval se mě pocit totálního zoufalství, ale jinak jsem byl docela v pořádku a vyplazil jsem se tunelem ven a pospíchal stále ještě temnými ulicemi k bance. Na hodinách ve výloze nějakého holičství jsem zjistil, že je za pět minut tři čtvrti na čtyři.

V bedničce byl pytel z šedivé celtoviny. Zůstal jsem naň civět jako vyjevený a nechtěl jsem věřit vlastním očím. Pak jsem se podezíravě rozhlížel kolem, protože se mě začaly zmocňovat obavy, jestli v tom není nějaký trik. Recesisté samozřejmě musí chovat přesvědčení, že jim někdo jiný rozhodně jednou oplátí stejnou mincí.

Ale nikde nikdo. Zaparkovaná auta v sousedství, kam jsem dohlédl, byla zřejmě všechna prázdná. Když jsem váhavě zalovil v bedničce a píchl prstem do celtovinového pytle, nezačaly řinčet žádné zvonky a nerozsvítily se žádné reflektory. Ale slyšel jsem jasně, že v pytli cinkají mince.

No ne, z toho se snad zvencnu!

Vytáhl jsem pytel z bedýnky. Jasně jsem uvnitř nahmatal mince a balíčky papírových peněz.

Do prkýnka, ty hajzlíku pošahaná, pomyslel jsem si.

Nacpal jsem si pytlík za bundu, vyndal nápis z otvoru pro noční vklady, strčil jej zmuchlaný do kapsy a hodně zčerstva jsem odcházel pryč, zanechávaje na místě bedničku od mléka jakožto němé svědectví tupé lidské důvěřivosti.

Právě jsem spáchal svůj první zločin. Všichni jsme jistě četli nejrůznější prohlášení vězeňských reformátorů, kteří tvrdí, že vězení vytvoří daleko víc kriminálníků, než jich napraví: no těbůh, ona je to zřejmě pravda!

Ten pitomý pytel ne a ne jít otevřít. Stál jsem ve Vasacapově chodbě ve sklepe Dombeyho domu, zápasil jsem s šedivým celtovinovým pytlíkem plným peněz a můj čerstvě nový autoportrét jakožto mistra kriminálního jako by se mi pomalu sesypával k nohám. To tedy jsem ale chmaták! Ani prosím nejsem s to dostat se do nějakého pytlíku z celtoviny!

Na svou obhajobu však musím uvést, že to byl pytlík, do kterého se lezlo sakramentsky těžko. Byl z bytelné celtoviny a vrchní otvor měl zvlášť zesílený, zavíral se na zip a ten pak byl zachycen malým lesklým kovovým zámečkem, který šel otevřít jenom klíčkem. Hrál jsem si s tou pitomostí a tahal jsem za to jako cvok a poslouchal přitom, jak vevnitř cinkají prachy a šustějí bankovky, až jsem si všiml, že postranní stěnou chodby, kterou dal Vasacapa obložit dřevem, vyčuhuje špička hřebíku. Jelikož z mé strany nebyla stěna dodělána, viděl jsem před sebou prakticky rub obkládání. Na té stěně na druhé straně muselo být něco přibito, hřebíkem, který trčel téměř celý ven a do chodby vyčuhoval na délku palce.

Pytlík jsem tedy zdolal tak, že jsem ho totálně zničil. Dřel jsem ho o hřebík, až se v něm udělala díra, a pak jsem se do něho násilím dobýval a rýpal a dloubal tak dlouho, až jsem díru zvětšil natolik, že jsem obsah mohl vysypat na koberec.

Nejdřív se vysypaly kovové peníze, čtvrtdolary a deseticentáky i obyčejné nikláky. Rozběhly se po tlumícím povrchu koberce jako hravé rybky a pak z pytle vypadl štůček papírů, které držela pohromadě červená gumička.

Ty papíry byly prachy: bankovky, asi pět šeků a vkladní lístek. Šeky zněly na Turkův bar a gríl, a zřejmě Turek nebo jeho zástupce si dávali do nosu na barák, což byl důvod, proč skočil jeden nebo druhý na můj trik s bedýnkou od mléka a nápisem. Dobře jsem si pamatoval, že ten chlapík, co jsem o něm četl v novinách, nachytal na stejnou boudu nejruznější občany. Je pozdě v noci, obchodník je utahaný jako pes, netrpělivý, aby už byl doma, celý roztržitý po všech denních událostech, v tomhle stavu uvidí nápis a cosí, co vzdáleně připomíná nedobytnou pokladnu, a tak prostě denní tržbu hodí dovnitř. Jediným důvodem, proč původního provozovatele tohohle figlu zabásli, byla skutečnost, že jej používal často. Což byla chyba, kterou já jsem rozhodně opakovat nehodlal. Tohle je můj první těžší prohřešek proti zákonům a taky bude můj poslední!

Himlhergot, oni za tím vším skutečně vězí ti špatní kamarádi! Naše matky měly pravdu.

Z vkladního lístku jsem se dočetl, kolik jsem shrábl na hotovosti. Sto třicet dva dolary v bankovkách a osmnáct dolarů čtyřicet centů v drobnáčkách. Čili sto padesát dolarů čtyřicet centů.

Jo, přesně tak, vážení!

Prachy jsem si všechny napsal do kapes, až na jeden deseticenták, který za čtrnáct dní nato našel Max Nolan zakutálený na koberci. Šeky i s vkladním lístkem jsem strčil zpátky do pytlíku a vydal se znovu do zimy, abych se tohohle ještě nějak zbavil.

Přešel jsem jeden blok, našel před nějakým domem popelnici a strčil do ní pytlík mezi krabice od kukuřičných vloček. Přes tu všechnu zimu mi bylo najednou teplo: pochodoval jsem vesele zpátky do kriminálu a cinkal přitom deseticentáky v kapse.

Kapitola 12

Byl jsem venku zařizovat si na poště schránku, a když jsem se vrátil, oznámil mi Joe Maslocki: "Měl bys zajít do kanceláře za správcem. Byl tady Stoon a sháněl se po tobě."

"Stoon?" Stoon je přece ten dozorce, co mě doprovázel tehdy první den do kanceláře k správci. Zeptal jsem se: "A o co kráčí?"

Pokrčil rameny. "Těžko říct. Povidal jsem mu, že jsi šel hledat krabici ukradených suspíků."

"Fajn," kývl jsem a už jsem metelil z tělocvičny přes dvůr k budově, jež měla tu čest poskytovat útočiště správcově kanceláři.

Bylo to dva dny po mém úspěšném pokusu s bedýnkou od mléka. Těch sto padesát dolarů dokonale zapracovalo a utužilo mé členství v tunelovém klubu, jako bych je zalil cementem, zvlášť když jsem líčil, jak jsem se schoval u banky a jak jsem pak vyskočil a vrhl se s cihlou v ruce na velkoobchodníka a jak jsem mu odlehčil od hotovosti, kterou obsahoval jeho noční vklad. Ale neměl jsem už absolutně v úmyslu krást nějaké další peníze, ať už by to bylo s pomocí cihly nebo bedničky od mléka, a to byl taky důvod, proč jsem cestoval tunelem ven, abych si zřídil na poště schránku. Telefonoval jsem totiž předtím mamince a prosil jsem ji, aby mi poslala šekem tisíc dolarů na jméno Harry Kent, a maminka slíbila, že pošle. S těmi penězi jsem se rozhodl otevřít si šekový účet a od té chvíle, kdykoli si kluci budou myslet, že jsem venku na nějaké chmatače, vrátím se pak prostě s penězi, které si vyzvednu z účtu.

Viděl jsem, že v příštích měsících bude můj život poněkud složitější. Když jsem o tom uvažoval, připadalo mi, že se v myšlenkách motám pořád kolem jednoho. Pro vězeňské autority jsem byl normální trestanec. Pro sedm trestanců jsem byl uživatel tunelu, podílející se na loupežích a přepadeních. Pro poštovní a bankovní úředníky a možná i pro ostatní lidi venku budu brzy docela obyčejný občan Harry Kent. A přitom jenom já - pokud všechno půjde dobře - budu znát celou pravdu.

Já jsem se o tohle nedral, skutečně ne. Byl jsem docela spokojen v té dílně na tabulky s poznávacími značkami. Ale pumpič se začal kutálet a mně se nepodařilo žádným způsobem jej nějak zastavit.

Když jsem se teď blížil k správcově kanceláři, náhle mi vytanula na mysli slova, která mi řekl při našem prvním setkání: "Když se budete řádně chovat, uvidím vás v téhle kanceláři až teprv při vašem propuštění."

O propuštění nemohla být vůbec řeč, vždyť jsem si odkroutil teprv šest týdnů. Zřejmě jsem se nechoval řádně, ale kdyby správce vyčenichal něco o tom tunelu, přece by chtěl mluvit se všemi osmi, a ne jenom se mnou?

Někde se něco muselo zvrtačit, uvažoval jsem. Nevěděl jsem, co by to mohlo být. Neměl jsem ani nejmenší tušení, jak zlé to asi bude, ale jedno jsem věděl nabeton: prostě někde něco muselo kiksnout.

Když jsem vcházel do budovy, právě zevnitř vycházel dozorce Stoon. Podíval se na mě a řekl: "Á, tady jste. Chce s vámi mluvit správce Gadmora."

"Zrovna mi to řekli," přikyvoval jsem.

"Tak pojdte."

Šel jsem za ním dovnitř a pochodoval v závěsu po vrzající podlaze chodby. Letmo se na mě otočil a řekl: "Našel jste ty suspenzáky?"

Neměl jsem nejmenší tušení, o čem to hovoří: "Co?"

"Ty suspenzáky?" opakoval.

Aha, jo, no jistě: Joe Maslocki mu přece napovídal tu povídku o ukradených suspenzorech. Proč si zrovna musel vymýšlet tak stupidní výmluvu? "Jjo," odpověděl jsem. "Našel."

"Kde byly?"

"Měl je jeden z toho přihřátého spolku," odpověděl jsem.

"To jsou ale figury!"

Vešli jsme ke správci do předpokoje a tam jsem musel čekat čtvrt hodiny, než Stoon vyšel a řekl: "Tak pojdte, Kundo."

"Künde," opravil jsem ho. "Je tam umlaut."

Stoon na všechno reagoval tím, že dával najevo, jak ho to nudí a unavuje. Přesně s tím otráveným výrazem řekl:

"Správce Gadmora s vámi chce mluvit hned teď."

Vešel jsem do kanceláře a postavil se před stůl. Správce Gadmora byl skloněn nad nějakými dokumenty na stole, takže se mi předváděl se svou pleší. Konečně zvedl hlavu, přešel mě kritickým pohledem a pak napřáhl ruku a podával mi malý kousek papíru. Nechápal jsem na něho civěl, až s papírkem lehce zatřásl a pravil: "No, nate, vemte si to!"

Poslechl jsem. Držel jsem v ruce utržený kousek normálního kancelářského papíru do stroje, asi tak čtyřikrát čtyři palce.

A na něm stála velkými nestejnými tiskacími písmeny a napsaná černým fixem slova: POMOC, DRŽÍ MĚ VLAPÁKU.

Správce řekl: "No tak, Kundo, co vy na to?"

"Künde," opravil jsem ho. "Je tam umlaut."

Netrpělivým posunkem ukázal na kus papíru v mé ruce. "Snad je to psáno dost jasně, ne?" podotkl. Za mnou si Stoon přešlápl z nohy na nohu.

"Ano, pane správce," odpověděl jsem. Neměl jsem nejmenší ponětí, co se děje.

Správce pokračoval: "Tak vy si myslíte, že je tohle náramná legrace, Kundo?" Opět nebral na vědomí umlaut.

Neopravil jsem ho. Najednou jsem všechno pochopil a vyhrkl: "Pane správce, já to nepsal."

"Hm, že ne? Já vám něco povím, Kundo. Když dole v Albany otevřeli tu zásilku tabulek s poznávacími značkami a ta dívka od automobilové služby mezi nimi uviděla tuhle zprávu, tak jí to vůbec nepřípadalo legrační. Víte, co udělala, Kundo?"

"Künde, pane správce," řekl jsem naléhavým tónem. "Je tam umlaut."

"Omdlela."

"To je mi hrozně líto, ale já -"

"Kundo," řekl spíš s jakýmsi smutkem než ve vzteku, ale ještě spíš z jakési nedbalosti vyslovovat správně? "když jste tady byl naposledy, myslel jsem si, že si rozumíme."

"No jistě, ano, pane správce. Já bych přece nemohl -"

"My tady nějak zvlášť vyvinutý smysl pro humor nemáme, Kundo," pravil.

Ježíšikriste, být tak venku! Kdyby mě aspoň někdo pojmenoval "pane Kente"! "Pane správce," řekl jsem, "já to neudělal."

"Určili jsme vás do dílny k těm tabulkám," pokračoval. "Je to tak?"

"Je, pane správce, ale -"

"Tyhle věci máte v materiálech," řekl nesmlouvavě. "Je to tak?"

"Totiž já si myslím, že já - totiž ne přesně tohle -"

"V této situaci znám jediného člověka, kterému může způsobit takováhle hovadina zvrácený plezír, a ten člověk s touhle pitomostí v hlavě jste vy."

"Zkuste si na mě třeba detektor lži. Odpřísáhnou vám to na celý štos bib -"

"Tak dost," rozmáchl se rukou s dlaní obrácenou dolů, aby tímto gestem učinil rázem přítrž mým protestům.

Ustal jsem. Hrdlem se mi draly milióny slov, ale jediné jsem nevyslovil.

Zamračil se na mě. Pořád jsem ještě to podivné poselství držel v ruce, ale hrozně jsem toužil se ho zbavit. Nenáviděl jsem pomýšlení, že mě s tím někdo dává dohromady. Na druhou stranu jsem však uvažoval, že by to nebyl psychologicky zrovna nejvhodnější tah, kdybych právě v tu chvíli, když na mě tak civí, papír položil před něho na stůl. Za mými zády si Stoon zase přešlápl z nohy na nohu.

Správce zhluboka vzdychl. Sklonil hlavu, otevřel nějaké desky, které nejspíš obsahovaly moje materiály, a zběžně přelétal pohledem různá lejstra.

Můj zrak upoutal nějaký pohyb. Zadíval jsem se přes správcovu lysinu oknem ven na malou uzavřenou zahrádku a viděl jsem toho starého tloušťáka, zahradníka Andyho Butlera. Flákal se tam stejně jako tenkrát, když jsem byl v téhle místnosti naposled. Tentokrát nemočil do křoví, ale pozoroval jsem, jak balí nějaké kytky na zimu anebo kutí cosi u samých kořenů jakýchsi rostlinek, vtom zdvihl hlavu a naše zraky se setkaly. Trochu jsem ho znal, představil nás můj bezzubý přítel Peter Corse, a velice mě potěšilo a povzbudilo, když se na mě usmál a krátce pokývl hlavou, aby dal najevo, že mě poznal. V tu chvíli připomínal zvlášť nápadně dědu Mráze nebo svatého Mikuláše.

Neodvažoval jsem se kývnouti opětovat, aspoň ne se Stoonem za zády a správcem Gadmorem přede mnou, ale riskoval jsem aspoň jeden letmý úsměv a povytáhl jsem trochu obočí. Pak jsem se opět upíchl zrakem do správcovy lysiny, zrovna když poklepal prsty na moje "materiály".

Mám se s ním pít, mám se ho doprošovat? Mám znovu a znovu tvrdit, že jsem to neudělal? Bylo jasné jako facka, že jsem to poselství já neposlal. Je ale vůbec naděje, že by se mi podařilo ho o tom nějakým způsobem přesvědčit? Na stav absolutní nevinosti jsem nebyl příliš zvyklý. Nevinost jsem dokonale dovedl předstírat, ale když na mě dolehla v nefalšované podobě, nevěděl jsem si rady. Fajn: co bych tedy dělal, abych předebral dokonalý obrázek nevinosti, kdybych skutečně vinen byl? Stál bych tam jako zařezaný, jen abych se vyhnul výtkám, že se bráním příliš vehementně. Takže jsem to přesně tak udělal.

Nevinný, předstíral jsem vinu, abych se rozpomněl, jak předehrávat, že jsem nevinen. Snad existují prostší způsoby, jak kráčet životem, he!

Správce Gadmore zvedl hlavu. Zabodl se do mě zadumaným pohledem. Díval jsem se mu s neochvějnou vytrvalostí zpřímá do očí a snažil jsem do pohledu vrazit tolik falešné nevinosti, na kolik jsem jen stačil, až nakonec vzdychl a pravil: "Tak dobře, Kundo."

Neopravil jsem ho.

"Neříkám, že vám věřím ani že vám nevěřím," podotkl, ale mně bylo jasné, že mi nevěří. "Povím vám jedno: každý člověk je chybný. A každému může chvíli trvat, než se přizpůsobí tady té změně situace."

Chtělo se mi strašně zaječet, že já to neudělal, že jsem skutečně a stoprocentně nevinen a že tentokrát to není opravdu žádná legrace. Ale stál jsem tam němý jako ryba.

Pak pokračoval: "Takže o tomhle už nebudeme mluvit. A budeme předpokládat, že se to prostě víckrát nestane, Kundo."

"Děkuju, pane správce," řekl jsem. A usilovně jsem se nabádal: Neblbni, s ničím si tady v té kanceláři nezačíněj.

Nedělej to! Napadal mě totiž jeden kousek s košem na odpadky, ale mocí mermo jsem tu myšlenku od sebe odháněl. Nedělej to.

"Totiž jestli se to bude opakovat," zvýšil hlas, "takhle hladce vám to neprojde."

"Jistě že ne, pane správce," přikyvoval jsem. Ale ještě jsem dodal velice klidně, aby z hlasu nezazníval příliš silný tón protestu: "Pane správce, ale já jsem to na mou čest skutečně -"

"To je všechno, Kundo," uzavřel.

Polkl jsem. Nedělej vůbec nic, přikazoval jsem si. "Ano, pane správce," přitakal jsem.

Odcházel jsem ze správcovy kanceláře se Stoonem společně. Nedopustil jsem se ničeho, za což jsem byl sám sobě hluboce vděčný.

Stoon mě vyprovázel chodbou a na podlaze družně vrzaly naše boty. Zavrtěl hlavou a řekl: "Vy jste číslo, Kundo."

"Podívejte se, já jsem to neudělal," zaprotestoval jsem. "Tentokrát jsem v tom skutečně nevině."

"Tady je nevinnej každej," ucedil. "Prdy babiččiny. Jen si běžte a můžete mluvit s jedním chlapem vedle druhého," pokračoval. "V tomhle kriminále není jedinej provinilej."

Má snad cenu na tohle něco povídat?

U východu jsem se se Stoonem rozešli, a když jsem přecházel dvůr, zajiskřily mi v hlavě dvě myšlenky, tak najednou, jako by mi na lebkou dopadly zeshora z nějakého okna čínky.

MYŠLENKA A: Kdybych to býval u správce v kanceláři sválel tak, že jsem vypadal trochu nápadněji provinile, určitě by mi byl odňal všechny dosavadní výsady, a tak bych byl přestal být členem tunelového klubu a neměl bych před sebou v budoucnosti ten přízrak bankovní loupeže.

MYŠLENKA B: Joe Maslocki a ostatní budou chtít určitě vědět, kvůli čemu si mě správce pozval na koberec. Když řeknu pravdu, vyplave na povrch celá moje minulost recesisty. A klukům určitě brzy dojde, komu můžou poděkovat za celou tu sérii navrtaných skleniček, namazaných klik a bouchacích cigaret, jakou zažili za posledních pár týdnů. Po tom, co by mi udělali v důsledku takového odhalení, jsem toužil ještě míň než stát se lupičem v bance.

Pokud jde o myšlenku A, měl jsem vůči skutečnosti, že jsem zapleten do toho tunelu, smíšené pocity. Sedělo mi, že můžu ven z kriminálu, hrozně mi dělalo dobře, že můžu vstoupit do světa, kde mě znají pod jménem Harry Kent, a taky jsem se strašně rád zbavil na chvíli těch kluků od přihřátého bratrstva a vůbec všech dalších vězeňských nástrah.

Jenomže na druhou stranu přede mnou v budoucnosti vyvstával ten hrozný přízrak bankovní loupeže.

Kdyby se mi naskytla šikovná a spolehlivá šance jít od té tělocvičny a od toho tunelu - tu šanci jsem ovšem skoro měl, jen kdybych na ni byl pomyslel včas -, naskytá se otázka: chytil bych se jí, abych se vyhnul té loupeži, anebo bych ji zahodil, abych mohl užívat všech oněch výhod? To jsem skutečně nevěděl a z toho dilematu mě bolela hlava jako střep.

Pokud jde o myšlenku B, tam jsem žádné smíšené pocity neměl. Jakmile si vymyslím nějakou přijatelnou lež o své schůzce se správcem, řeknu ji s klidem každému na potkání přímo do očí. A taky zdvojnásobím své úsilí, abych nějak skoncoval s těmi všemi recesičkami. Těšil jsem se, že mě z toho zlovyku vězení vyléčí, ale dosud mi ten pobyt nebyl v tomhle ohledu moc platný. Právě před chvílí se mi sice podařilo přinutit se a neprovést nic u správce v kanceláři, jenomže to bylo v krajně výjimečné situaci. Ale nicméně to vypadalo nadějně. A budu lhát.

A hned se vynořila příležitost v podobě Jerryho Bogentroddera a Maxe Nolana, kteří se přes dvůr loudali přímo ke mně, a Jerry na mě volal: "Hej, Harry, víš, že tě sháněl správce?"

"Zrovna jdu od něho," odpověděl jsem.

Loudali jsme se dál společně. Jerry ůkl: "Průšvih?"

"Ne," odpověděl jsem. Hrozně jsem byl zvědav, co řeknu teď, a pln naděje jsem poslouchal vlastní hlas: "Bylo to kvůli krvní skupině." Hned jsem si však pomyslel: Co je tohle za hovadinu?

Max Nolan se zatvářil dost vyjeveně. I ty jeho schliplé visící kníry jako by se mu naježily. "Kvůli krevní skupině?" opakoval tupě.

Musel jsem začít s lhaním apoň na univerzitní úrovni. "Měli tam v mých materiálech nějakou nejasnost," pokračoval jsem. Ale přitom jsem si říkal: Tobě úplně ruplo v kouli. Pilně jsem však zamlžoval situaci dál: "Prý jestli nemám nějakou tu skupinu s tím negativním faktorem a chtěli vědět, jestli bych byl ochoten darovat krev."

"Aha," řekl Max.

"Jenže já mám krevní skupinu úplně jinou," uzavřel jsem.

Loudali jsme se v trojici dál. Když jsem si za chvíli tu právě prošlou konverzaci znovu vybavoval, zdálo se mi, že v ní bylo i něco věrohodného. Konečně celá ta pitomá záležitost nabrala aspoň nějaký směr. Docela se mi ulevilo a dokonce jsem se na sebe nafoukl.

V důsledku nějakých dávných změn ve stavebních plánech uvnitř vězení zůstalo na dvoře celé jedno schodiště, které nevedlo vůbec nikam. Pět schodů k prázdné betonové zdi. Na tomhle schodišti si příslušníci tunelového klubu vydobyli jakési výsostné teritorium, kam se ostatní vězni neodvažovali. Jerry, Max a já jsme pomalu, co noha nohu mine, procházeli mezi vězni, kteří se klidně hemžili po dvoře, došli jsme ke schodům a usedli. Z tunelové skupiny tu nebyl nikdo jiný. Jerry a Max si sedli na horní schod a já se uvelebil o dva schody pod nimi.

Jelikož pouze polovina vězeňského osazenstva byla určována do práce, bylo celý den na dvoře dosti rušno. Procházeli se tu věžňové, povídali, hráli po koutech tajně kostky, smlouvali si na pozdější dobu schůzky do sprch, semlely se tu i rvačky (většinou pěstní zápasy, řídčeji to docházelo až na nože), prodebatovávaly se tu plány na útěk, líčil se tu barvitě vlastní civilní sexuální život a vůbec se věžňové snažili nějak vybit přebytkem energie. Hovor zatím obstarával Jerry a Max, já toho využil a blaženě jsem se rozvaloval v zimomřivém slunečním svitu a pozoroval to vězeňské hemžení.

Přemýšlel jsem si sám pro sebe, svázel jsem Jerrymu a Maxovi dohromady tkaničky u bot a děkoval svým šťastným hvězdám za to, že správce nedělal větší rambajs kvůli tomu "poselství" mezi automobilovými tabulkami.

Ne! Zaťal jsem zuby, v duchu jsem si vynadal do idiotů a ty pitomé tkaničky jsem zase rozvázal. S tím musím přestat, domlouval jsem si. Rozhodně musím.

Kapitola 13

Zrovna jsem se zabýval tou bohubilou činností, že jsem z každého basketbalového míče vypouštěl nepatrně vzduchu, když ke mně přišel Eddie Troyn a povídá: "Musíme dát dohromady tu taktickou poradu."

Zůstal jsem na něho civět. Obličej měl tak vybělený a kostnatý, že připomínal kraví lebku na poušti. Puky na vězeňských plátěnáčích měl tak nažehlené, že jsem z toho až šilhal. Vyhrkl jsem: "Co-o?"

"Dnes odpoledne se provede detailní rekognoskace," oznamoval mi.

Věděl jsem, že si z vojska odnesl výrazy jako taktická porada nebo detailní rekognoskace, jenomže to ještě neznamenal, že vím, o čem mluvím. "Jaká detailní rekognoskace? Jaká taktická porada?" vypravil jsem ze sebe.

Dal mi najevo rozmrzelé překvapení. Jen s obtížemi se mu podařilo vysunout obočí výš na to hladké kostnaté čelo: "Copak ti to Phil neřekl?"

"Nikdo mi neřekl ani ň," ohradil jsem se. Chystal jsem se totiž odpoledne do banky, otevřít si běžný účet, protože předchozího dne mi došel od maminky šek.

"Selhání v komunikaci," hodnotil přísně.

Hodil jsem basketbalový míč z klína zpátky do koše a zvedl se. "A co mám já jako dělat?" zeptal jsem se.

"Rekognoskaci situace v bance," pravil. "Všichni se tam střídáme na šichtě."

Žaludek mi sevřely křeče. Rekognoskace situace v bance. To určitě musí souviset s tou loupeží. Nasadil jsem co nejnežádoucíjší fasádu a řekl: "No jo, to je tutovka, Eddie. Kdy mě potřebuješ? Hned teď?"

"Ne, až budou zavírat, ve tři."

Hm, tak to by ještě bylo v suchu. Vlastně ne tak úplně v suchu, ale aspoň že si ještě můžu otevřít to šekové konto.

"Fajn," kývl jsem. "Dáme si spicha u banky?"

"Víš, jak je naproti ta restaurace? Tak tam budu ve tři, v předním boxu."

"Dobrá," přitakal jsem.

Jedním trhnutím vyhodil manželku u naškrobené pracovní košile ze zápěstí vzhůru a se svrštělým čelem se podíval na hodinky: "Na svých hodinách mám prá-á-vě," protahoval a sledoval ciferník, "jedenáct dvacet tři." Pak se podíval na mě.

Chtěl zřejmě, abychom si sjednotili čas. "Jo, aha," řekl jsem a podíval se na svoje hodinky, které ukazovaly jedenáct devatenáct. "Fajn," řekl jsem, "totiž, беру na vědomí."

"Tak ve tři," uzavřel a odpochoval.

Podíval jsem se na koš s míči, ale už jsem neměl vůbec žádnou chuť kazit další, a tak jsem se pustil do produktivní práce, u které jsem vytrval až do oběda. Pak jsem vylezl tunelem ven a vyřídil si svoje věci v bance.

Mohl jsem samozřejmě volit mezi dvěma bankami: Západní národní a Federální fiduciární. Když jsem kráčel směrem k centru města, nevěděl jsem přesně, pro kterou se rozhodnu, a ve skutečnosti jsem se klonil spíš k Západní národní, protože jsem tam byl jednou s Philem. Ale když jsem k bankám dorazil, vzpomněl jsem si, že právě u Západní národní jsem provedl ten kousek s tou bedničkou na mléko. Ta banka byla obětí mého prvního - a dosud zatím jediného - zločinu, a tudíž jsem se v její přítomnosti necítil tak úplně jistě. Takže jsem si šekové konto otevřel u Federální fiduciární, kde mi vydali pár zatímních šeků a řekli mi, že můj šek z banky v Rye bude převeden během tří dnů.

Když jsem znovu vyšel na ulici, zjistil jsem, že se usmívám na všechny strany a shlížím na tu scénu v centru města

téměř s jakýmsi pocitem vlastníka. Do prkýnka, ono jako by se tady z toho fleku stávalo moje rodné město. Ted se ze mě vlastně stal místní občan, měl jsem na poště svou vlastní schránku a dokonce i vlastní účet. A taky své vlastní civilní šaty, tedy aspoň částečně vlastní. Pořád jsem ještě nosil tu vypůjčenou košili a kalhoty, ale z těch obskurně nabytých peněz jsem si koupil pěkný vlněný svetr a bytelnou koženou bundu. Nastávala zima a chystala se pobýt v horní části státu New York delší časek, takže jsem se na ni chtěl dobře připravit. Kdybych jenom taky byl stejně dobře připraven na všechno, co se tu má semlít. Další hodinu jsem se poflakoval po místních obchodech, nechal se unášet přílivem a odlivem vánočních kupujících, zastavil jsem se u vystavených modelových vláček, ale při tom všem jsem se neubráníl a pořád jsem musel myslet na tu blížící se bankovní loupež. Co budu dělat? Co vlastně můžu dělat? Nic. Čekat a čekat. Nechat se unášet událostmi a doufat v to nejlepší. Kristova noho!

Kapitola 14

Ve tři hodiny jsem se sešel s Eddiem Troynem v restauraci. Seděl v předním boxu u okna s výhledem na ulici. Když jsem se protáhl na sedadlo proti němu, podíval se na hodinky a ucedil: "Máš čtyři minuty zpoždění." Podíval jsem se na svoje hodinky, které ukazovaly na květník tři. "Přesně, беру na vědomí." Hleděl oknem ven a pravil: "Víš, o jakou jde akci?" "Ne, nevím." Zdrtil mě rychlým pohledem, jež doprovázely stisknuté rty, a pak se zahleděl zase oknem ven. Na jeho vkus byl svět zřejmě řízen idiotsky. "Vnitřní styk v téhle partě je beznadějně katastrofální," prohlásil. "No jo, nikdo mi nic neřekl," přitakal jsem. "Sledujeme Federální fiduciární," pravil. "Zaznamenáváme si každého, kdo jde dovnitř a ven od okanzíku uzavření banky až do odchodu posledního zaměstnance." Pohlédl jsem přes ulici na Federální fiduciární. Velikými okny jsem viděl, že je uvnitř stále ještě několik zákazníků. Mezi dveřmi, z velké části skleněnými, stál vrátný a každého obslouženého zákazníka osobně pouštěl ven. "Prima," ucedil jsem. "Těch zákazníků si nevšímej," oznamoval mi. "Aha." Odtrhl pohled od banky, na tak dlouho, aby mi přisunul zápisník a kuličkové pero. "Co ti budu říkat, zapíšeš," pravil. "Každých patnáct minut si úkoly prohodíme." "Dobře," přikývl jsem. Otevřel jsem zápisník a nachystal pero, ale nic se nedělo. Pozoroval jsem Eddieho a Eddie pozoroval banku. Za chvíli mi začaly trnout prsty a tak jsem pero odložil. Po další chvilce mi začaly slzet oči, a tak jsem přestal zírat na Eddieho a zahleděl se oknem ven, ve skutečnosti někam směrem k bance. Asi po desíti minutách přišel číšník a zeptal se, co si dáme. Byl to zřejmě štuďák, tohle zaměstnání měl po škole a zřejmě do téhle činnosti nehodlal vrážet celé srdce a celou duši. Trvalo mu dost dlouho, než mu došlo, že chceme dvakrát kávu, a když se vzdálil, byl jsem plně přesvědčen, že ho už víckrát neuvidíme. Ať už s kávou nebo bez kávy. K nějakému rychlému najezení tahle restaurace rozhodně nebyla právě to nejlepší místo na světě. Ale jako objekt, kde by si člověk vybudoval stanoviště, aniž by vzbudil mnoho pozornosti, to tu bylo přímo ideální. Pozornost toho chlapce bychom byli rozhodně neupoutali, ani kdybychom se vlastnoručně podpálili. Ve tři patnáct jsem prohlásil: "Ted' jsem na řadě já." Jelikož jsem už banku sledoval, stačilo k převzetí úkolu pouze tohle prosté prohlášení. Periferní vidění mi sdělilo, že Eddie se opět chopil zápisníku a kuličkového pera. Všechno to byla hrozná nuda. A tak částečně proto, abych vůbec něco dělal, a částečně proto, že jsem měl až morbidní zájem o detaily onoho zločinu, s kterým jsem byl nyní svázán, jsem se po chvilce zeptal: "No a jak to vlastně chcete provést? Ty banky vypadají docela bytelně." "Nikdo ti nic o plánech neřekl?" Už jednou sám naznačil, odpověděl jsem, stále pečlivě sleduje, jak se v bance vůbec nic neděje, "že vzájemná komunikace není zvlášť silnou stránkou téhle party." V tónu jeho odpovědi jsem cítil trochu pochyb: "Velmi často vedeme operace ve stylu jen těch nejnnutnějších vzájemných informací." Podíval jsem se na něho: "Přece ale jsem členem tohoto gangu, ne?" "Sleduj banku," napomenul mě. Sledoval jsem banku. Poslední zákazník odešel před desíti minutami a od té doby se vůbec nic nepříhodilo. Nicméně jsem banku pečlivě sledoval. Opakoval jsem: "Přece ale jsem členem tohoto gangu, ne?" "Bodejť že jsi," přikývl. "Všichni tvoříme jeden operační tým." "Takže musíme vědět všechno," namítl jsem. "Hm, asi máš pravdu," řekl. Z jeho hlasu jsem vycítil, že dospěl k nějakému náhlému, ale pevnému rozhodnutí. "Tak se teda podívej," začal. "Zahájíme násilným vniknutím do prostor Federální fiduciární, těsně po zavření v normální pracovní den." "Jak to provedem?" "Tu otázku nám musí perspektivně pomoci rozřešit optické pozorování běžné vnitřní bankovní rutiny," vysvětloval mi.

Někdy trvalo i několik vteřin, než se člověku podařilo dobrat se smyslu Eddieho slov. Vojenské prisma, kterým se díval na svět, z Eddieho učinilo konverzačního partnera, jenž člověku dovedl připravit horké chvíle. Avšak stylově to podával na úrovni. Když jsem si tedy přebíral tuhle jeho odpověď, vyhmátl jsem z ní jádro a náhle jsem si uvědomil, že gang ještě vůbec neví, jak do banky pronikne.

Naděje ve mně rozkvetla jako jarní květ, jenomže po sezóně.

Eddie pokračoval: "Jakmile se nám podaří vniknout do bankovního interiéru, požádáme personál, jenž v bance zůstane, aby zatelefonovali domů a svým příbuzným a blízkým sdělili, že nečekaná státní revize bankovní administrativy si vyžádá, aby pracovali o něco déle, možná dokonce celou noc."

Přikývl jsem. Nikdo nešel do banky ani z banky. Uvnitř jen přecházeli úředníci a všelijak se hemžili a vykonávali všechny úkony spojené s každodenním uzavíracím rituálem.

Eddie rozvíjel plán dále: "Pak přimějeme staršího vedoucího, který bude přítomen, aby nám otevřel hlavní trezor."

To slovo "přimějeme". To mi rvalo uši. "Přimějeme!"

Eddie mě znovu napomenul: "Nemůžeš sledovat banku se zavřenýma očima!"

Honem jsem oči otevřel. "To já je jenom tak přivírám," omlouval jsem se. "Když se člověk pořád kouká, tak se mu oči unaví."

"Ještě čtyři minuty musíš vydržet," sdělil mi.

"No jo, dobře," kývl jsem. "A co druhá banka?"

"Koukej jenom na Federální fiduciární," ucedil.

"Ale ne, já jsem myslel na tu loupež. Jak se dostaneme do Západní národní?"

"Aha," řekl. "To je na tom plánu to nejjantastičtější. To zaslouží citovat Joea Maslockiho."

"Prima," přitakal jsem horlivě. S Joem Maslockim jsem si spojoval velmi černé myšlenky.

"Když před sedmi lety budovali budovu Federální fiduciární," rozkládal Eddie, "bylo nutno přetnout část elektrického poplašného zařízení, které užívá ve svých podzemních trezorech Západní národní."

Svraštil jsem čelo, ale nezapomněl jsem neodtrhovat zraky od banky. "Jak tohle prosím vás víte?"

"Náš tým má mezi místními řemeslníky řadu přátel," vysvětloval mi. "Jenom si vzpomeň, že takhle se vlastně mohl vybudovat v prvé řadě ten tunel."

"No jo, aha. To je pravda."

"Pauza," řekl náhle.

Neudržel jsem se a odtrhl zraky od banky. Udiveně jsem civěl na Eddieho a řekl: "He?"

Významně pokýval hlavou. Podíval jsem se doleva a div jsem nespádl ze židle: ten studentík se přihasil s naším kafem!

Postavil šálky před nás na stůl, aniž se na některého podíval, několik vteřin nad nimi se svraštělým čelem zůstal stát a pak odplul pryč, s nemohoucností papírové lodičky, zbloudilý v louži.

Znovu jsem se pohledem upíchl na banku.

Eddie hovořil dále: "Podzemní trezor Západní národní je obehnan elektrickým vedením na všech stranách, s výjimkou jediné stěny, kterou sousedí s podzemním trezorem Federální fiduciární. Ve skutečnosti mají obě banky právě tuhle stěnu společnou a mají také společný poplašný systém, ale právě s výjimkou téhle stěny."

"Aha," řekl jsem. Pomalu jsem začínal tušit, co přijde.

"Když se nám podaří průlom do podzemí Federální fiduciární," naznačoval mi Eddie, "budeme jistým způsobem za bezpečnostní linií podzemního trezoru Západní národní. Z jednoho podzemního trezoru se pak probouráme tunelem do druhého."

"Aha," řekl jsem. Měl jsem však takový dojem, že prostory podzemních bankovních trezorů, ať už jsou opatřeny poplašnými systémy nebo ne, mívají většinou velmi tlusté a bytelné zdi. Zeptal jsem se: "Jak dlouho tu bude trvat, než se takový tunel probourá?"

"Asi tři hodiny."

Podíval jsem se na něho, rychle jsem však zase odvrátil zrak a on řekl: "Konec, máš pohov." Znovu jsem tedy na něho pohlédl, ale on už pozorně sledoval banku a já měl před sebou přišoupanutý zápisník i s perem.

Chopil jsem se pera, ale jelikož jsem neměl co psát, znovu jsem je položil. Pak jsem řekl: "Tři hodiny? To bych byl počítal víc."

"Použijeme laser," odpověděl.

Zůstal jsem na něho hledět: "Laser?"

"Vezmem ho v táboře Quattatunk," pokračoval.

Opakoval jsem tupě: "V táboře Quattatunk."

"To je vojenská základna," řekl, jako by mi tím vysvětlil úplně všechno.

Ano, vzpomněl jsem si, kdosi mi říkal, že tu někde vojenská základna je, ale tohle jméno jsem slyšel poprvé. I to, že bychom odtamtud měli získat laser. Ujistil jsem se: "Laser? To je ta mašinka na ty paprsky, co všechno propálají, jo?"

"Jistě."

"A k takové věci se máme jako dostat na vojenské základně."

"Jo."

"Jak?"

"Ji ukradnem."

No jo, jasné jako řeka. "Spácháme loupež ve vojenské základně, abychom mohli spáchat loupež ve dvou bankách, hm."

"No jo, to je logické," řekl.

To je logické. "A kdy provedem tu loupež u těch vojáků?"

"Večer než půjdeme na banky."

V pondělí třináctého prosince. Ode dneška za dva a půl týdne. Zvedl jsem šálek a usrkával kávu, která měla přesně přichuť mé budoucnosti: byla studená, nanicovitá a slabá, že by ji jeden musel podpírat, a nijak zvlášť sladká.

"Tři třicet sedm, vycházejí dvě zaměstnankyně," řekl.

Podíval jsem se na hodiny. Tři třicet tři. "Znamenám," odpověděl jsem a zapsal do zápisníku: 2 zam.-kyně vych. 3.37.

Pak jsem se podíval oknem a viděl jsem dvě dívky nadité do automobilistických plášťů, jak odcházejí od Federální fiduciární a jak za nimi vrátný zamyká dveře.

Kdyby to aspoň vypadalo s tím proniknutím dovnitř obtížněji. Anebo lehčeji.

Na vojenský tábor jsem nesměl ani pomyslet.

Kapitola 15

Když se nás zmocní právě šílenství, jevíme navenek známky normalnosti. Devět dní po mé rekognoskační hlídce s Eddiem Troynem jsem měl v sobotu večer rande. S telefonním opravářem, který se jmenoval Mary Edna Sweeneyová. Vlastně to bylo dvojrande, které zpunktoval Max Nolan a jehož se měl zúčastnit s další místní krasavicí Dotty Fleischovou. Skutečnost, že mi našel děvče, mi Max sdělil už během týdne a já jsem ihned projevil zájem. "Neříkám, že to je výstavní kus," varoval mě. "Všechny prvotřídní kosti zdrhnou z téhle díry na školy. Jo, takhle v létě, to si můžeš klidáčko napsat objednávku na luxusní zboží, ale toudle roční dobou musíš brát, co je na trhu."

"To беру," kývl jsem.

Na Mary Edně Sweeneyové nebylo nic špatného. Ale na druhou stranu taky nic zvlášť dobrého. Bylo jí pětadvacet, byla celou svou bytostí oddána svému povolání v telefonní společnosti a zřejmě prošla v jednom záahu zkušeností s třemi kluky, kteří se dali nahecovat do armády a které později odlifovali někam do nějakých neskutečných končin, kde se ruče všichni oženili s prvními ženskými tvory, které jim v tom novém klimatu přišli pod ruku. Včetně toho, kterého poslali na jakousi úplně zakopanou radarovou stanicí až u polárního kruhu a který se stejně pohotově oženil s Eskymáčkou.

Ze všech těchto rozhodů byla Edna poněkud nervózní. Vždycky jako by se hrozně vyděsila, když někde někdo práskl dveřmi nebo když někdy uslyšela startovat motor. Jinak to byla dívka tichá, na můj vkus poněkud objemnější, s velkýma temnýma očima laně a záplavou černých vlasů. "Při práci musím mít vlasy vždycky uplácnuté," řekla mi, "ale když přijdu domů, tak si je rozpustím, až to lítá."

"S telefonním opravářem v sukních jsem se v životě neseznámil," řekl jsem jí.

"Tahle telefonní společnost nediskriminuje v otázce zaměstnání ženy ve prospěch mužů," sdělila mi s poněkud tupě pedantskou formulací, přesně tak, jak si to ve svém vyjadřování rezervují lidé s chudou fantazií pro formulování vznešených myšlenek, které někde pracně namemorovali. "Zkoušejí zase na druhou stranu chlapy v telefonních centrálech," pokračovala. "No a já jsem právě opačný pokus."

"Opravitelka nebo spíš dáma opravář."

"Opravitelský zaměstnanec," opravila mě.

"Hmm, a to děláš úplně všechno jako normální opraváři? Lezeš taky po těch sloupech a tak?"

"No jistě, jo," přikývla. "Samozřejmě že do takové práce nemůžu v sukni." A zapýřila se. Holky na malých městech se ještě červenají.

Tato konverzace probíhala po biografu v restauraci a koktailovém baru Riviéra. Bylo to dokonale tradiční první rande. Prolezli jsme s Maxem tunelem něco málo po sedmé, s holkami jsme měli spicha před kinem Na promenádě, kvalitě jsme se všichni představili a už jsme vklouzli dovnitř a tam jsme seděli vedle sebe, aniž jsme se dotýkali, a dívali se na dvojfilm. První byla naneštěstí taková bláznivá divočina o vylovení banky a bylo v ní plno rabiátských kriminálků a samé násilnosti - včetně honičky na práskače, kterého tam nakonec šíleně ztloukli a který skončil příšernou smrtí - no a z toho jsem byl úplně pať. Trvalo to celý další film - nějaká komedie o žirafě, co spolkla jakýsi experimentální program sestavený počítačem a stal se z ní supergénus -, než jsem se z těch brouků vybral a byl vůbec schopen v restauraci Riviéra, kam jsme se odebrali na smažený sýr s pivem, navázat s Mary Ednou Sweeneyovou nějakou konverzací. Mary Edna byla docela fajn holka, ale že bych se k ní dral přes narvaný sál, to zas ne. Ani snad přes prázdný. Měla však oproti všem ostatním dívkám, s kterými jsem si vyrazil, jednu naprosto prvotřídní vlastnost: myslela si, že se jmenuje Harry Kent.

Dotty Fleischová byla asi tak stejná, i když se nedá říct, že by Mary Edně z oka vypadla. Jaksí bledší, buclatější a zřejmě se sklony vybuchovat v návaly řečňování a klotavého smíchu, což všechno ji od Mary Edny skutečně jistým způsobem odlišovalo, aniž ji to však činilo víc žádoucí. Max s ní zřejmě chodil několik měsíců a namluvil jí, že je civilní zaměstnanec vojenského tábora Quattatunk a že žije přímo v kasárnách základny. Jak jsem pochopil, mě vybavil stejným společenským pozadím a já se v průběhu konverzace poprvé v životě dověděl, že tábor Quattatunk není jen tak nějaká vojenská základna v běžném slova smyslu, ale že je to arzenál zbraní a skladiště vojenského technického vybavení. Odtud nepochybně ten laser.

A to mě samozřejmě přivedlo zpátky k myšlenkám na loupež. Jisté scény z toho ztřeštěného filmu mi vyskakovaly v hlavě se vši barvitostí jako živé. Vřhl jsem se do rozhovoru a snažil jsem se přitom neohlížet se přes rameno zpátky. Jednu chvíli jsem na pánském záchodku objevil, že patentní válce s papírovými ručníky lze nastavit tak, že když se zatáhne za první, vypadne celá dávka najednou, ale jinak se mi skutečně nepodařilo myslet na nic jiného než na tu loupež. Po té filmové divočině přede mnou vyvstala celá záležitost v daleko reálnější a zoufalejší podobě.

Konečně jsme se v Riviéře zvedli a rozešli se, Max s Dotty odcházeli, držíce se rukama kolem ramen, jedním směrem,

Mary Edna a já jsme se loudali na druhou stranu. Šli jsme sice vedle sebe, ale jeden druhého jsme se nedotýkali. Ulice, jimiž jsme procházeli, lemovaly stromy, ale touhle roční dobou byly holé a působily jako jakési kostnaté pařáty vztahující se po nás od pouličních svítlen, větve se splétaly a schylovaly nad mou hlavou jako trestající ruce nějakého středověkého soudce.

Přízrak bankovní loupeže mě pronásledoval i po tomhle chodníku a beztak již chladný vzduch mi připadal ještě chladnější. Hlavou mi bžel pestrý sled nejrůznějších filmových scénářů líčících katastrofy: dojde k loupeži, ta se zvrhne v bouchačkovou záležitost a mě zastřelí, pochyťají nás a já budu mít na krku proces pro loupež, únik z vězení a možná dokonce pro vraždu, a za to všechno mě pak zašijou na věky věků, podaří se nám sice uniknout, ale já celý zbytek svého života strávím v hrůzném očekávání, kdy mi dopadne na hlavu osudná sekyra, což se nakonec skutečně stane, projde nám to a gang mě bude nutit k účasti na dalších loupežích, načež se opět uplatní jeden z předchozích scénářů, při přepadení banky mi uloží, abych někoho odpráskl, já odmítnu a odbouchnou mě vlastní lidi, nebo poslechnu a stane se ze mě vedle bankovního lupiče ještě navíc vrahoun, pokusím se podniknout nějakou zoufalou akci, abych loupeži zabránil, jenže moji kolegové spiklenci na to přijdou a zlikvidují mě: nebo to na mě praskne u oficiálních orgánů a budou mě soudit po úniku z vězení a pro pokus o loupežné přepadení, anebo ... Připadalo mi, že počet variant je nekonečný, ale nebyla mezi nimi ani jedna se šťastným koncem.

Mary Edna zatím aspoň žvatlala cosi o školních filmech telefonní společnosti. V tu chvíli by mě neupoutala žádným příběhem snad ani Šeherezáda, takže k vyplnění té pauzy se hodily školní filmy stejně dobře jako cokoli jiného. Zmohl jsem se tu a tam na jakous takous reakci, Mary Edna občas ukázala na nějaký sloup, na který se musela z nějakého důvodu vydrápat, až jsme konečně došli k malinkému domku pro dvě rodiny, kde Mary Edna bydlela v prvním poschodí se svou ovdovělou matkou a dvěma mladšími sestrami.

Nikdo neví, jak pro mě bylo těžké, abych vůbec bral přítomnost Mary Edny na vědomí. Nebyla to její chyba, to ta pitomá zpropadená loupež. Pod prahem vědomí jsem sice jaksi matně cítil, že je na té situaci cosi divného, když jsem dával Mary Edně na verandě před domem dobrou noc a slušně vyčkal, až odemkne a vklouzne dovnitř, ale teprve když se mě druhý den zeptal Max, jak jsem to sválel, uvědomil jsem si, že Mary Edna určitě ode mě čekala aspoň nějakou předeheru. Třeba pusu, to přinejmenším, nebo nějaký pokus si na ni trochu sáhnout. Ostatně kdo ví, co vůbec měla v hlavě. Když jsem následující noc ležel na svém opuštěném kavalci v cele a slyšel jsem všechny ty zvuky a vzdechy spících chlapů v ostatních celách kolem, napadlo mě, jak by se byli asi všichni tihle nucení kandidáti celibátu na té verandičce k Mary Edně zachovali, a celé moje chování nebo spíše jeho nedostatky mi přišli příšerně divné.

Ale ten večer, kdy jsem měl první rande, na mě tak zapůsobila ta filmová divočina, že jsem v palici neměl vůbec nic jiného než tu loupež. Všecko mělo vypuknout už za deset dní, v úterý čtrnáctého prosince. Prvně jsem o tom slyšel před čtrnácti dny a zatímčas bžel jako splašený a já byl pořád na jednom místě. Choval jsem takovou zoufalou marnou naději, že snad gang, který si zřejmě dovedl všechno ostatní velice důkladně naplánovat, nikdy nepřijde na nějaký způsob, jak provést ten první průlom do Federální fiduciární, přestože jsme konali tak pečlivá pozorování. A kdybychom se nemohli dostat do banky, to bychom ji nemohli ani vyloupit, no ne?

Chodil jsem jako mátoha a držel jsem si palce, aby to nějak slušně dopadlo.

Kapitola 16

Příští úterý ve čtyři třicet odpoledne, přesně týden před naplánovanou loupeží, jsem já sám klukům ukázal, jak se do banky dostat!

Měl jsem tentokrát rekognoskační službu s Billy Glinem a oba jsme seděli jako vždycky v restauraci, ucucávali tu odpornou kávu, kterou nám přinesl jako pokaždé ten náměsíční studentík, a pozorovali jsme, jak se naproti přes ulici vůbec nic neděje. Já jsem hlídal a Billy mi vyprávěl, jak jednou nachytil jednoho chlápka se svou holkou právě v nejlepším na zadním sedadle v autě za nějakou venkovskou zájezdni hospodou. "Frnk jako splašený zajíc do lesa," vyprávěl Billy, "ale to ti povídám, hned jsem se za ním nepustil."

"Neříkej!"

"Jo, nejdřív mě napadlo, že musím trochu zrychtovat tu svou buchtu, takže jsem ji vytáh z toho autáku, popad ji a párkrát ji přetáh takhle ze strany přes hrudník, tady pod paží, víš, ne, těm jejím pumplíčkům jsem nechtěl nijak ublížit, jen tak ji nakrápnout pár žeber, aby kapku vychladla. To abych věděl, až bude ve špitále, kde ji mám hledat. No a pak jsem se vobul do té kraksny toho chlápka, utrh jsem dvířka a blatníky a vyrval jsem volant a šáh do motoru, urval jsem tomu kapotu a hodil ji někam na strom. A pak jsem se pustil do lesejčka za tím hajzlikem. A když jsem ho dostih, zjistil jsem, že zdrh v takový kvalitě, že tam nechal kalhoty - takže běhal s holým zadkem po lese. Pánové, jakej já na toho grázla měl dožer, to -"

"Hele!" přerušil jsem ho. "Opravář psacích strojů dovnitř!"

"Cože, kdo?"

"Opravář psacích strojů," opakoval jsem, ale hned bych si byl nejraději ukousl jazyk. Učinil jsem to oznámení bezmyšlenkovitě, částečně proto, že to bylo skutečně vzácné, když se něco u banky dělo, ale hlavně proto, že se mi opravdu nechtělo poslouchat, co udělal Billy s tím nahým chlápkem v lese. Udal jsem totožnost dotyčné osoby příliš přesně.

Konečně mu to došlo. "Opravář psacích strojů," řekl. A když jsem se na něho podíval, s úsilím zaznamenával informaci dětskými tiskacími písmeny do zápisníku. Psal fantastickým pravopisem a s krajním vypětím se soustřeďoval na každý oblouček a na každou čárku. Z koutku úst mu vykukovala růžová špička jazyka jako kytky na haldě.

Ale bylo už pozdě. Ihned jsem naprosto bezpečně věděl, že opravář psacích strojů je naším klíčem k bance, a také mi

bylo jasné, že nijak nemohu zabránit, aby se tato informace dostala k Joeovi Maslockimu a ostatním klukům. Že jsem nedržel hubu, spílal jsem si: Billy byl natolik pohroužen do vyprávění svého příběhu, že by si byl nikdy žádného opraváře psacích strojů nevšiml. Jenomže já mu to už řekl a on to zapisoval a za chvíli to budou vědět všichni ostatní. Poslední moje naděje zhasla, a způsobil jsem to já sám. Jenom kdyby si tak nechtěl poznamenat jméno firmy. Zeptal se: "Co má ten chlápek napsáno na autěku?" Do prkýnka zlámanýho! Podíval jsem se na dodávkovou fordku, která stála před bankou: název firmy se na ní skvěl v plné kráse. Mám se snad odvážit lhát? Ne, to nejde! "Psací stroje Dvojměstí," odpověděl jsem. "D-v-o-j," psal s šarmem a rychlostí člověka, který vyrývá do litiny balvanem svůj monogram, "m-něs-tí." Zatímco dopisoval poslední písmena, jako by neviditelná ruka zatloukala poslední hřebík do mé rakve. "Už vychází," oznamoval jsem zoufale bez jediné jiskřičky naděje. "Nese psací stroj." "He, he - díš to?" pravil Bill. I jemu došlo, co to znamená. "-čkej, co tomu řeknou kuci!" Byl bych ochoten čekat třeba věčnost. Hleděl jsem, jak opravář ukládá psací stroj dozadu do vozu, pak se vrací k volant a odjíždí. Billy pořád ještě blekotal to svoje radostné "He, he, he." Bylo mi z toho tak nanic, že jsem zapomněl a napil se toho kafe.

Kapitola 17

Dívat se, jak gang pomalu, kousek po kousku skládá dohromady celý plán loupeže, mě svým způsobem až morbidně fascinovalo. Bylo to něco podobného, jako když odsouzenec vyhlíží oknem své cely ven, kde mu stavějí lešení se šibenicí.

Několik dalších dní jsem prožíval ve stavu, v němž se mísila otupělá hrůza s jakýmsi fatalistickým zájmem. Všechny ty filmové přepadačky, které jsem za léta viděl, mě poučily o skutečnosti, že větší loupež je komplikovaná záležitost. A přesto se ty filmy přes ony komplikace přenášely s jakousi zázračnou lehkostí: když gang potřeboval nákladní auto nebo odstředivku anebo varšavský telefonní seznam, jaksi se to jen tak mezi hlavním dějem sehnalo, zrovna když se nikdo nedíval. Ukázalo se, že moje prožívaná skutečnost je sice stejně komplikovaná, ale daleko svízelnější.

Celou tu záležitost tvořila taková spousta složek! Buďto se musí najít nějaký způsob, jak si vypůjčit od firmy Psací stroje Dvojměstí jejich dodávku, anebo se bude muset ukrást vůz stejného typu a bude se muset upíchnout někam, kde se na něj nápis Psací stroje Dvojměstí bude moci namalovat a kde se bude moci auto přestříkat na příslušné barvy firmy. Pro Eddieho Troyna se bude muset sehnat uniforma, která by vypadala aspoň přibližně stejně jako uniformy, co nosí vrátní z banky. Musí se zjistit jména a adresy a telefonní čísla všech zaměstnanců, kteří zůstanou v bance přes čas, aby se vyloučila možnost nějakého podfuku, protože by třeba nějaký bankovní pokladník nemusel taky volat manželce, ale na policii. Někde se musí splášit psací stroj, aby se mohl do banky dodat, a musí mít stejnou barvu a stejnou značku jako všechny ostatní psací stroje, které se tu užívají.

No a pak je tu ten laser. To je samo o sobě už jedna kapitální loupež, svým způsobem stejně velká jako ta loupež v bance. A ve skutečnosti daleko hroznější. Vynutit si přístup do banky se zdálo být úplná hračka proti vniknutí do armádního skladu zbraní a munice, který hlídá horda vojáků s puškou na rameni. Takže se bude muset detailně zpracovat situace tábora Quattatunk, musí se obstarat další uniformy, zjistit, kde je laser uložen, musí se zajistit nějaké vozidlo na zpětný únik a musí se pečlivě vypracovat plán celé boudy.

Ukázalo se, že Phil Giffin, Joe Maslocki, Billy Ginn a Jerry Bogentrodder mají všichni v tomhle směru zkušenosti - ve skutečnosti zkušenosti profesionálů. Phil a Billy se oba dostali do Stoneveltu za loupežná přepadení, která jim bohužel nevyšla - což pro mě bylo radostné pomyšlení -, zatímco Joe a Jerry putovali do kriminálu za činnost mimo okruh jejich profesionální kariéry: v Joeově případě to bylo za vraždu během hospodské rvačky a Jerry zase padělal šeky, protože zrovna byla mrtvá sezóna a o loupežné přepadení nebylo možno zavadit. Profesionální kvalifikace Maxe Nolana se týkala spíš vloupání a krádeží úvěrových legitimací. Bob Dombey, jak se ukázalo, byl padělatel a Eddie Troyn se nikdy nedostal tak daleko, aby kápl božskou a řekl, co ho sem vůbec zaválo. Pokud šlo o mě, tak mně se dostalo role hrdlořeza a rváče vůbec, zlátného chuligána s fasádou jakéhosi společenského zázemí a vzdělání, jakou ostatní neměli. Všichni členové skupiny zastávali teorii, že ti nejtvrďší rabiáti se nejvíce chvástají tím, co udělali. Vzhledem k tomu jsem ovšem já musel být tím největším grázlem, jakého v životě potkali, protože jsem se nevytáhnul ničím.

Ale v přípravách bankovní loupeže jsem hrál nadějnou roli. Sledoval jsem sekretářku ředitele banky až domů, abych zjistil její adresu, pak jsem okouněl kolem schránky, abych se dověděl, jak se jmenuje. Nebyl jsem u toho, když Max Nolan koupil aparát Minox na ukradenou úvěrovou legitimaci, ale zato jsem byl strašně často u toho, když jej Phil Giffin používal a sekal nekonečnou řadu snímků z bankovního interiéru. Bral mě s sebou, abych mu dělal stěnu a aby si jej nevšimly některé zvědavé oči, i když si později stěžoval, že jsem mu vždycky vlezl přímo tam, kde chtěl fotografovat. Když jsme dali snímky vyvolat, byl jsem tam na takových třech čtyřech fotkách docela pěkně, ale Phil mi je nenabídl a mně se nechtělo mu o ně říkat, tak jsem se k nim nikdy nedostal.

Taky jsem dělal zeď, když se Max Nolan vloupal jednou v noci do kšeftu s různými přístroji a chtěl tam ukrást běžový elektrický psací stroj Smith-Corona. Měl zřejmě pocit, že jsem si počínal při téhle zlodějské prkotině velice jistě a že jsem mu hodně pomohl, protože si mě vzal s sebou o dva večery později, abych dával bacha znovu, když se vloupával do vojenského kšeftu, kde měl ukrást uniformy. Stál jsem tam obě ty noci na chodníku, pokukoval, jak v hlubinách obchodu bliká baterka, a když kolem náhodou projel nějaký opozdilý automobilista, usychal jsem hrůzou. Třásl jsem se a zuby mi cvakaly a rozhodně to nebylo jenom ze zimy.

Touhle dobou už byly veškeré mé snahy zásadně se polepšit co recesista a osnovec kanadských žertíků totálně

vepsí. Nejruznější triky a figle se ze mě řinuly, jako bych byl stížen nějakou mánií, a mučily moje kolegy vězně, jako by se kolem najednou rozrostla jedovatá škumpa. Když zvedli hrníčky s kávou, ukázalo se, že nemají dno, místo cukru si dávali do kávy sůl. Po chodbách byly nastraženy ve výši kotníků dráty. Zjistil jsem, že přívod studené a horké vody se dá v hlavních sprchách přehodit, což jsem vždycky ve čtvrtek dopoledne neopomněl učinit, přesně ve prospěch přihrátkého bratrstva. Lavice v jídelně měly najednou uvolněné šrouby, takže když se na ně posadilo deset chlapů, lavice se s obrovským rachotem a za doprovodu zděšených výkřiků pod nimi zřítla. Kohoutky u vodovodů byly ucpány tak, že voda netekla přímo dolů, ale když člověk začal vodu točit, vystříkla mu šikmo přímo na břicho. Podlaha byla namazaná tukem, kliky mýdlem a džbán na mléko vylepšený vrstvičkou másla vystřelil z ruky chlapíkovi, který se jej marně snažil udržet, vyletěl obloukem do vzduchu a těsně nad hlavou dalšího vězně, jenž se jen taktak stačil shýbnout, přesvištěl k druhému stolu, kde přistál v míse fazolí.

Samozřejmě že občas došlo k potyčkám a k dosti hlasitým obviňováním, a to vždy když se nějaká rozparáděná duše, z které crčela voda nebo po které tekla kečup anebo žloutek, rozeřvala, že v tomhle lochu řadí nějaký recesista, ale vězení bylo natolik veliké, že si mé činnosti individuálně nikdo nevšiml. Osazenstvo tohoto velkokriminálu čítalo téměř na šest tisíc lidí a ani v tom nejvyvedenějším týdnu jsem nemohl postříkat, polepit, pomazat nebo vůbec porazit víc než takovou stovku - a obvykle to bylo miň než polovina. A ne každá má oběť si uvědomila, že šlo o promyšlený útok. Tak třeba chlapík, který se marně snažil otočit namazaným knoflíkem u dveří, začal spíš nadávat, jaký blbec a špindíra před ním kliku zaprasil, a ani ho nenapadlo, že to takhle někdo nastražil úmyslně.

Své kolegy účastníky bankovní loupeže jsem nechával s přísnou kázní na pokoji. Ze začátku jsem jim sice pár drobností provedl, ale moje hrůza z loupeže se rozrostla v jakýsi obecný strach z chlapů, kteří ji chystali. V tomto případě jsem se rozhodl pro krajní opatrnost a žádné své žertíky jsem neprovozoval nikde v blízkosti tělocvičny. Stačilo jen, aby se například Phil Giffin začal poohlížet po nějakém recesistovi, a kdyby promluvil s nějakým poskokem ze správcovy kanceláře, který by o mně náhodou věděl pravdu, tak už jsem si s přepadením banky ani s ničím jiným nemusel dělat žádné starosti.

Příští sobotu, to znamená tři dny před loupeží, jsme s Maxem měli dvojrande, tentokrát s jinými děvčaty, která se nejmenovala ani Mary Edna, ani Doty. Neměl jsem nejmenší ponětí, co jsou zač, jak vypadají, čím se živí, prostě o ničem. Dostal jsem se do jakéhosi stavu celkového otupělého šílenství, neschopen myslet na nic jiného než na kroky, které směřují k loupeži, nebo na řadu bombiček naražených v zemi. Po obligátním dvojfilmu - nepamatuji se ani na jeden - jsme šli zase do Riviéry na obligátní karbanátky s pivem, a já jsem tam začal najednou z ničeho nic hlasitým a škodolibě radostným hlasem vyprávět sprosté anekdoty. Nikdy je nevyprávím a především mě hrozně udivilo, kolik jich znám. Děvčata i Max - a myslím vůbec všichni v restauraci - zůstali nad mým chováním jako opaření, ale já přesto pořád vykládal a vykládal, ať už jsem získával jistou odezvu v podobě dutého smíchu, anebo vůbec žádnou. Neměl jsem ponětí, co dělám, ale ovládat jsem se přestal už dávno, a tak jsem tam jen seděl a koukal, jak se to všechno mele. Nakonec jsem dívku musel doprovodit domů. Vzpomněl jsem si na Mary Ednu a nakazoval jsem si, že si musím dát pozor, protože jsem nechtěl, aby se cítila ponížená nebo uražená. Ale když se k tomu jižjiž schyloval čas, zapudila mě v návalu nelíčené paniky a utekla do domu, aniž mi aspoň z jakési konvenční slušnosti řekla, jak to bylo se mnou všechno moc prima. Došel jsem k závěru, že ty moje košilaté vtipy ji zřejmě utvrdily v názoru, že jsem šílenec, sexuální maniak a násilník. Toužil jsem, aby mi to bylo líto, ale cestou zpátky k Dombeyho domu jsem nemohl myslet na nic jiného než na to, že za tři dny se ze mě stane bankovní lupič.

Když se mě druhý den Max zase zeptal, jak jsem to sválež, sdělil mi, že jeho partnerku zřejmě moje vtipy tak rozparádily, že mezi nimi došlo ke styku nejdřív cestou k ní v zaparkovaném autě a pak ještě jednou doma na kanapi v obývacím pokoji. Takže člověk nikdy neví.

Kapitola 18

Jako bych už neměl dost trablů, náhodou mám ještě ke všemu dvaapadesátku. A tak jsem právě já musel v pondělí odpoledne, dva dny po oné dvojschůzce s Maxem a den před přepadením banky, obléct tu druhou uniformu, kterou Max ukradl v armádní prodejně, a spolu s Eddiem Troynem jsem měl být při té velkolepé krádeži laseru nasazen přímo dovnitř kasáren.

Eddie strávil za poslední týden v táboře hodně času. Částečně proto, aby "rekognoskoval" situaci ale myslím, že to bylo částečně i z jakési nostalgie. Eddiemu se tábor Quattatunk totiž velice líbil a hrozně rád se po základně procházel v kapitánské uniformě, rád salutoval a ještě radši, když salutoval někdo jemu. Rád taky zaskakoval do důstojnického klubu, dával si Jacka Danielse s ledem a podpisoval se na účenky "kap. Robinson". ("Neexistuje jediná vojenská základna, kde neslouží minimálně jeden kapitán Robinson," vysvětloval mi.)

Já jsem naproti tomu nebyl šťastný, ani co by za nehet vešlo. Měl jsem uniformu poručíka, avšak moje vlastní zkušenosti z armády z doby před takovými desíti lety se omezovaly na život obyčejného řádového vojáka a v roli oficíra jsem se zvlášť dobře necítil. Věděl jsem bezpečně, že vyvedu nějakou společenskou nebo vojenskou hovadinu, najednou prostě šlápnu vedle a každý opravdický oficír ihned pozná, že jde o podfuk, a ocechuje mě buď na podvodníka, nebo dokonce na ruského špióna.

Max nám obstaral - a musím uznat, že to provedl docela šikovně - spolehlivé průkazy totožnosti. Eddie a já jsme si v bance, kde jsme měli šekové konto, zažádali o vydání úvěrových legitimací. Když jsme je dostali i s našimi fotografiemi, Max, který se ve falšování a upravování úvěrových legitimací pokládal za experta, na nich pak zapracoval a nahříváním a pomocí barevného inkoustu a s vydatným přispěním Boba Dombeyho, který se ujal ošemetné úpravy písma, předělal tyhle průkazy na oficiální vojenské legitimace. Eddie se o nich vyjádřil, že "ujdou". Mně se nezdály tak úplně v

pořádku, ale Eddie pravil, že nikdo si je rozhodně nějak pozorně prohlížet nebude. Legitimace, zdůrazňoval, bude uložena pod řádně poškrábanou plastikovou chlopni mé vojenské brašny, takže nebudu muset dělat nic jiného než ji bleskově zamávat pod nosem člověku, který je už vlastně zásadně nakloněn věřit v její pravost. "Barva jakžtakž odpovídá," řekl, "rozměry jsou na chlup, fotka je přesná a na zběžný pohled to vypadá tutově. Nic jiného nepotřebujeme."

No dobře, možná. Ale nedovedl jsem teď myslet vůbec na nic jiného, než že mě nezastřelí v úterý jako bankovního lupiče, ale už v pondělí jako vojenského špióna.

Z centru Stoneveltu jezdil na základnu autobus, určený speciálně pro osazenstvo tábora, které jej mohlo použít zdarma. Jezdil každou hodinu od sedmi ráno až do půlnoci. Nasedli jsme do autobusu v pět odpoledne, Eddie se suverénní samozřejmostí a já s hrůzou u srdce, ale řidič se na naše legitimace téměř ani nepodíval. Sedli jsme si spolu na sedadlo stranou od ostatních cestujících a za chvíli už se autobus odlepil od chodníku a zařadil se do vzdouvajícího se toku dopravního ruchu, který byl právě ve špičce.

Cukalo mi v očích a strašně jsem pomrkal. Hleděl jsem okénkem ven na šťastné předvánoční chodce, kteří se loudali po chodnicích podél obchodů a koukali, kde by co koupili. Žádný z nich nebyl vězeň, žádný nebyl utečenec z kriminálu, žádný nebyl podvodník v oficiálním mundúru, nikdo před sebou neměl blízkou perspektivu stát se bankovním lupičem, nikdo nebyl nucen okolnostmi k provádění kanadských žertíků a nikdo se nejmenoval Harry Künde, ať už s umlautem anebo bez něho. Být vůbec něčím z tohoto, byla už sama o sobě dost velká katastrofa, a já byl tím vším dohromady.

Autobus vyjel ze Stoneveltu a pomalu z dopravního ruchu. Jeli jsme chvíli otevřeným krajem po menší klikaté silnici, kolem nás se střídaly jabloně a husté neprokácené lesy a na mě to působilo, jako bychom chvíli měli skupinky čistých a chvílemi zanedbaných dětí. Občas se objevilo nějaké farmářské stavení, hospoda u silnice, někdy usmolený montovaný baráček na betonových sloupcích. Když jsme vyjeli z města, dopravní ruch byl velmi slabý, a co jelo kolem nás, všechno ujíždělo daleko rychleji než náš autobus, rozložitá humpolácká krakna natřená armádní hnědí, archa, která vypadala jako předpotopní školní autobus, sloužící v armádě omylem.

Ale rychlost nerychlost, tahle archa nás nakonec přece jenom dovezla do tábora Quattatunk. Že jsme přijeli na místo, jsem v první řadě poznal podle vysokého železného plotu, lemovaného nahoře ostnatým drátem, plot se táhl po pravé straně silnice a odděloval nás od hustého borového lesa. Houštím jehličí jsem však přec jen občas zahlédl nějaké stavení, většinou okrově žluté nebo světle zelené a postavené dost daleko od silnice. Jednu chvíli se mi zdálo, že vidím i řadu zčernalých tanků, jejichž všechny čenichy směřovaly ke mně. Ted jsem si také mohl daleko snáze přečíst červeno-bílé nápisy na plotě, které varovaly civilní svět, že pletence ostnatého drátu jsou nabity elektřinou.

Cítil jsem, že mě tu nechťejí. Cítil jsem, že dělám chybu, když se sem pletu.

Autobus u brány zpomalil, ale nezastavil. Legitimace jsme už řidiči ukázali, takže před vstupem do tábora je nebudeme znovu muset nikomu předkládat. Eddie byl přesvědčen, že řidič autobusu bude v době, kdy má naše legitimace kontrolovat, od vojenského tábora takřikajíc fyzicky vzdálen, a tudíž bude psychicky nakloněn postavit se ke kontrole našich legitimací daleko blahovonněji než vojenská policie u brány. A skutečně soudil správně. Kdyby tak měl pravdu i ve všem ostatním, co se týče tábora. Aspoň bychom měli naději, že nám ten večerní lup projde.

Jenomže zítra s tou loupeží to rozhodně moc lehce nesfoukneme. Je snad možné, že zítra skutečně s těmhle šílenými kriminálníky vniknu do banky? Kdybych utekl, musel bych zároveň utéct z vězení a stal by se ze mě štvane, utečený trestanec, a pochybuju, že by to byla role zrovna pro mě. Pravděpodobně bych už v životě nesměl použít své pravé jméno, což se mi ovšem v mém případě nejevilo jako to nejstrašlivější celoživotní prokletí, ale nedovedl jsem si představit sebe jakožto úspěšného uprchlíka. Otázka došla vlastně až na hranici volby mezi uprchlíkem a bankovním lupičem a šlo o to, v které z těchto rolí bych se vyjímal nejméně směšně. Jenže na to jsem do téhle chvíle nenašel uspokojivou odpověď.

Ted jsem se však měl dopustit druhého vážného trestného činu, za předpokladu, že můj trik s bedničkou na mléko byl první. Jenže tohle vypadalo daleko vážněji než nějaká skopičina s bedýnkou od mléka a pitomým nápisem: tady šlo o armádu Spojených států.

Tábor Quattatunk. Autobus dovnitř propustil hlavní branou vojenský policista v bílé helmě a už jsme vjížděli do úpravné vojenské vesničky, která vypadala jako nějaká filmově utopická karikatura amerického maloměsta, jak je kreslí Norman Rockwell. Byly tu pěkné udržované ulice s hladkým černým povrchem, betonové chodníky, úpravné trávníky, pěkně tvarované krsy, obyčejné civilní kandelábry a dopravní značky nabádající k zastavení. Ale budovy byly všechny rozlehlé hloupé přízemní nebo jednopatrové škatule, všechny stlučené z prken, s týmiž typizovanými okny a všechny natřené buď na okrovo nebo na světle zeleno. Cestičky byly lemovány kameny natřenými vápnem na bílo, nikde jediné smítko, a občasní chodci - většinou to byly vojenské osoby oblečené v čistých nažehlených civilních šatech - vypadali spíš jako hračky na pero než jako opravdové lidské bytosti. Byl to dokonalý cvičný model vojenského městečka, zminiaturizovaná podoba sebe sama. Jen těch pár automobilů, které projížděly ulicemi nebo se kupily na parkovacích plochách mezi domky, dávaly tušit, že jde o skutečnost. Ať už se rozložitě nadouvaly anebo se krčily jako malí broučci, ať se leskly nebo na nich proskakovaly skvrny rzi, jevily daleko větší pestrost a životaschopnost než všechno ostatní kolem dohromady. Nikdy jsem netušil, že se v životě octnu v místě, kde bude vypadat automobil přirozeněji než strom, ale armádě se to podařilo. Stoneveltská věznice byla ve srovnání s toutle karikaturou rozlehlý bzučící lidský úl.

Autobus projel tři bloky tohoto bezkrevného areálu a zastavil před budovou, která byla nápadně větší než ostatní: dvouposchodová, ze světle zelených prken a s typizovanými okny. Podél cestičky nabílené kameny, na každé straně po platanu zasazeném uprostřed trávníku s přesným krátkým vojenským sestřihem a u chodníku na dlouhé dřevěné tabuli nápis, jenž oznamoval, že tohle je Hlavní stan 2134 NorBomKomDak, 9. armáda, vrchní velitel generál Lester B.

Winterhilf.

Vystoupili jsme s ostatními a na chodníku se Eddie rozhlédl a pravil: "Hele, mohli bychom docela dobře počkat v důstojnickém klubu."

Prima. Jestli mě už nechají zastřelit co špióna, pak poslední můj pokrm nechť je martini.

Přešli jsme dva bloky tohohle architektonického zázraku, přičemž já pečlivě uhýbal zrakům každého, kdo šel proti nám, s naprosto jistým pocitem, že nějaký plukovník či podoficírek nebo dokonce nějaký zbrusu nový neotesaný naverbovanec se najednou zastaví, ukáže na mě prstem a zařve: "Dyt' ty nejsi žádný poručík!" Byl jsem tu jenom proto, že ta zpropadená uniforma byla jako z udělání moje číslo, ale přesto mi seděla jako pytel od uhlí: límeček u blůzy byl veliký, rukávy krátké, košile malá, nohavice dlouhé. Nebyl jsem si tak zcela jist, jestli mi je čapka malá nebo moc velká, ale bezpečně jsem věděl, že ji nosím špatně, bud ji mám posunutou příliš hluboko do čela anebo do týlu.

Důstojnický klub patřil k základním zdejšími typům budov v žlutě okrové barvě. Vystoupili jsme ke vchodu po venkovních dřevěných schodech, a když jsme kráčeli vzhůru, vrátil se mi najednou přesně ten pocit, jaký jsem měl, když jsem v devatenácti letech prodělával základní výcvik. Vyvolávání pošty. Pošta se vyvolávala jenom pro základáky a přesně na takovýchle dřevěných schodech stál vojenský poštovní ouřad a vyvolával příjmením ty bažanty natlačené v kupě před ním. Týdny a týdny jsem se se zoufalou marností ohrazoval: "Künde! Je tam umlaut, prosím!" A úplně zbytečně, jenom jsem na sebe ještě víc upoutával pozornost, jako by to jméno k vzbuzení obecného zájmu nestačilo už samo o sobě. Lidé, kteří mě slyšeli jméno jenom vyslovit, ale nikdy je neviděli napsáno, se na mě vždycky obraceli s jakousi komickou zvědavostí, v koutcích očí jim proskočila blýskavá šibalská světylka a vždycky se mě zeptali: "Hm, a jak se vlastně to tvoje jméno píše?" "Píše se tam umlaut," odpovídal jsem trpělivě a dělal si marnou naději. Ouředníček s došlou poštou vždycky zařval: "Kundo, tohle je pro vás!"

Léta jsem na tohle ani nevzdychl, ale teď jsem sebou při té oživlé vzpomínce ještě trhl. Kruci, tak kde je ten drink, myslel jsem si.

Uvnitř oficiírského klubu bylo možno pozorovat jakous takous snahu zastřít bohapustou účelovost celé téhle stavby, ale výsledek byl nulový. Záclony v oknech, umělé kytky v kořenáčích rozesetých tu a tam po místnosti, skládací paravany, které měly prostor členit, to všechno okázalo nejvýš, že to tu vypadalo jako na šmíráckém představení zchudlé kočovné společnosti, která jezdí s představením Čajovna u srpnového měsíce. Hemžilo se tu oficíry, většinou mladšími: všichni měli kníry a všichni vypadali navlas stejně jako Max Nolan. Seděli buď u barového pultu anebo v sále u stolečků s jednotnými umakartovými deskami. Za tímhle prostorem byla ještě jídelna, ale ta v tom labyrintu paravanů nebyla vůbec vidět.

A právě uvnitř tohohle oficiírského klubu se Eddie Troyn proměnil jako švihnutím kouzelného proutku v úplně nového člověka. Ten nemluvný kakabus a suchar bez kouska smyslu pro humor, prostě výlupek všech vojenských nectností, na jakého jsem byl zvyklý, se náhle změnil v onu bytost, jíž určitě musel být předtím, než upadl u vojska v nemilost, příjemný suverén, živý a nenucený a musím říct, téměř roztomilý. Byl to požitek ho pozorovat.

Eddie na základnu docházel sotva týden, ale už ho tu od barového pultu zdravilo asi deset důstojníků jako starého kamaráda. "Hele, kapitán Robinson!" volal jeden z nich s jakousi uctívou radostí a hned mu všichni dělali u pultu místo.

"Dobré odpoledne, chlapci," pravil Eddie s rezervovanou spisovností, ale zároveň s kamarádkou bodrostí. "Tohle je poručík Smith."

"Můžete mi říkat Harry," navrhl jsem, protože jsem věděl, že kdyby mě oslovovali poručíku Smithi, asi by mě nikdy nenapadlo, že mám odpovědět.

Barman, pořez, chlap jako hora se zavalitými rameny, hned přistoupil k Eddiemu, úslužně se k němu naklonil a uctivě vyslechl objednávku: "Mně jako vždycky, Jacku," oznamoval Eddie. "A pro poručíka Smithe totéž."

"K službám, pane kapitáne."

Jeden důstojník se zeptal: "A jak pokračuje inventura?"

"Až dosud," odpovídal Eddie s komickou vážností, "jste, chlapci, zřejmě zabordelili tři tanky a jednu plechovou barabiznu vzor A-6-04."

Přímo říčeli nadšením. Když jsme dostali pití - ukázalo se, že to Eddieho "jako vždycky" je bourbon a voda -, předháněli se důstojníci jeden přes druhého a vyjadřovali se, co se asi stalo s chybějícími tanky a tím typizovaným domečkem z vlnitého plechu. Jeden pravil, že tanky ukradli cikáni, natřeli každý jinou barvou a užívají je jako stejny. Jiný říkal, že ten baráček někdo poslal do New Yorku a tam že z něho udělali tříposchodový činžák. Další usoudil, že prý do New Yorku neposílali žádný domeček, ale tanky, a tam že z nich nadělali pětipokojové kvartýry, a ten baráček prý přepravili přes Atlantik do Afriky, kde v něm bude jeden celý nezávislý národ. Další k tomu přizvukoval: "No jo. Přesně tak. Je to nějaká Pattonagónie!" a všichni skučeli směchy.

Strávili jsme s mladými oficírkami v baru asi hodinu v obecném, téměř nevázaně hříběcím rozjaření. Žvatlali většinou oni sami a velice nenuceně soupeřili o Eddieho pozornost a snažili se mu zalíbit, ale Eddie sám tu a tam pronesl nějaký vtípek, většinou mírně pravicového zaměření. Oficírce mu přímo viseli na rtech, prohýbali se směchy a plácali jeden druhého po zádech, nadšení jeho drobnými špilci a žertíky, zatímco on tu stál, kroužil tekutinou na dně sklenice a kolem rtů mu přitom pohrával mírný úsměv zkušeného vyprávěče.

Eddie byl v tomhle nenuceném a jaksi až otcovském vztahu skutečně výborný. Dovedl si s těmi chlapci po zaměstnání tak od srdce popovídat, že jsem náhle jasně viděl, jaká je v něm v tom kriminále zakopaná hřívná. Dodnes nevím, za jaký zločin ho odsoudili, ale jedno je jisté - společnost přichází o strašné hodnoty, když mu nedovoluje, aby byl sám sebou. A já? Já se držel tise stranou, usmíval jsem se, když se všichni chechtali, usrkával jsem bourbon s vodou a špicoval jsem uši, jestli nezaslechnu nějakou narážku, z které bych zjistil, co ksakru tady máme Eddie a já představovat. Eddie tu rozhodil jakési obecné zdání, že je zde kvůli nějaké účetní kontrole nebo inventuře a že jde skutečně o něco

mimořádného, co nespadá do normálního sledu podobných udalostí, a že ji snad nařídil sám generální inspektor nebo dokonce vojenská tajná policie. Historka vypadala natolik konkrétně, že stačila uspokojit běžnou zvědavost, a zároveň byla natolik neurčitá, že ho nikdo nemohl chytit za žádnou podrobnost a že si nemohl v ničem odporovat, navíc byla tak obecná, že mu dovoľovala objevit se oprávněně téměř kdekoli na základně, kde právě potřeboval být.

Moji roli odbyla jedna věta: "Poručík Smith sem přijel z DomBaku, aby mi to tu pomohl dorazit." A samozřejmě přirozená reakce těch mladíků byla, že se upíchl právě na tu frázi "dorazit" a vyzvídali, kdy jejich kamarád kapitán Robinson odjede, takže veškerý zájem o mě ihned jednou provždy zhasl.

"Nejspíš koncem týdne," odpovídal jim Eddie, "ale když tu mám teď poručíka Smithe, mohlo by to být i dřív."

Jeden oficírek se na Eddieho zazubil na celé kolo: "Takže nám budete moct dát vysvědčení o obecné čistotě a zdraví, vidíte, kapitáne?"

"Když vezmu v úvahu, kolik tu chybí sukni ze skladu ženské výstroje," odpověděl Eddie, "a to už tady nechci přepírat špinavé prádlo s otázkou ženského spodního prádla vůbec, nemůžu bezpečně tvrdit, že jste tu, hošové, všichni do jednoho tak úplně zdraví a normální."

Tomu se chechtali jako diví a šťouchali do sebe a dloubali se do žeber. Chlapy nic tak nesblíží a nerozjaří jako nějaký vtip o homosexualitě.

Přesně v šest třicet se Eddie podíval na hodinky a oznámil: "Pánové, myslím, že je čas k jídlu. Omluvíte mě?"

Na to se ozval celý sbor společenských zdvořilostí, načež barman Eddiemu předložil účtenku. S umírněným, ale nicméně působivým gestem napsal Eddie na líc účtu "kapitán Robinson", vážně pak položil pero na účtenku a šoupl ji přes pult barmanovi. "Díky, pane kapitáne," usmíval se hromotluk, "takže zatím dobrou noc."

"Dobrou, Jacku," odpověděl Eddie.

Vymotali jsme se z bludiště paravanů do jídelny, která nebyla ani z poloviny zaplněná. S výzdobou jídelny si vedení poradilo tak, že tu pozhášelo světla a spokojilo se se svíčkami na stolech, byla zde příliš velká tma, než aby člověk vůbec viděl, jak to tu vypadá.

Sedli jsme si ke stolu po straně, kde jsem objevil, že stěny zdobí temně hnědé drapérie. Eddie prohodil: "Fajn parta kluků, ti v tom klubu. Přál bych jim, aby se nikdy nedostali do rány nepříteli!"

Panebože, úplný pan učitel na penzi.

Číšník nám přinesl jídelní lístky a objednali jsme si. Eddie si dal sole meuniere a já teleci parmigiana. Eddie se mě pak před číšníkem zeptal: "A asi půl láhve vína, co, poručíku?" Když jsem přikývl, objednal soave. Číšník odešel a Eddie se rozhlédl kolem se suverénním uspokojením člověka, který sem patří od nepaměti, a pravil: "Tak co vy na to, poručíku, co si myslíte o našem klubu?"

Nezdálo se mi, že první obsazené stoly kolem nás jsou natolik blízko, aby nás někdo mohl slyšet, ale jestli chtěl Eddie zachovat pravidla přísné bezpečnosti, neměl jsem nic proti tomu. Zvlášť už ne proto, že se vším tím bourbonem, co jsme do sebe za poslední hodinu nalili, plus vínem, které nám ještě měli přinést, jsem měl naději skončit neméně bezpečně úplně namol. Takže jsem odpověděl: "Je to tam moc prima, pane kapitáne. Jsem skutečně rád, že jsem vaše mladé přátele mohl poznat."

"Výborní chlapi," přikyvoval. Vlast na ně jednou bude hrdá. Připomínají mi jistého poručíka Eberschwartz. Kdysi jsem se s ním seznámil, byl to motorista, měl na starosti motorový park a PHM. Šíkula kluk! Někdo mu v noci chodil cucat benzin z nádrží u nákladáků a tehle poručík Eberschwartz si řekl, že chlapa musí dopadnout. Jenže zloděj měl za ušima. Nikdy nepřišel, když hlídal Eberschwartz. Ale jednou tohoto čimána napadla geniální myšlenka. Do okna kanceláře nastražil aparát s flešem a od něho vedl dráty k víčkům na benzinové nádrži u jednoho autáku. Když by někdo víčkem otočil, aparát by ho zároveň vyfotografoval."

"To je nápad!" obdivoval jsem se. "A vyšlo to?" "Splnilo to ta nejdivočejší očekávání. Zloděj už pozotvřel kolem sebe několik nádrží, až konečně otočil tím pravým víčkem. Aparát spustil, ale od elektrického impulsu fleše se vznítily benzinové páry ve vzduchu a nastala exploze, která zlikvidovala nejen zloděje, ale sedm vozidel a celou kancelář u motorového parku."

"Juj," podívoval jsem se.

"Dokonale zatřhl u toho útvaru všechno zlodějíčkování," dodal a pokyvoval při tom ještě v tu chvíli s živým uspokojením hlavou.

"To chápu, to by pomohlo všude," přitakal jsem.

"Ze zloděje samozřejmě nezbylo ani ň," pokračoval. "Museli jsme ho určit eliminační metodou. Pátrali jsme v ranních hlášeníh o pohřešovaných mužích, až se nám to zúžilo na jednu jedinou možnost. Pak jsme v jídelním bloku schrastili zbytky z nějaké ovce, šoupli jsme to do igelitového pytle a poslali domů tátovi a mámě s oznámením, že syn vypadl z džípu."

"Juj, mhm," zahuhlal jsem.

"To je, jak víte, poručíku, standardní vysvětlení všech úmrtí v armádě mimo akci: vypadl z džípu a zemřel."

"No jo, to je pravda," přikývl jsem. "Už jsem to četl v novinách kolikrát."

"Zajímavé je," pokračoval ještě dál, "že jsem jednou znal kluka, který skutečně zemřel, když vypadl z džípu."

"Hm, neříkejte, pane kapitáne."

"No, totiž zrovna si to v tu chvíli rozdával s nějakou sestrou," líčil. "A přesně v tom jistém okamžiku se milá sestra vymrštila tak, že kluk z džípu doslova vystřelil."

"Během té jízdy?"

"Jízdy? Aha, toho džípu, myslíte. Ne, přistál na mině."

"Hm," zíral jsem.

"Když už mluvíme o tom přistávání na minách," rozhovořil se dál, "to mi připomíná jednu legrační historku." A hned mi

ji začal vyprávět. Brzy nám přinesli jídlo a taky víno, ale Eddie do mě hučel stále ty svoje vzpomínky. Jeho přátelé zřejmě padali pod tanky, dostávali se pod vrtule, z neopatrnosti strkali lokty na odpalovací mechanismy púlmetrákových bomb a hynuli pády ze startovacích palub mamutích leteckých přepravních prostředků, když zrovna couvali, aby si udělali skupinový snímek. Jiní jeho přátelé si zase špatně přečetli pokyny k ovládání automatického tanku a projeli s ním jedním městečkem v Pensylvánii právě v okamžiku, kdy se tu oslavovalo sté výročí založení města tradiční čtverylkou, vystřelili z bazuky, zrovna když mířila na nesprávnou stranu, zmasakrovali celou kočovnou divadelní společnost Gilberta a Sullivana zrovna při generálce na operu Mikádo, protože se mylně domnívali, že jde o pokojné vietnamské vesničany, a dali nejbližšímu čerstvě naverbovanému vojákovi rozkaz, aby se podíval do hlavně minometu a zjistil, proč nevyšla nábojnice.

Za chvíli mi to připadalo, jako by Eddieho vojenská kariéra byla červenočerná přehlídka explozí, požárů a drtivých destrukcí, vše patřičně podmalováno chraptivými výkřiky, prudkými pády naprosto neznámých osob a konečným předsmrtným jekotem. Eddie o těchto katastrofách vyprávěl svým normálním bezkrevným způsobem, s občasným zákmitem onoho suchého strýcovského humoru, s jakým se předvedl během té hodiny u barového pultu. Podařilo se mi sníst z telecího parmigiane jen málo - pořád to totiž na talíři vypadalo jako kousek z mrtvoly - ale nicméně jsem z toho všeho byl stále střízlivější a střízlivější. Moc mě pak už nemohl vzpružit ani koňak, ani káva, k čemuž jsem dostal naservírovaný příběh o jednom Eddieho příteli, který uvízl na devět dní v úplně uzavřeném kaňonu v důsledku vánice a severokorejské ofenzívy a který si zachránil holý život jen tím, že si uřízl pilou vlastní nohu a živil se řízký z ní nakrájenými a který později zemřel v Honolulu na gangrénu žaludku.

Možná však, že mi to přece jen jistým způsobem pomohlo. Když jsme totiž krátce před devátou z důstojnického klubu odcházeli, byl jsem oněmělý hrůzou, jenže příčina mého stavu už nebyla krádež laseru, ale Eddieho vzpomínky. Myslím, že jsem rozhodně nemohl být ve vhodnějším rozpoložení, abych absolvoval následující události: chladně střízlivý a aktivně toužící něčím se rozptýlit, byť to rozptýlení znamenalo třeba spáchání zločinu.

Ulice vojenského tábora byly pěkně osvětleny, avšak provoz tu byl chabý. Loudali jsme se s Eddiem pomalu kupředu a Eddie nakonec na chvíli přec jen ustal ve svém obdivuhodném monologu, aby si zabafal na čerstvém povětří z doutníku a aby skutečně plně vychutnal ono zřejmě potěšení, jaké mu působil pobyt v tomhle prostředí. Připadal mi jako kapitán zámořského parníku, který si vyšel na palubě na procházku. Tohle byl jeho živel, tomu rozuměl a ten miloval. Jediné, co ještě podle mého soudu chybělo, aby se tu cítil úplně doma, bylo pár ohořelých mrtvolek a vzdálený rachot kulometu.

Přešli jsme tři čtyři ulice a vyšli z obytné a administrativní oblasti nakupené v blízkosti hlavní brány. Odtud se pak již táhla skladištní oblast, která začínala obrovitými oblouky prefabrikovaných baráků z vlnitého plechu, jež mi připadaly jako pásovci s utnutou hlavou. Normální kandelábry tu nahrazovaly reflektory v rozích budov. U řady vrat stály stráže.

Eddie prozíravě poznamenal: "Hm, moc rád bych tady nějakou explozi neviděl."

S obavami jsem k němu vzhlédl: "A pročpak?"

Mávl rukou po všech těch plechových barácích: "Jsou tu všude samé sloučeniny kyanidu," odpověděl. "A taky jedovaté plyny, defolianty a sterilizační činitele. Je tady tolik chemických zbraní, že by to stačilo vyrajbovat celou zemi dohola!"

"Hm," řekl jsem a trvalo mi dosti dlouho, než jsem se odvážil nejít zase po špičkách.

Kapitola 19

Budova, kterou jsme potřebovali, byla zrovna za těmi plechovými válci plnými morových mikrobů. "Tady to je," řekl Eddie. "Támhle to napravo."

"Hm, ehm, hm," řekl jsem a přestal se škrabat, abych se mohl podívat. Jakmile mi totiž řekl o těch morových mikrobech, začlo mě svědit po celém těle. I na plicích jako by mi naskočila husí kůže.

"To napravo" byla přízemní varianta základního zdejšího typu budov s menším počtem oken než jinde. Před vchodem pochodoval sem tam strážný s puškou na rameni. Totiž přesněji řečeno začal pilně pochodovat právě v okamžiku, když nás - ve funkcích kapitána a poručíka - uzřel, jak se blížíme k strážnímu stanovišti, předtím totiž spíš bloumal než pochodoval. A když jsme se tedy přiblížili, maník ve stráži se předpisově zastavil, udělal vpravo hled, zrušil nacvičenými vojenskými pohyby polohu na rámě zbraň a přehodil ji do ponosu a pak se zeptal velice mladým hlasem: "Kdo tam?"

"Kapitán Robinson," odpověděl mu Eddie. "Pohov, vojine!"

Hošík se podíval na dokumenty. Vystrčil hlavu přes pušku, kterou stále svíral v ponosu, a přečetl si dokument, který mu držel Eddie před očima. "Ano, pane kapitáne," odpověděl. "To je v pořádku. Chcete dovnitř?"

"Ano, chceme."

"Já nemám klíč," řekl pochybovačně.

"Já mám," ujistil jej Eddie. Před týdnem se Eddie vrátil ze základny s nejrůznějšími voskovými otisky a Phil zařídil, že mu ve vězeňské dílně podle nich udělali klíče. Eddie vyndal celý svazek klíčů na kroužku, jeden vybral a se suverénní samozřejmostí si jím otevřel dveře. "Můžete se vrátit na stanoviště, vojine," přikázal, ale docela mírným hlasem, a již jsme oba vstoupili do budovy. Za prahem jsme zůstali okamžik stát, než Eddie našel u dveří vypínač a rozsvítil dvě řady zářivek, jež se táhly až na druhý konec budovy.

Uvnitř nebyla budova dělena žádnými příčkami. Bylo to přesně jako za mé základní služby ve výcvikovém táboře v kasárnách, taky taková pravoúhlá haluzna s řadou čtverhranných dřevěných sloupů, jež podpíraly strop. Jediný rozdíl

byl v tom, že tenkrát v tom mém kasárenském baráku byla po stranách okna, zatímco tohle tady se mohlo honosit jen dvěma okny po stranách hlavního vchodu a pouhými třemi po každé straně. Pokud jsem tak daleko dohlédl, na zadní stěně nebyla žádná.

Nábytek jsem tu nezjistil taky žádný, jenom samé kartony navršené tak, že tvořily jakési uličky. Haldy lepenkových krabic se tyčily většinou do výše pasu, ale tu a tam jsem zahlédl hromady, které mi šly až po hlavu. Když jsem si přečetl pár nápisů na různých krabicích, zjistil jsem, že stojím mezi samými kulomety, náboji do minometů, světlicemi, ručními granáty...

"Mno," pravil Eddie. "Tak tady to je. Najděte mi prázdný karton, poručíku, někde by tady nějaký měl být."

Ted' to udělal podruhé. Poprvé to bylo v důstojnickém klubu a tehdy jsem to připisoval jeho krajní opatrnosti. Ale kdo nás mohl slyšet tady? Podíval jsem se oknem a viděl jsem, jak si tam venku vojáček pochoduje sem tam a nás od něho dělí zavřené dveře. Ten přece rozhodně nemůže slyšet ani slovo z toho, co se tady povídá.

Anebo se Eddie bojí, že by byla v těchhle skladištích odposlouchávací zařízení? Koneckonců, všechno je možné, stačí umístit sem pár zvukově aktivovaných mikrofonů, zapojit to na odposlouchávací centrálu a hned se ví, jestli náhodou někdo neplachtí něco nekalého.

Přece jenom má za ušima, ten Eddie, myslel jsem si, a nahlas jsem odpověděl: "Rozkaz, pane kapitáne!" a šel jsem hledat prázdné kartony.

Vzadu u stěny jich byla celá halda, pěkně poskládané jeden do druhého. Byla to fuška dostat je od sebe, a když jsem se konečně vrátil k místu, kde zatím Eddie roztrhl víka u několika krabic, zjistil jsem, že shromáždil i některé jiné věci než laser. Čtyři automatické pistole ráže .45, které se leskly ve světle zářivek matně zlověstnou černí, plus asi deset plných zásobníků. Taky pět ručních granátů. A konečně tu byla krabice velikosti asi patnáct krát šest palců, celá popsaná nejružnějšími černými nesrozumitelnými šiframi a nápisy, v kterých si armáda tak hrozně libuje, ale s jedním slovem, které se dalo přečíst dokonale jasně: LASER.

Zeptal jsem se: "A co to ostatní?"

"Se hodí," odpověděl. "To je ten prázdný karton? Fajn."

Vzal ode mě karton a pečlivě do něho naskládal jednu věc vedle druhé, aby se nic neházelo. Když se uvaží, oč šlo, byla jeho opatrnost skutečně na místě.

"Tak hotovo, poručíku," řekl, když všechno zabalil. "Buďte tak laskav, chopte se toho a můžeme vyrazit."

"Rozkaz, pane kapitáne," odpověděl jsem. Popadl jsem karton a šel za ním hlavní uličkou zpátky ke dveřím. Otevřel je a poodstoupil stranou, abych mohl projít. Strážný zjistil jedním pohledem, že v ruce držím karton, ihned se zastavil, puška mu sjela do ponosu a hošík zablekotal: "Promiňte, pane kapitáne, ale to si nebudete smět odnést!"

Eddie už chtěl uvnitř zhasnout světlo a zavřít dveře. V tu chvíli se však zastavil, změřil strážného rozmrzelým pohledem a klidně se zeptal: "Co jste to říkal, vojíne?"

"Nesmím vám dovolit vynést vůbec nic, pokud nemáte zvláštní příkaz od majora Macauleyho."

"Vždyť já ho ale mám," ohradil se Eddie. "Ukazoval jsem vám ho."

Já i strážný jsme se na Eddieho vyděšeně zadívali. Má skutečně něco takového? To pro mě byla novina.

A zřejmě i pro strážného, který pravil: "Promiňte, pane kapitáne, ale já se nepamatuju, nic takového jsem neviděl."

"Žádný problém," odpověděl Eddie. "Radši vidím ve službě vojáčky horliváčky než -" A když to říkal, sahal si do blůzy, z níž pak bleskovým pohybem vytřhl malou pistolku, kterou na mě mířil tehdy ten první den v tělocvičně. "A jen hezky klid, vojíne," pokračoval. "Byl byste hloupý, kdybyste se nechal zastřelit. Poručíku," to jsem měl být jako já, "odeberte tomu mladíkovi zbraň."

"Óou-jo-jo," vyjekl jsem. Stál jsem tam s krabicí výbušnin v náruči, na jedné straně kluk s puškou, na druhé chlap s pistolí. Ale strážný se ani nepohnul a pořád držel pušku v ponosu, jako by přimrzl, možná vůbec k žádné střelbě nedojde, říkal jsem si. Rychle jsem položil krabici na zem, přistoupil jsem k strážnému, přičemž jsem si všiml, jak smrtelně bílé má hoch oční bělmo a jak stejně bíle mu svítí kotníky u ruky, jíž svíral pušku. Trošku mi dodalo odvahy, když jsem si uvědomil, že se bojí stejně příšerně jako já. Možná že ještě o trošku víc, protože neměl vůbec ponětí, co se bude dít. "Já si ji vezmu," řekl jsem mu a položil jsem ruku na pušku. Trásla se mi pod rukou jako štěně. Hošík jen kouřil vyřeštěné oči. Mně oči blikaly jako lodní semafor.

"Přece nemůžete -" začal mi vysvětlovat, ale pak zmlkl, polkl a začal znovu. Ted už jenom šeptal: "Nemůžu povolit."

"Ale jo, můžesh," přesvědčoval jsem ho a jemně jsem zatahal za pušku. Měl kotníky skutečně smrtelně sinalé.

Za mnou se ozval hlas Eddieho: "Poručíku, ustupte stranou. Jestli nám zbraň nevydá dobrovolně, budu muset pálit." Strážného ruce se v tom okamžiku otevřely a já jen taktak že jsem pušku chytil, aby nepadla na zem. Ale pevně jsem ji popadl, sevřel oběma rukama a couval s ní zpátky.

"Tak vojíne," rozkazoval Eddie. "Do budovy, a pohyb, pohyb!"

To všechno podnikáme ve světle reflektorů, uvažoval jsem. Jsme uprostřed vojenského tábora a v plné záři reflektorů odzbrojujeme strážného. Jak jsem se jen do tohohle mohl zaplést?

Uvědomil jsem si, že držím pušku v ponosu. Chtěl jsem ji přesunout do nějaké jiné pozice, ale žádná mi nenapadla, tak jsem zůstal tak.

Zatím však už strážný hnal do budovy. Šli jsme s Eddiem za ním a já jsem pušku ihned odložil na haldu kartonů pořádně stranou.

Eddie se obrátil na strážného: "Jaký máte rozkaz na dnešek, ukažte!"

"Rozkaz, pane kapitáne!" Všiml jsem si, že ani strážný se nedovede oprostít od myšlenky, že by s Eddiem měl jednat nějak jinak než jako s nadřízeným důstojníkem. Sáhlo do náprsní kapsy, vyndal složený kus tvrdého papíru a podal jej Eddiemu.

"Dobrá." Když papír Eddie otvíral, zeptal se: "Jak se jmenujete, vojíne?"

"Bunfelder, pane kapitáne. Vojín Emil Bunfelder, první ročník."

"Pohov, Bunfelder!"

Bunfelderovy ruce sebou mrskly dozadu, nohy se rozestoupily na dvanáct palců od sebe. Panebože, tohle byl přece předpisový pohov jako hrom!

U vojska se dávají úkoly ve formě denních rozkazů. Jsou to normální kancelářské archy papíru psané strojem a na nich je takových deset jmen a úkolů, všechno vojenskými zkratkami. A tohle Eddie právě četl, a když našel, co hledal, zvedl oči a řekl: "Střídat vás přijdou dvacet čtyři nula nula."

"Rozkaz, pane kapitáne," přikývl strážný.

Eddie se podíval na hodinky. "To je za dvě hodiny čtyřicet sedm minut od tohoto okamžiku. To nebude těžké čekání, Bunfelder."

Pochybovačně, protože nevěděl, co se tím míní, Bunfelder odpověděl: "Ne, pane kapitáne."

Pak začal Eddie nám oběma udílet rozkazy, klidně, ale rázně, a já i on jsme je rychle a systematicky plnili. Strážný se musel posadit na zem zády ke sloupu. Odepjal si pásek a já jsem mu jím spoutal ruce dozadu za sloup. Pak jsem mu odvázal kravatu a použil ji jako roubík a tkaničkami od bot jsem mu svázel nohy kolem kotníků. Když jsem skončil, vypadalo to, že Bunfelder skutečně do příchodu střídačky ve dvacet čtyři nula nula nesvede vůbec nic.

"Dobrá práce, poručíku," pochválil mě Eddie. "Je čas jít."

"Dobře," hlesl jsem.

Když jsme byli opět venku, Eddie pečlivě zamkl dveře, zatímco já jsem se chopil kartonu. A vyrazili jsme ulicí od skladu.

Když jsme tak kráčeli, začaly mi hlavou vrtat některé nesrovnalosti v Eddieho chování, až jsem nakonec prohlásil:

"Eddie, nemyslíš, že v tom baráku, co jsme byli, mohlo být odposlouchávací zařízení?"

Zamračil se na mě a povídá: "Co to plácáš?"

"Jestli si jako nemyslíš, že tam byl mikrofon a že nás mohl někdo poslouchat?"

"Bodejť bych si myslel, nemyslím," štkl na mě. "Nebud' cvok!"

"Hm," řekl jsem. Karton se mi začal pronášet. Přehodil jsem si ho v rukou.

"Tak pohyb, pohyb, poručíku," popoháněl mě Eddie. "Nesmíme zmeškat rendezvous."

"Vždyť jdu," řekl jsem.

"Co?"

"Rozkaz, pane kapitáne," opravil jsem se.

Kapitola 20

Trvalo nám téměř hodinu, než jsme došli k západní bráně, a za tu dobu jsem měl možnost spatřit daleko víc prostředků ničení než normální smrtelníci za celý život. Za budovou z vlnitého plechu plnou chemikálií a druhým sledem skladišť plných nejrůznějšího materiálu následovaly nekonečné, vysoko vyrovnané řady střel, parkovací plochy lemované kostrami džípů a obrněných vozidel, vzbuzujících dojem středověku, a nejrůznějších nákladních vozů s mamutími pneumatikami, malých betonových bunkrů nacpaných municí a výbušninami, nekonečné řady samohybných děl a masa tanků, které doopravdy stačily na jednu celou invazi, všechny s bílými čepičkami nasazenými na hlavních trčících z tankových věží, což působilo přesně, jako by zrovna prodělávaly léčbu na nějakou venerickou chorobu.

Stráže předpisově pochodovaly na svých stanovištích, a přestože jsme kolem některých procházeli velice blízko, nikdo se nás nezeptal, kdo jsme, kam jdeme nebo co to neseme v té bedně. Tu a tam kolem nás pomalu přešel džíp s dvěma nebo třemi příslušníky vojenské policie s bílými helmami na hlavách, ale všichni pouze brali na vědomí existenci našich uniforem a nikdo se nás na nic nezeptal, ba nikdo se ani trochu nepodívoval, proč se tu potmě potloukáme s nějakou blíž neurčenou bednou. Za daných okolností jsem byl za jejich postoj nesmírně vděčný, ale vzhledem k těm nástrojům mrzačení, kterých se všude kolem vršily hory, jsem si strašlivě přál, aby aspoň někteří ti lidé byli trochu podezřívavější a trochu ostražitější.

Eddie většinu cesty strávil tím, že mě každou chvíli upozorňoval na nějaké smrtící nástroje a seznamoval mě s jejich přesným názvoslovím a specifickými vlastnostmi, k čemuž dodával přívazkem anekdoty, které mu ty věci připomínaly.

Čas od času mě také oslovil "poručíku". Dante to měl proti mně ohromné: ten prošel pouze Peklem.

Schůzka s Jerryem a Philem u západní brány byla stanovena na deset třicet. Dorazili jsme o deset minut dřív, posadili se do opuštěné strážní boudy, kde jsme si chtěli při čekání trochu odpočinout. Karton se mi zatím skutečně strašlivě pronesl, takže jsem se usilovně snažil trochu rozhýbat svaly na rukou a zbavit se oné strnulé bolesti, která se mi v nich usadila. Když jsem se ohlédl zpátky na cestu, kterou jsme sem přišli, na všechny ty tanky a děla a obrněné vozy a všechny ty haldy výbroje, jež se tyčily v prudkém světle reflektorů, začalo mi to připadat jako opravdická bitevní scéna, ustrnulá v čase, ozářená oslnivě bělostným světlem nad našimi hlavami, se všemi těmi vojenskými prostředky ničení vyrovnanými dole na zemi a schopnými zabít v každou minutu cokoli, co se pohne.

Tuhle bránu ani silnici s černým lesklým povrchem nikdo z osazenstva tábora Quattatunk nepoužíval. Hlavní brána, kudy jsme s Eddiem přijeli, byla jediná stále otevřená. Tahleta, spolu s řadou dalších vjezdů v okruhu tohoto obrovitého vojenského prostoru, se používala pouze při transportu skladovaného materiálu na základnu anebo při jeho odvozu. Tak třeba tamhlety tanky, kdyby se některý z Eddieho přátel rozhodl je použít a srovnat Cleveland se zemí, určitě by s nimi vyjel právě touhle branou a nebral by to přes všechnu tu narovnanou municí na hlavní vjezd. Jinak to tady bylo stále uzavřeno a podle varovných nápisů obrácených ven z tábora byla i tahle brána pod elektrickým proudem.

Přesně v deset třicet vystoupil Eddie ze strážní boudy, zahleděl se do tmy za branou, a když tam neuhlídal ani Jerryho, ani Phila, prohlásil: "Mají zpoždění."

"Však oni přijedou," pravil jsem a pokoušel jsem se o tón, z kterého by nezněl ten šílený fatalismus, jaký na mě padl.

"Tohle na Phila nevypadá," pokračoval Eddie a vyhrnul si jedním trhnutím manžetu, aby se podíval na hodinky.

Fosforeskující ciferník zasvítíl ve tmě. Pak se Eddie vrátil do strážní boudy, což byl malinký hobrový baráček s okénky na všech čtyřech stranách, prostorný asi natolik, že se do něho vešel vysoký písařský stůl, několik štokrlet a dřevěná lavice. Já se krčil jako holátko na štokrleti a koukal se střídavě na onu ustrnulou bitevní scénu v táboře a do tmy za plotem, zatímco Eddie raději zůstal stát, napjatý, s pohledem nepohnutě upřeným ven, kamsi směrem, kde se mě objevit nepřítomní členové našeho gangu. Zase mi připomněl lodního kapitána, tentokrát na můstku, jak vyhlíží očekávaný jihozápadní vítr.

Když bylo půl jedenácté a deset minut, začínal jsem pomalu doufat, že ostatním něco skutečně zkřížilo plány. Třeba někoho chytili, když zrovna vylézal z vězení, anebo byly nějaké potíže s ukradeným autem. Třeba se skutečně stalo něco vážného, co je zdrží, takže nebudeme moci ten pitomý laser ukrást. A i když jej nakrásně ukradnem, možná že nebudeme s to provést tu loupež.

To by bylo něco!

Jenomže zase na druhou stranu, jestli se Phil s Jerryem neobjeví, tak to se oba můžeme octnout v pěkné kaši. Branou pod elektrickým proudem se sami nijak nemůžeme dostat, protože jediné Phil byl v tomhle odborník a měl přinést dráty na nějaký zvláštní vedlejší okruh a gumové rukavice a vůbec všechno, čeho je zapotřebí k deelektrifikaci brány, aniž by to zaregistrovala vojenská policie na hlavním stanovišti. Což znamenalo, že ven jsme mohli pouze hlavní branou a poslední autobus od tábora odjížděl v jedenáct hodin, od téhle chvíle přesně za dvacet minut. A podle mých výpočtů jsme byli tak hodinu od autobusové zastávky. Podařilo by se nám projít hlavní branou o půlnoci pěšky, jen tak, jako by se nechumelilo, v naději, že ti fízlači u vchodu se nezmůžou na nic jiného, než že se levým okem podívají na naše legitimace? O tom jsem dosti pochyboval.

Zeptal jsem se: "Kolik je hodin?"

Fosforeskující ciferník zeleně zazářil ve tmě. Eddie odpověděl: "Patnáct minut po hodině H, dvaadvacet čtyřicet pět."

Když jsem si to v hlavě stačil srovnat, zjistil jsem, že je tedy tři čtvrti na jedenáct. Prohlásil jsem: "Eddie, mám dojem, že už nepřijedou."

"Zbývá nám jenom patnáct minut, abychom chytli autobus."

Od vzdálených reflektorů tu bylo natolik světlo, že jsem upozoroval, jak na mě zhlídl. "Jaký autobus?"

"Poslední autobus zpátky do města. Eddie, přece o půlnoci nemůžeme jen tak projít hlavní branou bez -"

"Akční zásada jedna," šlekl Eddie. "Náš transport bude zajištěn, chová v Jerryho a Phila plnou důvěru. Akční zásada dvě: autobusem bychom nemohli jet, ani kdybychom byli natolik blízko, že bychom ho stihli, protože s takovýmhle nákladem bychom nemohli dovnitř."

"Tak to tady budem muset nechat, co?" řekl jsem.

"Zahodit celou akci? To nemyslíš vážně!"

"Eddie, nezbyvá nám nic jiného."

"Poručíku," usykával ledově chladným pevným a naprosto vyrovnaným hlasem, "takové defetistické řeči spolu víckrát nepovedeme!"

"Eddie, já -"

"Pane kapitáne, to si vyprošuji!"

"Úúúúúúúúúúúúúúúúúúúúúú," vzdychl jsem, otočil jsem se a vyhlédl okénkem ven k bráně. Ale že by se za ní objevila nějaká blížící se světla, to jsem nezpozoroval. Byla by to rozhodně parkovací světla, hlavní světla by určitě nepoužili. No, tak jako tak jsem neviděl vůbec nic.

"Slyšel jste mě, poručíku?"

Člověk by se měl v životě řídit třemi pravidly, pokud chce s úspěchem projít životem. Nikdy se netahej s kanapem sám do schodů. Nikdy se nezaplétaj se škorpiónem, pokud to skutečně nemyslíš vážně. A nikdy neodporuj bláznům. "Ano, pane kapitáne," odpověděl jsem poslušně.

Kapitola 21

V jedenáct třicet, tedy přesně hodinu poté, co se tu Phil s Jerryem měli objevit, se Eddie zmátořil ze svého předpisového pohovu, jaký zaujal před okénkem obráceným k naší spásné bráně, a pravil: "Takže! Budeme muset improvizovat!"

Improvizovat. Autobus je v čůdu. Z tábora nelze nikdy jinudy než hlavní branou a naše legitimace rozhodně nemohou stačit na to, abychom prolezli hlavní branou s tou zpropadenou zatracenou pitomou bednou, nacpanou smrtí a zkázou. Za půl hodiny dorazí střídačka a bude střídat toho chlapíka, co jsme svázali, no a pak se určitě vyhlásí obecný poplach a celý tábor pročesou jako plešouna hustým hřebenem. A nebude to jenom hustým hřebenem, ale pojedou s reflektory na džípech a všude bude plno chlapů s puškami a kulomety a policejními psy a možná že vzlétnou i helikoptéry. Chytí nás, mě i toho mého bláznivého kámoše, a rozhodně ne později než od téhle chvíle za hodinu. A až nás chytí, tak nás opravdu chytí! Že jsme v tomhle vojenském táboře, to je daleko horší přestupek, než že nejsme ve vězení. A suma sumarum tady budou ty uniformy, které nejsme oprávněni nosit, padělané legitimace a vůbec ta obrovská krádež všech těch hovadin v té krabici a přepadení strážného...

Na mysli se mi neodbytně vracela stále jedna a táž představa. Jednou v létě o prázdninách jsme si s rodiči najali takový domek u jezera Maine. Celý týden samozřejmě přšelo, ale o to nejde. Mám na mysli něco jiného, totiž v tom domku byl

krb a v něm jsme pořád topili kvůli teplu a suchu, a když jednou chvíli tatínek hodil do ohně kus nějaké fošny, všiml jsem si, že je na ní mravenec. Ten kus té fošny byl asi na čtyři palce široký a vytvořil mezi těmi plameny jakousi dálnici, a mravenec tam pobíhal po té dálnici nahoru dolů a hledal, kudy by utekl. Improvizoval. No a přesně takhle jako ten mravenec jsme měli teď improvizovat my.

Pronesl jsem se zoufalou beznadějí: "Myslím, že nám nezbyvá než to zkusit hlavní branou. Kdybychom šli bez toho kartonu, třeba by se na ty naše ty ani moc pečlivě nedívali..."

"Akci nezahodíme," prohlásil Eddie přísně. "To pusťte z hlavy, a jednou provždy, poručíku!"

"Rozkaz, pane kapitáne," odpověděl jsem. Když nezáleží na tom, co člověk dělá, tak je snad nejlíp dělat to, co je nejlhčí, a v tuhle chvíli mi připadalo zrovna nejsnazší klidně předehrávat ty Eddieho vyfantazírované iluze. Například že on je kapitán a já že jsem poručík. Nemluvě o té jeho úplně bláznivé představě, že z téhle mravenčí dálnice a z tohohle ohně skutečně můžeme nějak uniknout.

"Kde je ten karton?" zeptal se.

"Tady," poplácal jsem krabici, kterou jsem postavil na vysoký písařský stůl ve strážní boudě. "Myslíte si, pane kapitáne, že bychom třeba mohli ten laser jako když hodit přes plot a zítra se vrátit a -"

Ale on mě neposlouchal. Otevřel karton a cosi z něho lovil. "Prima," řekl po chvíli a něco z něho vytáhl. "Vyneste krabici ven, poručíku," rozkázal mi.

"Co budem dělat?" Najednou se mě zmocnila hrozná nedůvěra. Co z krabice vyndal?

"Měníme plán ústupu," pravil a vypochoďoval ze strážní budovy.

"Pojďte. A vemte ten karton."

Šel jsem za ním a přinesl karton.

Venku ukázal na jednu stěnu boudy, obrácenou k oné bitevní scéně. "Položte ten karton dolů k boudě, sedněte si na zem a opřete se o stěnu."

"Eddie, co budeme dělat?"

"Hoďte sebou, poručíku. Nemáme času nazbyt."

"Eddie, já to skutečně musím vědět," naléhal jsem.

Usýkával velice tichým hlasem: "To je podruhé, co jste mě neoslovil předpisově. Má to snad být vzpoura, poručíku?"

Za daných okolností prostě nešlo na tuto otázku odpovědět ano. Aspoň ne dokud má Eddie u sebe revolver. "Ne," řekl jsem. "Žádná vzpoura."

"Cože jste to říkal?"

"Ne, pane kapitáne," odpověděl jsem.

"Tak dělejte, poručíku," rozkazoval dále.

Připomněl jsem si, že tak jako tak mi nekyne žádná budoucnost, takže je úplně fuk, jaké šílenství má Eddie za lubem, otočil jsem se od něho, přenesl jsem krabici dozadu za strážní boudu, složil ji na zem a posadil se vedle, opřel se zády o stěnu a s hořkostí a zoufalstvím v duši jsem zíral před sebe na tableau mordanť.

Eddie se zjevil přede mnou zpoza rohu budovy a držel cosi v ruce. "Připraven, poručíku? Dobrá."

Podíval jsem se na něho a zjistil jsem, že v ruce drží granát. Ale Eddie již odjít. "Ježíšikriste!" zaječel jsem a vyskočil, jenže to už hodil Eddie granát pod rukou směrem k bráně. Pak postoupil kupředu, jedním hmatem mě zezadu vzal do hánky, že jsem ztratil rovnováhu a padl znovu k zemi, pak se posadil vedle mě a tiše odpočítával "Osm, devět -"

Při explozi jako by sama země leknutím povyskočila. Na oknech boudy blýskla červenožlutá zář, ale okna se kupodivu nerozsypala, přestože v jakémsi hudebně kontrapunktickém sledu jsem za třesknutým výbuchem granátu zaslechl řinkot rozbitého skla někde na druhé straně.

Snažil jsem se nějak zmátořit, ale Eddie už stál a vykukoval zpoza boudy směrem k bráně. "Fajn," liboval si.

Jistý způsob úniku to byl. Sice bláznivý, ale nicméně byla to skutečně otevřená cesta branou. Když se nám teďka podaří projít a když budeme utíkat, jako by za námi hořelo, a schováme se v lesích, kdykoli se někde někdo nablízku objeví, třeba by se nám to mohlo podařit. (Sice nám to rozhodně vyjít nemůže, ale přesto je tu jiskřička naděje, že bychom to mohli dokázat.)

Opřel jsem se zády o boudu, zvedl se a vyběhl za roh, podívat se na bránu. Tam, kde předtím stála, zela teď kouřící díra. Dráty elektrického vedení syčely a prskaly na obou stranách a zapalovaly desítky rychle pohasínajících ohniček v suchém listí. Z vyvrácených pantů visely pokroucené zbytky. "Eddie, zmáks to!" zařval jsem v náhlém návalu podivného optimismu. Pak jsem se však opravil: "Pane kapitáne, podařilo se vám to!" Otočil jsem se na něho a viděl, že se zase vrtá v krabici. "Já to vezmu," řekl jsem. "Padáme odtad!"

S ledovým klidem ke mně natáhl ruku a podával mi automatickou pistoli ráže .45. Vzal jsem ji od něho - v tu chvíli se již stávala poslušnost mou druhou přirozeností - a řekl jsem: "Pane kapitáne, nemáme moc času. Budou tady každou minutu."

"Na nikoho s tím nestřílejte," přikazoval mi úsečně. "Není nabitá." Pak se zvedl, s vlastní automatickou pistolí pětačtyřicítkou v ruce, a otočil se čelem k táboru. "Už jedou!" oznamoval, stále klidný, vyrovnaný a pořád ve střehu. Podíval jsem se. Jo, přijížděli, s šiléným poskakováním se uličkami mezi tanky řítí jako pomínutý džíp a sotva padesát yardů za ním další. Proplétaly se a míhaly mezi tanky, jako by byly přímo pod palbou a jako by podnikaly úhybné manévry. V té ustrnulé bitevní scéně tu před námi najednou jeden živel ožil s příšernou skutečností.

Zaječel jsem: "Eddie! Pane kapitáne! Musíme se odtud dostat!"

"Za mnou," řekl klidně a postavil se vedle strážní boudy čelem k přijíždějícím džípům s pistolí svěšenou po boku.

Za ním? Mám snad tady zůstat trčet s nenabitou pistolí a čekat, až kolem mě pojedou dva džípy narvané policajty? Stál jsem tam, všecko ve mně jenom hrálo, pohyboval jsem pusou, aniž jsem řekl jediné slovo, a snažil jsem se dát dohromady věty, z nichž by mu došlo, že to, co děláme, nemá smysl. "To nemá smysl!" kňučel jsem, ale to už první džíp

se zaskřípěním brzd zarazil u našich nohou.

Tři vojenští policisté, všichni v bílých helmách a všichni s vyjevenýma očima, z nichž zářilo jenom bělmo. Řidič na nás zařval: "Co se tady děje, pane kapitáne?"

Eddie k němu postoupil o krok blíž. Druhý džíp s poskakováním dorazil taky a se skřípěním brzd zastavil. Zápach spálené gumy se míchal s štiplavým puchem exploze. Eddie odpověděl: "Radikálové! Gangsteři! Myslím Weathermani! Pronásledovali jsme je s poručíkem Smithem až sem. Když vyhazovali do povětří bránu, zahodili tenhle ten karton."

Z druhého džípu se s cvaknutím a klapáním vyhrabali dva vojenští policisté a utíkali k nám, poslechnout si, o čem jde. Jeden z nich zaječel: "Hele, kapitán Robinson! Co se stalo?"

Takže tak. Eddie tedy nestrávil jeden celý týden na základně zbůhdarma. Nejen že se důvěrně seznámil s táborem Quattatunk, ale dovolil také, aby se tábor Quattatunk důvěrně seznámil s kapitánem Robinsonem.

S každou vteřinou valil řidič prvního džípu víc oči. "Chcete říct, že byli uvnitř?" vyjechl.

"Museli něco provést strážnému z objektu FJ 832," oznámil mu Eddie. "Máte tady vysílačku, desátníku?"

"Mám, pane kapitáne."

"Tak zavolejte. Dejte objekt prohledat. Jestli toho maníka zabili -" zahrozil pěstí, v které držel automatickou pistoli, a pak se obrátil k policistovi, který stál vedle něho. "Budu vás muset z pozice své funkce požádat o džíp, seržante," pravil.

"Vy s tímhle mužem tu zůstanete u brány na stráži, kdyby se náhodou vrátili." Pak se seberte a jeďte zpátky k objektu FJ-832. Jestli tam nechali bombu, celý tábor by mohl taky letět do povětří."

"Šmarjá Josef Kristovanoho!" zaječel řidič. Ihned nastartoval džíp, dupl na rychlost, obrátil se téměř na místě o sto osmdesát stupňů, tak dokonale, jak to snad dějiny automobilismu nepoznaly, a burácel směrem k moři tanků.

"Poručíku!"

"Rozkaz, pane kapitáne!"

"Budete řídit," řekl Eddie a vyhoupl se na sedadlo zbývajícího džípu.

"Rozkaz, pane kapitáne!"

"Popadněte ten doličný karton!"

"Rozkaz, pane kapitáne!"

Popadl jsem tedy řečený doličný karton a hodil jej na zadní sedadlo, a pak jsem se napěchoval za volant, asi jako když si ženská cpe vlasy pod koupací čepici. Nebylo tam dost místa pro kolena, ale nicméně jsem se tam vecpal. Motor běží, spojka je támhle, rychlostní páka je ve výši podlahy. Levou nohu dolů, pravou ruku dopředu, levou rukou pevně držet volant, levý nárt vzhůru, pravý tvrdě dolů. Pneumatiky zakvílely, jako by džíp za mnou uskřípl celý dívčí sbor, džíp s trhnutím vyrazil kupředu, doskočil do díry po granátu, naštipl mi při dopadu páteř na sedmi místech, poposkočil kupředu, vydrápl se po rumu v jámě vzhůru, vyhoupl se na černý povrch vozovky a už jsme se s hukotem řítili dutým tunelem mezi alejemi borovic.

K první zatáčce to bylo míli. Nemohlo to tam trvat dlouho, protože jsem celou tu dobu zadržoval dech. Když jsme tam dorazili, byl pro mě největší problém dostat nohu z rychlosti. Měl jsem prudce uhnout doleva a přijel jsem trochu moc rychle.

Ale auto, které přijíždělo v protisměru, zřejmě taky. A v tu ránu byla křižovatka plná velkého černého buicku, který se sem zapasoval s předními koly podivně zaklesnutými do sebe a zadními klouzajícími do stran, a já jsem nemohl dělat absolutně nic jiného než se ze silnice zdechnout, hupsnout do škarpy a napálit to hlava nehlava od značky, na které stálo: Zákaz jízdy civilních vozidel, vládní prostor, neuposlechnutí se trestá.

Ten drnovitý terén a ten dřevěný sloupek se značkou nás zřejmě zarazily daleko bezpečněji, než když jsem předtím tak šíleně zdupal brzdou. A poslední rána z milosti byla škarpa u silnice, která nějakým způsobem prostě zhltila naše přední kola, takže jsme nad ní zůstali viset jako nad propastí s předními světly zářícími rovnou do zaplevelené protější stěny příkopu, sotva na tři palce od nás.

Zjistil jsem, že mám volant coby přívěšek někde na prsou. Když jsem jej odtamtud dostal, shledal jsem, že stále ještě obývám planetu Zemi. Což znamená, že stále ještě žiju.

"Tos provedl fantasticky, Harry," pravil Eddie.

Zůstal jsem na něho civět s otevřenou pusou. Zahodil zatím důstojnickou čapku do škarpy a obdařil mě jedním ze svých kamenných úsměvů. I on se snažil vysoukat z džípu. "Nejvyšší čas se odtud hnout," řekl.

Ono se řekne hnout. Dokážu se vůbec nějak pohnout? Sledem prudkých dřepů jsem se pokoušel vymanit se z uvěznění mezi předním sklem a opěradlem, až se mi podařilo dostat se patami na sedadlo. Zůstal jsem na okamžik sedět na vršku opěradla jako praštěný, pak jsem se zmátořil a rozhlédl se kolem a spatřil černého buicka, jak jede s hrozným rachotem zpátečkou z odbočky zpět na křižovatku. Eddie už se zatím dostal z džípu a škrábal se ze škarpy, nechávaje v závěsu za sebou jednotlivé kusy svého oděvu. Blůzu od uniformy již zahodil a kravata zrovna plachtila vzduchem za jeho zády. A s tím vším ke mně dolétla i jeho slova: "Popadni karton, Harry!"

Říká mi Harry! To ho ten amok pustil? Z buicku, který s úděsným zaskřípěním zabrzdil těsně u křižovatky, se náhle vynořil Phil. Vyskočil na krajnici a hulákal: "Pojté! Pojté!"

Takže jsem si musel pospíšet. Konečně se mi podařilo vymanit se z mileneckého objetí džípu, popadl jsem karton a vrávoravým krokem jsem si to namířil po nerovném terénu k buicku. Eddie už tam byl a ihned vklouzl na zadní sedadlo. Já za ním, strkaje před sebou krabici. Phil také bleskově nastoupil a Jerry u volantu zacouval v nádherném oblouku na hlavní silnici a už se s námi řítí k městu.

Na zadním sedadle na nás oba čekaly civilní šaty, do kterých jsme se kvaltem začli převlékat. Phil, s obličejem napůl obráceným k nám, tak aby mohl hovořit, se nás zeptal: "Jak jste se dostali ven?"

"Eddie vyhodil do povětří bránu," líčil jsem jim. "Lidi, to byla věc, úplná fantazie. Já už myslel, že je s námi ámen, do prkýnka, skutečně ámen, a Eddie tu bránu vyhodil do povětří a zrekvíroval džíp, hajzl jeden vykutálená!" Napětí

povolilo a mě se zmocňovala závrativá radost. Jenom s krajním úsilím jsem se donutil mlčet.

Phil si hořce postěžoval: "My měli pech, v celým tom pitomým lapáku udělali šťáru! Překvapovačka! Zaplať pámbu ještě za to, že jsme měli v tělocvičně Muttgooda a ten nám pomoh vás oba zatlouct. Já mu nakukal, že si to spolu rozdáváte někde na střeše."

"Poněkud přehnané!" pravil Eddie. Já jsem se zdržel komentáře.

"Ale my jsme se pak hodiny nemohli sakra utrhnout," pokračoval Phil. "Já už myslel, že jste tam vyfásli doživotí."

"Taky jsem to čekal," přiznal jsem se. "Eddie, ty jseš génus."

"Základní princip veškerého vojenského snažení," pravil Eddie, "zní takto: na prvním místě musíš mít v hlavě akci. Když víš, co chceš udělat, budeš taky vědět, jak to udělat!"

"Fakt, mluvíš jako bible," řekl jsem mu a natahoval si civilní kalhoty.

Phil se zeptal: "A jak jste tu bránu vyhodili do povětří?"

"Ručním granátem," odpověděl mu Eddie. "Pár jsem si jich vzal, říkal jsem si, že se můžou hodit."

"Ruční granáty?" zarazil se zřejmě Phil a dokonce bylo vidět, že ho to až vyděsilo. "Tady v tomhle voze?"

"Jsou uloženy naprosto bezpečně," řekl mu Eddie a poklepal rukou na karton. "Prd bezpečně," pravil Phil. "Dyt' je nepotřebujem. Kurva vyhod' je ven!"

Eddie natočil hlavu: "Viš to jistě, Phile?"

"Potřebujem akorát laser," odpověděl Phil. "Jo, to tak, začnem se zadkama hemejřit v granátech a ještě si je ustřelíme."

Povidám, vyhod' je."

Eddie pokrčil rameny. "Ty jseš velitel týmu," pravil, otevřel krabici a vyndal jeden granát. Pak odjistil a vyhodil jej někam do plevele u silnice.

"Tak neéé!" zaječel Phil, a když Jerry dupl na brzdu, rozeřval se na něho: "Probohaživýho, nezastavuj! "A Jerry tedy přidal plyn a v černém pytli noci se za námi ozvalo rachotivé křáááh!"

Jerry v tu ránu vtáhl hlavu jako želva mezi ramena. "Do prdele, co to bylo?"

"Jed', jed'," pobízeli jej Phil a pak se obrátil na Eddieho. "Hezky je vyhazuj jenom tak. Žádný vejbuchy!"

Eddie držel ostatní granáty v rukou, tak lehce a přirozeně jako žonglér před výstupem. "Měl jsem strach, aby je nenašel nějaký harant a neublížil si," poznamenal.

Jerry mu přes rameno řekl: "Hele, támhle je most. Hod je do řeky."

"Jo, to by šlo," odpověděl Phil. "Ale nevytahuj z nich pojistky!"

"No jo, tak jo," přikývl Eddie.

Pak jsme jeli beze slova. Eddie si pohrával s granáty a přehazoval je z ruky do ruky. Zdálo se mi, že to trvá k tomu mostu věčně.

Kapitola 22

Ležet a nespát bylo už samo o sobě dost hrozné, ale daleko horší byla ta noční můra, která na mě sedla. Zbytek noci jsem strávil v tělocvičně na pryčně, v místnosti spolu s Eddiem a Philem a Jerryem, a vždycky když mě hrůza vyburcovala ze snů zpátky k vědomí, musel jsem s obdivem zírat na ty tři, kteří tu spali jako slintavá nemluvíata - a v Jerryho případě ještě s chrápáním navíc - přes všechny ty bomby a požáry, jež spalovaly mou fantazii. Když jsem na chvíli zdříml, pronásledovaly mě nosaté tanky, jež měly vlastní mozky a žily vlastním životem, chytali mě vojáci, z kterých se vyklubali přihřátí, a už jsme byli někde nahoře na nějaké černočerné střeše a tam mě stříleli, vyhazovali do povětří, honili se psy a dělali se mnou všechno možné, jenom mě nepouštěli.

V sedm jsem byl vzhůru, dokonale neosvěžen! V životě jsem snad nebyl tak vyčerpaný. Přežil jsem snidani jako mezek, kterého někdo praštil do hlavy šutrem, a pak jsem se dopotácel do své sladké celičky, daleko od tělocvičny, daleko od starostí světa, a tam jsem spal až do jedné po poledni, hlubokým bezesným spánkem, z kterého jsem se náhle probral se zbrusu novým děsem v hlavě: Dnes děláme tu banku!

Dnes. Šmarjápanno! A máme laser. Max Nolan s Joem Maslockim zjistili na ulici přesně místo, kde chlap od firmy Psací stroje Dvojměstí každý den parkuje s vozem, nejpозději do pěti pěti, a dokonce už mají i klíče, které se hodí k jeho zapalování. Splášili i psací stroj, portýrská uniforma pro Eddieho Troyna je nachystaná, jen ji může Eddie hodit na sebe, revolveru je víc než na celý gang, jména a adresy a soukromá telefonní čísla všech hlavních zaměstnanců banky jsou pečlivě zanesená v zápisníku, který má Eddie v zadní kapse kalhot.

K nějaké nenadálé inspekci ve vězení nebo "překvapovačce", jak oni tomu říkají, rozhodně dnes nedorazí, takže plány se nemůžou ničím zhatit, aspoň ne po té akci, kterou podnikly nadřízené orgány věznice předešlého dne. Nic na světě nemůže zabránit uskutečnění loupeže. Takže dnes!

V pět třicet odpoledne. Za čtyři a půl hodiny od téhle chvíle. Drkotaly mi zuby, když jsem lezl z postele, klepal jsem se a třásl, ale sebral jsem se a uháněl do tělocvičny.

Byl tam Bob Dombey. On a Max měli zůstat v tělocvičně, jako že si vezmou na starost sklad, a my ostatní jsme se měli vydat ven za tím úkladným zločinem. Kdyby se mi bývalo podařilo nějakým figlem tohle Bobovo zaměstnání získat pro sebe, vůbec bych proti tomu všemu moc nenamítal. Kolena se mi najednou proměnila v sulc a bylo to tím, že jsem si představoval, jak jsem už skutečně v bance, s revolverem v ruce, a návštěvníci této instituce se přede mnou tetelí strachy. Stejně tak i žaludek jsem měl roztřesený jako sulc. A mozek jakbysmet.

Bob s tím jeho obligátním uhýbavým pohledem lasičky byl ve skutečnosti ve výtečné náladě. "Ty jsi se ještě neseznámil s mojí starou?"

"Ehm?" V tomhle stavu jsem byl sotva s to si vzpomenout, že je ženatý. "Aha, jo. Jako s manželkou. Ne."

"Hrozně ráda by tě poznala," pravil. "Vy dva byste se měli moc dobře dorozumět. Alice je, panečku, nějaká čtenářka!" Už jsem se o tom možná zmínil, ale ve vězení se o mně ustálila představa vzdělaného člověka, inteligenta.

Pologramotným se zdá, jako by všechny čtenáře pojilo jakési neviditelné pouto, cosi společného, co zaručuje, že "si budou rozumět", bez ohledu na to, co konkrétně čtou. Trochu se to podobá přesvědčení bílých, že se všichni černoši znají. Na Bobovo prohlášení jsem tedy zblekotal pouze cosi ve smyslu, že to je prima, a můj mozek si zatím z valné části z nervózity, obrazně řečeno, téměř okusoval nehty.

"Mysleli jsme si, že bychom kolem vánoc udělali takovou menší slezinu," pokračoval Bob. "Alice hrozně ráda vaří pro gang, ale co se přestěhovala sem do toho baráku, nemá k tomu moc příležitosti."

"Jjo, jo," přikyvoval jsem.

"Dám ti co nejdřív vědět." Pak se zašklebil, tím svým úsměvem pronásledované lasičky, nejdřív přitom shýbl hlavu a pak po mně šlehl pohledem jako z nějaké díry v zemi a vypálil: "Třeba taková večeře na oslavu po tom dnešku, he?"

"Áááá," vyjekl jsem a zoufale jsem se snažil vzpomenout, jak se má člověk usmívat. "Mmmm," vyrazil jsem ze sebe a rty mi cukaly v obličejí na všechny strany. "Jjo, víš, já musím - é -" řekl jsem a jako náměsíčný jsem odcházel hledat nějaký hrob, do kterého bych se vrhl.

Za deset minut nato jsem byl ve skladišti, v místnosti, kde se mimo sezónu skladuje baseballová výstroj, a dával jsem do každé rukavice pořádný blebanec vazelíny, když tu mi v hlavě zajiskřila spásná myšlenka. Doslova na mě padla, jako by mi někdo z horního patra hodil oknem na hlavu papírový pytlík s vodou. "Ááá," vyhrkl jsem, zvedl hrdě hlavu a zůstal jsem v náhlém údivu civět na to světlo, které mi zazářilo na konci tunelu. Mohl bych? Mohl! Rozradostněn, praštil jsem se dlaní do čela, čímž jsem si zaplácl celý obličej vazelínou.

Do háje zelenýho! Když jsem ten prevít smyl - což trvá věčnost -, vrátil jsem se ještě podebatovat s Bobem Dombeyem, a po několika minutách jsem prohlásil, jako by se nechumelilo: "Jo, tak si myslím, že půjdu na to. Tak já lezu, těbůh."

"Zlom vaz," řekl.

"Díky."

Když jsem prolezl tunelem a ocitl se znovu ve svobodném světě, nebyly ještě ani dvě hodiny. Než zavřou banku, čekala mě spousta práce, a tak jsem opustil Dombeyho rezidenci a co nejspěšnějším krokem zamířil do města.

Musel jsem se zastavit ve dvou obchodech, v lékárně a v jednom kšeftíku s nejrůznějším laciným zbožím. Pak jsem se na chvíli zavřel u jedné benzinové pumpy na pánském záchodku a tam jsem se jal všechno chystat. Prsty se mi nemotorně klepaly a šileně jsem spěchal, a taky jsem úplně stoprocentně nevěděl, co vlastně podnikám. Jak tuhle věc načasovat, aby vyšla s naprosto nutnou přesností! Kdyby to propuklo příliš brzo, tak by to nejspíš vůbec nepomohlo. Jestli se to ale stane moc pozdě, pak na následky nechci radši vůbec pomyslet.

Nakonec jsem z umývárny vyšel s dvěma malými balíčky v kapsách u bundy. Došel jsem zvolna k bance, vyplnil šek na dvacet pět dolarů, banku jsem obešel, abych si ji trochu obhlédl, a pak jsem si vyzvedl peníze a vyšel na ulici. Byly za deset minut tři. Zašel jsem do podniku U Turka a vrátil jsem útratou majiteli něco peněz, co jsem na něm vyzískal prostřednictvím té basičky na mléko.

Kapitola 23

Abych se vyhnul pokušení se opít, odešel jsem ve čtyři od Turka a zamířil zpátky k bance, kde se nedělo nic neobvyklého. Skleslý, ale nevzdávaje se neděje přešel jsem ulici k restauraci, kde už seděli Phil s Jerryem a Bobem jako obvykle u našeho stolečku u okna. Přisedl jsem si. Phil se na mě šklebil tím svým natvrdlým úsměvem a pravil: "Mno jo, tak dneska máme ten Den s velkým Dé."

Musíš se culit, nabádal jsem se. "No, to jo," přikývl jsem.

Hovořili o fotbale. Jerry hrál na střední škole a v armádě, většinou v útoku, Billy se potloukal svého času s nějakými bývalými fotbalovými profesionály, z nichž sestavil jakýsi tvrdý stávkokazecký nájemný tým v oblasti Tennessee - Kentucky - Karolína, a Phil půjčoval ve vězení velmi zajímavou knížku o profesionálních zápasech. Phil zrovna rozkládal o bodových procentech nadcházejícího zápasu Jets - Olier, Jerry líčil, co všechno se na hřišti dá udělat soupeři, který začal být protivný, a Billy vyprávěl drsné příběhy o zlomených rukou, vazech a rozbitých hlavách.

Zase jsem začal prudce pomrkávat. Zatímco si ti tři povídali, civěl jsem tupě oknem ven k bance, kde se pořád nic nedělo. Kdykoli jsem se podíval na své společníky u stolu, bylo to s tím mým pomrkáváním daleko horší, ale i tak jsem je viděl před sebou docela zřetelně a až příliš jasně. Seděl jsem vedle Billyho a jeho tlapa u mé ruky měla velikost a specifickou váhu kyje jeskynního člověka. Jeho hlava vypadala jako obrovitý balvan, částečně přitesaný do podoby toho, čemu by se s notnou dávkou lásky k bližnímu dalo říkat obličej. Ramena působila dojmem hokejových chráničů, jenomže to skutečně byla pouze ramena.

Proti mně seděl Jerry s Philem. Jerry, to bylo další monstrum, aspoň velikostí, když ne zjevem. Ve skutečnosti měl v obličejí přes tu obrovitou hmotnost až cosi z něhy kojeňátka a ani jeho svalstvo nepůsobilo dojmem, že by bylo tvrdší nebo chladnější než u normálních smrtelníků. Nicméně jeho historky z fotbalového kolbiště, plné zkřesaných kotníků a natržených nosních dírek, dávaly jasně tušit, že když je tenhle člověk podrážděn, dovede do toho jít. Phil neměl naopak vůbec nic z Jerryho a Billyho hmotnosti, ale vyzařoval jakousi rychlou podlou vytrvalost a šlachovitou sílu, z které šla svým způsobem ještě daleko větší hrůza. Jerry a Bill by mě sice byli s to určitě rozcupovat na kousky dokonaleji než on, ale u Phila právě připadalo nejspíš v úvahu, že on si skutečně uvědomí, jak je nutné, aby mou maličkost rozčtvrtili. Asi v půl páté kolem proplul ten antropomorfní studentík jako láhev hosená se vzkazem do moře, dostal od nás objednávku na čtyři kávy a zmizel opět navždy. Přes Billyho balvanoidní profil jsem se díval na banku, při čenž mi pro změnu pocukávalo v levé tváři. U banky se nedělo nic. Vůbec nic.

Phil se na mě podíval: "Nejsi kapku nervózní, Harry?"

To mě vylekalo, ale podíval jsem se mu zpřímá do tváře a snažil jsem se z toho vymáněvovat co nejvěrohodněji. Kdyby ten bláznivka přinesl to kafe, tak jsem si ho v tu ránu hodil do klína. "Nervózní?" zamrkal jsem, protože mi strašně cukalo v očích, a pravičkou jsem se podrbel na lokti. "Já? Ne. Vůbec ne. Ani za mák, é." Zazubil se a pravil: "Já znám chlapů, co se nervujou vždycky daleko dřív, než je čas, a ani jeden to nikdy nepřizná." "Jo, podívej," řekl jsem tupě. Přivřel jsem jedno oko, což mi pomohlo zvládnout trochu to šílené cukání v druhém. "To já znal chlápka," vložil se do toho Jerry, "a ten byl před akcí klidnej jako balvan, ale hned potom vždycky vyndával."

"No jo," přizvukoval Phil, "každýho to halt zmáčkne jinak."

"Dovedete si představit," pokračoval Jerry, "že auťák, v kterým se prchá, musí zastavit jen proto, aby se chlápek moh vyb -, é - vyto -?"

Phil se tomu zasmál a připojil jednu vlastní vzpomínku, čímž jsem opět bezpečně vypadl z konverzace. Znovu jsem pozoroval banku. Proč se tam nic neděje?

A proč jsem tak nervózní? Když jsem nastražoval všechny ty svoje drobné triky, kde byla vždy jistá možnost, že mě chytí, byl jsem vždycky a za každých okolností stále klidný, jako by mi téměř vůbec na ničem nezáleželo. Tak mi řekněte, proč jsem zrovna teď sebou vrtěl, proč mi tak šíleně cukalo v těch očích, proč to se mnou tak škusbalo a proč mě svédilo a proč jsem tak polykal naprázdno a proč jsem najednou cítil, jak mi po straně v hrdle silně tepe? Proč se ze mě jedním slovem stával rozklepanej raneček nervů?

Protože tohle bylo něco jiného, přesně pro to! Protože tohle za prvé nebyl vůbec jeden v řadě mých drobných žertíků a vůbec to nebylo v mém stylu. A protože za druhé tady šlo do tuhého a možná že šlo i o kejhlák, neboť jsem se tu pokoušel nahrát něco na společnost a zároveň doběhnout tyhle drsné hochy, a zatím mi to všechno dokonale přerůstalo přes hlavu. A taky proto, že se ksakru do prkýnka v té zatracené bance vůbec nic nedělo!

Kdykoli se mi podařilo odtrhnout oči od příšerného profilu Billyho Glinna a zaostřit jinam, viděl jsem obrovskými okny Federální fiduciární přímo do jasně ozářeného žlutého interiéru, kde se absolutně nic nedělo. Většina zaměstnanců tou dobou již odešla domů a zůstal tam u dveří olivřežovaný portýr a asi tak tři lidé za pultu u pokladen, kteří dávali dohromady ještě denní účetnictví. Všecko probíhalo naprosto normálně. Do prkýnka. Do prkýnka. Do prkýnka.

Za deset minut pět.

Za pět.

Pět.

Pět pět.

Pak jsem zpozoroval, že to začlo, a ihned jsem nasadil naprosto ledový výraz - jenom to cukání ve tváři jsem nezvládl -, abych nijak neprozradil, že jsem si něčeho všiml. Vrátný v těch skleněných dveřích sebou najednou trhl, jako by byl loutka na drátcích a jako by někdo vodiče té loutky nabral do lokte. Pozoroval jsem, že se otočil a rozhlédl a že kouká vnitřkem banky nejdřív na jednu stranu, pak na druhou a pak se najednou vrhá ke stolu, u kterého jsem vyplňoval svůj šek na pětadvacet dolarů, a nad něčím se tam sklání.

Věděl jsem dobře, co dělá. Taky jsem chápal, proč ten úředník v temně šedých šatech vyběhl zpoza pultu a utíká k němu, rozhazuje přitom rukama a zlostně huláká na vrátného, který se v tu chvíli již napřimil, třímaje v ruce koš na papíry.

Phil, Jerry a Billy si stále povídali o fotbale a o loupeži a o tom, jak lze rozmaširovávat lidská těla. Snažil jsem se zůstat naprosto klidný a vypadat, jako bych se na nic zvlášť nedíval. Čím víc se mi podaří oddálit okamžik, kdy zjistí, že se něco děje, tím líp pro mě.

Jenom kdyby mi to vyšlo a taky prošlo, probohavěčného. Když mi vyšlo tolik, tolik prkotinek, kde vůbec nešlo o nic, panebože dej, ať mi to vyjde. Prosím, prosím.

Vrátný letěl tryskem ke dveřím a v jedné ruce držel daleko od těla koš na papíry. Zřejmě se už chystal odemknout dveře, ale onen úředník na něho cosi zakřičel a zadržel jej. Vrátný se otočil a v tu chvíli začal sám cosi vykřikovat, načež následovala vzrušená výměna názorů a všechno skončilo tím, že vrátný se opět otočil ke dveřím a tentokrát civěl podezíravě ven na chodník, kde se hemžilo chodci.

Dovedl jsem si představit, co ten úředník říká, asi něco ve smyslu: "Taky by to mohl být trik a třeba nás někdo chce jenom donutit, abychom otevřeli dveře." Výborně, podezření, to je přesně, co potřebuju, podezření, panická hrůza a strach. No, jenom takhle dál, hoši, jen do toho.

Ze zadních prostor banky se vynořila nějaká zaměstnankyně, vepředu se zastavila a rozhazovala rukama, jako by od obličeje odháněla komáry nebo moskyty. Onen úředník, který stál opodál, se na ni obrátil, něco jí zřejmě rozkázal a úřednice opět kvapem zmizela.

Výborně. To je ono.

Vrátný zatím pořád stál nedaleko dveří, s košem na papíry v ruce, ale kus od těla. Zřejmě se úředníka ptal, co s tím má dělat, a z postojů a z výrazů v obličejích obou mužů byla odpověď spíš hodně barvitá než uspokojivá. Už se schylovalo k nějakému zřejmému porušení subordinace, když tu se náhle oba otočili a oba se zahleděli na něco jiného, něco nového, na cosi, co spatřili na druhé straně napravo u postranní stěny. Vrátný upustil koš na papíry a on i onen úředník letěli k tomu novému objevu. Na scénu opět přispěchala zmizelá úřednice, zřejmě s nějakou zprávou.

Ano. Ano.

Vtom se přihrcoval s kávou ten náměsíčný studentík, přetrhl nit hovoru mých tří společníků, a zrovna když stavěl na stůl šálky, podíval se Jerry čistě mechanicky z okna, chvílku nehybně a mlčky zíral, pak se zamračil a řekl: "Co se to tam himlhergot mele?"

"Hm?" podíval se na něho Phil a sledoval jeho zrak oknem ven a také svraští čelo. "No co?" zeptal se.

Bylo už čtvrt na šest, o hodně později, než jsem doufal. Rozruch v bance nebyl nijak veliký, ale do té doby, než se měli objevit Joe Maslocki a Eddie Troyn s dodávkou od firmy s psacími stroji, zbývalo ještě celých patnáct minut. Nejhorší by však bylo, kdyby přijeli dřív, než se v bance strhne ten pravý poprask, a kdyby si neuvědomili, že se něco semlelo, zastavili s autem, vystoupili a hrnuli se do banky. To jsem si z duše nepřál a dokonce jsem na tuhle možnost nechtěl ani pomyslet.

Tak dělejte, dělejte!

Studentík zatím zmizel ve stínech Léthé. Billy, jehož pozornost již také upoutal neobvyklý ruch v bance, se zeptal:

"Copak se to tam děje?"

"Lítají tam s koši na papíry," odpověděl Jerry.

Skutečně litali. Objevila se opět ta ženská, popadla koš u dveří, zatímco vrátný se vrhl k dalšímu napravo. Něco se tam mlelo, všichni tři zřejmě hovořili jeden přes druhého, pak jejich řady vzrostly o čtvrtou osobu, nějakého úředníka v tmavém obleku, který zřejmě ostatní umlčel pádným dožadováním, aby se mu vysvětlilo, co se děje. Následovaly další výklady, předváděly se košíky, ukazovalo se prsty na všechny strany a opět všichni mluvili jeden přes druhého.

Phil se dal slyšet: "Do prdele, co je?"

Dělejte, jenom dělejte!

Naproti bylo možno pozorovat jakousi všeobecnou náladu rozhořčení a rozladění, znovu se rozhazovalo rukama, jako by se odháněly mouchy. Vrátný s dotyčnou ženou spěchali kamsi dozadu a v ruce oba drželi koše na papíry. Nově přichodí úředník se přesunul k čemusi u postranní zdi a něčím tam manipuloval - pravděpodobně to byl termostat, nejspíš zapínal klimatizaci či co.

Ne. Nenenenenene, takhle jednoduše na to nemůžete! Dělejte nějaký malér, povyk nebo rambajs, zavolejte -

Siréna. Spásný hlas sirény v dálce. Pět dvacet dva podle hodin v restauraci, pět dvacet jedna podle hodin na zadní stěně Federální fiduciární, a v tom okamžiku konečně přijíždí policie. Ta ženská je skutečně šla zavolat, nezklamala mě naděje! Nezklamala mě naděje!

"Tam se něco semlelo," konstatoval Phil. "Krucihiml, tam se muselo něco semlít."

Do toho se ozval Billy: "Hele, Phile, já slyším sirénu. Hele, třeba už bychom si měli dát vodpich."

"To není kvůli nám," zadržel ho Phil. "Sed' jako zařezanej, nebo vzbudíš pozornost. V tom je kruci něco jinýho. Nevím hergot, co to je, ale v tomhle my nehrajem."

Policejní auto sice dorazilo, ale nijak zvlášť kvalitně. Rozhodně se to ani vzdáleně nedalo srovnat s jízdou, kterou jsem viděl - a kterou jsem sám podnikl - předešlé noci. Sirénu vypnuli, ale rudé světlo majáku se točilo dál a policejní auto zastavilo u požárního hydrantu před bankou. Dva policajti se pomalu vysoukali ven, pohodlně si upravovali opasky s revolvery, zastrkávali si vlasy pod čepice a zvolna přecházeli po chodníku k bance.

Zdržovačka. První úředník za skleněnými dveřmi divoce gestikuloval a cosi vykřikoval, ale dveře neotevřel, a na obou policajtech bylo vidět, že je to zřejmě vůbec nebaví. Stáli tu s rukama na kyčlích, hlavy na stranu a z jejich výrazu přímo vyzařovala nebezpečná podrážděnost.

Vrátný přicválal konečně zpátky a ukázalo se, že on vládne klíčem a může už otevřít dveře. Což učinil a policajti se odebrali dovnitř. Avšak ihned začli couvat, jako by narazili do pavučin. I oni jako by před obličejem cosi odháněli.

Otráveně vešli konečně dovnitř a ještě méně nadšení projevovali nad tím, že se dveře banky za nimi opět zavřely.

Pět dvacet čtyři.

Pět dvacet pět.

Zatím přilákalo rotující červené světlo majáku podvečerní kupující a dělníky, kteří se vraceli z práce domů a kteří se všichni začali shlukovat na chodníku. Někteří si zvědavě prohlíželi prázdné policejní auto, ale většina nahlížela okny dovnitř do banky. Bylo stále těžší sledovat, co se uvnitř děje, ale pak se dveře opět otevřely a znovu se objevil jeden policajt, postavil se přede dveře a nechal za sebou otevřeno dokořán.

Phil se obrátil na Jerryho: "Hele, Jerry, skoč se tam podívat, co se to mele."

"Jo."

Pět dvacet sedm. Pozoroval jsem Jerryho, jak přechází ulici a míchá se mezi ostatní chodce.

Měl bych něco říct. Měl bych pronést nějakou poznámku. Není přece přirozené, že mlčím, aspoň ne když už všichni ten rozruch nějak komentovali. Hrdlo se vzpíralo povolit, ale donutil jsem se, křeč pomínila a dokonce jsem otevřel pusku a řekl: "No jo, tam se muselo něco semlet, jjo?"

"Tohle nás pohnojí," zahořekoval Phil, "já to cejtím v kostech. Jestli se ti policajti nevodkýbloujou, tak máme na krku pech jako barák."

Nevodkýbloujou? Ne, ne, to přece nemůžou udělat. Je pět dvacet devět, stačí, když zůstanou ještě minutu, a je po všem. Přijede Joe a Eddie, uvidí policejní auto a ten dav lidí a ten rozruch a pojedou hned dál. Budou muset, nic jiného jim nezbude.

Pět třicet. Žádná dodávka s psacími stroji nedorazila.

Pět třicet jedna. Dodávka od psacích strojů pořád nikde. Jerry se přiloudal přes ulici zpátky.

Pět třicet dva. Kde jsi, dodávečko červená? Jerry vstoupil do restaurace a posadil se. Z banky vyšel druhý policajt, přešel k policejnímu vozu, nastoupil a cosi hovořil rádiem.

Phil se zeptal Jerryho: "Tak o co kráčí?"

"Smradlavý bombičky," oznamoval Jerry. Phil se na něho podíval tak zhnuseně, jako by přímo cítil bombičky z banky až sem. Opakoval otráveně: "Smradlavý bombičky!"

"Přesně tak," přikývl Jerry. "Nějaký šášula nacpal ty prevíty do plastických kelímků s víčky a nastrkal je tam do košíků na papíry. Chemikálie plastické stěny těch kalíšků prožraly a prásk! Nedovedete si představit ten smrad, co se táhne ze dveří."

"Smradlavý bombičky," řekl Phil. "I když se nakrásně dostaneme dovnitř, tak ty převítý budeme muset čúchat."

Ne. Dovnitř nemůžem, prostě nesmíme. Červená dodávečko, přijed už, dělej, dělej!

Jerry si ulevil: "Co bys prosím tebe takovému cvokovi řek?"

"Především bych ho chtěl dostat do práce mezi tydle lopaty," podíval se Phil na ruce. "Budou tady ti fízlači ocmrdat dlouho?"

"Myslím, že ne," řekl Jerry. "Támhle ten už zřejmě volá do ústředí a asi se radí, co mají dělat. Nejspíš se jim tu vůbec nechce zůstat, to vám řeknu."

Pět třicet pět. Policajt ve služebním voze domluvil a vystoupil. Snažil jsem se uhodnout podle chůze, držení ramen a sklonu hlavy, k jakému rozhodnutí došli. Kráčel svým pomalým majestátním policajtským krokem před vůz a pak zamířil přes chodník ke kolegovi.

Krucipísek, kurníkšopa, kde je ta červená dodávka?

"Recesisti!" sykl Jerry. "Na ty by měl bejt zákon!"

Červená dodávka! Téměř jsem omdlel náhlou úlevou. Pomalu projížděla kolem a uvnitř jsem jasně viděl Joea a Eddieho, jak valí oči na všechno to pozdvižení před bankou. Výborně, Joe, výborně, Eddie, teď je to všechno dokonale pomrvený! Do toho se přece nemůžete pouštět, vzdejte to, dejte si hezky s tou dodávkou zpátečku. Kristova noho, Kristova nožko, Kristova nožičko, my tu banku přece jenom nevylopíme!

"No jo, už odjíždějí," konstatoval Phil. "Teď je to všechno totálně v čudu."

"Cvok zparchantělá," ulevil si Jerry.

"Kurníkšopa," hekl jsem.

Billy poznamenal: "Jednou jsem byl dole ve Venezuele s vrtařskou partou a taky jsme tam měli jednoho recesistu.

Hrozně rád dělal takové pitomosti, jako že pověsil nade dveře kbelík s vodou, aby vám to ráchlo rovnou na hlavu, když jste pod tím procházeli."

"Já tyhle blbouny šíleně nenávidím," prohlásil Phil.

"Nakonec jsme mu ale skřípli pačmáky, i když to chvíli trvalo," pokračoval Billy. "Srandovní bylo, že byste to do něho v životě neřekli. Poslední, o kom by vás to napadlo." Když to říkal, zubil se na nás od ucha k uchu. Na mě jako by se zubil zvlášť dlouho.

Jerry se ho zeptal: "A co jste s ním udělali?"

"Pro změnu jsme nad ty dveře pověsili jeho!" odpověděl Billy. Pokýval hlavou: "Jojo, tohle jsme tenkrát vyřídili vod podlahy!"

Kapitola 24

Sešli jsme se v plném počtu v trofejní místnosti - abychom vše společně prodebatovali.

Trofejní sálek byl hned vedle skladiště, u basketbalových hal, a byla to velká obdélníková místnost s dřevěným ostěním a plná skleněných vitrín s trofejemi, které vyhráli naše týmy jednak sami nad sebou a jednak v ligových soubojích s amatérskými skupinami mimo vězení. Na stěnách, taktéž ve skleněných vitrínkách, byly blůzy od vězeňských uniforem s čísly, jež byla stažena z použití na počest vynikajících atletických výkonů. Tak například číslo 2952646, skvělý reprezentant v baseballu, nahazovač, jenž získal za rok 1948 rekord získaných a ztracených bodů v poměru 27-5, a hned vedle něho nezapomenutelná hvězda, back číslo 5598317, a přímo naproti jediný stoneveltský čtyřminutový mílař číslo 4611502.

Většinu prostoru v trofejním sálku zaujímal dlouhý knihovnický nebo konferenční stůl, kolem něhož bylo něco přes deset dřevěných křesílek. V tomhle sálku se většinou mluvilo před zápasy mužstvu do duše a po zápasech se jim tu dělaly přednášky a všechny ty vizuální příklady minulé slávy jim měly dodat elán. My jsme tady odbývali vlastně také něco podobného, jako bychom absolvovali jakousi přednášku po zápase, v kterém jsme utrhli šílenou porážku, a jediný rozdíl byl v tom, že tu nikdo nepřednášel. Prostě všichni jenom svorně skučeli a já si pořád připomínal, že se na tom musím výrazně podílet.

Joe Maslocki se dal slyšet: "Když jsem zmerčil tu kravskou policajtskou káru před tou kravskou bankou, tak jsem tomu, kráva, nechtěl věřit."

"Když jste se všichni vrátili, hned jsem vám viděl na ksichtech, že se to potentovalo," pravil Bob Dombey.

Billy Glinn jen němě praskal kotníky u prstů. Billy toho nikdy na takovýchhle slezinách moc nenamluvil, ale hrozně rád si protahoval kotníky u prstů tak, že to praskalo, a já ten zvuk strašně nerad poslouchal. Hrozně jsem si přál, aby toho nechal.

"Smradlavý bombičky," pravil Phil. Opakoval to vždycky asi tak po desíti minutách a pokaždé to znělo ještě zhnuseněji než předtím.

"Jo, měli jsme recesisty i v armádě," poznamenal Eddie přísně. "Ale chlapi už si s nimi dovedli poradit."

Nechtěl jsem slyšet, jak si s nim chlapi dovedli poradit, a proto jsem raději řekl: "Je to šílená hanba a jinak se to nedá nazvat. Takovou fušku nám to dalo, všechna ta příprava, a pro nic za nic!"

"Ne, to jsme teda zase pro nic za nic rozhodně nedělali!" okřikl mě. "Ještě se nám to může podařit, Harry."

Řekl jsem: "Cože? Vždyť zítra všechno vyplatí. Všechny ty prachy, co jsou teď před vánoci v bance navíc, ty všechny budou v čudu."

Max pokračoval: "Však on tam ještě bude balík."

"To je fakt," souhlasil Jerry. "Koncem měsíce to bude úplně totéž. Za dva týdny prachů na šecích."

Namítl jsem: "Ale bez všech těch předvánočních peněz z klubů a vůbec!"

Billy zapraskal kotníky u prstů.

Joe řekl: "Ale furt to bude halda. Tolik jako teďko ne, ale bude toho pěkná hromada."

Copak tím vším budu muset procházet znovu? "No to by byla senzace," pravil jsem a Billy na to zapraskal kotníky.

"Máme laser," řekl Max. "Máme psací stroj a Eddieho uniformu a klíček k té dodávce. Máme pistole. Máme všechno, co potřebujem."

"Všecko si to schováme," rozvíjel dále Joe, "a spustíme to za čtrnáct dní znovu."

"To je úplná senzace," zblekotal jsem opět tupě.

Eddie se vyjádřil: "Na celkové koncepci operace není nic špatného. Není to prvně v dějinách, kdy se musela invaze pro nepředvídané okolnosti odložit."

Billy zapraskal kotníky.

"To teda ale byly nepředvídané okolnosti, to mě podrž!" pravil Jerry s lítostí v hlase a zakroutil hlavou.

"Smradlavý bombičky," pravil Phil. Z jeho hlasu zaznívalo takové zhnusení, až jsem měl dojem, že se snad vyzvrátí na stůl.

"Nemůže být nic odpornějšího než recesista," poznamenal Bob Dombey.

Joe pravil: "Můžeš to všem ještě jednou zopaknout."

"Jednou v New Yorku na Madison Avenue," začal vyprávět Bob, "jdu takhle směrem na jih a zastaví mě jeden chlap, docela nobl, v pěkném kvádru, s kravatou, a ptá se mě, jestli bych mu na minutku nepomoh. Já mu samozřejmě řek, že jo. Držel takový dlouhý špagát a prý že je inženýr architekt a dostal za úkol navrhnout novou fasádu toho obchodního domu naproti. Prý jestli bych konec toho provazu před tím kšeftem nepodržel, že mu nějak jde o čas a jeho kolegu že asi na cestě městem zdržela dopravní špička a to že je taky jediný důvod, proč mě o tu službu žádá. Takže já mu na to řek dobrá, jo."

Joe se dal slyšet: "Já bych mu řek, ať kouká vodprejsknout."

"Působil hrozně přesvědčivě," pokračoval Bob. "Tak jsem ten provaz držel a on zatím couval za roh a při každém kroku popouštěl z klubka. Bylo kolem oběda, všude davy lidí, neměl jsem nejmenší podezření."

Jerry se zeptal: "A co se stalo?" Vypadal, že ho to nesmírně vzrušuje.

"Stál jsem asi takových pět minut," vyprávěl Bob. "To je dost dlouhá doba, když máte trčet na chodníku s provazem v ruce a nechat do sebe v jednom kuse vrážet lidi. Začínal jsem si připadat jako blázen. Takže jsem nakonec došel po provaze za roh a tam držel druhý konec nějaký úplně cizí chlap. Měl aktovku."

Max se zeptal: "Kdo to byl? Ten parťák toho chlápka?"

"Ukázalo se, že to je druhá oběť, jako já. Než jsme ale tohle objevili, trochu jsme se na sebe rozkohoutili. Parádně jsme se seřvali. Kolem nás se srotl úplný dav čumilů."

Těžko jsem si dovedl představit tuhle vyděšenou lasičku, Boba Dombeyho, jak řve na nějakého chlapa s aktovkou, ale asi se to skutečně muselo stát. Když na to Bob vzpomínal, ještě v tu chvíli se mu do obličeje hrnula vzteky krev.

Vyhrbil ramena, skoro jako by se chystal k zápasu.

Jerry se zeptal: "Já tomu nerozumím. Co se stalo?"

"Ten chlápek," vysvětloval mu Bob, "nám oběma provedl totéž."

"Kerej chlápek?" Jerry se tak usilovně snažil všechno pochopit, že měl obličej krabatý jako hadrovou předložku. "Ten s tou aktovkou?"

Bob zavrtěl hlavou: "Ne, ten první. Nejdřív vyrazil s tou historkou na mě, pak šel za roh a totéž opakoval tomu chlápku s aktovkou. A když měl takhle pohromadě dvě oběti a ty mu na obou koncích držely provaz, zdejchl se."

Jerry zavrtěl hlavou. "Ale já to furt nechápu. Co to mělo za smysl? Co na tom trhl?"

Usoudil jsem, že v tomto okanzíku mohu bezpečně vstoupit do konverzace. "Recesisti po zisku nejdou," řekl jsem. "A smysl v tom není vůbec žádný. Jejich jediná odměna je, když se trik povede."

Jerry otočil ten svůj krabatý obličej ke mně. "Chceš říct, že to dělají jenom pro srandu králíkům?"

"No, přesně tak."

"Ale pro jakou randu?" otočil se znovu na Boba. "To se tam potom ten chlápek někde placatěl, aby viděl, co se stane?"

"Ne," řekl Bob, "prostě odešel."

Znovu jsem přišel se svou troškou. "Recesisti nemusejí být zrovna při tom, když ty jejich triky spustíš," řekl jsem.

"Velká většina ve skutečnosti při tom radši není. Prostě nastraží své načasované bombičky a zmizí."

"Jako ty smradlavý bombičky," uslychl Phil. Ještě zhnuseněji.

"No, tak," přikývl jsem a Billy zapraskal kotníky u prstů. Hrozně jsem toužil, aby toho nechal.

"A víte, že máme takovýho hajzlíka přímo tady v lapáku?" prohodil Max.

Jerry se na něho otočil: "Ne! Jo? Kdo je to?"

"To bych taky rád věděl," řekl Max. "Ten grázl přelepil na hajzlu v bloku C jednu mísu celofánem."

Billy zapraskal kotníky.

"Nemuselo to být tak zlé," vysvětloval Max, "kdybych se šel jen vyčůrat."

Zavřel jsem oči. Poslouchal jsem, jak Billymu praská v kotnících. Znělo to, jako když o sebe narážejí kameny na samém začátku laviny. A hádejte, kdo stojí pod kopcem!

Joe pravil v zamyšlení: "Víte, že mi před několika týdny vybouchla přímo do ksichtu cigareta? Myslel jsem, že je něco s tabákem. Že by to byl jeden a ten samej?"

Otevřel jsem oči. Nesmím na sebe v žádném případě obrátit pozornost, říkal jsem si. Zadíval jsem se na vysloužilý dres číslo 4611502. Buď jako ten majitel toho trika, nabádal jsem se. Buď neohrožený! Buď tvrdý! Buď připraven uběhnout míli za čtyři minuty!

Zatím se na Joeova slova ozval Phil. "Tobě se to stalo taky? Mně taky jedna cigareta bouchla. Div jsem z toho nedostal psotník."

"Já vám říkám," horlil Max, "že máme jednoho takovýho grázla přímo tady v lapáku."

Ted' se do toho rozhodně musím zamíchat, uvažoval jsem. Musím odvést podezření. A musím to udělat hned teď, tuhle vteřinu, protože když to udělám o chvílku později, podezření neujdou. Otevřel jsem pusou. Co ale řeknu? Vůbec nic o krevní skupině, to přece nemůžu! Vyhrkl jsem: "Víte, že mě dostal taky?"

Všichni se na mě podívali. Billy zapraskal kotníky. Joe se zeptal: "Jak, Harry?"

"V jídelně," odpověděl jsem. "Někdo prohodil cukr a sůl. Nasypal jsem si na šťouchaný brambory cukr."

Jerrymu zasvítilo nad tím objevem v očích: "No přesně tohle se mi tenkrát stalo s kafem."

"A já si pocukroval vejce," přidal se Bob.

"A já si posolil vločky," pravil Eddie.

Max se rozhorlil: "Kdyby se mi ten lauzr dostal do rukou!"

"Já bych zas chtěl zmáknout toho hajzla z města," pravil Phil, "toho, co má na svědomí ty smradlavé bombičky."

"To vypadá na haranta," soudil Max. "Víte, smradlavé bombičky, s tím si nejvíc vyhrajou haranti."

"Jo, teda zmáknout to harantě," usykával Phil, "tak v životě nevyrostete!"

Billy zapraskal kotníky u prstů.

Kapitola 25

Příští pátek jsem se seznámil s Marianou Jamesovou a zároveň s ní jsem měl tu čest téměř potkat i Freda Stooona.

Byla to nějaká party, na kterou mě pozval Max. Venku totiž vedl docela živý společenský život, daleko pestřejší než většina ostatních "tunelářů", kteří se mimo vězení spokojovali s nějakým tím drobnějším přestupkem, tu a tam zašli do kina, najíst se do nějaké lepší restaurace a párkrát se povyrazili na nějakém tom mecheche u místních prostitutek, byli přesně, jako když dostanou mariňáci volno. Naopak Max takřikajíc splynul se sousedstvím tak dokonale, jak to vůbec bylo možné u člověka, který nikdy nikoho nemohl pozvat k sobě do bytu. Měl celý okruh přátel a známých a dokonce se pravidelně každý čtvrtek večer zúčastňoval kuželkářské ligy.

Uvažoval také o tom, že si najme někde ve městě byt, i když by se tím mohla situace zkomplikovat a stát se nebezpečnou. Zrovna mi o tom vyprávěl, když jsme spolu šli ten pátek večer na onu party a loudali se prvním poletujícím sněhem. Po chvíli se mě zeptal, jestli bych do toho nechtěl jít s ním. "Dva by na tom byli daleko líp," rozkládal. "Mohli bychom se dělit napůl o činži, telefonní účet a o všechno, a co je důležité, v kvartýře by častěji někdo byl. Lidi většinou začínají být podezíraví, když je v bejváku furt prázdné. Měl bys o to zájem?"

"Zní to moc lákavě," řekl jsem.

"Tak si to nech projít hlavou."

Slíbil jsem mu, že tak učiním, ale nevěděl jsem už vůbec, kolik rozumu ještě zbývá při všech těch mých základních starostech, které obnášely: A. loupež, jež se měla realizovat od téhle chvíle za čtrnáct dní, B. skutečnost, že se moji kumpáni pomalu, ale jistě dopracovali k vědomí, že je mezi nimi recesista. Neměl jsem sebemenší ponětí, co bych mohl dělat v daném okamžiku s problémem A., leda si s tím lámat hlavu a mít strach a třeba doufat, že před 30. prosincem nastane konec světa. S problémem B. už se dalo spíš něco podniknout, byť by to bylo v negativním smyslu. Tak za prvé, s recesíčkami je utrum. Šmytec, ve vězení i ve městě! Kdyby mě jenom jednou chytili, znamenalo by to můj konec. Jediný důvod, proč si Max a Phil a ostatní mysleli, že existují dva recesisti, byla skutečnost, že je prostě vůbec nenapadlo, že by to mohl být jeden a týž člověk, který by měl možnost vyskytovat se jak ve vězení, tak venku. A ten člověk musel být jeden z nás osmi. Hádejte který!

Hm, doufal jsem, že mě z tohohle vyléčí vězení, a zřejmě se tak už stalo. Za poslední tři dny na mě dokonce nepřišlo ani žádné pokušení. Už nikdy. Už víckrát nikdy!

Ani při té příští loupeži. Pámbu ví, že jsem s tím pořád nechtěl mít nic společného, ale copak můžu pokaždé, když si gang usmyslí udělat banku, rozhazovat na poslední chvíli někde nějaké smradlavé bombičky? Na jednu náhodu můžou skočit, ale na dvě už rozhodně ne! A když nebudu moci loupeži zabránit nějakým trikem, tak jí jinak nemůžu zabránit vůbec. Takže tentokrát se to už určitě stane!

Téměř jsem se na loupež začínal těšit, jenom aby to bylo za mnou a abych to měl z krku.

Strašně jsem si přál, aby mi to pořád neviselo jako Damoklův meč nad hlavou. Život byl totiž po tolika jiných stránkách velice příjemný. Ocítl jsem se v situaci, jaká je v amerických nápravných institucích skutečně vzácná - nejspíš vůbec ojedinělá. Člověk si mohl tolik užít, s tím bezpečným zázemím kriminálu za zády na jedné straně a s tou naprostou svobodou ve městě na straně druhé.

Jenom si vemte tenhle večer. Kolem líně poletuje sníh, bezvětrím se dolů snášejí sněhové vločky, a když dopadnou na zem, ihned zmizí. Vzduch je svěží, chladivý a čistý, sníh je příjemný a lahodivý, noc je překrásná a my si vykračujeme na nějakou party. Předvánoční party. Tak proč bych nehodil všechno za hlavu a pěkně se nepobavil?

Rozhodl jsem se, že se o to aspoň pokusím.

Dům, ve kterém se měla party konat, byl velký a zářivě bílý, stál na rohovém pozemku, a když jsme k němu dorazili, v celém průčelí jasně zářila všechna okna. Kolem se linula vánoční hudba a štěbetání mnohohlasého hovoru jako záře kolem měsíce. Vyšli jsme s Maxem na verandu a Max prostě vrazil do dveří a vešel dovnitř. Já jsem šel za ním a oba jsme vstoupili do velké čtvercové haly. Přímě před námi bylo schodiště nekryté kobercem, stoupalo asi do půli patra a pak se otáčelo doleva. Napravo stála dřevěná lavice, téměř ukrytá pod haldami kabátů. Nalevo se otvíral impozantní vchod, kterým se šlo do přijímacího pokoje plného lidí, s vánočním stromkem v nejzazším koutě. Sundali jsme si kabáty,

přehodili je na tu hromadu u lavice, a vtom k nám už zevnitř přicházela nějaká žena, usmívala se a podávala Maxovi ruku.

Byla to naše hostitelka, štíhlá, křehká hezká žena slabě přes třicet. Tmavohnědé vlasy měla vzadu pečlivě sčesaný do drdolu a šaty nenápadně zdůrazňovaly její postavu. Max ji představil jako Janet Kelleherovou a mě jako Harryho Kenta. Usmál jsem se jednak na ni a jednak proto, že jsem uslyšel svoje nové jméno, a ona mě oslovila: "To jsem ráda, že vás poznávám, Harry." Podávala mi křehkou bílou ruku z jemných něžných kůstek. Max mi o ní už cestou sem něco vyprávěl. Je rozvedená, má dvojčátka, dcerušky, učí v městě na střední škole a tu a tam se s Maxem vyspí. Později jsem zjistil, že tento typ ženy vyšší intelektuální úrovně byl za normálních okolností přesně v jeho stylu a Dotty Fleischové že bral jako náhražku jenom proto, že v téhle části světa byly Janet Kelleherové poměrně vzácné. Neznal jsem Maxe nijak zvlášť dobře, a tak mě u jeho přítelkyně překvapila především její zjevná bezkrevnost, zvlášť když jsem si představil tu triumfátorskou tělesnost Dotty Fleischové.

Následující hodina byla pro mě dosti podivná. Max i má hostitelka mě nechali takřikajíc samu sobě na pospas. Dělal mi moc dobře, že můžu být na takovémhle večírku plném pohody a usměvavých tváří, ale na druhou stranu jsem zase z těch lidí vůbec nikoho neznal, a proto jsem o to palčivěji pociťoval svou samotu.

Byl to pěkný solidní dům, všude plno dřevěného obkládání. Možná by neškodilo, kdyby tu bylo o něco víc nábytku, protože ve všech místnostech jako by úplně jasně tu a tam zela prázdná místa a na stěnách bylo možno dosti často vidět obdélníkové plochy orámované nánosem prachu v místech, kde kdysi zřejmě visívaly obrazy. Usoudil jsem, že dům si hostitelka nejspíš ponechala z manželství, a když se manžel stěhoval, vzal si asi část vnitřního vybavení s sebou.

Jelikož dům stál na rohovém pozemku, mohlo se na něm hýřit sklem. Podél celé jedné stěny se táhla uzavřená skleněná sluneční veranda, kde se pěstovalo plno rostlin, a vzadu vedle kuchyně byla velká místnost s obrovskými okny určená pouze pro snídani. Na druhé straně kuchyně byla další velká veranda, nezasklená. Vzhledem k tomu, že se v domě shromáždil takový dav lidí a jelikož venku nebyla moc velká zima, nechala hostitelka dveře z kuchyně na zadní verandu otevřeny a vždy tam stálo několik hostů, kteří se vyšli nadýchat trochu čerstvého vzduchu.

Dům se honosil v prvním patře čtyřmi ložnicemi, z nichž tři byly otevřené. Dveře do čtvrté byly zavřeny, a jelikož jsem od okamžiku, co jsem se zde octl, neviděl ani Maxe, ani Janet, usoudil jsem, že si tam spolu užívají společenské konverzace. Nejvíce mě udivilo, že může být taková bledulka tak vášnivá a dokonce pustí k vodě vlastní večírek, a to prosím kvůli jedné hodině s chlapem v posteli. Ale zároveň mě to jaksi rozradostňovalo. Teď když se jmenuju Harry Kent, říkal jsem si v jakési parafrázi na Bobbyho Fischera, budu trávit víc času ve společnosti dívek.

Jedna ložnice byla plná dětí. Dvě děvčátka v úplně stejných bledě modrých šatičkách se nápadně odlišovala od ostatních. Mladí hosté si tu hráli s hračkami a vlastně tu probíhala jakási samostatná miniparty. Rodiče všech těch dětiček se bavili dole, utopeni ve velmi různorodém davu. Jane Kelleherová zřejmě pozvala všechny své známé, včetně několika studentů ze střední školy, na které učí. Nejmladším hostům v prvním patře mohlo být tak kolem tří let a nejstaršími návštěvníky byl bělovlasý pár, kterému mohlo být dost přes šedesát.

Jídlo a pití bylo všechno dole a všechno se podávalo stylem obsluž se sám. Jídlo leželo naservírováno na bufetu v jídelně a láhve s alkoholem stály vyřizeny na kuchyňském stole. Tu a tam jsem navštívil obě místnosti, a právě jsem stál v jídelně u nějakého dortu, když tu ke mně přistoupila dívka, které už jsem si všiml předtím, a pravila: "Tak se mi zdá, že se nijak zvlášť nebavíte."

Podíval jsem se na ni. Byla střední postavy, malinko přes váhu, s kulatými tvářemi a jakýmsi výrazem pohádkového skřítky v obličejí a dlouhými vlnitými vlasy popelavě plavé barvy. Neměla podprsenku, což neutajily ani kapsičky na její bílé blůze. Odpověděl jsem: "Nebavím."

"Jen tak postáváte," řekla a kývla hlavou na sklenici, kterou jsem držel v ruce, "s tím pitím."

"Všichni tu jen tak postávají," řekl jsem. "S pitím." Trošku mě to popudilo, ale taky mě trochu vyvedlo z míry, jak si někdo mohl všimnout, že jsem sám.

"Když si se mnou půjdete popovídat," řekla, i přes moji reakci stále v dobré náladě, "nebudu jíst ten dort."

Podíval jsem se zmařeně na dort, kterého jsem spolykal už dva kusy. "Co je na něm špatného?"

"Uhlovodany," pravila a nafoukla tváře.

"Jenže vy máte masívní kostru," řekl jsem galantně.

Zasmála se. "Jen mě radši odtud odved'te," pravila, "než budu mít tu kostru ještě masívnější."

Takhle jsem se seznámil s Marianou Jamesovou. Šli jsme si sednout na zasklenou verandu mezi filodendrony, a tam mi pověděla, kdo je, a já jí řekl, že jsem, kdo jsem nebyl. Jmenovala se Mariana Jamesová, bylo jí dvacet devět let, bezdětná, rozvedená a taky profesorka na místní střední škole Amalgamated High. Učí prý dějiny, a když jsem se jí zeptal na specializaci, odpověděla: "Americké dějiny. Nic víc se těm lumpům do hlavy na střední škole neleje. Kolem nás je plno lidí, kteří si myslí, že matematika, střelný prach, osvětlení ulic a drama je všechno vynález nejvznešenějších západních univerzit s bílou elitou v čele." O manželovi se vyjádřila jako o "kreatuře", která spatřovala v rodinném životě svěřací kazajku, takže teď si vydělává na dost bídne živobytí jako fotograf a pašerák marihuany v Mexiku.

"Zmlkni, zvadni a zhebni, tuhle užitečnou radu jsem dala Sonnymu," řekla. "A vám dám taky jednu radu: nikdy nevěřte dospělému chlapovi, kterému říkají Sonny."

Moje líčení sebe sama mohlo dopadnout stejně barvitě, ale velmi pečlivě jsem se tomu pokušení vyhnul. Bylo mi, jako by mě škrtil limec, když jsem jí musel povídat tu Maxovu lež, že jsem civilní zaměstnanec z tábora Quattatunk, i když teď už jsem jej aspoň navštívil a mohl jsem o místě vyprávět poměrně zaslíbeně. Ujistil jsem ji, že si s Maxem chceme ve městě najmout společně byt. "Jen tak, bude to pohodlnější," řekl jsem.

"Tuhle v noci jste prý měli v táboře nějaký poprask," pravila.

Děvenko, kdybys věděla, tu noc jsem ten poprask měl tu čest činit já osobně, ale řekl jsem pouze: "Hm, četl jsem o tom

v novinách. Když se to zrovna událo, nic jsem o tom nevěděl."

"Prý vyhodili do povětří plot či co."

"Jednu bránu," řekl jsem. "Ne hlavní, tu kus dál, až u skladištního prostoru."

"V novinách psali, že to byli Weathermani přestrojení za důstojníky." Kolem očí se jí udělaly lehounké vějířky vrásek, trochu se zamračila a zavrtěla hlavou: "Nějak se mi to nezdá."

"Já vám nepovím," řekl jsem. A uvažoval jsem o tom, že lži mají být asi vždycky daleko barvitější než pravda a rozhodně ne mň. Aspoň tak se to očekává. Výborně se mi dařilo velhat se do postavení nejnudnějšího chlapa roku.

A tak jsme pokračovali. Armádní instituce neuveřejnily žádné detaily o tom, co bylo ukradeno, Mariana se mě na to zeptala a já jí odpověděl, to že taky nevím. Zeptala se, jestli znám osobně toho strážného, kterého napadli, a já opět řekl, že ne. Hm, byl jsem ve vrcholné formě. Musela být skutečně u vytržení, jen usnout!

Panebože, jak já jsem se potřeboval napít. "Mám vám jít ještě nalít?" zeptal jsem se.

"Půjdu s vámi."

Takže jsme šli do kuchyně, kde jsem zrovna naléval bourbon, když tu Mariana pravila komusi, kdo stál obrácen obličejem na druhou stranu. "Pojď sem, Frede. Chtěla bych tě seznámit tady se svým přítelem, Harry Kentem z Quattatunku. Harry, tohle je Fred Stoon, pracuje ve -"

Stoon! Přirazil jsem láhev jednou ranou ke stolu a zůstal civět v němém hrůze. Chlap se už otáčel, ale nemusel jsem ani vidět jeho obličej, abych poznal, o koho jde. A ani mi nemusela Mariana povídat, kde pracuje. Byl to Stoon, dozorce z naší věznice! Ten mě přece doprovázel pokaždé ke správci do kanceláře, to byl přece ten, co ve skeptické náladě vždy přešlapoval nervózně z nohy na nohu.

"Jjo-ouú," vyjekl jsem. Připlácl jsem si ruku na pus, otočil se jako na obrtlíku a vyrazil davem z kuchyně ven.

"- vězni -, Harry?"

Jako v románě! Na zadní verandě byli asi čtyři lidé, prorval jsem se mezi nimi, s rukou stále připlácnutou na pus a vrhl jsem se jako stará matrace přes zábradlí. A tak jsem zůstal viset, hlavou dolů, a jen jsem podvědomě cítil, že se ti čtyři lidé neúprosně a nějak rychle stahují zpátky do domu.

Zůstal jsem sám. Hleděl jsem vyteřštěně dolů na trávu a najednou jsem si všiml i toho, že sníh zůstává ležet. Začínal také padat hustěji.

Takže můj osud je zpečetěn. Je po všem. Jsem prakticky mrtev, mám to spočítáno.

Kroky na verandě. Ramena se mi stáhla, očekával jsem ránu sekerou.

"Harry?" Marianin hlas.

Pomalou, pomaloučku jsem se zvedal, ještě pomaleji, kousek po kousku jsem se opatrně otáčel. Mariana tam stála sama, hleděla na mě jaksi ustaraně a pravila: "Jste v pořádku, Harry?"

Ve dveřích za ní se nikdo neobjevoval, i když v kuchyni bylo plno. Vyhrkl jsem: "Jjo, teď už myslím jo. Promiňte, najednou mi přišlo na zvracení, opravdu!"

"Teda, hochu, vy jste to vzal kvalitě," řekla a v tu chvíli se za dveřmi objevil Stoon a rozhlížel se kolem.

Takže když jsem prvně Marianu Jamesovou políbil, bylo to proto, abych schoval svůj obličej.

Kapitola 26

"Víš, já se s Fredem Stoonem nesmím setkat," šeptal jsem jí při polibku přímo do pusy. Zuby nám cvakaly o sebe, až nás to bolelo.

"Proč?" Strašně jí muselo dělat potíže, aby vyslovila "č".

"Ti povím později."

Oběti povolilo. Stoon se opět diskrétně stáhl ze dveří zpátky do kuchyně. Mariana naléhala: "Povíš mi to hned teďka. Pojď, půjdeme ke mně."

"Nemůžu jít kuchyní. Jestli mě spatří, je se mnou amen."

Pohlédla na mě až s jakýmsi upřímným údivem. "Teda Harry, ty jsi číslo! "A pak rozhodla: "Pojď!"

Takže jsme si to z verandy namířili přímo ven, obešli dům zvenčí po sněhu, vrátili se dovnitř předními dveřmi, vyhrabali svoje kabáty v té kupě na lavici a odešli.

Měla tu vůz, modrý volkswagen, toho malého brouka. Cestou jsem jí řekl: "Doufám, že máš doma něco k pití."

"Mám," odpověděla. "A ty si zatím připrav nějakou slušnou historku, ať mi ji můžeš vyprávět, až dojedeme."

Nic takového jsem neměl. Vůbec žádnou historku. Padla na mě hrozná únava a prázdnota. Nebesa vědí, že jsem se snažil vymyslet si nějakou lež, která by situaci zamaskovala, ale bylo to úplně nemožné, a když jsme dorazili k Marianě do jejího malého útulného třípokojového bytu v starším cihlovém domě, prostě jsem se posadil a vypověděl jí pravdu. Plnou pravdu. Celý svůj životní příběh, počínaje oním psím hovínkem v tužce a konče smradlavými bombičkami v bance. Všechno, včetně toho, jak se jmenuju. "Je v tom umlaut," poznamenal jsem s beznadějí v hlase.

Nestalo se mi během mého vyprávění, že by mi naprosto nevěřila, ale rozhodně pro ni muselo být nesmírně těžké mi sto procentně uvěřit. "Ty že jsi vězeň?" opakovala pořád dokola. "Trestanec? Ty že jsi ve vězení?"

"Ano," ujišťoval jsem ji a vyprávěl jí dále svůj příběh.

Musím říci, že to trvalo hodnou chvíli, než jsem jí všechno vypověděl, a když jsem skončil, byl jsem nesmírně unavený a zoufale zkroušený. "Chudáčko moje," těšila mě a tiskla mi hlavu konejšivě na prsa, a brzy jsme šli do postele.

Probudil jsem se, ještě byla tma. Kolik může být hodin? Prudce jsem se posadil a křikl: "Hej!"

"Mmmmmmpch?" vedle mě se ve tmě pohnuly obrysy rozespálé postavy. "Cco jje?"

Pamatoval jsem si každé slovo, věděl jsem dobře, že jsem té ženě, kterou jsem vlastně ani neznal, pověděl všechno. Ale

to mi v tu chvíli bylo jedno, měl jsem daleko naléhavější problém. Zeptal jsem se: "Kolik je hodin?"
"Hmmm. Úuhm!" Šustot a šramocení. "Za deset minut půl šesté."
"Průšvih, božemarjá!" zařval jsem a vyskočil z postele. "Já musím zpátky do kriminálu!"
Posadila se a rozsvítila lampičku u postele. Zašvidrala na mě a prohlásila: "Teda já viděla dost divných chlapů, ale ty jim všem dáš fleka. Viděla jsem, jak se mi tu probouzí, a slyšela "Hele, musím zpátky za starou", "Musím chytit letadlo" nebo i "Musím na mši", ale v životě mi nikdo neřekl, že musím zpátky do kriminálu."
Natošup jsem byl v šatech. Kvaltem jsem ji políbil, takže pusa to byla nevyvedená, a už jsem pádil z pokoje a jen jsem křikl přes rameno: "Já za tebou zase přijdu! Zavolám ti!" A když jsem vycházel, ještě jsem ji zahlédl ve světle lampičky, jak tam sedí na posteli a jenom vrtí hlavou.
A fofry. Sněhu bylo po kotníky a pořád padal, ale já pádil jako o závod, letěl jsem tryskem celou tu cestu zpátky až k Dombeyho domu.

Kapitola 27

Osm patnáct ráno. Sníh přestal padat a já šel zrovna od snídaně, přecházel jsem dvůr k svému bloku v naději, že se mi podaří urvat ještě pár hodin spánku, když vtom na mě zavolal něčí hlas: "Kundo!"
"Künde," opravil jsem neznámého unaveně a otočil jsem se "Je tam um -"
Byl to Stoon. V tu ránu jsem zůstal, jako když mě opaří. Tak mě po té včerejší noci přece jenom poznal, sen je v čudu, všechno končí! A zrovna když jsem potkal Marianu: a právě v tom prvním okamžiku vědomí, že jsem ji ztratil, jsem poznal, jak strašně ji potřebuju, že ji potřebuju stejně nutně jako třeba plíce. Jak že se člověk může odvážit říci, že se do nějaké ženské zamiloval, když ji zná sedm hodin? Když mu ji přesně osmou hodinu vezmou, přesně tak!
"Chce s vámi mluvit správce, Kundo," oznamoval mi Stoon a píchl palcem za sebe přes rameno. "Tak jdem."
Šel jsem. Beznaděj, osud! Jak jenom se mi podaří, aby se v tom se mnou nesvezli i ti ostatní? Phil a Jerry a Billy a Bob a Max a Eddie a Joe. Jestli povím, jak jsem se dostával z vězení, budou ve stejné kaši jako já, i když se budu snažit je chránit sebevíc.
Takže to prostě nesmím vyžbleptnout, to je všechno. Budu držet pusu, jako bych ji měl zašitou. Prostě si dám na hubu zámek. Ty šášulo policajtská, ze mě navypáčíš ani bé, kdyby ses po - rozkrájel!
Stoon šel první a těsně před vstupem do správní budovy se na mě otočil a zeptal se: "Co je?"
Šmajrápanno, neřekl jsem to nahlas? "Mám něco v krku!" vysvětloval jsem.
"Tak to vyplivni," usykl Stoon a vstoupil dovnitř.
Kráčeli jsme po chodbě vedle sebe a na známém místě jsem najednou zahrnul doleva a narazil Stoonovi do lokte.
"Úuuf," vyjekl jsem omluvně. On nato: "Dávejte pozor, Kundo! Co je to s váma?"
Ukázal jsem do postranní chodby směrem ke správcově kanceláři. "Copak nejdeme ke - ?"
"Jenom pojdte hezky se mnou," pravil.
Takže jsem cupital s ním, dál hlavní chodbou až ke schodišti a vyšli jsme dvě patra. Neměl jsem nejmenší ponětí, co se děje. Nenapadalo mi vůbec nic jiného, než že mě předešlého večera Stoon na té party poznal, že jsem ztratil Marianu, sotva jsem ji nalezl, a že nesmím o tunelu a o ostatních ani ceknout. Rozhodně nesmím.
Správní budova měla dvě patra, takže když jsme absolvovali ty dvoje schody, byli jsme nahoře. Nicméně jsme vyšli ještě po jednom schodišti výš. Bylo užší a temnější než předchozí a mě se začínalo zmocňovat při vši té hrůze a beznaději podivné zděšení, zvláště když pak Stoon vrazil nahoře na konci schodů do kovových nouzových dvířek a oba jsme vyšli na střechu.
Správce Gadmora už tam čekal, ve svrchníku, s rukama vraženýma hluboko do kapes. Fičel tu studený vítr, ale to nebyl ten jediný důvod, proč jsem se třásl.
Správce na mě vrhl otrávený pohled a řekl Stoonovi: "Hm, tak jste ho našel, jo?"
"Ano, pane správce."
Správce si mě nejdřív okamžik zpytavě měřil, zatímco já jsem se snažil uhodnout, proč máme hovořit o mé neoprávněné nepřítomnosti ve vězení právě na střeše správní budovy. Všiml jsem si, že v tom větru vypadají správcovy vlasy daleko řidčí a ubožejší, jak mu poletují v chomáčcích kolem kulaté pleši, a také jsem konstatoval, že působí, jako by se mnou sympatizoval daleko méně, než když mě viděl poprvé.
"No tak, Kundo, co můžete říct na svou obranu?" řekl bez umloutu.
"Nic, pane správce," odpověděl jsem.
Jeho pohled se rozběhl kamsi po střeše. "Takže vy jste na sebe pyšný, Kundo?"
"Já, pyšný, na sebe?" Za téchle okolností mi ta věta připadala neobyčejně podivná. Taky jsem se bezděčně podíval po střeše a v duchu jsem se snažil uhodnout, co tou otázkou myslel, když tu jsem si všiml, že do sněhu jsou vyryté nějaké čáry. Někdo jako by se na střeše ryl v tom sněhu, kterého tu bylo naváto asi na palec, a nohou po zemi kreslil všelijaké rovné a křivé čáry. Ty čáry a křivky jako by dávaly dohromady nějaký ornament, něco jako písmena, jako...
"Ježíšmarjá," vyjekl jsem.
Správce se na mě znovu pronikavě podíval. "To jste si skutečně myslel, že vám to projde?" zeptal se mě.
Z těch čar u mě nejbliž ve sněhu se skládala slova V LAPÁKU. V další řádce proti mě na střeše stálo DRŽÍ MĚ. A nejzazší řádka obsahovala slovo POMOC. "Já," zblekotal jsem a zavrtěl hlavou.
"Doufám, že to nehodláte zapírat, co?"
V duchu jsem si náhle jasně představil, jak by to asi vypadalo seshora z letadla, které by tudy náhodou přelétalo. Obrovitá písmena, vyrytá do sněhu na střeše budovy, volají do světa, který letí kolem, o pomoc, a docela logicky,

protože pisatele koneckonců v lapáku drží.

Takže to není kvůli té party. Stoon mě tedy nepoznal! Neztratil jsem Marianu!

Najednou jsem se začal zubit od ucha k uchu.

"Vám je to k smíchu, Kundo?"

Tak se mi ulevilo, že mi v tu chvíli bylo všechno ostatní úplně jedno. "No jo, pane správce," odpověděl jsem. "Je to fakt docela legrační, no! Dovedete si představit, že někdo tudy poletí v aeroplánu, koukne dolů -"

"Tak dost," štěkl správce. Začínal jím lomcovat vztek.

"Ať to udělal, kdo chtěl," pokračoval jsem a pořád jsem se usmíval na celé kolo, má smysl pro takový humor, jaký mi skutečně sedí."

"Udělal jste to vy, Kundo," zařval. "Nezapírejte to a nepřipravujte mě o můj drahocenný čas!"

Skutečně mi bylo všechno fuk. To hlavní na mě neprasklo a o nic jiného nešlo. "Koukejte se, já vám povím dvě věci, vážený pane správce," začal jsem od Adama, "a obě jsou svatá pravda. Za prvé tenhle nápis jsem nepsal, ani ten, co se našel v těch tabulkách. A za druhé se nejmenuju Kunde ani Kunda, ale Künde a je v tom umlaut, a tak se jmenuju od narození!"

"Nediskutujeme tady o vašem jméně, tady -"

"Tak už bychom ale himlhergot jednou měli," vybuchl jsem. Zíral na mě v němém údivu, zatímco Stoon si za mnou v tupém návalu rozhořčení a nevole nervózně přešlápl z nohy na nohu, ale já burácel dál: "Jmenuju se Künde, " opakoval jsem. "Není to nijak těžké vyslovit a klidně byste to svedl, jen kdybyste se o to chtěl pokusit. Jak by se vám líbilo, kdybych vám říkal správce Hadmoure, he?"

"Co?"

"Ano, jsem sice vězeň, ale pořád mám svoje jméno, a na jméno člověku nikdo -"

"Tedy vězeň zajisté jste," usykával správce. "Už jsem si začínal myslet, že jste na to zapomněl. Stoone, převeďte pana Kunda do cely v bloku s omezeným pohybem."

Samotka. Sklapl jsem pusku - poněkud pozdě. "

"Rozkaz, pane správce," zahlaholil Stoon. "Tak jdem, Kundo." Vyslovil to špatně.

Kapitola 28

Je velký rozdíl mezi samotou a samotkou. V té cele pro jednoho v normálním vězeňském bloku jsem měl dokonalou samotu a byl jsem tam svým způsobem docela šťastný. Ale teď jsem se ocitl v jiné cele, sice taky pro jednoho, ale téhle se mezi vězni říká samotka, a tam jsem se šťastný vůbec necítil. Neměl jsem nic na čtení, neměl jsem se na co dívat než na ty betonové zdi vězeňského bloku, neměl jsem co dělat a jen jsem mohl sedět na tvrdé kovové pryčně a meditovat o omylech svého minulého života. Zvláště pak svého nedávného života. A ze všeho nejvíc o oné události na té pitomé střeše.

Co se mnou dělají? Správce Gadmore mi při našem prvním setkání oznámil, že značně vybočuje ze své běžné rutiny, když mi poskytuje privilegia, jakých se nováčkům dostává skutečně jenom velice zřídka. Seberou mi ty výsady, protože jsem seřval chlapa na střeše správní budovy, která právě jemu říká pane? Seberou mi to zaměstnání v tělocvičně? Přijdu díky své blbosti, své nevymáchané hubě navždycky o tělocvičnu, o tunel a o Marianu a o všechno ostatní?

V samotce mě nechali přes sobotu a neděli, a když mě v pondělí vyvedli, bylo to jen na krátkou dobu. Měl se mnou totiž promluvit vězeňský psychiatr dr. Jules O. Steiner, chlap v ošuntělých hadrech s pořádným strništěm a s rameny pomoučenými závěsemi lupů. Nevypadal nijak zvlášť schopně ani inteligentně ani sympaticky, ale představoval pro mě jediné spojení, které jsem měl s takzvanými odpovědnými autoritami, a tak jsem se mu svěřil se vším o mém jméně a o těch kanadských žertících, o tom, jak tyhle dvě věci spolu souvisí a jak se potom všechno nešťastně spojilo dohromady a vyústilo v tom mém výbuchu na střeše. Vyslechl mě, položil mi pár otázek, udělal si několik poznámek, prozradil jen několik málo jakýchs takýchs reakcí a za hodinu mě odvedli zpátky na samotku, kde jsem měl strávit další dva dny.

Ve středu odpoledne mě vyvedli znovu - připadal jsem si, jako když se peče masový piroh a nervózní kuchařka jej každou chvíli vytahuje z trouby - ale v tomhle případě si mě vytáhl Stoon a znovu mě eskortoval do správní budovy. Tentokrát nikoli na střechu, šli jsme přímo k správci do kanceláře, kde jsme zastihli Gadmora na jeho obvyklém místě za stolem. Četl si v mých materiálech, které od mé první návštěvy očividně nakynuly.

"Pane správce," začal jsem, než on ze sebe vypravil jediné slovo, "chtěl bych se omluvit za svou -"

"To je v pořádku, Künde," řekl. Vyslovil to správně! Bez ironie, bez poťouchlosti, aniž se mu to muselo připomínat, vyslovil to správně! S přehlasováním u. A když se na mě podíval, viděl jsem, že zase zaujal sympatizující stanovisko.

"Právě jsem si četl zprávu doktora Steinera," oznámil mi. "Myslím, že vás teď chápou podstatně lépe, Künde." To je už podruhé!

"Ano, pane správce," koktal jsem. Mohu se snad odvážit doufat?

Sklonil hlavu, a zatímco studoval zprávu, předvedl se mi zase s tím svým lívancem na hlavě. "Tady čtu," pokračoval, "že stále popíráte, že byste měl co společného s tou záležitostí na střeše."

"S tím nápisem? Ano, to je pravda, pane správce, neudělal jsem to."

"Dostal jsem také hlášení," pokračoval a poklepal přitom na další arch papíru, "v kterém se uvádí, že jste byl celou noc zamčen v tělocvičně."

"To jsem byl, pane správce," přisvědčoval jsem dychtivě. Stoonova přítomnost za mými zády mi působila muka, ale nicméně jsem se k správci upnul jako ke spáse. "Byl jsem tam celou noc," ujišťoval jsem ho.

"No zatím nemůžeme dokázat opak." Ťuk, ťuk, opět usilovně přemýšlel a bubnoval prsty na své materiály. "Čtu tady," řekl, "že ale přiznáváte několik jiných asociálních akcí od té doby, co jste sem přibyl."

"S tím jsem ale naprosto skoncoval, pane správce," hájil jsem se. "Totiž - totiž ono to nějakou chvíli trvalo, než jsem se toho zbavil. Jenže teď už jsem s tím definitivně skoncoval."

"Áááno. Hmmm." Ťuk, ťuk.

Je to v suchu? Vyvážnu bez přelámaných žeber? Najednou jsem zjistil, že se nad správcem nakláním v hrozně nebezpečném úhlu a že snad musím každou chvíli přepadnout k němu na stůl. Ne, ne, to by mi rozhodně neposloužilo. Násilím jsem se napřimil, přešlápl a čekal.

Ťuk, ťuk.

Vzdychl. Zase předvedl to svoje číslo se švidráním a jakýmsi čtením z mé tváře. "Hrozně rád bych věděl," pravil, "proč tak úsporně popíráte tuhle jedinou věc."

"Protože jsem to skutečně neudělal, pane správce," odpověděl jsem. "Namouduši jsem to neudělal. Řekl bych vám to, kdybych to měl na svědomí."

"Je dokonce možné," řečnil zvolna, "i když proti tomu svědčí všechny průkazné okolnosti, že třeba skutečně říkáte pravdu."

Naděje se ve mně rozletěla vzhůru jako pták s široce rozpjatými křídly a vznesla se vysoko nad vrcholky pochyb a zoufalství.

"Ale -"

Pták strnul a zakolísal. K zemi se snášelo několik per. Chystá se snad protiletická palba?

"- jenže já pořád nejsem úplně přesvědčen," mlel správce dál svou, "- navíc když uvážím, jak jste onehdy dopoledne vybuchl!"

"Pane správce, já toho skutečně -"

"Ano, to vám rád věřím. A zároveň taky v tomto ohledu daleko líp všechno chápu, od té chvíle, co jste si popovídal s doktorem Steinerem."

"Ano, pane správce."

"Niměně se to stalo!" Ťuk, ťuk. "Já vám povím, co udělám, Künde."

V tu chvíli jsem jeho správnou výslovnost téměř nevnímal. Znovu jsem se nakláněl, div jsem nepřepadl. "Ano, pane správce?"

"Koukám, že nemáte nikoho v cele," pokračoval. "Já k vám strčím chlapíka, který vám bude - aspoň pevně doufám - výborným příkladem. Jmenuje se Butler a -"

Vyhrkl jsem: "Andyho Butlera, pane správce?" Mávl jsem rukou ven do zahrady: "Toho zahradníka?"

"Přesně toho," přikývl. "Vy ho znáte?"

"Představil nás Peter Corse, ten, co se mnou byl na začátku v cele," vysvětloval jsem.

"Výborně," liboval si. "Andy Butler je v této nápravné instituci již dlouho. Zná zdejší život skrz naskrz a v tom se mu snad nikdo nevyrovná. Poslouchejte, co vám bude povídat, sledujte ho, snažte se být jako on a věřte mi, Künde, že se z vás stane o moc lepší člověk."

"Ano, pane správce," přitakal jsem. "A děkuju vám, pane správce." Takový chlápek v cele, to není zlé. Andy Butler je starý dobrák, ten nebude dělat žádné trable.

Avšak správce hodlal ještě pokračovat, a to jsem ihned věděl, že pták naděje vzlétl předčasně a že onen nový chlapík v cele nebude rozhodně ta nejhorší zpráva dne. "A abyste mohl blahodárného vlivu Butlerovy společnosti začít využívat ihned, rozhodl jsem se odejmout vám na dva týdny všechny výsady. To znamená, že nebudete pracovat v tělocvičně a zároveň se vám odnímají výsady vyplývající z přidělených pracovních úkolů."

Dva týdny. Vánoce a silvestr. (Teprve později mi došlo, že i v tomhle mraku je stříbrný paprsek naděje: tyhle dva týdny mi pomohou bezpečně se vyhnout znovu naplánované bankovní loupeži.) Dva týdny bez Mariany, pryč od všeho toho světa venku.

No ale co! Čtrnáct dní není věčnost. Taky to přežiju. "Ano, pane správce," řekl jsem. Potom mě však napadla příšerná myšlenka a vyhrkl jsem: "Pane správce, prosím vás, po těch dvou týdnech, budu se moct vrátit do tělocvičny?"

"O tom rozhodneme až potom," pravil.

Pták naděje padal mrtev k zemi, a když mi dopadl až někam do žaludku, byl těžký jako cent a studený jako led. "Ano, pane správce," zblekotal jsem.

"No jo, Künde," pravil správce, "to by bylo všecko." Již se chystal pohodit mé materiály mezi vyřízené denní spisy.

"Pane správce," vyhrkl jsem z jakéhosi vnitřního přetlaku.

Zadržel ruku s mými materiály a podíval se na mě. Z jeho očí na mě hledělo slabé podráždění: "Ano?"

"Pane správce, já -" vši mocí jsem se snažil co nejlíp formulovat slova do věty, abych to ze sebe nějak vymáčkl. "Totiž ve vězení jsou lidi," pumpoval jsem ze sebe, "kterým jsem, ehm, tedy jako taky prováděl ty žertíky, když jsem prvně přišel. Kdyby se to na mě tihle lidé nějak domáklí, pane správce, nechci vůbec pomyslet, co by mi udělali."

"Na to jste měl pamatovat tehdy, usykl. V tomhle bodu se mnou neprojevil ani trochu sympatií."

"Pane správce, víte, to bylo pořád ještě z takového toho vnitřního nutkání," pravil jsem. "A to už teď vůbec nepociťuju, jsem úplně vyléčený, však to sám určitě uvidíte. Ale jestli se to na mě ostatní trestanci dovědí, pane správce, jestli zjistí, co jsem to prováděl, jsou mezi nimi jednotlivci, kteří by mě za to možná mohli i zabít."

Konečně jsem upoutal jeho pozornost. Položil moje materiály znovu na stůl, nikoli mezi odložené spisy. "Hmmm," zamručel.

Pokračoval jsem: "Pane správce, kdyby to šlo třeba udělat tak, že se vůbec nebudete zmiňovat, proč mě trestáte, totiž mám na mysli tu zprávu na střeše, slibuji vám, že toho nebudete litovat."

Zašilhal na mě. "A co navrhuje?"

"Jiný důvod trestu, pane správce," řekl jsem. "Kdybychom to hnali spíš jenom po té linii porušení poslušnosti, bez té další záležitosti, kterou jsem ostatně stejně neudělal, ale kdybychom to prostě mohli vynechat, a..." zhasl jsem, úplně vyčerpan.

"Mmhmm. Aha!" Začal o tom přemýšlet tak usilovně, že dokonce zapomněl ťukat na stůl. Pak se náhle rozhodl a přikývl. "Je to opodstatněná žádost," pravil. "Jestliže jste skutečně těch kanadských žertíků nechal!"

"Pane správce, namouduši nechal!"

"Tak se o ničem nebudeme zmiňovat," rozhodl. "Aspoň ne po ty příští dva týdny."

"Děkuju vám, pane správce," vyjekl jsem. "Éééhmm -"

"Ano? Máte ještě něco?"

Nebyl jsem si jist, kolik toho ví o důvěrnické vězeňské subkultuře. Opatrně jsem začal: "Pane správce, totiž to by taky znamenalo, že důvěrníci z řad vězňů, prostě všichni trestanci, co pracují u vás v kanceláři nebo -"

"Ano, to jsem pochopil, Künde," řekl a usmál se na mě k mému překvapení velice přímým a nezáludným úsměvem.

"Skutečně dobře vím, co se děje v mém vězení," podotkl.

Hm, jak se to vezme, ano i ne, pomyslel jsem si. "Děkuji vám, pane správce," řekl jsem hodně hlasitě.

Kapitola 29

Andy Butler měl pro mě skutečné pochopení, ale aby ho měl, musel jsem se mu nejdřív svěřit s velkou částí pravdy: hlavně mě povědět o těch žertících, co jsem natopil po vězení, aby pochopil, proč je správce Gadmore tak hluboce přesvědčen, že právě já jsem původcem oněch poselství na téma volání o pomoc. "Neměl jsem nejmenší potuchy, že právě ty bys dělal něco takového," sděloval mi udiveně. V té jeho dobrácké tváři se zračila směsice soucitu a humoru. Docela chápal legrační stránku celé záležitosti, zaplať za to pámbu, a bylo to dokonce víc, než jsem mohl v daném okamžiku dokázat sám.

Snažně jsem ho však prosil: "Viš, Andy, budeš si to muset nechat absolutně jenom pro sebe. Prosím tě! Kdyby se to někteří ti chlapi dověděli -"

"Ani nemuknu," ujišťoval mě Andy. "Tutovka."

"Díky, Andy, moc děkuju." Jenom se mi zdálo, že se věci zaplétají víc než zdrávo. Začínalo tu být příliš mnoho tajemství a příliš mnoho lidí vědělo od každého kousek. Stačí, aby někomu jednou jedinkrát při obyčejném hovoru ve vězení nebo venku něco ujelo, a celá věc bouchne a letí až do oblak.

Mí přátelé v tělocvičně se mnou taky jak náleží cítili. "To aby ti buchta zatím ztvrdla, chudáku!" dal se slyšet Phil.

Požádal jsem Maxe, zdali by nevzkázal Marianě Jamesové, že za ní čtrnáct dní nepřijdu, a Max slíbil, že jí to vyřídí.

Samozřejmě jsem musel při téhle žádosti kápnout božskou a říci mu, že o nás Mariana všechno ví - což bylo zase další tajemství a zas se to všechno drobilo dál, zas nové osobě jsem musel věřit, že si všechno nechá pouze pro sebe. Max by rozhodně neměl prozrazovat Philovi a ostatním, že jsem někomu zvenčí zjevil tajemství své vězeňské podstaty.

Panebože, jak to začíná být všechno hrozně složité!

Max se samozřejmě nejdřív našel, když jsem mu řekl, že jsem Marianě prozradil i jeho tajemství, ale když jsem mu vysvětlil, že se na tom večírku objevil Stoon, souhlasil se mnou a uznal, že mi nic jiného nezbyvalo. Sám neměl tu čest vyskytnout se někde poblíž Stoona, protože taky neměl tu čest pobýt moc na večírku. Když totiž konečně sešli s Janetou z ložnice dolů, většina hostů už dávno odešla.

Takže tak. Prostě jsem měl teď haldu tajemství, z nichž jednotlivé porce sdíleli moje matka, sedm uživatelů tunelu (se zvláštní dávkou pro Maxe), Andy Butler, správce Gadmore, Fred Stoon a Mariana Jamesová. Stačí, když některý z nich vybreptne jedno jediné neopatrné slovo a celá chatrná budova na písku se mi zřítí na chrbát a bude to přesně, jako když Oliveru Hardymu na hlavu padají cihly a on si zatím sedí v krbu a zcela rezignuje na svůj osud.

Když jsem skončil jednání se správcem a domluvil se s Andym Butlerem i s Maxem, strávil jsem zbytek středy ve strachu o ten domeček z karet, který jsem si postavil, a snažil jsem se vymyslet, jak ho aspoň trochu podepřít. Celou středeční noc se mi pak hlavou honily sny plné propadajících se podlah, trávnicků, židlí, nástupišť a letadel, jež se podě mnou rozestupovaly a já se řítí do hlubin. Po té noci plné samého propadání jsem byl ráno strašlivě vyjukaný a jen taktak, že jsem nevyžbleptl nějaké neopatrné slovo. A měl bych to odbyto.

Pak do toho všeho však vstoupil Andy a přišel na mě s takovou ztřeštěností, která mi však více méně zachránila život. Dělal už tradičně ve Stoneveltu o vánocích dědu Mráze v divadelním představení, které každoročně pořádá vězeňský divadelní kroužek, nazvaný spíše toužebně než fakticky Cestující divadelní společnost. V CDS, zvané jejími členy Cédeska nebo prostě Deska, měli sólo hlavně přihlížící hošáci a divadelní kroužek uváděl ročně takových pět šest her, valnou většinou komedie. Jejich verze Stalag 17, v které nebyla jediná ženská role, dosahovala vskutku ojedinělé účinnosti, jaké by se v jiných podmínkách asi sotva docílilo, a inscenace hry Ženy se prostě musela vidět, aby tomu člověk byl schopen vůbec uvěřit.

No nic, druhý den měl být Štědrý večer, byl to pátek, a Andy mě poprosil, jestli bych mu nepomohl s kostýmem a dekoracemi. Byl jsem vděčný za všechno, co mě mohlo aspoň na chvíli odvést od chmurných myšlenek na tu povážlivě se scvrkávající ledovou kru, na níž jsem stál. A tak jsem se do toho představení pustil s plnou vervou a stal se ze mě něco jako kulísák a inspicient v jedné osobě, což lidi z Desky nesmírně udivilo a většina z nich z toho byla šťastím téměř bez sebe. V jednom kuse mi vykládali, jak vždycky trpí v zákulisí nedostatkem pomocného personálu, a kdybych prý se rozhodl dělat ve vězení kariéru co kulísák, že by mě přijali s otevřenou náručí. Jsem přesvědčen, že mnozí z nich to mysleli víc než doslova! Nicméně jsem všem poděkoval a slíbil, že si to rozmyslím.

Jenomže teď jsem musel přemýšlet především o svém vlastním životě. Správce Gadmore byl buď nesmírně prozíravý, anebo měl prostě šťastnou ruku, když mě upíchl k Andymu Butlerovi. Poslouchal jsem ho, hovořil jsem s ním, pozoroval, jak vychází s lidmi kolem, a skutečně jsem si prvně v životě začal uvědomovat, že je možné brát život ve smyslu spolupráce a přátelství s ostatními lidskými bytostmi, a ne jako neustálou honičku na kolty anebo nepřetržitě vymýšlení nějakých záluďných partyzánských operací.

Byl přece tak milý! Tenhle výraz zní vždycky trochu lacině, ale fakticky to bylo moc fajn, být v jeho blízkosti. V knížkách a ve filmech říká ty nejdůležitější a nejvtipnější sentence vždycky ďábel a zloduch, a skutečně Andy toho neměl moc zvlášť pozoruhodně vtipného, co by řekl, ale když mluvil, tak lidi kolem se prostě usmívali! A co chcete víc? Rozveseloval už svou přítomností, a i když si všechny takhle zpracoval, nesnažil se jim pak nic násilím nalévat do hlavy.

A co teprve když přišly vánoce: jako děda Mráz byl Andy dokonalý! Ta role mu seděla jako ušitá, počínaje těmi jeho kulatými tvářemi a oblým bříškem až po ty jeho bělostné vlasy a rudý nos. A když pronášel svůj text, hlubším a sonornějším hlasem, než mluvil obvykle, rozléhalo se jeho "ho-ho-ho" široko daleko, až se všechno chvělo.

Trošku jsme spolu mluvili už v pátek odpoledne, o přestávkách během různých průtahů s generálkou, a já se mu svěřil se svým dojmem, že jsem celý život dělal všechno nějak ne právě z té nejakorátnější strany. "Taky jsem býval takový," kývl a při vzpomínce se usmál. "Moje pravice nikdy nevěděla, co dělá levice. Když jsem prvně zasadil kytky a vůbec všelijaký ty prkotinky na takový malý zahrádce, vytahal jsem to do poslední mrtvé ze země, sotva to kapku povyroستlo." "Proč?"

Pokrčil rameny a usmál se širokým prosluněným úsměvem. "V tom se totiž tehdy projevoval můj smysl pro humor," řekl.

Tak úplně jsem to nepochopil, ale na druhou stranu jsem jasně cítil, že můj vlastní humor by spoustu lidí pořádně vyvedl z míry, a tak jsem celou věc nijak dál nerozvíjel.

Tohle byla moje první zkušenost ze světa divadla a zjistil jsem, že to je všechno velice zajímavé a vzrušující. Byla za potřeby neuvěřitelná spousta běhání, ječení, nadávání, kvílení, skákání, zmatků a šilenství, aby se mohl vpředu uskutečnit jediný tichý okamžik. A i když už představení běželo a mudrci například kráčeli v průvodu, lidé vzadu, skryti před zraky publika, vzrušeně šeptali, těkali, spěchali, gestikulovali a rvali si vlasy - a to všechno s takovým elánem, že když došel jeden z vracejících se tří mudrců za scénu, zeptal se značně zvýšeným hlasem, jestli si panstvo myslí, že on tam před těmi lidmi může předvádět nějaké opravdické kumšt, když je za scénou ale takovej kravál. Pro hluk jsem neslyšel, jestli vůbec dostal nějakou kloudnou odpověď.

Představení se skládalo ze série tableaux, živých obrazů na téma "smysl vánoc", v nichž se tu a tam zakoketovalo s židovskou chanukou pro potěchu židovských trestanců a tu a tam se do toho zamíchala poněkud matoucí narážka na islám, kvůli těm výjimečným černým muslimům, kteří se náhodou dopustili té frivolnosti, že sem přišli. Ve skutečnosti to však nebyly opravdové tableaux, jak mi po svém výstupu vysvětloval jeden z pasáček, co o svaté noci bděli. "V takovém tábló," pravil, "tam jenom takhle stojíš a jako se nehejbáš, víš?" Předváděl mi to pózou, která připomínala spíš fešnou modelku než vánočního pastýře. "Chápeš, jó, něco jako takovej živej vobrázek, jjo?" pokračoval. "A přitom je tam takovej jako když živej vyprávěč a ten něco nahlas předčítá, aby jako publikum vědělo, o co kráčí, víš. No a my děláme něco malinko jinýho, víš, takový jako když hejbací tábló. My tam jako když přijdem a zasej vodějdem a vobčas kapku něco naznačíme pohybem, tak například já tam ukážu prstem na hvězdu na východě - viděls tendle vejstupek? - ale nic při tom neříkáme. Teda s výjimkou Jéžíška, samozřejmě!"

Samozřejmě! Totiž na vyplnění toho ticha se používal tradiční vyprávěč a ten četl jakýsi komentář o smyslu vánoc, který rukou společnou a nerozdílnou sepsali tři členové redakce stoneveltského vězeňského časopisu Peřej.

Vyprávěčem byl někdejší člen mafie, prý kdysi velké zvíře u této organizace, chlap, který měl nádherný baryton. Když zahlasil "I vyšli jsou ze země egyptské," přímo jste to viděli! Totiž míním tím ještě něco navíc, než co jste pozorovali na scéně prostřednictvím tableau.

Podívaná to byla docela zajímavá, aspoň ze zákulisí. S kostýmy a vůbec s výpravou si zúčastnění dali skutečně velikou práci a všichni brali všechno smrtelně vážně. Myslel jsem si, že chlapík, co dělá Marii, je úplná bomba, i když možná poněkud příliš dekorativní, a kolem Josefa se vznášelo cosi dokonale nedomrlého a nevýrazného, prostě přesně to, co se výborně hodí k té jeho exemplární a naprosto pasívní noumovitosti.

Ale hvězda večera byl Andy Butler, který rozverně přikvačil ve svém ježiškovském hábitu a rozvinul roli papíru se seznamem darů, jež prý později večer, jak oznámil, nadělí vězňům do punčochy. Všechno to byly místně zahrocené legrácky, narážející na známé osobnosti zdejšího kriminálu, ať už z řad trestanců nebo vězeňské správy. Tak například o správcově poskokovi byli přesvědčeni, že právě on prozrazuje všelijaké tajné plány a pikle mezi vězni, a tomu tedy dali jako dárek zpívajícího kanárka. A jeden krajně prosvihnutý hoch z přihrátkého bratrstva dostal předplatné na časopis Rodinný krb. Byl tu taky jeden odsouzený vrah, který strávil posledních deset nebo dvanáct let pouze tím, že střídavě odcházel mezi čekatele na popravu a zas se vracel, podle toho, jak se znovu uzákoňoval trest smrti nebo se opět rušil.

Tomuhle chlapíkovi dali věčné kuličkové pero se zárukou, že snad vydrží celý život. Obecenstvo to všechno s nesmírným gustem zhlitlo a válelo se přitom smíchy. Jenom jedinkrát přišel Andy s něčím, co přítomným nemohlo dojít a co nemohli náležitě ocenit. "A pro Petera Corse," oznamoval Andy v tu chvíli, "zbrusu novou protézu." Mezi diváky mohli být tak nejvýš tři lidé, včetně mě, kteří narážku pochopili, a nikomu z nás nepřípadla zvlášť legrační. Mě dokonce velice dojalo, že si Andy v tomhle okamžiku plném pohody vzpomněl na svého nešťastného přítele. Vybavil jsem si, jak jsem tehdy Peterovi dolní protézu schoval, a při té myšlence mnou projela podivná bolest. To jsem byl ale chlap špatná!

Kapitola 30

Druhý den byl Štědrý večer. Pro mě začal v tak smutné náladě a v pocitu takového ponížení, že jsem se téměř pokusil svázat sám sobě tkaničky u bot.

A nespělo to vůbec k lepšímu. Štědrý den v kriminále je smutný už sám o sobě, a já neměl do čeho píchnout a navíc jsem musel litovat sám sebe, kdykoli jsem se jenom na chvíli byl s to odpoutat od onoho pocitu nenávisti vůči své osobě. A k tomu jsem prosím všude kolem viděl tváře stejně stažené a mrzuté. Prostě balada!

Pak se odpoledne objevil Bob Dombey a nesl mi dva dárky. Jeho žena Alice, ta čtenářka, s kterou jsem ještě neměl tu čest se seznámit, chystala pro kluky štedrovečerní večeři, které jsem se samozřejmě nemohl účastnit, a tak mi Bob propašoval do cely kus ovocného dortu. To mě sice povzbudilo, ale zároveň zase sklíčilo. Pak mi dal Bob dárek přímo od Alice, výtisk Mailerových Armád noci. No ne, ta ženská je skutečně nějaká čtenářka!

Takže zbytek dne jsem strávil ponořen do stylu, v němž se snoubí šperkovací umění Henryho Jamese s hovorovostí Rockyho Graziana, až se pak objevil Max s dopisem a dalším dárkem, obojím od Mariany. V dopise stálo, že na mě počká, až se vrátím z vězení, což myslím bylo za daných okolností poněkud legrační, dárek byla další kniha: Vězeňský deník Ho Či Mina. Za těch okolností to byl dárek taktéž svérázný, a počtl jsem si ještě líp než v Mailerovi. Jenomže to bylo příliš krátké.

Ale to nejlepší mělo teprv přijít. Když jsem šel k štedrovečerní večeři v jídelně - zatím jsem už spolykal dort od Alice Dombeyové a v duchu jsem si s nelibostí uvědomoval, o co všechno večer přijdu - přidal se ke mně Phil a cestou mi povídá: "Hele, tohle všechno, co ti napařili, ti vodpárou až pátého ledna."

"Vím."

"Poslyš, Harry, doufám, že nám to nebudeš zazlívát, ale my na to jdeme bez tebe."

V tu chvíli jsem nebyl s to myslet na nic jiného než na večeři u Alice Dombeyové. "No jistě," odpověděl jsem.

"Svoje dostaneš, neboj," pokračoval, "jako bys byl s námi."

Copak mi sem chtějí propašovat kompletní večeři? "To nemusíte," řekl jsem.

"Chlape, přece nezahodíš balík," divil se Phil. "Když někomu spadne do kapsy padesát šedesát papírů, přece si nemůže dovolit říct ne!"

Padesát, šedesát tisíc... Aha, loupež! "Jo táák!" řekl jsem "Ta banka!"

"Kristepane, neví!"

Sklonil jsem hlavu a rozhlížel se po dvoře. "Já jsem myslel, že mluvíš o večeři," přiznal jsem se.

"Cože jsi myslel?"

"To je fuk. Takže vy tu banku uděláte beze mě, jo?"

"Příští čtvrtek. Je to skutečně hrozná škoda, že do toho nemůžeš s náma, ale už to nechcem zdržovat."

"Hm, kapku tvrdý," řekl jsem chlapsky. "Chtěl jsem skutečně být při tom."

"Já vím. Ale svůj díl dostaneš, takže si s tím nedělej hlavu."

"To je od vás, kluci, moc hezký," řekl jsem.

"Ale houby! Hele, ještě se uvidíme, Harry."

"Jo, ještě se uvidíme, Phile."

Štedrovečerní večeře v jídelně smrděla. Při každém soustu jsem se však blaženě usmíval.

Kapitola 31

Ve čtvrtek jsem prožíval dokonalý nervák. Odpoledne měli jít kluci na tu banku, a teď když jsem se akce nemusel zúčastnit, cítil jsem se jaksi provinilý. Dovedete si to představit? Cítil se provinilý proto, že člověk nemusí jít loupit banku!

Ale co když je chytí? Do smrti budu mít pocit, že právě moje nepřítomnost způsobila ten nepatrný rozdíl: jedna pistole navíc, jedna další volná ruka, pár očí, ano, to všechno by určitě muselo přispět spíš k úspěchu než k fiasku. Lhal jsem těm lidem, napaloval jsem je, prováděl jsem jim kanadské žertíky, a teď když skutečně o něco jde, nechávám je na holičkách. A oni mi ještě z toho všeho chtějí nechat můj podíl, jako kdybych do toho byl šel s nimi.

Je to fantastická parta, říkal jsem si celý den a úplně jsem zapomněl, kolikrát jsem si připomínal, že mě od násilné smrti přímo z jejich rukou dělí jen jeden jediný drobný náhodný objev. A vlastně jsem úplně zapomněl, že tohle nebezpečí násilné smrti z jejich rukou stále ještě trvá. Fantastická parta, mlel jsem si v duchu pořád dál. Teda moc bych jim přál, aby je nechytili, fakt!

Nechytili. Phil přišel kolem osmé za mnou do cely a vypadal tak otráveně, jako by zase musel čichat nějaké smradlavé bombičky. V cele byl i Andy, seděl na druhé pryčně a Phil tedy na mě jen výmluvně kývl a řekl: "Hele, Harry, nechtl by ses kapku projít?"

Jelikož mi v současné době byly odňaty veškeré výsady, rozsah mé procházky znamenal přejít nahoru dolů po chodbě před celou, ale nicméně i takovou procházku jsme podnikli. Z výrazu Philovy tváře jsem jasně uhodl, že zprávy budou špatné. Otázka byla jenom jak špatné! Došlo ke střelbě? Jsou někteří kluci mrtví? Podařilo se jim utéct, ale bez peněz? Nebo netýkala se ta špatná zpráva přímo mě osobně, což znamenalo: nedomákl se Phil některých věcí, které se o mně neměl nikdy dovědět?

Když jsem s ním vyšel na chodbu a když jsme začali přecházet nahoru dolů, zmocňovala se mě šílená nervozita. Phil ani nemukal, a když jsem se kradmo podíval po jeho profilu, vypadal nesmírně otráveně. Takže nakonec jsem musel ticho prolomit sám a zeptat se: "Šlo všechno hladce?"

"Ne."

"Trable v bance?" Jako bych měl v krku knedlík, ale možná že to bylo srdce.

"Jo, dalo by se tomu říkat trable," přikývl. Zastavil se a podíval se na mě úplně otupělým pohledem: "Měli večírek."

"Cože měli?"

"Ne, oni prosím v podniku nemůžou mít mejdan o Štědrém večeru jako všichni normální lidi," řekl. "Minulý týden, jako všude jinde. Oni to musí mít jako z udělání na Silvestra."

"Mejdan?" podivil jsem se, "a v bance?"

"Jo, v celé té pitomé bance!" hořekoval. "Přijdou tři hodiny, voni vylejou všechny kunčofty, zamknou si dveře, vyvalejí chlast, pustějí gramec a už to frčí."

"To mě podrž," podivil jsem se. "To je skoro stejná směla jako ty smradlavý bombičky."

"Daleko horší než ty zatracený blbý bombičky!" lamentoval Phil. "Když k bance dorazil Joe s dodávkou od těch psacích strojů, neměl tuchy, co se tam děje. My všichni ti sedíme jako zařezaní v té restauraci naproti, čekáme na kafe a koukáme, co se tam mele, ale on tam přijede, zapíchne se u chodníku přímo před tou blbárnou a vůbec si nevšimne, že tam něco nehraje. Vytáhne z dodávky psací stroj, jde tam, zaklepe na dveře a dlouho nic až mu přijde otevřít nějaká sekretářka a má na hlavě portýrskou čepici, takže teprve teďko mu dojde, že se tam v té vodporné pitomé blbě díře nejspíš něco děje."

Phil měl vskutku obdivuhodnou a nevyčerpatelnou schopnost vyjadřovat odpor. Pln obdivu k jeho výkonu, zeptal jsem se: "A co udělal?"

"Co mohl udělat? Velký kulový! Strčil jí ten psací stroj. Takže teďko musíme pro příště klofnout tu zas - zatracenou mašinu znovu!"

Pro příště.

"Ááá!" vyrazil jsem.

"Má to jenom jednu dobrou stránku," pokračoval, "že tou dobou už budeš moct zase s náma."

"No jo, to jo," zahalasil jsem co možná nejnadšeněji.

"No nic, já myslel, že bys to rád věděl," dodával. Podíval se na hodinky: "Víš, musím vymáznout, rozdávám si to dneska s Maxem v kuželkách. Možná že se dám k němu do té jejich ligy."

"To by bylo fajn," zablekotal jsem. Takže příště. Zkusí to znovu. A já do toho budu moci zase jít s nimi.

Phil už byl na odchodu, ale ještě se v chodbě zastavil a ohlédl se na mě. Pořád vypadal nesmírně otráveně. "Někdy si ti myslím, že nebesa samy nechtějí, abychom tu banku udělali!"

Kapitola 32

Ve středu pátého ledna těsně po jedenácté pro mě do cely přišel Fred Stoon a odvedl mě znovu do kanceláře ke správci Gadmorovi. Správce byl zřejmě dobře naložen, choval se přívětivě a prohlásil, že je potěšen mým dosavadním vývojem.

"Choval jste se moc pěkně, Künde," řekl. Vyslovit mé jméno správně se mu již stalo naprostou samozřejmostí.

Děkuji vám za uznání, pane správce," prohlásil jsem. "Byl bych rád, abyste věděl, jak velice si vážím všeho, co jste pro mě udělal."

"Vy jste zajímavý případ," řekl. "Budu k vám v tom smyslu naprosto otevřený. S Andym Butlerem vycházíte dobře, vidíte!"

"Je to vynikající chlap, pane správce," řekl jsem.

"Když budete chtít," pokračoval, "tak vás na jaře přeložím z tělocvičny k Andymu, budete mu dělat pomocníka tady v zahradě."

Žaludek se mi stáhl a sevřel, asi jako se na noc zavírá kytička, ale věděl jsem moc dobře, že si nemohu dovolit nic jiného než projevit radost. "Mnohokrát děkuju, pane správce," řekl jsem. "To by určitě bylo něco báječného."

"Je to skoro, jako byste byl úplně z vězení," otočil se v úsměvném zalíbení do zahrady, která, jak se praví v poezii, se právě tou dobou halila do bílého hávu. Tedy přesně řečeno do hávu popelavě šedého, neboť komín věžeňské spalovny nebyl dosud vylepšen natolik, aby odpovídal normám spadu popílku.

"To je - jistě - é, velice krásné, pane správce," dostával jsem s námahou ze sebe. Kruci, že jsem si neodpustil to zaváhání. Mohl jsem pouze doufat, že si toho nevšiml.

Zřejmě to skutečně nepostřehl. Otočil se znovu ke mně, stále s tím žoviálním úsměvem na tváři a pravil: "Ale to je až otázka jara. A závisí to na tom, jestli si budete vést tak zdárně jako doposud, a já doufám, že budete."

"Děkuju vám, pane správce."

"Pro tuhle chvíli vás opět přiděluji zpátky na práci do tělocvičny."

"Moc vám děkuju, pane správce."

"To je všechno, Künde," řekl. "Tak zlomte vaz."

"Děkuju vám, pane správce," opakoval jsem a otočil se ke dveřím.

Za mými zády správce ještě mírným hlasem podotkl: "A doufám, že už nikdy neuvidím žádné ty nápisy, co říkáte?"

Binn-ng! Otočil jsem se a prohlásil: "Pane správce, na mou čest, to nedělám já!"

"No ale, vidíte, že už další nebudou," pokračoval.

Upřímně, ale s hrůzou v hlase jsem řekl: "Doufám, že nebudou, pane správce."

"Oba doufáme, Künde," a z jeho úsměvu se na mě - pokud to není příliš absurdní tvrzení - cenily zuby.

"Ano, pane správce," přikývl jsem a odešel. Kráčel jsem přes dvůr k tělocvičně a přežvykoval obě ty nové starosti, které jsem mohl v tu chvíli přihodit ke staré kupě dalších, jež mi dělaly těžkou hlavu. Postup ze zaměstnání v tělocvičně

na práci v zahradě by mě určitě téměř odrovnal, o tom myslím nemůže být pochyb. A to se prosím mohou kdykoli objevit ty pitomé nápisy "Pomoc!" a ty mě pak odrovnají ještě dřív. Jestliže nejsou mým dílem, což opravdu nejsou, pak nemohu nijak ovlivnit skutečnost, jestli se objeví, nebo neobjeví. Nemám nejmenší ponětí, zda a kdy na mě tahle sekýra může dopadnout.

Hořké sousto. Recesista se octne v situaci, v jaké sám poznává hrůzy a úděsné předtuchy oběti. To je věc!

V jedné ze svých básní ve svém deníku z vězení praví Ho: "Takže vidíte, že život není vůbec lehký. A přítomnost se ježí nesnáze." "

Ale člověk se taky pořád nevydrží třást kvůli nějakým těžkostem, zvlášť když aspoň na chvíli mají události hladší průběh. Na všechny své starosti jsem dokonale zapomněl, když jsem čtyři hodiny nato vstoupil do Marianina bytu, pak do její postele a posléze do ní, přesně v tomto pořádku. Kam se v tu chvíli mé trable poděly!

"Myslela jsem si, že na mě třeba zapomeneš," uculovala se.

"Cha, cha," zasmál jsem se.

Kapitola 33

Alice Dombeyová potřebovala k životu kulturu stejně nutně, jako reakční Sdružení Johna Birche potřebuje pro náplň své vegetace "bezbožný" komunismus. Kultura byla esencí jejího života a dávala mu smysl. Buclatá matróna, čist'oučká a úpravná jako zepelín, byla na hony vzdálená tomu, co jsem si představoval pod pojmem manželky toho lasičkovitého Boba Dombeyho, což neovlivnil ani onen ovocný dort a knížka. Ani ne během jedné hodiny poté, co jsme se seznámili, mi stačila sdělit, že odebírá další desítku vybraných literárních časopisů, že si schovává stará čísla sobotní přílohy New York Times Umění a volný čas, že si ty reprodukuje a kopie obrázků rozvěšené po stěnách nakoupila při svých návštěvách Stálé výstavy umění v Greenwich Village, že jezdí do míst jako Albany a Buffalo a tam že tráví drahý čas v muzeích a taky že vyčmouchala jistý Klub pondělnic, sdružení místních dam stejného založení, které se schází v pondělí: samozřejmě se k nim dala. "Pomáhá nám to "držet krok" s běžnými událostmi," vysvětlovala mi, usmívajíc se při tom, jako když utíkají bublinky z flásky šampaňského, a zdůrazňujíc svým bzučivým hlasem neviditelné uvozovky.

Mariana ji přímo milovala. Obě ženské spolu vycházely od samého začátku úplně nádherně: Mariana spolkla s roztomilou samozřejmostí všechno, co jí Alice naservírovala, a Alice se na oplátku chovala k Marianě s "velkorysou tolerancí" (jak by to byla asi nepochybně sama formulovala). Obě si navzájem poskytovaly jakýsi pocit nadřazenosti, což bylo zřejmě to nejlepší, co se mohlo v tomto vztahu očekávat. Slavnostní večere, na kterou nás oba pozvali a kde jsem se seznámil s Alicí a představil Marianu ostatním uživatelům tunelu, proběhla po všech stránkách úspěšně, i když mě osobně velkou část večera hryzly zbytky jakýchsi obav. Nemohl jsem si zvyknout na myšlenku, že kluci vědí, že Mariana "to ví" a že je přitom všechno úplně v pořádku.

Totíž hned druhého dne po mém návratu do tělocvičny jsem zjistil, že se vyplnila jedna má obava: totiž obava, že se Phil a ostatní dovědí, že jsem nějakému děvčeti ve městě o sobě řekl pravdu. Tato nediskrétnost mě celou dobu nesmírně hryzla a já se pro ni pořád trápil. Když jsem to řekl Maxovi a zapřisahal ho mlčením, samozřejmě že ten se ihned sebral, šel za Philem a všechno mu vybreptal. Naštěstí k tomu přidal i moje důvody, to znamená skutečnost, že tam byl Stoon a že jsem neměl jiné východisko, a pak podal Philovi o Marianě velmi kladný posudek. Takže hned na to se parta sešla, záležitost prodiskutovala a dospěla k závěru, že snad nebude zrovna nutné Marianu a nakonec ani mě zamordovat. "Výhrás to naprosto většinou hlasů," sděloval mi Max. "A to nebylo jednomyslné?" zeptal jsem se, ale on mi na to jen odpověděl: "Co bylo, bylo, pusť to z hlavy, Harry."

Takže Mariana se vlastně také stala členkou tunelového sdružení a já jsem byl na té slavnostní večeři u Dombeyů jediný chlap se známostí, a výsledek prostě byl, že jsem se tu seznámil s Alicí, která vlastně pořádala večeři na mou počest a na oslavu radostné skutečnosti, že mi byla opět navráćena všechna má privilegia.

Slavnostní večere byla poněkud neskutečná. Alice Dombeyová, manželka odsouzeného profesionálního padělatele, připravila neuvěřitelně dokonalou a chutnou večeři (mezi jinými měla také předplacen kulinární časopis Gourmet) pro osm trestanců, kteří byli z kriminálu takřikajíc na psí knížku a kteří právě v tu chvíli seděli všichni kolem stolu a vedli spolu zdvořilou konverzaci. Z Alice se na každého linul proud jakési až aristokratické přízně, při čemž hostitelka zacházela s nožem a vidličkou s tak důmyslnou obratností, že to vypadalo, jako by se všemu naučila v nějakém dálkovém kursu vybraných způsobů, a když zvedla šálek s kávou, trčel jí malíček daleko od ostatních prstů.

Na druhé straně škály stolovníků i konkrétně na druhé straně stolu byl Billy Glinn, který v jakési žravé roztržitosti lámal kosti kuřátek jako párátka a pořádal jídlo tak divoce, že to vypadalo, jako by se nakonec chtěl pustit i do mís. Jerry Bogentrodder v Marianině přítomnosti úplně zpitomněl, byl dokonale nespůj a choval se k ní stylem studentika, který toho na prvním večírku školních pivařů vypil příliš mnoho. Max to na ni zkoušel jaksi jemněji a daleko seriózněji, začínaly se mě vůči tomu chlapíkovi zmocňovat smíšené pocity.

Z ostatních hostů Phil a Joe proklábosili večer rozkládáním o svých "odborných zájmech": v jejich debatě se to hemžilo pistolemi, poplachy, advokáty a kradeným zbožím. Eddie Troyn střídavě vklouzával do své role kapitána Robinsona a zase ji odkládal - naštěstí se nikdy nedostal tak daleko, aby mi začal říkat pane poručíku, ale dal mi dokonale znát, že on je tou pravou vojenskou autoritou. Náš hostitel Bob Dombey byl zcela jasně tak šileně zamilován do své vlastní manželky a do svého domova a tak očividně pyšný na obojí, že jeho vřelé city naplňovaly celou místnost až jakousi dickensonovou zlatě jantarovou září.

Když jsme pak jeli v Marianině volkswagenu k ní domů, řekla mi: "Celou dobu jsem si myslela, že to všechno musí být nějaký vtip. Vím, že jsi recesista, a tak jsem měla dojem, že to všechno je nějaký prima a hrozně důmyslně promyšlený

žert. Za žádnou cenu nemůžu uvěřit, že jsou ti lidé lumpové."

"Ale jo, to zas jsou," řekl jsem. Nezmínil jsem se jí totiž o bankovní loupeži ani o těch zlodějnách, co provádějí a kterými si udržují svůj standard, a i když jsem měl v tu chvíli nesmírné pokušení jí to prozradit, rozmyslel jsem si to. Věděl jsem, že ani v Marianině případě se nemůžu spolehnout na stoprocentní mlčenlivost.

"O některých bych tomu byla s to uvěřit," pokračovala, "třeba o tom Billym... ted si nevzpomínám, jak se jmenuje."
"Glinn."

"Ano, o tom. A pak o tom Eddiem Troynovi, o tom tvém vojenském příteli. Ten vypadá dost bláznivě, aby byl schopen všeho. A o Maxovi Nolanovi taky: o tom jsem už dávno věděla, že se mu nedá důvěřovat."

Po těch jejích slovech se mi ulehčilo: "No tak vidíš, to už máš polovičku."

"Ale ten Bob Dombey," řekla, "ten je asi tak stejný kriminálník jako děda Mráz."

"Škoda že se nemůžeš seznámit s Andym Butlerem," zalitoval jsem. "Podle obalu knížku nemůžeš soudit, děvenko."

"Hm, tahle sentence je dost ošidná."

"Alealeale, i ty chytrá hlavičko!"

"A co ten Jerry... ten?" řekla "Co ten udělal? Podváděl při zkoušce?"

"Je to zloděj a ozbrojený lupič," odpověděl jsem, "a vůbec chlap, co jde do všeho sakra tvrdě." Uvažoval jsem, jestli bych jí neměl říct, že tak dva tři z těch chlapů dokonce ještě před nedávnem hlasovali, aby nás parta oddělala, ale i to jsem si rozmyslel a nechal jsem si všechno pro sebe. Jen jsem v duchu uvažoval, kteří ti lumpové to asi byli, a říkal jsem si, o jaký chloupěk jsem vyvázl se zdravou kůží.

Poté konverzace zhasla. Přijeli jsme k Marianě a v ložnici jsem jí řekl: "Hele, nezapomeň nařídit budíka na půl pátou. Musím zpátky do kriminálu."

Zavrtěla hlavou: "Někdy si myslím, že bych udělala daleko líp, kdybych se byla sebrala a jela se Sonnym do Mexika."

"Ne, to si nemyslíš," řekl jsem jí a ona po chvilce přikývla: "No jo, dobrá, to si nemyslím."

Kapitola 34

Pátek 14.ledna, pět dní po slavnostní večeři u Dombeyů. Pět hodin odpoledne. Zase už sedím v boxu za oknem naší restaurace a civím v otupělé hrůze přes profil Billyho Glinna na banku. Opět jsme se tu všichni shromáždili, Phil a Jerry a Billy i moje maličkost, abychom vyloupili tamhletu banku naproti a taky tu banku vedle, a tentokrát, jak tak můžu pozorovat, to skutečně provedem. Neustále jsem si v duchu přál, kdyby se tak stal nějaký zázrak, jako třeba že by se najednou země otevřela a obě banky shltla, jenže zázraky se nedějí. Za půl hodiny přijede dodávka od firmy s psacími stroji, v ní bude Joe a Eddie a další stroj, který speciálně pro tuto operaci ukradl Max, a my čtyři se zvedneme od stolečku a přejdeme přes ulici s rukama na pistolích v kapsách našich kabátů a konečně uděláme obě banky.

Ježkovy zraky!

Už dávno jsem chtěl něco podniknout, strašně rád bych byl něco udělal, jenomže - copak se dalo vůbec něco dělat?

Další sada smradlavých bombiček by byla přece jen trochu silný tabák a Phil Giffin s tou svou mazanou inteligencí a se svou prchlivostí by na něco podobného podruhé neskočil a rozhodně jsem nechtěl, aby právě on začal moc přemýšlet o recesistech.

Ale co jiného se tu ještě nabízí? Moje mysl byla zřejmě s to pohybovat se pouze ve vyježděných kolejkách kanadských žertíků, a kdykoli jsem se pokoušel vymyslet nějaký plán, jak zabránit bankovní loupeži, pokaždé z toho nakonec vylezl kanadský žertík. Ocitl jsem se v situaci člověka, kterému zakázali pracovat v oblasti jeho specializace.

Ve skutečnosti jsem dospěl do stádia, kdy mi to v hlavě kanadskými žertíky přímo vřelo: vířily mi tu všechny legrácky, které jsem kdy komu provedl, vtipy, o kterých jsem slyšel, žertíky, které jsem prováděl ještě jako středoškolák a dřív.

Byla to celá škála bláznivých nápadů. Tak třeba jsem někomu zavolaal a zeptal se, jestli u nich staví autobus: "Ano, staví." "No tak utíkejte, už jede." Pak jsem zavěsil a pochechtával se. Nebo jsem zavolaal do trafiky: "Máte prince Alberta v plechu?" "Ano, prosím, máme."

"Tak ho pusťte ven, ať se vám nezadusí." Zavěsil jsem a zas jsem se jen pochechtával. Taky jsem třeba zavolaal na šest různých taxikářských společností a u každé jsem objednal jednoho taxíka na stejnou adresu, obvykle k některému kantorovi. A zase jsem zavěsil a chechtal se. Někdy jsem třeba zatelefonoval -

Ted' mi to napadlo! Zvedl jsem hlavu a bylo mi, jako by někde v dáli udeřil zvon. Podíval jsem se na hodiny v restauraci, ukazovaly pět deset. Je ještě čas? Musel bych to stihnout dřív, než dojde dodávka, anebo by to s námi dopadlo daleko hůř než jindy.

Musím to risknout. "Myslím, že mi leze nervozita na měčeji," prohlásil jsem. Musel jsem to říci, protože jsem byl v umývárně za minulou hodinu už dvakrát. Když jsem se zvedl, dodal jsem: "Hned se vrátím."

"Fajn," řekl Phil.

Umývárny byly vzadu, muselo se projít dveřmi a pak se šlo chodbou doleva. Na konci téže chodby byly dva telefonní automaty. Vydoloval jsem z kapsy deseticent'ák, vhodil ho do jednoho automatu, načež jsem si uvědomil, že neznám číslo. Pověsil jsem sluchátko, vzal vypadlou minci, vytáhl si seznam z poličky pod telefonem a vyhledal Federální fiduciární. Číslo jsem hned našel.

"Federální fiduciární," ozvalo se.

"Prosím ředitele."

"Kdo volá, prosím?"

"Ten, kdo vám do banky naházal bombičky," řekl jsem. Ohlédl jsem se zpátky přes rameno do chodby, ale byla prázdná.

Následoval malý okamžik ticha a pak ženský hlas na druhé straně pomalu a rozvážně pokračoval: "Opakoval byste to, prosím?"

"Že vás vykouříme, vy dobytkové paďourský zazobaný," řekl jsem. "Volám z Dvanácté ulice červencového hnutí. My jsme ta parta, co zdecimovala tábor Quattatunk, a dnes odpoledne jsme do vaší banky nakladli pár časovaných bomb. Vybuchnou v pět třicet. Nechceme zabíjet lidi, ale jdeme po prachách a po takových paďourských bankách, jako jste vy. Takže tohle je přátelský varování. Koukejte vypadnout před půl šestou!"

"Promiňte, prosím, ehm, čekejte - ehm - laskavě - okamžik." Uvěřila mi. Úplně jsem z jejího hlasu slyšel tu roztřesenou nervozitu. "Já vás dám do pořadí, ano?" řekla.

Náhle přede mnou vyvstala představa, že náš rozhovor někdo sleduje a lokalizuje. "Ne, to ne," odmítl jsem tvrdě.

"Oznámil jsem vám to, takže to vemte laskavě na vědomí. Ať žije revoluce!" A zavěsil jsem.

Skutečně na můj měchýř působila nervozita. Znovu jsem tedy navštívil umývárnu a pak se vrátil ke stolu, posadil se a hleděl na dokonale klidnou a naprosto normální scénu na ulici. Bylo přesně pět osmáct. Uvnitř v bance nebyl vůbec nikdo, jenom přede dveřmi stál portýr, jako obvykle ve svém klidu naprosto nevyrušitelný.

Co se kruci s tou káčou stalo? Třeba mi nakonec vůbec nevěřila. Ale jak může takhle riskovat?

Pět dvacet. Pět dvacet tři. Proč se nic neděje?

"Krucihiml, to by v tom byl čert," dal se slyšet Phil, "aby to tentokrát neklaplo!"

"Taky si myslím," řekl jsem.

Pět dvacet pět. Pět dvacet šest.

Jerry upozornil: "Už jede dodávka."

"Jede brzo!" vyhrkl jsem a nemohl jsem v hlase potlačit tón protestu.

"To je akorát," řekl Phil. "Jdeme na to a skončím to dřív, než se zase něco potentuje."

Červená dodávka zastavila před bankou. Joe se pohyboval s tak hranou nenápadností a s tak strojeným klidem, že bych mu byl nedůvěřoval na půl míle: vystoupil z vozu, bouchl dvířky a obešel vůz dozadu, aby vyndal psací stroj.

"Připravit!" zavelel Phil a v dálce zavěštěla siréna.

Joe ztuhl, s hlavou a rukama hluboko v dodávce.

Jerry jen hekl: "Ne, ne!"

Ale jo, jo! Joe se dal opět do pohybu, pomalu vytahoval psací stroj, jenže to už těsně za dodávkou zvolna zastavovalo policejní auto, takže čenich vozu jako by chtěl Joea políbit přímo na sedací partii jeho kalhot. Zevnitř vyskočili dva policajti a běželi k vchodu do banky. Portýr jim otevřel a Joe s touž hranou nezúčastněností vložil psací stroj zpátky do auta, nasedl a pomalu, ale jistě odjížděl pryč.

Před bankou se začal srocovat dav. Maják na střeše policejního auta se pořád otáčel. Ostatní zaměstnanci zatím vyběhli odkudsi z útrob budovy a mezi nimi a policajty se ve dveřích rozvinula čilá debata.

A už se ozývaly další blížící se sirény.

Phil se opřel loktem o stoleček a složil bradu do dlaně pravé ruky. V životě jsem na nikom nespatriil tak otrávený výraz, a to jsem prosím měl možnost vidět, když lidi pili slanou kávu, obuli se do bot napůl naditých jahodovou marmeládou a lezli do postele s prostěradly štědře potřenými sádlem. Phil je všechny předčil.

Přijela hasičská stříkačka. Další policejní auto. A ještě jedna stříkačka.

Phil ze sebe vypravil: "Jerry -"

"Jo, vím," odpověděl Jerry, zvedl se, vyšel z restaurace a vmísil se do davu před bankou.

"Co je tohle za cirkus?" prohlásil jsem překvapeně.

Billy Glinn se mračil jako špatně upečená houska. "To mi nejde do hlavy," zakvílel. To mi prostě nejde do hlavy."

Dorazila ženijní četa na nákladním voze, na němž stál červeně natřený proutěný koš, snad největší na světě. "Kristova noho," zahořkoval Billy.

Jerry se vrátil od banky. Vešel dovnitř, posadil se a vysvětloval: "Panika, že tam někdo nakladl bomby."

Phil se na něho podíval a jen tupě opakoval: "- nakladl bomby."

"Prý tam nějaká skupina anarchistů nakladla bomby," upřesňoval Jerry.

Phil se zhluboka nadýchl. Myslím, že se vzhledem k situaci výborně ovládal: "Že bych od toho hned šel, to nepůjdu," oznamoval, "však já se tam nakonec dostanu."

"Aspoň jedno je v suchu," podotkl Jerry v naději, že Philovi trochu vylepší náladu, "tentokrát Joeovi zůstal psací stroj!"

Kapitola 35

Příští pondělí jsme si společně s Maxem najali ve městě byt.

Už se mi o tom předtím zmiňoval několikrát, ale nic jsme dosud nepodnikli, a když o tom začal v sobotu znovu - bylo to den po našem třetím nezdařeném pokusu vyloupit banku - , řekl jsem mu otevřeně, že k němu chovám dosti smíšené pocity. Vždyť jednak porušil slovo, že si nechá moje tajemství pro sebe, a jednak se choval během slavnostní večeře u Dombeyů dosti hulvátsky vůči mé dívce.

Pravil: "Jo, už dlouho si o tom s tebou chci promluvit. Proč jsem to řekl Philovi? Helejte, my tady máme, abych tak řekl, takovou hrozně delikátní úmluvu, a já si především myslím, že by to byl kámen úrazu, kdybychom začali jeden před druhým mít tajemství. Zasvětils mě do situace s kterou jsem se jaksí měl smířit, a já jsem se domníval, že to můžu sdělit ostatním a že oni se s tím taky smíří. A taky se to stalo."

"Pročs mi neřekl, že to chceš udělat?"

"To jsem se s tebou měl dohadovat? Tys měl v kalhotách, hochu, a myslel sis, kdyby na to kluci přišli, že je všechno v čudu. Takže jsem tě nechal pěkně v klidu a tu zprávu jsem zatím podal dál, a jak vidíš, vyšlo to."

Mělo to skutečně hlavu i patu a myslím, že to v jádru byla pravda, ale nicméně jsem si vzpomněl, že to hlasování, jestli mají Marianu i se mnou nechat naživu, nedopadlo jednohlasně. Na druhou stranu jsem si zase říkal, že mi o tom pověděl právě Max. A nakonec to skutečně vyšlo. "Ale co s tou Marianou?"

"Víš, člověče, já to hraju zásadně na všechny holky," řekl, "prostě to ode mě čekají. Ale tuhle kost ti nevyfouknu. Šak se jí zeptej."

To udělat nechtěl, to musím uznat. Znal jsem Marianu a věděl jsem, že by mi ji Max nepřebíral, i kdyby chtěl. Takže tohle je taky v suchu.

Jestli chcete čekat a vybírat si přátele pouze mezi lidmi, vůči nimž nemáte absolutně žádné smíšené pocity, budete je moci počítat na prstech. "Takže ten kvartýr berem," řekl jsem, a provedli jsme to v pondělí, podle inzerátu z nedělních místních novin.

První byt, na který jsme se šli podívat, byl sice velice pěkný, ale paní domácí byla úplně splav výřečnosti a z pusy se jí linuly téměř samé otázky - "Vy jste se, chlapi, narodili někde tady?" Znáte Annie Tyrrellovou, co pracuje v důstojnickém klubu, v tom vojenském táboře za městem?" atakdále - a tak jsme se s Maxem shodli, že bychom z ní do týdne zmagofili. Na celém světě snad neexistuje tolik lží, abychom jimi nenasytnou zvědavost té dámy ukojili, a pámbu ví, že pravdu jsme jí rozhodně říct nemohli.

Na druhé adrese jsme našli mansardní byt ve vilce s přistavěným venkovním schodištěm, takže tu prakticky existoval zvláštní vchod. A navíc paní domácí toho moc nenamluvila. Dokonce se dala říci, že hovořila až trochu příliš málo. Už jsme to chtěli vzít, když utrousila poznámku, že její manžel pracuje jako dozorce naproti ve vězení. A když jsme opouštěli v nenápadně spořádaném spěchu její podkroví, dodal Max ještě na vysvětlenou: "Je to velká škoda, milostivá paní, ale mně se ve vyšších polohách vždycky spouští z nosu krev."

Na třetí adrese jsme přišli přesně na to pravé. Bylo to v čisté ulici, tiché, zastavěné pouze obytnými domy - hodně se to tu podobalo sousedství Dombeyho rezidence, jenom přes ulici na nás necivěla obrovitá stěna vězení. Dům měl krytou přední verandičku, plnou nábytku s mohérovými potahy, a když jsme zazvonili, přišla nám otevřít křehká vyšisovaná hubeňoučká padesátnice, která se nám představila jako paní Tuttová. Mluvila skomíravým hlasem, čelo měla svráštělé v jakémsi úzkostlivém výrazu a my jsme měli pořád dojem, že nám každou chvíli sdělí důvod svého zoufalství. Když jsem se zmínil o inzerátu, jenž nabízí zařízený byt, pravila: "Jistě, ano, ano," a mluvila tak žalostně, až jsem s naprostou jistotou očekával z jejích úst zprávu, že byt právě vyhořel nadranc.

Naštěstí nám nic takového neřekla. Místo toho nás pozvala dál: "Pojďte se podívat," a vyšla s námi z domu, zavedla nás do zadu na příjezdovou cestu k domu, kde stála prostá garáž pro jedno auto, obložená bíle natřeným dřevem. "Už vůz nemáme," sdělila nám přezlostným tónem, "od té doby, co měl Roderick tu havárii."

Cítil jsem, že se už na nic nemusím dál ptát.

Ten inzerovaný byt byl právě tahle garáž. Stála vzadu na domovním pozemku, za ní se rozprostíral jakýsi dvorek se zeleným trávníkem a garáž sama byla přebudována na obytnou jednotku, i když zdaleka ne dokonale. Zůstala tady například přední sklápěcí vrata, takže člověk dovnitř vstupoval tak, že prostě nadzvedl jednu stěnu obývacího pokoje. Uvnitř byla na původní betonovou podlahu položena nová z překližky. Instalace a elektrika, všechno bylo vedeno vespod. Celý prostor pokrýval univerzální zeleně stříkaný koberec, jaký se užívá k vykrývání podlah, překližka i s kobercem se lehce pohupovala pod nohama, jako byste kráčeli po jemně pérované trampolíně.

"Elwood je hrozně šikovný," poznamenala paní Tuttová a opět si zoufale začala ždímat ruce.

Obložení obývacího pokoje bylo z laciného javorového dřeva. Když byla vrata sklopena, byl z přední stěny vidět pouze kus provazu, který visel z jednoho rohu skoseného dřevěného stropu. Max za provaz zatáhl, vrata ve stěně se sklopila a objevil se dřevem vykládaný vnitřek.

Paní Tuttová podotkla: "V létě to můžete nechat otevřené, nádherně to luftuje."

Nábytek v pokoji zřejmě pocházel z rozprodeje inventáře nějakého zkrachovalého motelu: pohovka, křesílka, servírovací stolečky, konferenční stůl, všechno v též javorovém provedení jako obklady stěn. Po stěnách byly tu a tam rozvěšeny vybledlé tisky akvarelů s karibskými motivy a dva byly přibity k předním sklápěcím dveřím.

Vešli jsme dovnitř na bližší obhlídku. Ložnice byla asi sedmkrát šest stop. Našedivělé obkládání, modře stříkaný koberec ode zdi ke zdi, jedno okno ve stěně. Dvojpostel, javorový prádelník a javorové křesílko. Vedle řady dveří se sklopnými příčkami byly v zadní stěně zabudované skříně.

Koupelna. Tři krát čtyři stopy. Jedno okno. Toaleta, výliva a sprcha, prakticky jedno postavené nad druhým. Levandulově modré dlaždičky.

Kuchyň. Hruškově zelená výlevka, vaříč a lednička, taktéž zelené. Žlutý umakartový pracovní stůl velikosti krabice na koláče. Tapety s motivem zelených hrušek na žlutém poli. Žluté kovové skřínky. Neuvěřitelně úzké okno nad neuvěřitelně úzkou výlevkou. Podlaha, jejíž volný prostor dosahoval velikosti asi jedné známky na letecký dopis, byla vykládána žlutovými vinylovými dlaždicemi.

"To všechno tady udělal Elwood úplně sám," sdělila nám paní Tuttová a jejím zoufalstvím zazněla nota pýchy nad Elwoodovými úspěchy. "Nikdo mu s tím nepomáhal, žádný architekt a vůbec nikdo."

"Mm, hm," podíval jsem se a Max se obrátil na mě: "Tak co, dobrý?"

Paní Tuttová zmlkla. Ukázala nám vše, oblažila nás zásobou svých vybraných anekdot, zřejmě pocházejících od Rodericka a Elwooda - a už nezbyvalo, než abychom se rozhodli. Držela se za lokty, ramena křívá jako paragraf, a zasmušila na nás civěla.

Max se na mě podíval. "Co ty na to?" zeptal se.

Rozhlédl jsem se kolem. Bylo to obdivuhodné, tady v tom městě nahoře ve státě New York, daleko od ostatního světa,

dosáhlo v této garáži pro jedno vozidlo vrcholné apoteózy třicetileté domácí kutilství a svépomoc. "Nic šerednějšího jsem v životě neviděl."

"Jo," přikývl.

"Takže to berem," dodal jsem.

"Jo," znovu přikývl. Pak se obrátil k paní Tuttové: "Takže to berem."

Kapitola 36

V životě je to jako v armádě: jednou hrr a hned zas prr! Po všem tom zmateném šílenství v prosinci a kusu ledna se život najednou zklidnil do polohy, která neměla daleko od toho, co nazývám siestou, s tím rozdílem, že tak může člověk asi jenom těžko nazývat život, který se skládá ze čtyř pěti úniků z vězení do týdne.

Ale nicméně nastalo jakési období klidu a nebesa vědí, jak jsem za to byl vděčný. Ten byt byl náramná výhoda, cosi jako základna, báječné útočiště před světem, i když já sám jsem víckrát užil Marianin byt než tenhle nově najatý. Ale už jenom to vědomí, že existuje a že je můj, mi dodávalo pocitu stálosti a bezpečí.

A pak tu byla samozřejmě sama Mariana. Nejvíc jsem na ni myslím miloval tu vlastnost, že nebyla vůbec s to mě brát vážně.

Připadalo jí vždycky hrozně legrační, že jsem vlastně utečený trestanec, že se pohybuji po měsíce jako provazochodec, který balancuje mezi nejnepředvídatelnějšími katastrofami. Kdykoli jsem se rozpovídal, a zvláště když jsem mluvil sklesle a s posupným smutkem o všech těch problémech, které se na mě hrnou, výsledek byl vždycky týž: Mariana se nakonec nikdy neudržela a rozesmála se. Jak ta se ráda smála!

Dala mi taky knížku, která se jmenovala Mistr triků od Paula Radina a která pojednávala o celém cyklu mýtů mezi americkými Indiány. Mýty byly spojeny postavičkou jakéhosi dovádivého nezbedného skřítka, vlastně recesisty, jehož symbolický význam v sobě skrýval cosi daleko hlubšího. Byla to síla tvořivá i ničivá zároveň, dobrá i zlá, nápomocná i škodlivá, a na konci celého toho řetězu se ukázalo, že ze svých nezbedných kousků vyrostl a začal se věnovat práci ve prospěch této Země a snažil se o to, aby tu celé lidstvo našlo příhodné životní prostředí. "Tenhle Mistr triků je vlastně nediferencovaná forma," vysvětlovala mi Mariana, když jsem knihu přečetl. "Neví, kdo je, co je, a neví ani, proč tu je. Bojuje ve skutečnosti s vlastní pravicí, protože si neuvědomuje, že patří k jeho tělu. Bloudí a dostává se do malérů, protože nemá žádný cíl. Nakonec však dospěje a dojde k bodu, kdy si uvědomí, jaký má sám být, a zjistí, že musí pomáhat lidským bytostem, protože přesně proto byl poslán sem na Zem. Mně se zdá, že jsi ty takový, všichni recesisti jsou takovíhle. Nevyznají se sami v sobě, je to vlastně případ opožděného vývoje."

"To vypadá, jako bys mi oklikou chtěla naznačit," řekl jsem jí, "že jsem dětinský." I tomu se hrozně zasmála.

Pokud jde o bankovní loupež, tak ta mě dočasně přestala pronásledovat. Ne že by Phil a ostatní kluci od myšlenky na její provedení upustili, ani nápad. Dokonce naopak. Phil, ubit zlým osudem a životní smůlou, jako by byl den ze dne poslednější, ramena měl shrbená až hrůza, zuby stále zaťaté a v obličejí výraz den ze dne otrávenější. A ostatní za ním šli jako ovce za beranem: nikdo nechtěl couvnout.

Hm, ale stejně dobře bychom to mohli pustit k vodě. Já jsem totiž zatím přímo sršel energií. Během tří dnů od onoho telefonického humbuku s bombami jsem klidně provedl dva další kousky a zároveň jsem učinil náhlý, ale přesvědčivý objev, že mi zásoba nápadů v životě nevyschne. Já blázen, jak jsem mohl propadnout takovému zoufalství! Moje mysl jako by se náhle vyprostila ze spárů strachu.

Další obléhání banky se plánovalo na pátek 28. ledna, přesně čtrnáct dní po mém pokusu vyvolat poplach údajně nastraženými bombami. Zavčas jsem se na to připravil, ale tentokrát jsem tomu nehodlal zabraňovat žádným kouskem v bance. Místo toho jsem si ve čtvrtek hodně pozdě večer vyšel na procházku, zašel k místu, kde parkoval ten opravář psacích strojů se svou dodávkou a zřídil jsem to nebohé vozidlo tak, jak jsem ještě žádný dopravní prostředek v životě nepoznamenal. Tak, prostě najednou.

Nicméně mi z toho bylo hrozně těžko. Nejen proto, že tenhle čin znamenal opětý návrat ke staré rutině, k někdejšímu já, jehož jsem se již dávno zřekl, ale taky kvůli té pohromě, jakou jsem opraváři připravil. Jenže jsem prostě neměl vyhnutí. Mohl jsem volit mezi jistými obtížemi, které způsobím jemu, anebo mezi totální zkázou, kterou bych způsobil sám sobě.

Takže dodávka dostala zabrat. Písek v nádrži, to bylo jen drobné vylepšení. Vyrval jsem kabely, přeřezal hadice od chladiče, odstranil jsem pružinu od pedálu plynu... nechci vypočítávat všechny položky tohoto katalogu zkázy. Stačí říct, že když jsem skončil, mohla se dodávka hnout z parkoviště jedině vlekem. Což mi našeptalo poslední vandalský skutek: z předních kol jsem odšrouboval matice. Dodávku by netáhli dál než jeden blok, pak by určitě přední kola upadla.

Když se druhého dne odpoledne Joe s Eddiem neukazovali, začal se Phil tvářit nasupeně. Jerry mi později řekl, že se obával, aby Phila nepopadl amok a aby se najednou nevymrštil, nevytáhl pistoli a nezačal z pouhého pocitu marnosti střílet po všech lidech kolem, a proto prý se snažil Phila uklidňovat. Srdečně jej ujišťoval a povzbudivě ubezpečoval, jenže všechno vyznívalo tak prázdnou bezútěšností, jako by houkal do sudu. Ještě za deset minut šest byl až šibeničně veselý, a právě v tu chvíli zastavil u chodníku před restaurací taxíků a z něho se vyhrabal Joe s Eddiem. Joe nesl v náručí psací stroj a Eddie byl pod pláštěm již navrznutý do portýrské uniformy. Phil se na ně pouze podíval oknem a kývl hlavou. Neřekl ani slovo.

"Dodávka tam nebyla," vysvětloval Joe, a přestože následovala živá debata - v níž mluvili všichni kromě Phila, který zlověstně mlčel -, nemohl k tomu už nikdo nic dalšího dodat. Pokud vím, tak se nikdo z gangu nikdy nedověděl, proč dodávka nebyla toho dne na svém místě.

Další loupež se plánovala na pondělí čtrnáctého února a já měl svůj protiútok připraven již skoro měsíc předem, ale když přišel čas, nemusel jsem hnout ani prstem. Do záležitosti se vložila sama Prozřetelnost, za což jsem byl nesmírně vděčen: severovýchod postihlo ono rekordní sněžení, bez jakého by žádná severní zima nebyla nikdy úplná. Ten den zůstalo všechno zavřeno, včetně obou bank. A taky včetně všech škol! Místo vylupování banky jsem den prosáňkoval s Marianou. Ten den je zároveň památečný, protože jsem tehdy zjistil, že sex lze provozovat i venku za sněhové bouře. Vespod sáně, nahoře přikrýt dekou a o ostatní se již postará živočišné teplo. A nic tak dobře živočišné teplo nevyvolává jako právě sex.

Asi touhle dobou se Andy Butler dověděl, že ho vyhazují z vězení. Říká se tomu milost, ale v podstatě to byla věc stejně nemilosrdná, jakou provedli Peteru Corsovi: vyhodit staříky z kriminálu! V tomto případě Andyho skutečně vyhodili doslova na sníh!

Všichni z toho měli těžkou hlavu, ba i dozorci a správce. Vězňové podali guvernérovi státu petici, aby Andymu dovolil zůstat ve vězení, ale nic z toho neprošlo. A jednou o polednách k nám dokonce sám správce měl v jídelně proslov, kterému jsem byl náhodou přítomen - byl jsem vůbec jediný uživatel tunelu, který se zúčastnil - a v té řeči se nám pokoušel vysvětlit, že je zhola nemožné podat takovouhle žádost administrativnímu aparátu či lidem od státní správy anebo vůbec oficiálním představitelům veřejnosti, protože ti by rozhodně nemohli pochopit, že existují lidé, kterým se vede líp ve vězení a kterým by mělo být skutečně dovoleno tam zůstat. "Takovéto myšlenky odporují v zásadě všemu, v co tyto oficiální kruhy věří," pravil nám. "Oni se vás přece, chlapi, pokoušejí potrestat. A kdyby se jim řeklo, že někteří z vás tu chtějí zůstat, tak by je to při nejlepším zmátlo a při nejhorším pořádně namíchlo a dohnalo k akci." Vězňové byli většinou příliš zapřísáhlí individualisté, než aby se vůbec snažili pochopit skryté hloubky správcových myšlenek, a valná většina si prostě učinila závěr, že je správce kurva, že je mu všechno fuk a že prostě kryje sám sebe, a nakonec je to jejich úhlavní nepřítel, tak co mohou očekávat?

Andymu to oznámili pro jistotu měsíc předem, což znamenalo, že měl odejít v sobotu desátého března. Andy sám mi však jednoho z oněch nemnoha večerů, které jsme trávili společně v cele, sdělil, že už to vlastně ví dlouho. "Já tušil, že se to peče, hned jak to potrefilo starouše Petera," říkal: "Jeden důvěrník mi mezi čtyřma očima prozradil, že už padlo moje jméno a že příště budu asi na řadě já."

"To mi je teda skutečně líto Andy," řekl jsem mu.

Usmál se na mě, ale nebyl to ten jeho obvyklý prosluněný úsměv. "Jo, člověk halt musí brát dobrý se zlým," pokrčil rameny. "Ona to zas moc velká katastrofa venku nebude. Třeba se uchytím někde při zahradničení."

"To ani neuvidíš, jak ti to v zahrádce vzejde."

Jeho úsměvem jako by prosvítalo ještě více smutku: "Ale to se nic neděje, Harry. Vždyť vím, jak jsem to všechno na podzim sázal, a v duchu si to dovedu představit. Přesně budu vědět, kdy to vyrazí a jak to bude vypadat."

"Počkej, však já někoho klofnu, aby ti to vyfotil," sliboval jsem mu, "a pošlu ti fotku."

"Díky, Harry," řekl.

Musím přiznat, že tohle řečnění o zahrádce ovlivnilo moje sympatie k Andymu jen částečně. Jeho propuštění totiž pro mě zároveň znamenalo, že mě na jaře nepřeloží z tělocvičny do zahrady, abych mu dělal pomocníka. Vyhoštění Andyho Butlera mi vlastně zachránilo ten život, který jsem si budoval, a jedno musím přiznat: opravdu jsem s ním moc cítil, ale na druhou stranu mi spadl kámen ze srdce a ten pocit mi dělal nesmírně dobře.

Ale pořád se táhla ta záležitost s bankou. Další útok chlapi plánovali na pátek dvacátého pátého února. To byl celkem už šestý pokus o vyloupení obou těchto institucí a z rozhovorů s ostatními se mi zdálo, že obecné mínění se vcelku rozděluje do dvou táborů: do jednoho patřili ti až paličatí fatalisté a do druhého jednotlivci, kteří byli již ochotni celou záležitost hodit za hlavu a začít uvažovat o něčem úplně jiném. Phil stál co kapitán v čele první skupiny oněch zatvrzelců, zatímco Max vyjadřoval nejotevřeněji poráženeckou náladu. My ostatní jsme se tak porůznu řadili tu do onoho, tu do druhého tábora.

Eddie Troyn stál s urputným přesvědčením na Philově straně. Bylo to logické, protože se už jednou dal slyšet se svou vírou, že se žádná akce nesmí nikdy zásadně vzdávat. Billy Glinn byl také při Philovi, ale hlavním důvodem jeho postoje byl jeho skutečně omezený rozsah zájmů, takže Billy to všechno ani zdaleka tak těžce nenesl a neuvědomoval si, jak nás to marné počínání hrozně žere.

Jerry patřil k druhému táboru a byl téměř stejně přesvědčený odpadlík jako Max, a já také jsem se občas dal slyšet s pochybovačným názorem, že snad nemá cenu na celé záležitosti tak trvat, když se na ni zřejmě přilepil takový pech. Bob Dombey ani Joe Maslocki se nikdy nevyjádřili a zřejmě nechtěli, aby jim lidé přilepili ten nebo onen názor, ale obecné mínění pravilo, že Joe se kloní k Philovu hledisku a Bob k Maxovu.

Čímž jsme se rozpadli přesně na polovinu, čtyři a čtyři. Ale jsem přesvědčen, že i kdyby se to všechno zvážilo na stranu proti akci a Phil zůstal ten jediný, kdo by v ní chtěl pokračovat, tak jeho odhodlání, jeho buldočí rozhodnutí za žádnou cenu se nevzdát by určitě zvítězilo. Phil ty banky musel vyloupit, protože se prostě rozhodl, a nic na světě mu v tom nemohlo zabránit.

Musím přiznat, že tu a tam jsem skutečně jaksi marně uvažoval, jestli bych Philovi neměl nastražit nějakou podobnou nehodu, jakou kdysi on chystal pro mě. Ale nejsem žádný násilník, a zvláště bych se nepokoušel dopouštět se násilí na objektu, který člověku naháněl po všech stránkách tolik hrůzy jako právě Phil Giffin. Takže jsem nepodnikal vůbec nic. A přišel pětadvacátý únor. Všecko bylo v pořádku, byl jsem připraven. O něco dřív téhož dne jsem zašel navštívit Západní národní, tedy naši druhou banku, a zanechal své malé dva balíčky pro změnu tentokrát zde v koších na papíry.

Zase bombičky, tentokrát ne smradlavé.

Kouřové.

Když v pět hodin začaly skulinami a kouty onoho pseudořeckého chrámu pronikat nejdřív drobné kotoučky, pak

mračna a nakonec černá lavina hustého kouře, když kašlající a chrchlající portýr prudce otevřel zlatě natřené, deset stop vysoké přední dveře a za ním se zevnitř vyvalil děsivý mrak a vyrazil z banky jako příšerné strašidlo, přesně jako ten oblak dýmu, co se vyvalil tehdy z onoho tanku v táboře Quattatunk, a když se k tomu všemu ještě přidal vzdálený, ale přibližující se jekot sirén, Phila tentokrát nechytal amok. Ne, tentokrát ne!

Naopak, pomalu, rozvážně se zvedl. Postavil se u stolečku, zahleděl se do vířících chuchvalců dýmu, které v tu chvíli již zahalily celou protější stranu ulice, a tichým rozvážným, ale zlověstným hlasem pravil: "Ty banky musím udělat! A to tady říkám vám, říkám to těm bankám a říkám to bohovi a všem svatejm a říkám to všem, kdo to chtějí slyšet. Já se nevzdám. Budu tady dvakrát do měsíce, ani jeden měsíc nevynechám, kdybych tady měl třet celý život, a vy, hajzlíci, tady budete tvrdnout se mnou a ty pitomý blbý banky budou čekat naproti, a jednoho krásného dne ty banky udělám. A z toho neslevím!"

Když domluvil, vrátil se přímo do vězení a příští tři dny strávil na pryčně. Ale všichni jsme naprosto bezpečně věděli, že v pondělí čtrnáctého března budeme v naší restauraci zase.

A vedle té skutečnosti, že se mě začínala zmocňovat z Phila stále příšernější hrůza, mi navíc zase vyschla moje recesistická inspirace.

Kapitola 37

A ještě nadto se jako z udělení zase objevily nápisy s tím voláním o pomoc.

Od té doby, co do mého života vstoupila Mariana a byt, trávil jsem noci nejraději mimo naši vězeňskou rezervaci, za což jsem zase dělal ostatním členům skupiny zeď ve dne, kdy vyráželi ven oni. Takže toho dne jsem byl na obědě ve vězeňské jídelně a právě u oběda se to přihodilo. Tentokrát přišel vzkaz, abych honem rychle ráčil zvednout zadek a naklusal na koberec ke správci. Přišlo to úplně z čista jasna a vzkaz zněl velmi naléhavě, takže bylo štěstí, že jsem byl tou dobou zrovna ve vězení.

Když mě Stoon přivedl do Gadmorovy kanceláře, vypadal správce krajně našťavaně, i když se nedalo v tu chvíli přesně určit, zda byl namíchnutý kvůli mně, anebo kvůli té plastikové lahvi od šampónu, která ležela před ním na stole a z které stékaly na desku čurky zeleninové hovězí polévky. Věděl jsem přesně, že to je zeleninová hovězí polévka, protože jsem ji měl právě před chvílí k obědu: prskli mi ji sběračkou na talíř rovnou z těch obrovských kádí, co mají na kuchyňské lince v jídelně.

Ukázalo se, že správce je našťavaný na mě i na tu oblebtanou láhev. Zapíchl se do mě pohledem a řekl: "Víte, co je dneska za den, Künde?" Panebože, vztek nevztekl, vyslovil moje jméno správně.

Bylo pondělí sedmého března a po krátkém váhání jsem mu to sdělil. Přikývl a za svou zlostí mi zároveň dal velmi nápadně pocítit smutek, ale především bylo jasné, že se musel strašně našťvat. Smutek si potrpí na větší řečnění. "Je tomu právě dva měsíce a dva dny," prohlásil, "co jsem vám navrátil vaše privilegia."

Když pro mě Stoon přišel a říkal, že mě odvede k správci do kanceláře, snažil jsem se zaplašit všechny obavy: vždyť jsem přece neprovedl nic špatného, o čem by se Gadmore mohl dovědět.

Jenže provést něco špatného mohl taky někdo úplně jiný. Cestou ke Gadmorovi jsem úmyslně zapudil každíčkou myšlenku na ony nápisy a skrytá poselství s oním voláním o pomoc, ale teď jsem jasně pochopil, že se stalo to nejhorší. Vycítil jsem ledovou nevyhnutelnost okamžiku. Zaúpěl jsem: "Další volání o pomoc!"

"Je to vskutku až velice legrační, Künde," poznamenal a ukázal na láhev od šampónu. "Opravdu to má svou komickou stránku, to musím přiznat."

"Nevím, co máte na mysli, pane správce," hlesl jsem.

"Mám na mysli tuhle láhev, kterou našli v nádobě se zeleninovou hovězí polévkou," pravil. A pak mi strčil pod nos rozdrbaný cár balicího papíru. "A tenhle papír s obvyklou zprávou byl vevnitř."

Doslova a do písmene táž zpráva, naškrábaná tentokrát tužkou na zmačkaný kus papíru, zřejmě urvaný z nějakého pytlíku. Zeptal jsem se: "A ten papír s tím nápisem byl vevnitř?"

"Proboha, Künde, vy jste buď dokonalý lhář, anebo se vás tady ve vězení pokouší někdo napodobit. Jenom nebesa vědí, jak strašně rád bych vám viděl až do žaludku a do hlavy."

"Pane správce, ani nevíte, jak já sám bych si přál, abyste do mě viděl," pravil jsem, protože jsem v tu chvíli myslel jen na to, jak strašně jsem nevinný v souvislosti s tím poselstvím v láhvi. Ale téměř ihned jsem si uvědomil, co ještě by mohl správce v mé hlavě zjistit, kdyby se mu náhodou podařilo do ní nahlédnout, a v tu chvíli jsem pocítil, jak mi v obličejí užuž začíná šíleně cukat.

Ne, ne! Jestli začnu mrkat a jestli mě zase popadne ve tváři ta cukatura a jestli se začnu z nervozity drbat, tak mi rozhodně v životě nemůže uvěřit! Abych se z tohoto nebezpečí nějak dostal, prohlásil jsem bez ohledu na to, jestli třeba protestuji příliš odvážně, protože hlavní bylo, abych se plně ovládl: "Pane správce, kdybyste se mi mohl podívat do hlavy, zjistil byste, že od minulého prosince jsem neprovedl jediný žertík, prostě už předtím, než jste mě zbavil mých výsad."

Prohlásil jsem to naprosto upřímně a myslel jsem to skutečně vážně, samozřejmě aniž jsem do toho počítal to, co jsem provedl s dodávkou opraváře psacích strojů, aniž jsem do toho počítal kouřové bombičky v koších Národní západní a aniž jsem do toho počítal varovné telefonování ohledně nastražených bomb ve Federální fiduciární. To žádné kanadské žertíky nebyly. No, možná že s nějakou divočinou v Kanadě něco společného měly, ale rozhodně to nebyly žertíky. Ne, za tím vším byly smrtelně vážné důvody.

"Mám jenom jednu jedinou otázku, Künde," řekl mi správce. "Jestli tyhle bláznoviny neděláte vy, kdo je tedy dělá?"

"Nemám nejmenší tušení, pane správce. Ale bohužel nemůžu uvést jedinou podezřelou osobu. Ať pomyslím, na koho

pomyslím, na nikoho tohle neukazuje."

"A existuje tu někdo, kdo o vašich kanadských žertíciích ví?"

"Panebože ne! Aspoň mezi vězni ani jeden, pane správce."

Nasupeně se na mě usmál. "Myslím, že téhle vehementní odpovědi musím věřit. Ale uvědomujete si, Künde, že tyhle žertíky by každý vězeň v tomhle vězení provádět nemohl?"

"Jak to myslíte, pane správce?"

"To chce totiž chlapa, který má privilegia," řekl. "Chlapa přesně jako vy, někoho, kdo má přístup do různých částí vězení, které jsou pro většinu chovanců nepřístupné."

"Ano, pane správce, to chápu."

Zavrtěl hlavou. "Ať přemýšlím, jak přemýšlím, vždycky nakonec skončím u vás," prohlásil. "Víte, já vám chci věřit, chci věřit, že dovedu přesně odhadnout člověka, ale krucinál, Künde, když ono to pořád neukazuje na nikoho jiného než na vás."

"To si uvědomuju, pane správce," přikývl jsem. "A přitom nemůžu říct nic jiného, než že já to prostě nejsem."

Spočítal mi to přímo na prstech. "Záležitosti z téhle oblasti se vyskytují ve vašich materiálech," připomněl. "Máte přístup ke všem a všude, přesně to, co potřebuje ten dotyčný, co to tropí. A ani jediný z nás dvou nemůžeme připadnout na žádnou další osobu, kterou bychom mohli brát v úvahu jako pachatele."

Vypadalo to, že je se mnou skutečně amen, to jsem si nechtěl zastírat. "Kdybych si sám neviděl tak dobře do hlavy," pokračoval jsem, "taky bych se klonil k názoru, že jsem vinen. Proti tomu skutečně nemůžu argumentovat."

"A ještě je tady jedna okolnost," pokračoval, "sice drobná, ale důležitá. Žádná takováhle událost se neodehrála nikdy předtím, než jste sem přišel. A žádná se nestala během oněch dvou týdnů, kdy jsem vám odebral výsady."

Zdálo se mi už jasné, co bude následovat, a nikdy nikdo předtím snad neočekával rozsudek se smíšenějšími pocity. Byl jsem si v tu chvíli naprosto jist, že příštího pokusu o vyloupení banky se nebudu muset účastnit. To mi připadalo úplně nádherné, protože doposud jsem neměl žádný plán, jak se do věci obuju tentokrát, ale zároveň s tímhle nadejde konec mým sedánkám s Marianou. A to už moc prima nebude. Čekal jsem a ani jsem nemukal.

Správce neřikal taky nic. Zdálo se, jako by chtěl pokračovat, ale místo toho tam seděl, koukal na mě jako kakabus, propichoval mě zpytavým pohledem a zřejmě o mně přemýšlel. A znovu se jeho prsty rozbubnovaly na desce stolu. S tím rozdílem, že tentokrát to znělo spíš jako blep, blep, blep, protože z nepozornosti bubnoval prsty v loužičce zeleninové hovězí polévky rozlité pod lahví od šampónu.

Trošku sebou trhl, podíval se na konečky prstů a v očích mu prošlehl takový výraz hnusu, jaký mi silně připomínal Phila. Pak vytáhl z kapsičky na prsou kapesník, aby s tím něco podnikl. Když si upatlané prsty čistil, probodl mě znovu tím svým pohledem a pravil: "Víte, já nevěřím na to, že by člověk měl někoho napadnout z té strany, kde je slepý, Künde, takže vás pro tentokrát budu pouze varovat. To je snad fěr. Jestli se tahle věc přihodí znovu a vy nebudete mít betonové alibi a nebude existovat žádné druhé přesvědčivé vysvětlení, tak vám odejmu všechna privilegia, co máte nebo třeba budete mít. A privilegia vám nevrátím dřív, dokud se to nestane znovu. Jestli se to stane po tu dobu, co nebudete mít žádné výsady - a tuhle věc, jak jsem řekl, může tropit jenom někdo, kdo má výsadní právo přístupu do jistých částí vězení - tak to přijmu jako důkaz vaší nevinosti."

"Ano, pane správce," přikývl jsem. A tak jsem znovu unikl, znovu jsem byl zachráněn pro Marianu a pro banku.

Kdybych aspoň jedinkrát v životě mohl šťastně hledět vstříc nějaké události bez těchhle smíšených pocitů.

"Za předpokladu, že jste skutečně nevinen," pokračoval, "by vám nemuselo být na škodu, kdybyste si zatím sám trošku zahrál na detektiva."

Měl zřejmě na mysli, abych se mu to snažil donést, a já byl víc než ochoten to udělat. "Ano, pane správce," řekl jsem.

"Budu se snažit toho chlapa načapat, to vám slibuju."

"No dobrá," přikývl. Znovu se na mě zpytavě podíval, zřejmě přitom uvažoval o různých věcech, které by mi snad ještě měl říct, ale pak nakonec jenom lehce zavrtěl hlavou a řekl Stoonovi: "Mno, tak to bychom měli."

Když jsme pak kráčeli se Stoonem chodbou, řekl mi: "Teda bejt já na jeho místě, tak vás zašpéruju do té nejvostřejší samoty a klíč vod cely zahodím."

Byl jsem skutečně rád, že Stoon není na Gadmorově místě.

Kapitola 38

Tu sobotu odcházel Andy Butler. A předešlý den znamenal pro každého hluboký citový zážitek, zvlášť pro Andyho. Kuchaři mu uvařili speciální jídlo a celá ta večere se stala jakýmsi slavnostním večerem na jeho počest. Bylo známkou jeho neobyčejné obecné vážnosti, že všech osm uživatelů tunelu zůstalo ten večer ve vězení, aby se večere mohli zúčastnit.

Ačkoli za normálních okolností platila v jídelně zásada naprostého ticha - nejvýš se vedla jakási konverzace pološeptem -, tentokrát se tento zákon porušil a jednotliví vězeňští chovanci se zvedli a pronášeli hlasité pochvalné proslovy, v nichž se snažili vynahradit obecný nedostatek vybroušenosti o to okázalejším nadšením.

Pak jsem najednou zjistil, že taky řečním. Seděl jsem vedle Andyho, pozoroval jsem, jak se usmívá, jak pomrkává, aby mu do očí nevytryskly slzy, a jak polyká všecko to vzrušení, jež mu stoupalo do hrdla, a v okamžiku, kdy nějaký řečník skončil a potlesk utichl a zrovna nikdo nevyskočil a nezačal hovořit dál, tak kdo se naráz nezvedne jako zrovna já!

"Pánové!" vyhrkl jsem, ale když se ke mně obrátily všechny ty dychtivé, rozesmáté tváře, v tu ránu jsem zvedl.

Co mě to popadá? Vždyť se tu před nimi chci vyznat ze všeho! A už se mi drala na jazyk celá pravda o mé minulosti recesisty a jak mě z toho vyléčil zářný příklad Andyho a ta jeho schopnost vyjít v dobrém se všemi lidmi kolem. Bože

mě netrestej! Hochu, jen začni žvanit a bude to, jako by sis sám sobě podepsal rozsudek smrti!

Všichni se na mě podívali, stovky tváří na mně začly s očekáváním viset. Uvědomoval jsem si, že musím něco říci, ale v žádném případě to nemůže být to, co mě vymrštilo ze židle! Ani zdaleka ne! "Ehrrm!" zachrčel jsem, "já vlastně toho moc na řečnění nemám." No tys to pohnojil, pomyslel jsem si. "To jenom že jsem - ehrrm - že jsme byli s Andym jako v jedné cele, a teď jsou tomu už skoro tři měsíce, takže bych snad jenom řekl, že jsem v životě s primovějším chlapem nežil."

Kristova noho! Celá jídelna přímo explodovala. Od šedivých stěn se odrážela jedna salva smíchu za druhou. Pár vteřin jsem tam zůstal tak stát, ale nikdo nezmlkl a neztichl, takže jsem už stejně nemohl nic dalšího říci, a ostatně jsem si v žádném případě nebyl s to vzpomenout na nic kloudného, co bych ještě dodal. Nakonec jsem se tedy znovu posadil a za chvíli nato se zase zvedl někdo jiný a pak ještě někdo jiný, až jsem začínal mít pocit, že se na to moje vystoupení přece jenom úplně zapomene.

Nakonec se zvedl sám Andy. Všem poděkoval, řekl nám, že se téměř zalyká dojetím, a ujistil nás, že na nás nikdy nezapomene. "Musím jenom doufat, že lidi venku budou stejní sympatíci jako vy, kluci," prohlásil.

Jednu chvíli se podíval mým směrem a já zahlédl, jak mu v očích proskočila šibalská světýlka, a pomyslel jsem si, ne, prosím tě, Andy, nedělej žádný vtíp, myslím, že bych to nevydržel. Trochu jsem se stáhl do sebe, abych se na ten okamžik připravil, ale nebezpečná chvíle minula a Andy neřekl nic. A nakonec všichni povstali a připravili mu halasné ovace za zpěvu "A on je pašák, on je náš!"

Druhý den, těsně předtím než odcházel, mi sdělil, že v té kratičké pauze už chtěl pronést pár poznámek, ale když viděl ten zkroušený výraz, rozhodl se nechat to plavat. "Odbýt to vtípem, to by se nehodilo," řekl. "Aspoň ne vzhledem k tomu, jak by ti bylo potom. A především jsem nechtěl, aby tě pak několik měsíců špicovali."

Takže jsem dostal další lekci. "Díky, Andy," řekl jsem. "Ty jsi skutečně královské formát."

Zasmál se a pak jsme si stiskli ruce. "Nesmíš nikdy dopustit, aby tě usoužily zádrhely," radil mi. "Však voni se samy brzy 'vystřibřejí'," usmál se. "Jenom se pěkně drž!"

Jo, ono se řekne, drž se. Ale od téhle chvíle za dva dny mám spáchat bankovní loupež, pomyslel jsem si. "Budu se snažit, Andy," řekl jsem. "Zlom vaz."

"Taky, Harry. Hodně štěstí."

Kapitola 39

Jenomže ono to chtělo víc než štěstí.

Jelikož jsem měl skutečně plnou hlavu onoho problému, kdo je autorem nápisů volajících o pomoc, plus plnou hlavu loučení s odcházejícím Andym Butlerem, nevydumal jsem zatím vůbec nic, čím bych zamezil bankovní loupeži, k níž mělo dojít v pondělí odpoledne. Takže to dospělo k takovým koncům, že jsem opět, tentokrát už popáté, seděl s Philem a Jerrym a Billem v restauraci a čekal, až v pět třicet dorazí červená dodávka od firmy s psacími stroji.

(Já osobně jsem tu byl popáté, ostatní pošesté, ale pokus to byl již sedmý. Za té strašné sněhové vánice před měsícem jsme se vůbec ani do restaurace neobtěžovali.)

Rozum mě nezklame, uvažoval jsem. Čtyři hodiny, čtyři patnáct, čtyři třicet. Rozum mě neopustí. Už několikrát mě osvitilo řešení za minutu dvanáct, a zvládnou to zase.

Ale nesmí to být stejné řešení. Žádný z těch předchozích nápadů se nesmím odvážit zopakovat, protože by si taky mohl Phil Giffin najednou dát všechno v hlavě dohromady. Hnal jsem to s tou náhodou takřkajíc až do krajnosti, i když podvkrát, to je v případě vánice a toho večírku v bance, šlo o případy skutečně přirozeně nahodilé, které nikdo nemohl nachystat předem. Ale ze zbývajících čtyř případů šlo ve třech pokaždé o nějaké bombičky - smradlavé, kouřové nebo při fingovaném poplachu dokonce o bomby skutečné - a to už jsem se ocital na trochu příliš tenkém ledu.

No nic, utěšoval jsem se, když se blížila pátá, však ty si něco vymyslíš. Ty něco vyšpekuluješ, Harry. Vždycky přece něco vyšáš.

Žádná bombička. Žádné poničené dodávky. Žádné telefonování.

Varovat policii? Oznamit jim, že se chystá loupež?

Ne. Ti by se přece nepřihlasili k loupeži s rozječenými sirénami, ale někde by se tu tajně schovali a posbírali by nás v tu ránu, jak bychom šli do toho.

Něco vymyslím. Něco určitě vymyslím.

Pět patnáct. Pět dvacet pět.

Že bych sehrál srdeční záchvat? Ne. Šli by do toho stejně a já bych rozhodně nemohl riskovat převoz sanitkou někam do nějakého špitálu na resuscitaci, kde by určitě chtěli zjistit totožnost.

Pět třicet.

Něco vymyslím.

Dodávka opravářské firmy přijela. Byl to nový vůz, zase malá dodávka značky Ford Econoline, navlas stejná jako ta minulá, hm, to jsem musel na té předchozí zapracovat skutečně na jedničku.

Takže i teď můžu odvést dobrou práci. Ve vteřině si určitě něco vymyslím.

Joe vylezl z vozu, přešel k zadním dvířkům a otevřel je.

Třeba začne třetí světová válka. Anebo se tu najednou objeví návštěva z vesmíru.

Joe vyndal psací stroj a přešel s ním ke dveřím Federální fiduciární. Eddie, se svrchníkem navlečeným přes portýrskou uniformu, vylezl také z auta, namířil si to k bance a postavil se vedle Joea.

"Já tomu nevěřím," pravil Phil. Podíval jsem se na něho: z jeho tváře na mě hleděla posvátná hrůza, asi jako by měl vidění a v něm spatřil panenku Marii, která mu zvěstovala, kterak dosíci míru na Zemi.

Dveře banky se otevřely. Joe a Eddie vešli dovnitř.

"Jdem na to," zavelel Phil.

Něco vymyslím, opakoval jsem úporně. Zvedl jsem se jako ostatní a všichni jsme vypochoďovali z restaurace a zamířili přes ulici.

Něco mě napadne. Jenom ještě vteřinku!

Kapitola 40

Eddie Troyn nám otevřel dveře. Svlékl si zatím svrchník a stál před námi již v portýrské uniformě, a musím přiznat, že ve své nové roli vypadal dokonale: "Všechno klape," ujišťoval nás a mně trvalo vteřinu, než jsem si uvědomil, že to řekl přesně jako nějaký portýr v bance. Choval se tiše, klidně a s jakousi zdrženlivou nenápadností.

Eddie a uniforma, tohle spojení bylo vždycky dokonalé. Kdykoli se do nějaké navlékl, vždycky se před vámi objevila osobnost, která do ní patřila.

Něco mě napadne, říkal jsem si, a zatím jsme všichni čtyři vstoupili do banky, Eddie zavřel dveře a zamkl za námi. A napravo už zatím Joe Maslocki položil psací stroj a vytáhl pistoli - automatickou, jednu z těch, co jsme ukradli s Eddiem v táboře Quattatunk - a mířil s ní na opravdovského portýra, který zůstal stát, ani se nehýbal.

Je pozdě, projelo mi hlavou. Nemohl jsem tomu věřit. Vylupujeme banku.

Kapitola 41

Stál jsem tam a mířil jsem pistolí na ženskou v tvídové sukni a na chlapa s červenou kravatou, zatímco chlapík s dlouhými kotletami telefonoval manželce. Phil držel pistoli namířenou na bankovního portýra, kterému se jeho vlastní zbraň odebrala (měl ji v kapse Jerry). Eddie stál ve své portýrské uniformě u hlavních dveří a počínal si přesně jako vrátný, zřejmě si myslel, že opravdu vrátný je, to jsem pozoroval jasně a jenom jsem doufal, že na nás nezačne pískat píšťalkou. Jerry a Billy, kteří měli pracovat s laserem (přinesl ho sem Joe z dodávky), jen postávali a čekali, až se odbudou telefonní hovory, protože teprve pak mohli začít.

Chlapík s kotletami oznámil ženě, že mají v bance náhlou revizi a že se nejspíš zdrží přes celou noc - ne, ne, na něho nepadá ani stín podezření, že by něco zpronevěřil, ujišťoval ji neustále -, a když domluvil, přešel zpátky a postavil se na místo ženy v tvídové sukni. Doplnil tedy dvojici, na kterou jsem mířil já, zatímco na ženu v tvídové sukni v tu chvíli již zase mířil pistolí Phil, protože teď zas ona telefonovala svému manželovi a vysvětlovala mu celou záležitost s revizí. V jejím případě nešlo na druhém konci telefonu o podezření, že by něco zpronevěřila, protože manžela ujišťovala: "Můžeš mě volat přímo sem do banky, kdy budeš chtít, celou noc." Vypadala, že ji to docela namíchlo, když zavěsila a vrátila se opět před hlavě mé pistole, zatímco k telefonu před Phila se postavil chlap s červenou kravatou.

Žádného ze zaměstnanců banky naše přítomnost ve skutečnosti nijak zvlášť nepoděsila, ledaže se někteří tak trochu báli, s výjimkou portýra, který téměř zkoprněl hrůzou a jeho děs nepřesl, dokud ho neodzbrojili. Poté se očividně uklidnil. Ale chvilkami sebou přece jen poškubával, olizoval si rty a nervózně se rozhlížel kolem, jako by hledal někoho, kdo by ho mohl ukonejšit.

Ihned jakmile jsme vstoupili do banky a vnikli za přepážky do části, kde byly soukromé kanceláře a oddělení s trezory, nasadili jsme si černé masky z toho partiového kšeftu, kde je koupil Phil už někdy v prosinci. Byly to normální masky, jaké se nosí k dominovému kostýmu na maskarní, přesně takové, jaké si nasazoval Zorro tajemný mstitel. Nevím, jak jsem vypadal já, ale ostatní na mě působili jako postavičky z kreslených rodokapsových seriálů z třicátých let. A kde byl Zorro tajemný mstitel! Humpolácké látkové masky! Ještě že jsme byli všichni oholení a nad hlavami se nám nevznášely obláčky s textem, protože jinak už bychom vypadali skutečně jako staromódní karikatury.

Chlap s červenou kravatou musel své ženě do telefonu přidat k historce s revizí ještě jakousi otrávenou obhajobu skutečnosti, že si vybral povolání bankovního úředníka. "Přece jsi věděla, že pracuji v bance, když sis mě brala," připomínal jí jednu chvíli. Zřejmě doma chystali nějakou slavnostní večeři, na kterou měli pozvanou rodinu z manželčiny strany, a paní domu byla jasně přesvědčena, že si tu revizi vymyslel, aby nemusel chodit. Snažil se to důsledně popírat a ke konci se do toho vložil poměrně dosti ostrým tónem, a když se vrátil před namířenou hlavě mé pistole, všiml jsem si, že mu kolem rtů pohrává jakýsi téměř neznatelný úsměv.

Nakonec přišel na řadu portýr, obstarožní tlouštík s tučným zátylkem. Joe ho sám odvedl k aparátu, takže děda telefonoval pod ochranou dvou bdělých pistolí a dvou tvrdých chlapů s maskami na obličej. Skutečně to působilo poněkud přehnaně.

Tedy přesně řečeno, portýr si neodbyl jen jeden telefonní hovor, ale hned několik. Nejdřív musel zavolat ženě a sdělit jí, aby na něho nečekala s večeří, protože mají v bance revizi, atakdále, atakdále. Pak musel volat ještě nějakému chlapíkovi jménem Jim a tomu řekl, aby za ním nechodil večer k jeho snaze na šachy, protože tam nebude, protože mají v bance revizi, atakdále, atakdále. Na takového dědu mi to připadal dosti komplikovaný společenský život.

Nakonec však portýr všechny své smlouvané záležitosti na večer odřekl a přeorganizoval, odešel od telefonu a postavil se k ženě v tvídové sukni a chlápkovi s červenou kravatou a chlapíkovi s dlouhými kotletami, na všechny jsme Joe a já mířili pistolemi, zatímco Phil seděl u telefonu, kdyby se náhodou objevily nějaké problémy. Eddie zůstal vepředu v bance ve své roli portýra a Jerry a Billy odcházeli dolů do podzemí s trezory, aby se pustili do práce.

Tohle všechno se odehrávalo takřikajíc ve vnější sféře. Ale ve mně se zatím ozvalo:
JÚÚÚÚUÍÍÍ!!

Kapitola 42

Těm, kdo to nikdy nezkoušeli, musím sdělit, že bankovní loupež je hrozně nudná činnost. Tak nudná, že kolem půl sedmé - to jsme měli za sebou sotva hodinu práce - ze mě nuda vypudila veškerou hrůzu, všechny morální skrupule a ohledy na zákon a tak mě otupila, že jsem upadl do stavu letargie a naprosté pasivity. Takže právě vylupujeme banku, a co je ještě nového?

Telefonní rozhovory a další záležitosti, které bylo nutno zařídit předem, trvaly asi půl hodiny, takže Billy a Jerry začali pracovat s laserem až těsně po šesté. Phil zůstal sedět za stolem u telefonu a pistoli měl položenou hned po ruce. Já s Joem jsme seděli v otáčecích židlích, s pistolemi na klíně, a stále jsme hlídali své čtyři zajatce, kteří seděli na zemi, opření o stěnu. Eddie zůstal vpředu u vchodu a choval se tam přesně jako každý jiný bankovní portýr.

Vždycky když některý z našich zajatců potřeboval odejít do umývárny, bylo mým úkolem ho tam odvést a počkat venku, protože jsme zjistili, že nikde nejsou natolik velká okna, aby jimi bylo možno uniknout. A když už někdo musel jít, byl to obyčejně pravý portýr. Ten měl zřejmě ledviny stejně nadranc jako nervy. Tam a zpátky, tam a zpátky.

Zpestřoval moji nudu chvilkami, kdy jsem byl skutečně podrážděn.

Možná však že by to bývalo bylo se mnou ještě horší, kdybych tam měl sedět hodinu za hodinou a nemít záminku, proč bych se měl aspoň na okamžik zvednout. Ale ze všeho nejvíc mi na těch výletech do pánské umývárny vadila váha pistole. Musel jsem před sebou držet automatickou pistoli kolt.45, jednu z těch, co jsme s Eddiem ukradli u vojáků, a její tíha byla skutečně obdivuhodná. Možná že pro někoho ne, ale fakt je, že byla celokovová. V biografu člověk vidí všude lidi ohánět se kolem sebe pistolemi, jako by to byly srkací slámky. Tahle pistole byla první pistole v mém životě, kterou jsem naneštěstí musel držet v ruce, a povídám vám, byla jako cent. Zvlášť proto, že jsem nepokládal za psychologicky příliš vhodné, aby se mi klátila v ruce hlavní dolů jako hadr, aspoň ne když se naši zajatci dívali. Takže když jsem se musel zvednout a dát se na pochod, ať už jsem šel za tím nedočkavým portýrem anebo za kým, vždycky jsem pečlivě dbal, abych držel pistoli namířenou přesně na osobu, kterou jsem vyprovázel. Bolest v zápěstí a tlak na palci mi skutečně chvílemi dávaly co proto.

A pak tu byla ta maska. Nemůžu říci, že by mě na obličejí svédila nebo co, ale cítil jsem ji na sobě jako cizí těleso, jako něco naprosto nepřírozeného. Tlačila mě do nosu, ocnice mi nešly přesně kolem očí, a vždycky když jsem si ji nějak upravoval na obličejí, gumová páska se mi na temeni svezla a tahala mi vlasy. A to bolí.

Vcelku to byla hrozně nepříjemná záležitost, tahle bankovní loupež, a hrozně jsem si přál, aby to proběhlo co nejrychleji.

Jenomže ono to zase tak moc rychle nepokračovalo. Billy a Jerry se střídali s laserem, vždycky po pěti minutách, a zřejmě jim práce šla dost pomalu. Začali v šest a v půl sedmé už byli oba vysvěčeni do trenýrek. Muselo jim tam být horko, protože to bylo celé uzavřené a všechno z kovu, a přitom pracovali s laserem, což v podstatě znamenalo, že měli v kovu udělat účinkem obrovského tepla díru.

A toho kovu nebylo málo. Banka oplývala značným počtem zamčených bezpečnostních schránek, ve všech akciové certifikáty, a ty zabíraly zadní stěnu podzemní trezorové síně. Nejdřív se u několika skříněk musela upálit dvířka a čoud škvířícího se kovu spolykal všechn chlad v předsíni. Pak bylo třeba propálit přičky, a to se dalo zase v oblacích čoudu. A bylo jich třeba odstranit tolik, aby se protáhl člověk. Potom se musela propálit sama zeď, které vedla ke stěně do podzemního trezoru Západní národní, a bůhvíjaké ještě schránky a překážky měly oba chlapy čekat na druhé straně.

Původně se v plánu počítalo s tím, že chlapi nejdřív proniknou do druhého podzemí a teprve potom posbírají prachy, ale když se upálila všechna dvířka od bezpečnostních schránek, okraje obnažených přiček byly tak horké, že se jich ani nedalo dotknout. Klimatizace tady v podzemí pracovala naplno, ale moc to nepomáhalo, takže ani Billy, ani Jerry nemohli mezi přičky, aby tam pokračovali v práci s laserem. A zatímco tedy čekali, až kov vychladne, začali plnit prázdné kartony od lahví, které jsme sem s Joem nanosili z dodávky. Jerry a Billy tam stáli v maskách a v trenýrkách, potili se jako dveře od chlíva a začínali pěkně začervenávat (nedá se říci, že se v tu chvíli nepodobali langustám), a když jsme s Joem vyšli ven k dodávce pro kartony, zaskočili za nás a mířili našimi pistolemi na chlapíka s červenou kravatou a na chlapíka s kotletami a na tu ženskou v tvídové sukni. Napoprvé jsme jich přinesli šest, každý po třech. Eddie nám podržel otevřené dveře, přesně jako pravý bankovní portýr.

Tohle se odehrávalo něco po sedmé. Jerry a Billy skládali svazky bankovek do kartonů až do půl osmé a pak se pustili znovu do práce s laserem a začali odstraňovat přičky.

To trvalo téměř do jedenácti. Ještě předtím, asi kolem deváté, mi ten chlapík s kotletami povídá: "Můžu něco říct?"

Dosud byli všichni naši zajatci až na tlumený šepot velmi tiší a nikdo z nich se na nás neodvážil promluvit. A nikdo se nám neodvážil povědět ani, že nám to rozhodně nemůže projít, a dokonce vůbec nic z toho, co se obyčejně v takových situacích říká a co všichni rozhodně slyšeli v televizi tolikrát, že to museli znát nazpaměť.

No ale ten jeden, tedy ten chlapík s těmi kotletami promluvil - obrátil se ke mně a požádal, jestli smí něco říct. "Jistě," odpověděl jsem, i když jsem se úkosem podíval po Joeovi, který seděl vedle mě. Cítil jsem se při téhle operaci víceméně jako učedník anebo ještě spíš jako výpomocná síla, veškerý ústní styk by měli obstarávat především profesionálové. Ale ten chlapík s kotletami si zvolil zrovna mě. Bylo to možná proto, že ony části mého obličejí nezakryté maskou naháněly méně hrůzy než nezakryté části Joeova obličejí. "Jak víte, žádný jsme nesměl domů na večeři. Nevím, jak ostatní, ale já začínám mít hlad. Nešlo by to, abychom mohli něco pojíst?" zeptal se.

Kruci, jak tohle mám vědět? Řekl jsem: "A máte s sebou nějaké jídlo?"

"Ne, ale mohli bychom pro něco poslat," odpověděl mi.

Poslat? Uprostřed bankovní loupeže? Bezradně jsem ze sebe vyhrkl: "Myslím, že rozhodně nemůžeme -"

"To se ale skutečně docela běžně dělá," ujišťoval mě. "Barák máte přeci vošacovanej, ne? - takhle to snad říkáte, ne?"

Takhle jsem se v životě nevyjádřil, ale přitakal jsem: "Ano, přesně tak to říkáme."

"Tak teda víte," pokračoval, "že když tady máme makat přes čas, objednávat si sem zvenku jídlo."

Pak se k tomu připojil Joe. "Taky jsem nák chyt slinu." Obrátil se na Phila. "Co ty?"

"To by nebylo marný," přikývl Phil. "Objednáme si sem něco z restaurace naproti."

Chlapík s kotletami pronesl hlasem znalce: "Z té knajpy naproti přes ulici! To je katastrofa. U Durkeyho za rohem je to lepší, na Massena Street."

"Tak jo," souhlasil Phil. "Máte číslo?"

"Myslím, že je támhle na stole na tom otáčecím seznamu," pravil muž s kotletami.

"Dobrá." Phil našel seznam, zatočil s ním a zřejmě číslo ihned našel. "Dobrá," řekl znovu a ukázal na mě. (Jména jsme se vzájemně neoslovovali.) "Hele, seber od každého objednávku," rozkázal.

Takže jsem od každého vybral objednávku. Chlapík s kotletami doporučoval rostbífovou mísu, tak jsme si ji oba s Joem dali, a ta ženská v tvídové sukni prohlásila, že komu záleží na kaloriích, vezme si dietní krůtí mísu, dal si ji Jerry. Ostatní si objednávali standardní karbanátky anebo sendviče se slaninou, salátem a rajskými atakdále. K tomu obvyklé kafe, a dva čaje, ty byly pro Jerryho a pro toho chlapa s červenou kravatou.

Předal jsem seznam Philovi, který se naň podíval, zvedl telefon, ale pak se zastavil, znovu se podíval na objednávky, položil sluchátko a řekl: "Ne, pro deset lidí neobjednávám. Večer tady bývají tak tři čtyři lidi. To by hned věděli, že se něco děje."

"Promiňte," prohlásil chlapík s kotletami, "vždyť byste přece pro to jídlo mohl jít sám, a abych pravdu řekl, skutečně tady někdy míváme kolem večere přes deset lidí, například když je revize nebo když máme podnikovou inventuru anebo i při jiných příležitostech."

Já to věděl, že pošlou mě, prostě jsem to věděl. Takže jsem řekl: "V té restauraci naproti, těm to bude jedno, ne? Ti sem prostě přinesou přes ulici, co se objedná, a hotovo!"

"Ne, do té restaurace prosím vás ne!" přesvědčoval mě chlapík s kotletami. "Musíte jít k Durkeymu, je to za rohem na Massena Street."

"No jo, dobře," přikývl jsem. "Půjdu k Durkeymu."

Joe také zatím přešel ke stolu, u kterého seděl Phil. Ted jsme tam byli všichni tři natlačeni na jednom fleku a naši čtyři zajatci zase všichni na úplně opačném konci místnosti. Joe mi řekl: "Hele, radši snad pro to pošlem. Přece jsme je po večerech pozorovali, oba jsme je spolu viděli, a opravdu si pro jídlo posílají. A jestli dneska nepošlem - nezapomeň, že se tady svítí naplno a vůbec -, tak si možná někdo něčeho všimne a dovede sem policajta, aby to tu zkontroloval."

"Teda my rozhodně nechceme," prohlásil chlapík s kotletami, "aby se tady střílelo, to už je to poslední, a taky ne, abychom se octli v nějaké nebezpečné situaci jako rukojmí."

Hm, to bylo i podle mě to poslední, co bych si přál.

"Podívejte, objednejte pro pět a zbylým pěti dojdou já," uzavřel jsem.

"Jenom nechoďte naproti do té restaurace," znovu mi radil chlapík s kotletami. "Běžte k Durkeymu."

"Jo, vím, vím. Durkey, za rohem na Massena Street."

Z jeho výrazu jsem nabyl dojmu, že se trochu urazil - zřejmě nebyl zvyklý, aby ho někdo přerušoval. "Ano, tak," řekl škrobeně.

Mezitím Phil uvažoval o mém návrhu. "Tak teda jo," souhlasil nakonec. "Ty doneseš pro pět, a já pro pět objedná telefonem."

"Dobrá."

Nato jsme se posadili a rozdělili seznam na dvě poloviny, tak aby Phil mohl telefonem objednat ty větší objednávky jako rostbífové mísy, a já že donesu ty menší jako karbanátky. "Hele, já nebudu volat dřív než za takových pět minut," řekl Phil. "Budeš mít jako když náskok."

"Tak jo." Strčil jsem si seznam do kapsy a ještě se podíval na toho chlapíka s kotletami, ale už se mi neodvážil říct, abych šel k Durkeymu za roh do Massena Street. V nastalém tichu jsem se vydal zase dopředu a tam jsem vysvětlil Eddiemu - Eddieho objednávka patřila mezi ty běžné karbanátkové s kafem -, že zajdu ven a sám část objednaného jídla donesu, ale se zbytkem že přijedou. Jen se mě zeptal: "A to zaplatím patama?"

"Zeptej se Phila." Já jsem s sebou peníze měl a počítal jsem, že si to potom všechno dám zaplatit.

"No jo, dobře," zahučel a otevřel mi dveře. Když jsem procházel, ještě na mě houkl: "Sundej si tu škrabošku."

"Aha, jóú! Jo!"

A tak jsem došel za roh k Durkeymu a objednal jídlo. Sedělo tu plno lidí, jedli nebo čekali, až budou obslouženi. A mě napadlo: já jsem přesně uprostřed mezi dvěma bankovními loupežemi! Co vy na to, lidi? Ani na to dvakrát moc neříkali. Uvažoval jsem, že zavolám Marianě, aby sbalila kufr, natankovala svůj volkswagen, a oba bychom se kvalitně hleděli ztratit k hranicím. A pláchli bychom do Kanady, tam bych si našel práci, narazil bych si nové jméno a oba bychom začali nový život. A nikdy víc bych se sem nevrátil, nikdy víc bych se už nemusel zaplést do takovéhle bankovní loupeže.

Dali mi balík s objednaným jídlem. Zaplatil jsem a vrátil se do banky. Když jsem jídlo pak na jednom pultu třídil a počítal, kdo mi co dluží, přinesli druhou půlku a Eddie přišel pro peníze, aby mohl zaplatit. Phil musel do trezoru a vrátil se s dvěma dvacetidolarovkami. "Ne abys to přepísk s diškem," nabádal Eddieho a mně podával druhých dvacet dolarů. "Na. Tys to platil ze svého, že?"

"Poslechni, tos to ale s tím tuzérem fakt přehnal," řekl jsem.

Zasmál se: "Ber, dokud ti dávají." Tak jsem to vzal a Phil řekl: "Vidíš? Tobě dělají nervy drýle tisíc let dopředu, ale když se to všechno spustí, ani to s tebou nehne. Je to tak?"

"Přesně tak," přikývl jsem.

"Hele, měl jsem tě předem dávno omrknutýho, Harry," podotkl.

"To víš, že jo," přikývl jsem. Pak jsme se všichni posadili a pustili se do jídla, a jak jsem řekl chlapíkovi s kotletami později, měl stoprocentní pravdu: restaurace naproti přes ulici se nemohla s Durkym vůbec srovnávat. "Ta rostbífová mísa je fantastická," pochvaloval jsem si před ním, když jsem se ládovel posledními sousty. "Díky, že jste mi poradil."

"To nic, rádo se stalo," řekl. "Možná že se můžem poněkud lišit v názorech na některé finanční záležitosti, ale to ještě neznamená, že se k sobě nemůžeme chovat jako lidi."

To člověka nesmírně povzbudí, když něco podobného slyší právě od vysoce postaveného bankovního úředníka.

Kapitola 43

Ve dvě ráno už bylo naprosto jasné, že se do podzemního trezoru Západní národní nedostaneme, ale Phil s Joem se rozhodně odmítali vzdát, ať se Jerry s Billem vypotáceli ven se sebehoršími zprávami. A tak uběhla další hodina, než jsme se konečně vzdali.

Ještě předtím nás také přišla navštívit policie. Někdy kolem půl dvanácté. Eddie se totiž jednu chvíli předtím vrátil se zprávou, že za posledních dvacet minut třikrát projelo kolem hlídkovací auto a že si dva policajti uvnitř s dost velkým zaujetím prohlíželi osvětlený interiér Federální fiduciární. "Neboj," uklidňoval ho Phil. "Máme bezpečný krytí."

"Já se nebojím," ujišťoval ho Eddie.

Tak úplně jsem mu nevěřil, když to říkal, ale musím přiznat, že policejní návštěvu zvládl s jistotou a klidem. Zastavili u banky těsně před dodávkou a oba vylezli z vozu. Pak šli ke dveřím, které Eddie otevřel, aby je mohl pozdravit. Zeptali se ho, kde je Duffy, a Eddie jim sdělil, že leží doma s chřipkou, která tou dobou zase řádila. Pak se ho ptali, co se v bance děje, že lidi ponocujou, a Eddie jim oznámil, že mají nějakou revizi. No a pak už se chlapi jenom tak ochomýтали, a i když žádné podezření neměli, nedá se říct, že je odpověď stoprocentně uspokojila.

V útrobách banky zatím Jerry s Billem přerušili operaci s laserem a svorně hlasitě oddychovali u předpokoje do trezoru. Jak tam stáli, silně mi připomínali pár dostavníkových koní, kteří právě utekli bandě Indiánů. U přepážky jsme Phil, Joe a já napjatě poslouchali, co se děje vpředu. A myslím, že stejně napjatě špicovali uši naši čtyři zajatci.

Nakonec Phil zavrčel: "S tímhle se musí něco udělat." Šel k chlapíkovi s kotletami a klidným hlasem se ho zeptal: "Vy znáte ty fízlačky, co tady chodějí po štrece?"

"Jistě, znám."

"A oni znají vás?"

"Aspoň myslím."

"Helejte se, já vám řeknu, co uděláte," přikazoval mu Phil. "Půjдете jako dopředu, až co by vás viděli. Jenom přejdete a musejí vás přitom vidět, vemete ze stolu nějaké lejtstro nebo něco, otočíte se a vrátíte se zpátky sem. Cestou na ně kejvnete. Kejvnete na ně, jo?"

"Ano, kývnu."

"Fajn. Tak na ně kejvnete!"

"Dobře," souhlasil. "Mám jít hned?"

"Jo, hned."

Chlapík s kotletami se zvedl, protřepal si zmačkané šaty, utáhl kravatu, narovnal brýle, odkašlal si a vyšel.

Phil mu ještě pošeptal: "Nevyhrožoval jsem vám."

Chlapík s kotletami se zastavil a ohlédl se zpátky na Phila.

Phil se na něho zpod masky zazubil. I mně při tom přeběhl mráz po zádech, a to jsem prosím byl na Philově straně. "A snad vám ani vyhrožovat nemusím," dodal Phil.

Chlapík s kotletami byl zřejmě naprostý klidáš. "Ne, to nemusíte," řekl, vyšel a udělal přesně, co mu Phil rozkázal. Zvedl ze stolu nějaké lejtstro, kývl na policajty a vrátil se zpátky. "Prima," řekl Phil. "A teď zas sednout."

Chlapík na Phila zamával lejtstrem. Chtěl bych to vrátit na místo, kdybyste dovolil. Nechci dělat v papírech větší nepořádek, než je krajně zapotřebí."

"No jo, to je fakt," kývl Phil. "Jenom počkejte minutu, jo?"

"Jistě."

Ke konci této rozmluvy policajti odešli. Uviděli známou tvář, všechno se zdálo v klidu, a to je přesvědčilo. Odešli, chlapík s kotletami položil lejtstro zpátky, kde je vzal, a zase se všichni usadili a oddali se té nečinnosti a nudit.

A tou dobou začaly chodit zezdola z trezoru zlé zprávy. Hotovost Federální fiduciární dala deset plných kartonů peněz a to bylo všechno, co tu Jerry a Billy našli, ale zato směrem k trezoru Západní národní postupovali daleko pomaleji, než původně očekávali. A navíc to šlo nesmírně obtížně. Odstranění přičky byla pomalá namáhavá fuška a chlapi museli práci neustále prokládat přestávkami, aby kov zchladl, a pak se ukázalo, že stěna do centrálního trezoru je velice bytelná překážka z betonu, v kterém bylo plno železných prutů, pletiva a drátů. Na beton se šlo s laserem daleko hůř než na kov. Nedaly se s ním vyříznout větší kusy jako v přičkách, ve skutečnosti museli chlapi všechno roztavit kousek po kousku, při čemž vlastně proměňovali beton v lávu, hloubili ve stěně jakýsi pomalu se rozšiřující otvor a využívali přitom jenom skrovných výhod.

Těch výhod bylo skutečně málo, nevýhod kupa. Rozteklý beton se rozlil po dalším betonu, který se teprve měl tavit,

tam zchladl a ztvrdl a proměnil se v cosi jako tuhou sklovinu, která byla daleko tvrdší než sám beton. Někdy se na betonové stěně vytvořila celá sklovitá krusta, takže než mohli chlapi začít tavit beton, museli znovu roztavovat ztvrdlou lávu.

A láva se chovala dosti nebezpečně. Tu a tam vystřikovala, někdy vybuchovala a pořád tekla. Netrvalo dlouho a Jerry i Billy už na sobě měli dost popálenin a moc šťastní z toho samozřejmě nebyli. Ve výhni trezoru červenali a rudli pořád víc a pot po nich tryskal jako vodopád. Vypili už hektolitr vody, ale stále to nestačilo. Oba očividně ztráceli obsah vody v těle a na Jerryem bylo možno úplně zřetelně pozorovat, že hubne. Zrudlá kůže mu na těle visela pořád volněji a obličej se mu propadal, jako by byl z vosku. I Billy viditelně nějak scházel, a něčemu podobnému bych byl v životě nevěřil.

Ale nikdo se o nějaké porážce nezmínil ani slovem, teprve krátce po půlnoci vyšel Jerry během jedné z těch pětiminutových přestávek ven, podal laser Billymu a zbrocen potem dobelhal se k Philovi a řekl mu: "Myslím, že to nezvládnem."

"Cože?" odmítl to Phil ihned prudkým mávnutím ruky. "Samozřejmě že to musíme zvládnout," zahučel. "Máš toho teď dost, tak si na chvilku sedni."

Asi o hodinu později, někdy po jedné, Bill poprvé prohlásil, že to nepůjde. "Ještě jsme ani nenarazili na druhou stěnu," vysvětloval Philovi.

"Musíme na ni narazit každou minutu," ujišťoval ho Phil. "Nenarazíme na ni vůbec," řekl. "Tou první stěnou se nikdy nedostanem." Pak se otočil, šel zase dovnitř a dal si svých pět minut.

Mezi jednou a druhou se snažili Phil a Joe dát Billymu a Jerrymu injekce povzbudivých rozhovorů, jenže pokud jsem mohl pozorovat, nemělo to vůbec žádný smysl, rovněž Eddie se každou chvíli vracel ze svého stanoviště a řečnil k světu vůbec o svém absolutním přesvědčení, že by se rozhodně žádná akce neměla vzdávat.

Já jsem se dost dlouho držel zpátky, ale za chvíli jsem cítil, že prostě budu muset zaujmout nějaké stanovisko, a tak jsem na konci jednoho z těch povzbudivých hovorů řekl Philovi: "Hele, podívej se, teďko jsou skoro dvě hodiny a my ještě nejsme venku z tohoto trezoru a nezdá se, že bychom byli nějak blízko do druhého. A dohodli jsme se, že víc než do pěti tu zůstat nemůžeme."

"Ale oni to přece musí dokázat," ujišťoval mě Phil.

V tu chvíli jsem mu na to neřekl ani bé, ale za dvacet minut jsme spolu vedli skoro navlas stejnou konverzaci, a já mu povídám: "Phile, hele, to se jim nemůže podařit. Zbytečně tady maříme čas a nutíme ty dva, aby se dělali úplně nanic."

"Nevzdáme to," odpověděl zarytý Phil.

No ale přesto jsme to vzdali! Jerry vylezl ve tři ven, funěl, sotva dechu popadal, a potácel se, div nepadl, a přestože Billy napřáhl ruku a chtěl od něho vzít laser, Jerry ho přešel, donesl laser až k psacímu stolu, kde seděl Phil, práskl s ním na desku stolu a povídá: "Hele, udělej si to sám."

Phil na něho jenom zůstal vyjeveně civět. Těžko jsem to mohl pod maskou odhadnout, ale zřejmě ho to dost poděsilo a nezmohl se ani na slovo.

"Já už nehnu ani prstem," řekl Jerry. "A kámoš taky ne, to ti povídám. Udělej si to sám!"

"Jestli je v tom nějaký problém, tak -"

"Jo, problém v tom je, takže se můžeš sebrat a jít se na to mrknout," utrl se na něho Jerry.

A Phil skutečně šel, podíval se, a když se vrátil, vypadal, že to jím silně otřásl. "Jjo," uzavřel. "Takže to prostě nevyšlo. Ale půl balíku máme."

Tuhle půlku balíku jsme měli už v šest, před devíti hodinami, na což nikdo z nás nijak nepoukázal. Možná že jsme byli všichni příliš unavení.

Takže tak. Jerry a Billy se v mátohách oblékli, zatímco Joe pod bdělou ochranou Philovy pistole svázel čtyři naše zajatce a strčil jim do pusy roubík. Já jsem začal nosit kartony od chlastu s penězi, dopředu, kde jsem musel být bohužel tím, kdo Eddiemu sděluje, že akci vzdáváme. "Já to věděl, měli jsme se držet těch ručních granátů," prohlásil. "Člověk se má vždycky dokonale připravit na všechno, co nelze předvídat, tak se jedinec dá operace dovést k zdárnému konci," prohlásil tvrdě.

Ve tři patnáct jsme byli z banky. Kartony byly naloženy v dodávce, kterou jsme pak já, Joe a Phil cestovali k Dombeyovu baráku. Složili jsme kartony ve sklepě ve Vasacapově chodbě, a zrovna když jsme končili, přihasili si to Jerry a Billy a Eddie v autě, které právě pro tenhle účel ukradli. Joe odjel vrátit dodávku, Phil nasedl do ukradeného auta, aby je zajel vrátit, a my ostatní jsme se tunelem dohrádky do vězeňské tělocvičny. Kartony jsme nechali ve sklepě u Dombeyho.

No a takhle jsem tedy pomáhal vyloupit banku.

Kapitola 44

Dva měsíce po loupeži se nedělo absolutně nic zvláštního, což mě úplně ničilo. Byl jsem teď bona fide absolvent vysoké loupežnické, se specializací na banky, otrlý kriminálník, kterému není pistole a násilí cizí, a přesto jsem to byl pořád já. A stejný byl i svět kolem, ten kriminál a tunel a náš byt a Mariana, všechno přesně tak, jako to bylo předtím. Jediný rozdíl byl v tom, že se mi vyřešily finanční problémy. Těm třem tisícům, co mi poslala maminka, jsem dal dost zabrat, tu a tam jsem totiž musel předstírat nějakou tu zlodějníčku a vysvětlovat, odkud že mám hotovost, a peníze samozřejmě nemohly trvat věčně. Zvlášť když jsem teď měl vlastní byt a přítelkyni. S těmi devíti tisíci v torně navíc jsem mohl vystačit celé ty dva roky, do té doby, kdy mi snad dají milost.

Ano, měl jsem devět tisíc. Doufali jsme, že nám obě banky hodí celých stopadesát tisíc, ale podařilo se nám vyloupit

jenom jednu. Naštěstí se tenhle náš poloviční úspěch pohyboval u horní hranice našich odhadů. V těch kartonech od pití jsme z Federální fiduciární odvezli sedmdesát tři tisíce dolarů, rozděleno mezi osm chlapů, dělalo to na každého devět tisíc sto dvanáct dolarů.

Na jednu pracovní noc to ušlo. Což bylo jedno hledisko, z jakého se člověk na tu záležitost mohl dívat. A přesně tak se k ní stavěli mí kolegové spiklenci. Sakra hubený výdělek, když se uváží, že člověk riskoval doživotí, tak jsem se k tomu stavěl já. Nebyl to ten pravý postoj kriminálního.

Nicméně jsme to provedli a prošlo nám to. Mariana neměla ponětí, že jsem do té velké bankovní loupeže zapleten - byl to samozřejmě nejsenzacíjnější zločin ve stoneveltské historii - a neměl jsem důvod, proč bych s tím měl její svědomí zatěžovat. Pokud jde o Joea a Billyho a ostatní, tak ti byli teď po provedené loupeži jako beránci, klidní a bezstarostní, a připadali mi jako dobře nakrmení koníčky. A líní. Přes to náhle nabyté bohatství někteří ani nevyužili možnosti, když na ně přišla řada vyjít si z vězení, což pro mě znamenalo zvýšenou příležitost dostat se ven. Hrozně mě začínalo štvát, že se musím každý den vracet na snídani a na večeři.

A tak březen uplynul jako beránky na nebi a nastalo aprílové dovádění. Počasí se zlepšilo a udělali jsme si s Marianou několik výletů v jejím volkswagenu a Max začal slibnou známost s docela příjemným děvčetem jménem Della. Někdy jsme si dávali všichni společné rande. Byl jsem šťastný a spokojený, neprovozoval jsem žádné žertíky, malinko jsem přibíral a vůbec celkem jsem si v tom svém šťastném životě hrozně lebedil. Pak ale - bylo to přesně ve středu dvacátého sedmého dubna - ten šílený inscenátor oněch nápisů s voláním o pomoc opět udeřil.

Kapitola 45

Tou dobou jsem už rezignovaně přijímal jako danou skutečnost, že kdykoli pro mě správce poslal, znamenalo to další nějaký ten pitomý nápis, a když jsem kráčet přes dvůr a správní budovou za Stoonem do Gadmorovy kanceláře, jenom jsem doufal, že tentokrát budu mít pevné alibi dané skutečností, že jsem se z kriminálu ani nehnul. Tahle okolnost se proměnila v toho jediného hada v mém dosavadním ráji a já jsem se jej chtěl rozhodně zbavit.

Když jsme však vešli do kanceláře, byl tam také katolický farář. Stál stranou, ruce sepnuté vpředu na černé sutaně zabílené od křidy. A to mě mátllo. Co ten s tím může mít společného? Otec Michael J. P. Flynn, tak se jmenoval, a i když jsem s ním nikdy žádné přímé jednání neměl, vídal jsem ho po vězení a věděl jsem, kdo je. Jenomže já nejsem katolík, tak co tady dělá? A proč na mě kouká, jako by mě chtěl spolknout?

Správce Gadmor na mě civěl stejně nevraživě a jeho pohled jako by říkal "Už toho mám dost". Ten jeho patronizující výraz hodného páníčka byl tentam. Podával mi cosi malého a smuchlaného: "Nate, vemte si to a čtěte."

"To si mám přečíst?" Takže jsem se nemýlil. "Další nápis," vyhrkl jsem.

Správce Gadmor se otočil a pokýval na otce Flynn: "Teď vidíte, co jsem měl na mysli? Jestli by mu člověk nevěřil?"

"No, ani moc přesvědčivě nepůsobí," odvětil otec Flynn. Byl to robustnější pán středního věku s obličejem kulatým a bílým jako měsíc a s černou čupřinou, která jako by jaksi příliš náhle a divoce vyrazela nad jeho čelem, obočím, ušima a nozdrami. Věděl se o něm, že je vztekloun, a v tom okamžiku na mě úplně zřejmě měl víc než mírný dopal. Šlehl po mě očima a štěkl: "Zacházejte s tím slušně. Je to tělo našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista."

"Tělo?" Sklonil jsem hlavu, abych se na tu věc, co mi správce podal, podíval pozorněji. Vypadalo to jako nedopečená oplatka, co dávají ke zmrzlíně, byla kulatá a bílá, poměkčí a přeložená napůl. "Je to jako ty koláčky, co se do nich pro legraci zapíkájí planety," řekl jsem.

"Velmi vtipné," uslykl správce. "Tak se do toho podívejte a tu svou planetu si přečtěte."

"To mám rozdělat?" řekl jsem mechanicky a vůbec se mi to nechťelo líbit.

"Zacházejte s tím opatrně," varoval mě otec Flynn znovu. "Posvětil jsem celou dávku. Jenže než jsem si vůbec něčeho všiml. Takže teď držíte v ruce svatou hostii. Je to tělo našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista."

Konečně jsem porozuměl. Držel jsem v ruce kulatou nekvašenou oplatku, jakou užívají katolíci při mši svaté. Když jsem ji rozevřel a vyrovnal do normálního kruhového tvaru, ihned jsem přesně viděl, co držím.

V tu chvíli jsem uvnitř spatřil i ten nápis: uzounký proužek papíru, přesně takový, jaký se strká do těch koláčků s planetami. Nemusel jsem ho ani otvírat a číst, ale nicméně jsem to udělal.

Tiskacími písmeny. Drobounce a černým kuličkovým perem. Slova odmítám opakovat.

"Jedna věc mě tedy ohromuje, Künde," pravil mi správce, když jsem zvedl zraky od svátosti oltářní v ruce, "a sice to načasování."

"Načasování, pane správce?"

Ukázal na oplatku a na proužek papíru, který jsem držel. "To se stalo tři dny po té epizodě s lahví v zeleninové hovězí polévce."

"Cože?"

"Nápis v té lahvi," pokračoval, "se objevil sedmého března, zítra tomu bude přesně měsíc. Na dodávce mešních hostií, které užívá otec Flynn, je datum toho dne, kdy sem dojdou, aby byly čerstvé, a karton s touhle speciální hostií měl datum desátého března. Toho dne došel karton do kaple a první noc byl uložen vedle v přístěnku. Druhý den dopoledne zamkl otec Flynn karton ve svém vlastním skladu přímo v kapli a vyndal jej teprve dnes ráno. Jediná doba, kdy někdo mohl těch dvanáct hostií -"

"Dvanáct?"

"Ano, dvanáct," přikývl správce.

Otec Flynn se na mě obrátil ve svatém hněvu: "Nezapírejte, člověče. Máte vinu napsanou přímo na obličej."

"Otče - pane správce -" Ale co jsem mohl říct?

A tak správce pokračoval bez dalšího přerušení: "Takže jediná doba, kdy si mohl někdo s těmi hostiemi takhle pohrát, bylo ve dne a v noci desátého března. Přesně tři dny poté, co jste mi dal své čestné slovo, že už se to víckrát nestane." "Ne, pane správce," ohradil jsem se. "Nikdy jsem vám nesliboval, že se to nestane. Nic takového jsem ani slíbit nemohl, protože já tohleto nedělám."

"Künde," pravil správce a z jeho tónu číselo více smutku než hněvu, "pamatujete si, co jsem vám řekl tehdy v březnu, tři dny předtím, než někdo takto naložil s těmi hostiemi?"

"Ano, pane správce," odpověděl jsem.

"Tehdy jsem vám řekl," pokračoval správce, "jestli se něco podobného ještě jednou stane a vy nebudete mít stoprocentní alibi nebo prokazatelné jiné vysvětlení, že vám odejmu veškerá privilegia a tato privilegia vám nebudou navracena dřív, dokud se totéž nebude opakovat. To je totiž jediný způsob, jak lze dokázat vaši nevinu."

"Ano, pane správce," přikývl jsem a téměř hmatatelně jsem cítil, jak se sevřkávám: stál jsem tam a propadal se jaksi do sebe.

Vezmou mi privilegia. Vždycky jsem věděl, že ta možnost tady existuje, ale vši moci jsem se snažil, abych tu skutečnost nebral na vědomí. Ani v nejmenším jsem se nepokusil zjistit, kdo vlastně takhle porůznu nechává tyhle nápisy, a teď je už pozdě. Privilegia jsou v tahu. Na neurčito.

To bylo na všem to nejhorší. Tělocvična, tunel, Mariana - celý svět za zdmi kriminálu - to všechno se mi bralo a nedalo se vůbec tušit, na jak dlouho. Bude to trvat týden, měsíc nebo rok, než se zase objeví nový nápis? V akcích toho pitomce nebylo ani zbla nějaké zákonitosti, a dokonce nebyla vůbec žádná záruka, že to bude ještě opakovat.

Proboha ne, to rozhodně nesmí, musí to udělat znovu! Ted s tím přece nemůže přestat.

Bude to trvat ještě rok a půl, než mě mohou propustit na podmínku: a to je věčnost. Rok a půl bez Mariany, rok a půl nesmět jednou jedinkrát prolézt tunelem?

Ted' budu ale skutečně vězeň.

Pomoc, ozvalo se ve mně.

"Je mi líto, Künde," pravil správce, zřejmě proto, že zoufalství bylo v mé tváři příliš patrné, "ale nevidím žádnou jinou možnost."

"Ne, pane správce," přikývl jsem smutně.

"To je všechno," skončil, "můžete jít."

Otec Flynn se otráveně zeptal: "To že je všechno?" Ten by mě rozhodně nejradši viděl hořet na hranici.

Ale správce mu řekl: "Dokud nebudeme mít nějaký důkaz, to už je jedno v jakém smyslu, nedá se nic jiného dělat. Kývl na mě, že můžu jít.

"Ano, pane správce," řekl jsem. Ale už když jsem byl na odchodu, zavolal na mě otec Flynn: "Vy, jak se vůbec jmenujete?"

"Künde, velebnosti," odpověděl jsem. "Je tam umlaut."

"Vás si budu pamatovat, Künde," řekl. "A taky ještě pár bohabojných katolických chlapců tady v této instituci."

"Já jsem to neudělal," řekl jsem, ale to už se ke mně jeho velebnost otočila zády.

A tak jsem vyšel ze správcovy kanceláře, abych si odpykal lhůtu svého trestu v Pekle.

Kapitola 46

Měsíc mezi středou 27. dubna a pátkem 27. května byl nejstrašnější měsíc mého života. Tak za prvé: seděl jsem v kriminále.

Musím říci, že jsem předtím vlastně neseděl. Byl jsem tam na návštěvě nebo jako podnájemník, ale jako vězeň ne.

Počínaje 27. dubnem jsem však seděl, o tom není pochyb.

Co takový vězeň dělá? Vstává o půl osmé a musí si uklidit. Posnídá. Hodinku si na vězeňském dvoře zacvičí a zbytek dopoledne stráví v cele. Pak obědvá. Opět hodinku cvičí na dvoře a zbytek odpoledne opět tráví v cele. Večeří. Večer tráví v cele. Jde ležet. A o hodně později usíná.

Co ještě takový vězeň dělá? Jednou týdně má dovoleno jít do knihovny a půjčit si tři knihy. Jestliže požívá všech výhod, vykonává někde ve vězení nějakou práci, ale když výhod požívá jen částečně, má aspoň možnost potloukat se během dne po značně velké části vězení a jednou týdně může na film a taky se může jít posadit do knihovny a přečíst si i nějaký časopis. Ale když jsou mu odebrána všechna privilegia, sedí jen v cele a snaží se hrozně pomalu, skutečně hrozně pomalu číst ty tři knihy. Žádné filmy, žádné potloukání po vězení, žádná práce, vůbec nic.

Je to všechno nesmírná nuda. Nuda je příšerný trest, horší dlouhodobý trest nikdo nikdy nemůže nikomu dát. Nuda je hrozně nudná. Šílená. Nevím dokonce ani, jak bych tohle měl pravdivě vyličit, aniž budu tak nudný, a nebesa jsou mi svědkem, že nic takového rozhodně nechci.

Jediných pár chviliek oddechu od té nudy mi poskytovaly útoky, které na mě občas podnikali bohabojní přátelé otce Flynny. Byli poměrně nebezpeční, protože po mně šli většinou v tlupě deseti nebo dvanácti chlapů najednou. Jenže já se hrozně rychle naučil jedno: kdykoli se ke mně blížil sevřený chumel vazounů, ihned jsem se přesunul do blízkosti nějakého dozorce, takže nikdy se jim nepodařilo mi podstatně ublížit. Tohle bylo nicméně jedinkrát, kdy mi mé domovské právo v skupině vězeňských "ostrých hochů" z okruhu tělocvičny neposkytlo ochranu před násilím, jež bujelo ve vězení, a tenhle pocit mě zaháněl ještě do horší izolace a vzdaloval mě mému předchozímu životu.

K provozování žertů jsem skutečně měl teď pramálo příležitosti a abych řekl, v dané situaci ani moc chuti. Žil jsem prakticky od jednoho Marianina ústního vzkazu k druhému. Vyřizoval mi je Max, protože nosit něco písemného bylo dost nebezpečné. A každý den ráno jsem se probouzel s nadějí, že toho dne se objeví nový nápis: dnes, dnes, dnes!

Ale nikdy se mi to nevyplnilo. Ten grázl zase přestal, jako když utne. Den po dni plynul, a žádné nápisy, a s každým takovým dnem sílilo správcovo přesvědčení, že já jsem skutečně viník. Až pak dvacátého sedmého května ke mně přišel do cely dozorce Stoon a že mě zase povede do kanceláře ke správci. Úplně jsem ožil a povídám: "Něco se stalo? Objevil se nápis? Proto se mnou chce mluvit?" "Ne," ucedil Stoon. "Nic se nestalo, žádné nápisy se neobjevily a dneska je to akorát měsíc. Proto s vámi chce mluvit!" A z tónu jeho slov zaznívalo jakési škodolibé uspokojení.

Kapitola 47

Přecházeli jsme dvůr, já šel první a za mnou štrádoval Stoon, a najednou proti nám jdou kriminální bažanti, ještě měli na sobě civil ze světa svobody. Šel jsem kolem nich se sklopenou hlavou, ponořen do meditací o vlastních těžkostech, když tu jsem si najednou všiml, že jeden z nich je Peter Corse! "Petře!" vykřikl jsem a zastavil jsem se, tak prudce, že Stoon doslova nakráčel do mě.

Peter se na mě zasmál svým kolozubým úsměvem a zahlaholil: "Harry, jak se máš, ty kluku ušatá! Já ti to říkal, že budu natošup zpátky!"

Pokračujte!" zavelel Stoon a dloubl do mě.

Vykročil jsem, ale ještě jsem na Petera přes rameno zavolal: "Jaks to dokázal?"

Taky ho pobízeli, aby nezůstával stát. Přiložil ruce k ústům a zařval: "Vyflák jsem se na hřbitově!"

Kapitola 48

Správce seděl za stolem a z jedné strany tu opět stál otec Flynn. Stoon zůstal u dveří ve svém obvyklém postoji, aby mohl jako vždycky komentovat vývoj jednání přešlapováním z nohy na nohu.

Správce Gadmora mi řekl: "Künde, s politováním vám musím sdělit, že od té doby, co jsem vám odňal všechna privilegia, se absolutně nic nestalo."

"Já vím, pane správce," přisvědčil jsem.

"Ta záležitost s mešními hostiemi," pokračoval, "přesahuje obvyklé meze a nelze ji považovat za obyčejný žertík, to jistě chápete. Pro římského katolíka je to nesmírně vážná věc."

"Já vím, pane správce," řekl jsem. "Někteří chlapci tady otce Flynny se mi to pokoušeli názorně vysvětlit."

"Doufám, že jste jim popřál sluchu," ucedil otec Flynn.

"Je těžké popřát sluchu pěstím," řekl jsem.

Správce zvedl ruku: "Neodcházejme však od jádra našeho rozhovoru. Oč jde: vysmívat se náboženství, to je strašně vážná záležitost a otec Flynn si přál důraznější zákrok než pouhou ztrátu privilegií."

"Ano, pane správce," hlesl jsem.

"Otec Flynn," recitoval správce s důrazem, "psal na diecézi svému monsiňorovi a ten telefonoval guvernérovi a ten zase telefonoval mně."

"Ano, pane správce," přitakal jsem. Poprvé jsem si všiml drobných znamének, že správce Gadmora otce Flynny zase tak hrozně nemiluje, ale jeho osobní city vůči faráři mi rozhodně nemohly nijak prospět. Všechno zašlo mnohem dál, to jsem viděl úplně jasně.

"Chtěl jsem vám sdělit," pravil správce, "že se na vás sepisuje žaloba. Někdy příští měsíc budete předvolán před nejvyšší porotní soud monequiského kresu. Guvernér je toho domnění, že proces prokáže s konečnou platností pravdu a ukončí všechnu tu nejistotu."

"Ano, pane správce," říkal jsem jako stroj.

"To naneštěstí pro vás znamená," pokračoval správce, "že vyjde najevo celá pravda, Künde."

"Jakže, pane správce?"

"Míním všechny vaše akce, které jste podnikal proti svým kolegům ve vězení," sděloval mi.

Všechny moje vtipky! "Čili se to dovědí?"

"Není vyhnutí."

Otcí Flynnovi sršely z očí blesky: "Co že se dovědí?"

"Všecko po řadě, otče," usadil ho správce a obrátil se ke mně. "Chtěl jsem vás předem varovat. Jestli máte ještě možnost si svou reputaci mezi kolegy trochu napravit, je myslím na čase, abyste se do toho pustil."

"Ano, pane správce," přikývl jsem. V zoufalství mi zraky zabloudily za správcovu postavu, do zahrady, kde se nyní rozprostíralo oslnivé panorama jarních barev. Kdyby to tak Andy viděl, pomyslel jsem si ve snaze odpoutat se od chmurných meditací nad tou šlamastykou, do které jsem se dostal. Všechny ty květy venku, barevné koberce a pěšinky a -

"He - he," vyrazil jsem ze sebe.

Oba se na mě podívali. Otec Flynn byl jedno černé mračno. Správce Gadmora se mě zeptal: "Co to mělo být, Künde?"

"He - he," nemohl jsem se udržet. "Ho - hoo. HA ha ha ha ha ha -"

"Co je to s vámi, chlape?" Správce se prudce zvedl ze židle, otec Flynn mě měřil nevraživým pohledem a Stoon popostoupil kupředu. "Copak jste se -"

"Koukejte!" zařval jsem. "Koukejte, tam venku!" A ukázal jsem do zahrady. "Butler to dělal!" zaječel jsem. "Butler to dělal!"

Zahrádka moje zlatá! Juj, juj, juj, zahrádečko moje!

Uprostřed koberce bílých macešek se skvělo z levandulově modrých hvozdíků slovo POMOC.

Velké zahradní sedmikrásky tvořily písmena slova DRŽÍ, zatímco MĚ zářilo v růžových azalkách, to vše na oslnivě zlatavém pozadí blatouchů.

A slova VLAPÁKU se vlnila žlutí tulipánů v pestré směsici modrých macešek, zvonečků, kosatců a blankytných pomněnek.

"On to věděl!" hulákal jsem. "Když jste vyhodili Petera Corse, věděl, že bude na řadě on, sám mi to říkal!"

V tu chvíli byli již všichni u okna a civěli vyjeveně ven včetně Stooona. Ječel jsem za jejich nechápavě vyhrbenými zády, protože ve mně všechno najednou povolilo a já si nedovedl počít nic jiného, než že jsem pořád strašlivě hulákal: "To je přesně jeho styl, to byl formát!" ječel jsem. "Ironie, obrátit všechno na ruby! Chtěl pomoci, protože ho v kriminále nikdo nadržel, a věděl, že se proti tomu nedá nic dělat, a tak si vymyslel tohle!"

Pomalů se otočili a podívali se na mě. Správce byl úplně omráčený. "Takže vy jste to nebyl, Künde," řekl. "Celou tu dobu jste to nebyl vy."

Vždycky je naděje, pomyslel jsem si, pro nás pro všechny vždycky ještě zbývá naděje. Jestli se Peter dokázal vrátit sem, tak já taky můžu překonat svoje potíže. A nakonec pořád mám ještě všechny svoje zuby.

Jo, a polovičku jeho.

Kapitola 49

Za ten měsíc, co jsem byl pryč, se hodně změnilo. Eddieho Troyna naráz a úplně neočekávaně propustili a Eddie se nastěhoval k Dombeyům jako podnájemník. Dostal místo u toho velkého mostu na sever těsně za městem, hlídá tam v budce, co se platí mostně, a musím říci, že v uniformě vypadá báječně. Jenže po vězení se mu občas začínalo stýskat, a když měl den volno a nemusel sedět v budce, tak se sebral a vloudil se na odpoledne zpátky do svého starého eldoráda.

Nový společník tunelového bratrstva, který převzal Eddieho místo, byl veselý tlouštík a padělatel šeků z Buffala. Jmenoval se Red Hendershot a Max mi vyprávěl, že když mu Red předával šek na dva tisíce tři sta dolarů jako povinný členský vklad, tak prý mu povídá: "Na, a hele, jedno ti řeknu, podle je první pravej šek, co jsem vyplnil za posledních sedm let." Ale stejně ho tunelem nepustili, dokud jim šek v bance neproplatili.

Došlo ještě k jiným změnám. Phil Giffin, Jerry Bogentrodder a Billy Glinn dali dohromady své podíly z bankovní loupeže, každý těch svých devět tisíc, a pronajali si ve městě jakousi obrovskou haluznu a tam si otevřeli školu zasvěcenou válečným uměním: džudo, kung fu a podobné záležitosti. Max si zvykl na Dellu tak silně, že to s ní začal myslet naprosto vážně, tak vážně, že spolu už dělali plány do života a oba se chystali vrátit na vysokou školu - Della totiž taky během studií odpadla -, jen co se Max dostane z kriminálu. Mezitím na mě Max taky chtěl, abych se vystěhoval z bytu, protože se tam v mé nepřítomnosti nastěhovala Della. Takže jsem nakonec skončil u Mariany a žil u ní, což vůbec nebylo nepřijemné.

Pár dní nato, co jsem se zase vrátil, mě mí kamarádi překvapili a uspořádali u Dombeyů večírek na přivítanou. Účastníci se ho všichni členové tunelového bratrstva, plus Mariana, Alice Dombeyová a Della. Přípitky jenom přšely a já z toho byl naměkko. Samozřejmě že se za poslední měsíc vyskytly dotazy, proč vlastně mi správce odňal privilegia, ale ze všeho se mi podařilo vybruslit - až dneska! Když se mě Jerry zeptal, kvůli čemu jsem se do té bryndy dostal, položil jsem mu ruku na to jeho atletické rameno a povídám: "To je dlouhá historie, Jerry." A řekl jsem mu o těch nápisech: o tom mezi těmi tabulkami s automobilovými poznávacími značkami, o tom ve sněhu na střeše, o tom v té lahvi, co plavala v polívce, o tom v mešní hostii a nakonec o tom z těch kytek. Než jsem dokončil, tak se moje posluchačstvo rozrostlo a několik hostů chtělo slyšet všechno pěkně od začátku, a tak jsem to pověděl od A až do Z znovu. Jenže pak mi Alice Dombeyová - napadlo ji to jedinou ze všech - položila otázku: "Ale, Harry, proč si myslíš, že to děláš právě ty?" Viděl jsem, že jsem zašel příliš daleko a že už nemůžu couvnout. Navíc jsem měl trochu v hlavě a kromě toho jsem byl naměkko. Měl jsem takovou zpovídavou náladu, jako tenkrát Andy při té večeři na rozloučenou. "Jo, to je tak," a už jsem to ze sebe pomalu soukal, "mysleli si to proto, že já jsem dřív býval vysazený na recesi a potrpěl si na kanadské žertíky."

Docházelo jim to pomalu. Nejdřív se rozsvítilo Philovi, nejdéle to trvalo Billymu Glinnovi, ale došlo to všem. Zpočátku jsem pozoroval v očích, jež se na mě upíraly, hloubavější a hloubavější výraz, ale pak jsem viděl, že jejich zraky jaksi chladně zmrtněly. Mariana, která stála vedle mě, mě vzala oběma rukama za paži. Cítil jsem, že se lehce chvěje.

Ticho nakonec prolomil Joe Maslocki: "Hele, Harry, snad bude nejlíp, když nám to všechno vypovíš pěkně od začátku." A tak jsem ze sebe celou historii vysypal. "Mí rodiče byli němečtí uprchlíci," začal jsem a vzal jsem to všechno po pořádku. Nejdřív se jim to nějak nechtělo líbit, ale když se začala smát Della, Max se přidal, a za chvíli nato i Jerry a pak se začal řehnit Billy a tak postupně nacházel v tom vyprávění o mých minulých alotriích každý něco, co jej pobavilo.

Phil se nechal strhnout až poslední, a bavil se zřejmě ze všech nejmiň, a když jsem došel až k těm pokusům o vyloupení banky, nesvedl víc než křečovitý úsměv, zatímco ostatní přímo řvali smíchy. Bylo to už všechno v tu chvíli natolik bezpečně zasuto v minulosti - a loupež se nakonec podařilo zdárně uskutečnit -, že se nikdo skutečně nijak nenaštval. Joe Maslocki dokonce prohlásil: "Do pr - pardon - kýnka, Harry, ty jseš génius. Kdybys to všechno dovedl využít v oblasti zločinu, mohlš mít majland." Za nějakou dobu nato prohlásil Max: "Hele, Harry, já chápu ty kouřové bombičky, rozumím té sabotáži s tou dodávkou. Ale jedno mi nejde na rozum: jaks to zařídil s tou vánicí?"

Takže jsem konečně vystoupil z illegality, a bylo to tak správné. Oni poznali mou minulost, věděli, co jsem stropil, ale věděli také, že jsem nebyl v jejich partě žádný podrazník, a přijímali mě proto přes to všechno jako kamaráda. Večírek skončil hodně pozdě a v plném veselí, všichni se rozplývali samými prohlášeními o věčném přátelství, a během několika příštích týdnů za mnou dorazili všichni uživatelé tunelu (každý samozřejmě sólo), abych jim prozradil, jak jsem prováděl některé své předchozí nehoráznosti. Vlastně se ze mě stal jakýsi profesor emeritus v oboru kanadských žertíků - sice na penzi, ale vyhledávaný pro rozsáhlou zkušenost.

Mariana se samozřejmě o loupeži dověděla plnou pravdu poprvé na tom večírku a nevěděla, jestli mi má nebo nemá prominout, že jsem jí plně nedůvěřoval. Ale vysvětlil jsem jí, že to nebyla ani tak otázka důvěry, jako spíš že jsem nechtěl, aby si kvůli mně dělala starosti, takže i tohle dopadlo šťastně a život se nakonec skutečně ustálil v pohodě a radosti.

Jednoho srpnového odpoledne jsme spolu byli s Marianou na pikniku u řeky velice blízko kanadských hranic, a když jsme tam tak seděli, povídám jí: "Viš, já pořád myslím na Andyho Butlera!"

"Nenašli ho, vid'?"

"Myslím, že se o to ani moc nepokoušeli. Co mu nakonec mohli přišít? Vždyť vlastně neudělal nic jiného, než že zasadil kytičky."

"Ano, a tys taky neudělal nic jiného, než že zaparkoval svůj vůz u longislandské dálnice."

Rozhlédl jsem se po všech těch lučních květech rostoucích podél říčního břehu a usmál jsem se: "Pamatuješ se, jaks mi dala tu knížku o tom recesistovi?"

"Ta byla o tobě."

"Ne, o Andym. Já jsem byl obyčejný žabař, amatér, ale on, on je formát. Ťuk, ťuk."

Zůstala na mě udiveně hledět. "Co je?"

"Ťuk, ťuk," řekl jsem.

"No fajn," usmála se a poněkud zmatena přijala hru. "Kdo je tam?"

"Tomáš."

"Tomáš který?"

"To máš těžký, když koušou vešky! Ťuk, ťuk."

"Skutečně?"

"Cha, to je jenom fórek. A ještě jen polovička. Hele, druhá půlka je takhle. Ťuk ťuk."

"Kdo je tam?"

"Věrný Andycomi!"

"A kdopak je to, snad není pán až z Itálie?"

"Ne, z obyčejného amerického kriminálu a je to Andy, co mi pomoh z bryndy, protože svůj fórek vysadil na vězeňský dvorek."

"A tebe už ty fórky víckrát nepopadnou?"

Opřel jsem se roztaženými prsty do trávy, černá zem pod bříšky prstů příjemně chladila. "Mám ti takový pocit, jako by všechno ze mě ten Andy nějak vytáhl," řekl jsem jí. "Když jsem tam tím oknem ze správcovy kanceláře uviděl ty kytky, bylo mi, jako bych se napil nektaru, jako by se ve mně rozlilo úžasné teplo. Jako by ve mně zazářilo moje vlastní slunce a svítilo na ty kytičky."

"To se ti jenom ulevilo."

"Ne, to bylo něco víc. Proměnil jsem se, jako když se z těsta upeče chleba."

"A neproměníš se zase zpátky?"

"Jako že by ze mě bylo zase těsto? Ne, to nejde."

Pokyvoval jsem hlavou, házel oblázky do řeky, pozoroval ohňostroje slunečních odrazů na rozčeřené hladině a pak jsem jí řekl: "Viš, co udělám, až si to odkroutím? Usadím se někde tady. Seženu si místo, zabydlím se tu a na věky věků už budu Harry Kent."

Mariana se na mě zasmála: "Viš, Harry, že tě vězení naučilo být skutečně takovým, jaký jsi, že tě polepšilo?"

A to je pravda.